

Torsdag den 20. maj 2010 (D)

1

94. møde

Torsdag den 20. maj 2010 kl. 10.00

Dagsorden

1) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 48 [afstemning]:

Forespørgsel til klima- og energiministeren om klimapolitiske og energipolitiske initiativer.

Af Lars Christian Lilleholt (V), Ole Hækkerup (S), Per Dalgaard (DF), Anne Grete Holmsgaard (SF), Jakob Axel Nielsen (KF), Margrethe Vestager (RV), Per Clausen (EL) og Villum Christensen (LA).

(Anmeldelse 26.04.2010. Fremme 28.04.2010. Første del af forespørgslen (forhandlingen) 19.05.2010. Forslag til vedtagelse nr. V 76 af Lars Christian Lilleholt (V), Per Dalgaard (DF), Jakob Axel Nielsen (KF) og Villum Christensen (LA). Forslag til vedtagelse nr. V 77 af Ole Hækkerup (S), Anne Grete Holmsgaard (SF), Margrethe Vestager (RV) og Per Clausen (EL)).

2) 3. behandling af lovforslag nr. L 124:

Forslag til lov om ændring af lov om befordringsrabat til studerende ved videregående uddannelser. (Ophævelse af maksimumsrabat).

Af Pia Olsen Dyhr (SF) m.fl.

(Fremsættelse 10.02.2010. 1. behandling 08.04.2010. Betækning 11.05.2010. 2. behandling 18.05.2010. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

3) 3. behandling af lovforslag nr. L 165 A:

Forslag til lov om ændring af lov om social service. (Nye beregningsprincipper for borgerens betaling for tilbud om personlig og praktisk hjælp m.v.).

Af socialministeren (Benedikte Kiær).

(2. behandling 18.05.2010. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

4) 3. behandling af lovforslag nr. L 165 B:

Forslag til lov om ændring af lov om social service. (Loft over egenbetaling for madservice m.v.).

Af socialministeren (Benedikte Kiær).

(2. behandling 18.05.2010. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

5) 3. behandling af lovforslag nr. L 166:

Forslag til lov om ændring af lov om social service og lov om rettens pleje. (Styrkelse af indsatsen over for kriminalitetstruede børn og unge).

Af socialministeren (Benedikte Kiær).

(Fremsættelse 17.03.2010. 1. behandling 08.04.2010. Betækning 06.05.2010. 2. behandling 18.05.2010. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

6) 3. behandling af lovforslag nr. L 168:

Forslag til lov om ændring af lov om social service. (Forbedring og forenkling af reglerne om støtte til køb af bil).

Af socialministeren (Benedikte Kiær).

(Fremsættelse 17.03.2010. 1. behandling 08.04.2010. Betækning 11.05.2010. 2. behandling 18.05.2010).

7) 3. behandling af lovforslag nr. L 169:

Forslag til lov om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om social service. (Sammenhæng mellem visitationskompetence og finansieringsansvar på det specialiserede socialområde).

Af socialministeren (Benedikte Kiær).

(Fremsættelse 17.03.2010. 1. behandling 08.04.2010. Betækning 06.05.2010. 2. behandling 18.05.2010. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling. Tillægsbetækning 18.05.2010).

8) 3. behandling af lovforslag nr. L 96:

Forslag til lov om ændring af lov om detailsalg fra butikker m.v. (Liberalisering af reglerne om åbningstid).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen).

(Fremsættelse 17.12.2009. 1. behandling 22.01.2010. Betækning 06.05.2010. 2. behandling 11.05.2010. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

9) 3. behandling af lovforslag nr. L 125:

Forslag til lov om ændring af lov om stormflod og stormfald. (Ny organisering af stormflodsordningen, ny erstatningsmodel ved gentagne stormflodshændelser og udvidelse af stormflodsdekning ved oversvømmelser fra vandløb og søer).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen).

(Fremsættelse 10.02.2010. 1. behandling 02.03.2010. Betækning 06.05.2010. 2. behandling 11.05.2010).

10) 3. behandling af lovforslag nr. L 160:

Forslag til lov om etablering af Institut for Flerpartisamarbejde.

Af ministeren for udviklingsbistand (Søren Pind).

(Fremsættelse 17.03.2010. 1. behandling 26.03.2010. 2. behandling 29.04.2010. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

11) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 32:

Forslag til folketingsbeslutning om påbegyndelse af regelmæssige og systematiske evalueringer af multilaterale organisationer, der beskæftiger sig med udviklingsarbejde.

Af Jeppe Kofod (S), Steen Gade (SF) og Jørgen Poulsen (RV).

(Fremsættelse 18.11.2009. 1. behandling 21.01.2010. Betækning 29.04.2010).

12) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 75:

Forslag til folketingsbeslutning om oprettelse af en fond til klimainvesteringer i udviklingslande

Af Jeppe Kofod (S) m.fl.

(Fremsættelse 08.12.2009. 1. behandling 02.02.2010. Betænkning 29.04.2010).

13) 2. behandling af lovforslag nr. L 159:

Forslag til lov om Visitdenmark.

Af økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen).

(Fremsættelse 17.03.2010. 1. behandling 08.04.2010. Betænkning 11.05.2010).

14) 2. behandling af lovforslag nr. L 174:

Forslag til lov om pantebrevsselskaber.

Af økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen).

(Fremsættelse 26.03.2010. 1. behandling 13.04.2010. Betænkning 11.05.2010).

15) 2. behandling af lovforslag nr. L 175:

Forslag til lov om ændring af lov om finansiel virksomhed, lov om realkreditlån og realkreditobligationer m.v., lov om Danmarks Nationalbank og forskellige andre love. (Styrkelse af Finanstilsynets tilsynsvirksomhed, præcisering af krav til styring og indretning af finansielle virksomheder m.v. og ændring af regler om egnethed og hæderlighed m.v.).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen).

(Fremsættelse 26.03.2010. 1. behandling 13.04.2010. Betænkning 11.05.2010).

16) 2. behandling af lovforslag nr. L 144:

Forslag til lov om ændring af lov om administration af Det Europæiske Fællesskabs forordninger om ordninger under Den Fælles Landbrugspolitik finansieret af Den Europæiske Garantifond for Landbruget m.v. (landbrugsstøtteleven). (Sammensætning af promilleafgiftsfondenes bestyrelser og finansiering af sekretariatsbistand).

Af Pia Olsen Dyhr (SF) m.fl.

(Fremsættelse 25.02.2010. 1. behandling 08.04.2010. Betænkning 12.05.2010).

17) 2. behandling af lovforslag nr. L 143:

Forslag til lov om ændring af lov om udendørs hold af svin. (Ophævelse af revisionsbestemmelse).

Af justitsministeren (Lars Barfoed).

(Fremsættelse 25.02.2010. 1. behandling 26.03.2010. Betænkning 12.05.2010).

18) 2. behandling af lovforslag nr. L 180:

Forslag til lov om ændring af lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven, lov om konkurrence- og forbrugerforhold på telemarkedet, våbenloven, udleveringsloven samt lov om udlevering af lovovertrædere til Finland, Island, Norge og Sverige. (Ændring af revisionsbestemmelse).

Af justitsministeren (Lars Barfoed).

(Fremsættelse 24.03.2010. 1. behandling 12.04.2010. Betænkning 06.05.2010).

19) 2. behandling af lovforslag nr. L 181:

Forslag til lov om ændring af straffeloven og retsplejeloven. (Skærpelse af straffen for ulovlig tvang i forbindelse med brug af ansigtstildækkende beklædning samt ansigtstildækkende beklædning under vidneforklaring).

Af justitsministeren (Lars Barfoed).

(Fremsættelse 24.03.2010. 1. behandling 12.04.2010. Betænkning 06.05.2010).

20) 2. behandling af lovforslag nr. L 186:

Forslag til lov om ændring af retsplejeloven. (Gengivelse af forklaringer i straffesager og justering af landsdommernormering).

Af justitsministeren (Lars Barfoed).

(Fremsættelse 26.03.2010. 1. behandling 12.04.2010. Betænkning 06.05.2010).

21) 2. behandling af lovforslag nr. L 187:

Forslag til lov om ændring af integrationsloven og forskellige andre love. (Udvidelse af personkredsen, styrket indsats over for ægtefælleforsørgede m.v.).

Af integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech).

(Fremsættelse 26.03.2010. 1. behandling 19.04.2010. Betænkning 15.05.2010).

22) Eventuelt: 2. behandling af lovforslag nr. L 188:

Forslag til lov om ændring af udlændingeloven. (Skærpede udvisningsregler, samkøring af registre med henblik på styrket kontrol, reform af reglerne om tidsubegrænset opholdstilladelse, inddragelse af studieopholdstilladelser ved ulovligt arbejde, skærpede regler om indgivelse af ansøgning om opholdstilladelse efter indrejse her i landet og opsættende virkning m.v.).

Af integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech).

(Fremsættelse 26.03.2010. 1. behandling 19.04.2010. Betænkning 15.05.2010).

23) Eventuelt: 2. behandling af lovforslag nr. L 189:

Forslag til lov om ændring af integrationsloven, lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. og udlændingeloven. (Forenkling af regler om opfølgning på integrationskontrakter, om introduktionsydelse og om registrering af fravær fra danskuddannelse m.v.).

Af integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech).

(Fremsættelse 26.03.2010. 1. behandling 19.04.2010. Betænkning 15.05.2010).

24) 2. behandling af lovforslag nr. L 158:

Forslag til lov om ændring af lov om erhvervsuddannelser, lov om produktionsskoler og lov om erhvervsgrunduddannelse m.v. (Produktionsskolebaseret erhvervsuddannelse og indberetningsportal for erhvervsgrunduddannelse).

Af undervisningsministeren (Tina Nedergaard).

(Fremsættelse 17.03.2010. 1. behandling 15.04.2010. Betænkning 11.05.2010).

25) Forhandling om redegørelse nr. R 7:

Transportministerens redegørelse om kollektiv trafik.

(Anmeldelse 27.04.2010. Redegørelsen givet 27.04.2010. Meddelelse om forhandling 27.04.2010).

26) Eventuelt: 1. behandling af lovforslag nr. L 217:

Forslag til lov om midlertidig statsgaranti for udlån til visse rejseudbydere og rejseformidlere.

Af økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen).

(Fremsættelse 19.05.2010).

27) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 187:

Forslag til folketingsbeslutning om, at pensioner, dagpenge og konstanthjælp m.v. skal følge indkomstudviklingen.

Af Frank Aaen (EL) m.fl.

(Fremsættelse 26.03.2010).

28) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 188:

Forslag til folketingsbeslutning om at skabe større åbenhed omkring partistøtte.

Af Jesper Petersen (SF) og Ole Sohn (SF).

(Fremsættelse 26.03.2010).

29) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 183:

Forslag til folketingsbeslutning om åbenhed om partistøtte.
Af Frank Aaen (EL) m.fl.
(Fremsættelse 26.03.2010).

30) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 201:

Forslag til folketingsbeslutning om en forbedret indsats over for løsladte.
Af Karen Hækkerup (S) m.fl.
(Fremsættelse 06.04.2010).

31) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 221:

Forslag til folketingsbeslutning om beskyttelse af ytringsfriheden.
Af Pia Adelsteen (DF) m.fl.
(Fremsættelse 13.04.2010).

32) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 202:

Forslag til folketingsbeslutning om bedre dyrevelfærd på minkfarme.
Af Bjarne Laustsen (S) m.fl.
(Fremsættelse 06.04.2010).

33) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 203:

Forslag til folketingsbeslutning om velfærdsbesøg i kvæg- og svinebesætninger hvert tredje år.
Af Kristen Touborg (SF), Bjarne Laustsen (S) og Per Clausen (EL) m.fl.
(Fremsættelse 06.04.2010).

34) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 224:

Forslag til folketingsbeslutning om en national strategi for øget olieindvinding.
Af Kim Mortensen (S) m.fl.
(Fremsættelse 15.04.2010).

35) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 225:

Forslag til folketingsbeslutning om en slutdato for brug af oliefyr til opvarmning.
Af Anne Grete Holmsgaard (SF) m.fl.
(Fremsættelse 15.04.2010).

36) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 226:

Forslag til folketingsbeslutning om en strategi for grøn varmeforsyning inden 2035.
Af Anne Grete Holmsgaard (SF), Ole Hækkerup (S), Margrethe Vestager (RV) og Per Clausen (EL).
(Fremsættelse 15.04.2010).

37) Valg af medlemmer til Landsskatteretten for perioden den 1. juni 2010 til den 31. maj 2016.

Kl. 10:00

Meddelelser fra formanden**Formanden :**

Mødet er åbnet.

Per Ørum Jørgensen har meddelt mig, at han forlader den konservative folketingsgruppe og fortsætter som løsgænger i Folketinget.

I dag er der følgende anmeldelse:

Eigil Andersen (SF) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 246 (Forslag til folketingsbeslutning om fritagelse for modregning i kontanthjælp ved udbetaling af erstatning for kritisk sygdom).

Titlen på den anmeldte sag vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Kl. 10:01

Samtykke til behandling**Formanden :**

Jeg skal oplyse Folketinget om, at de punkter, der er opført på dagens dagsorden som punkterne 22, 23 og 26, kun med Tingets samtykke kan behandles i dette møde. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som givet.

Det er givet.

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 48 [afstemning]:**Forespørgsel til klima- og energiministeren om klimapolitiske og energipolitiske initiativer.**

Af Lars Christian Lilleholt (V), Ole Hækkerup (S), Per Dalgaard (DF), Anne Grete Holmsgaard (SF), Jakob Axel Nielsen (KF), Margrethe Vestager (RV), Per Clausen (EL) og Villum Christensen (LA).

(Anmeldelse 26.04.2010. Fremme 28.04.2010. Første del af forespørgslen (forhandlingen) 19.05.2010. Forslag til vedtagelse nr. V 76 af Lars Christian Lilleholt (V), Per Dalgaard (DF), Jakob Axel Nielsen (KF) og Villum Christensen (LA). Forslag til vedtagelse nr. V 77 af Ole Hækkerup (S), Anne Grete Holmsgaard (SF), Margrethe Vestager (RV) og Per Clausen (EL)).

Kl. 10:01

Afstemning**Formanden :**

Forhandlingen er sluttet, og her skal vi stemme om de fremsatte forslag til vedtagelse, og der foreligger to forslag.

Der stemmes først om forslag til vedtagelse nr. V 76 af Lars Christian Lilleholt (V), Per Dalgaard (DF), Jakob Axel Nielsen (KF) og Villum Christensen (LA), og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte: 60 (V, DF, KF og LA), imod stemte: 51 (S, SF, RV og EL), hverken for eller imod stemte: 0.

Forslag til vedtagelse nr. V 76 er vedtaget.

Herefter er forslag til vedtagelse nr. V 77 af Ole Hækkerup (S), Anne Grete Holmsgaard (SF), Margrethe Vestager (RV) og Per Clausen (EL) bortfaldet.

Hermed er forespørgslen afsluttet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

Kl. 10:05

2) 3. behandling af lovforslag nr. L 124:

Forslag til lov om ændring af lov om befodringsrabat til studerende ved videregående uddannelser. (Ophævelse af maksimumsabat).

Af Pia Olsen Dyhr (SF) m.fl.

(Fremsættelse 10.02.2010. 1. behandling 08.04.2010. Betænkning 11.05.2010. 2. behandling 18.05.2010. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 10:02

Forhandling

Formanden :

Der er ikke stillet ændringsforslag, men fru Pia Olsen Dyhr beder om ordet og får det som ordfører.

Kl. 10:03

(Ordfører)

Pia Olsen Dyhr (SF):

Danmark er ved at knække over, og vi ved, at mange af de arbejdspladser, vi har i det, vi kalder Udkantsdanmark, er ved at forsvinde. Vi har brug for, at der bor unge i de områder; vi har brug for, at der er unge med videregående uddannelser, der forbliver bosiddende i de områder, for hvis de først flytter væk, flytter viden også væk.

Derfor har SF fremsat det her forslag, som oppositionen bakker op om, nemlig at vi vil fjerne loftet for udgifterne til rejser for de unge studerende. Vi mener, at det er muligt at finde finansieringen inden for trafikforliget, når man tænker på, at vi alligevel har mange milliarder kroner, som vi løbende diskuterer der.

Hvordan var behandlingen så i Folketingssalen? Jo, undervisningsministerens reaktion var: Vi kan jo også lave en limousineservice. Det er direkte citeret fra førstebehandlingen. Det overrasker mig en lille smule, når vi taler om 5.000 studerende, der bor i Udkantsdanmark, at vi ikke tager dem mere alvorligt, samtidig med at vi siger, at 50 pct. af alle unge skal have en videregående uddannelse.

Jeg noterer mig så, at man i Venstres eget udkantsoplæg foreslår præcis det samme, men man kan ikke støtte vores forslag. Jeg noterer mig også, at fødevareministeren er ude at foreslå præcis det samme i Lolland-Falsters Folketidende, så jeg forventer faktisk, at fødevareministeren stemmer sammen med oppositionen på det her forslag eller i hvert fald på et eller andet tidspunkt forsvinder ud af salen, så han ikke stemmer.

Det betyder helt konkret, at hvis man hedder Ida og bor i Nakskov og i dag skal rejse til København for at læse på en videregående uddannelse, koster ens abonnementskort 4.700 kr. Det gør det i dag. Så får man lidt hjælp fra staten, så man kommer ned på 3.500 kr. om måneden. Det er vel at mærke en enorm udgift, når man er på en videregående uddannelse og får SU. Så kan man sige, at det må man jo så betale, eller man må flytte til København, men så affolker vi altså de her områder.

Det forslag, vi har lagt op til, betyder, at Ida, som bor i Nakskov, maksimalt kommer til at betale 1.700 kr. for sit abonnementskort. Det bliver altså ikke en gratis omgang, men det gør det muligt at blive boende i et udkantsområde. Og hvad koster det statens kasser? Det her koster 6,5 mio. kr., og nu vil jeg bare sætte det lidt i perspektiv med f.eks. at forestille sig en hærmotorvej, der koster 6 mia. kr. Der synes vi at pengene er givet bedre ud her, og vi håber derfor, at de Venstrefolk, der rundtomkring har sagt i pressen, at de støtter det her forslag, også vil stemme for forslaget i Folketingssalen, ellers er det jo bare tomme tønder, der buldrer.

Formanden :

Der er en kort bemærkning fra fru Sophie Løhde.

Kl. 10:05

Sophie Løhde (V):

Nu bliver man en lille smule forvirret, for som vi tilkendegav fra Venstres side ved førstebehandlingen, er der jo mange gode intentioner bag det her forslag. Det er bare ikke særlig gode intentioner, når forslaget ikke er finansieret.

Her i dag kan jeg så forstå, at forslaget skal finansieres via transportforliget. Men under førstebehandlingen gjorde ordføreren det jo meget klart, ud over at man beklagede, at man havde glemt at anvise finansiering for det her forslag, at det ville blive indeholdt i »Fair Forandring«; det fik vi en klar tilkendegivelse af. Ordføreren sagde fra talerstolen, at hun nok skulle sørge for lige at få ændret »Fair Forandring«, så det blev skrevet ind, for det var ikke noget problem.

Så jeg vil egentlig bare spørge fru Pia Olsen Dyhr, om hun har fået ændret »Fair Forandring« og fået det skrevet ind, som hun tilkendegav og lovede under førstebehandlingen.

Kl. 10:06

Formanden :

Fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 10:06

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg kan høre, at fru Sophie Løhde ikke har læst referatet fra førstebehandlingen særlig grundigt igennem, men pyt være med det. Det, der blev sagt under førstebehandlingen, var, at vi havde finansieringen på plads. Når vi får en S-SF-regering, er pengene at finde i »Fair Forandring«. Det har hele tiden stået meget klart i »Fair Forandring«, at vi vil bruge 1,5 mia. kr. på finansieringen af nedsættelse af taksterne. Heraf er det nemt at finde 6,5 mio. kr. Altså, 1,5 mia. kr. og 6,5 mio. kr. Jeg ved godt, at det nogle gange kan være svært for Venstrefolk at holde styr på det der med økonomien, men det er ikke så svært for os i oppositionen.

Jeg synes, at det, der er væsentligt, ikke er at have en snidder-snadderdebat om de her penge. Det, der er væsentligt, er at snakke om de studerende, der bor i Udkantsdanmark. Det må man altså tage alvorligt. Vi snakker om 5.000 unge, der har problemer med at komme på deres uddannelsesinstitutioner. Det kan godt være, at man i regeringen og i Dansk Folkeparti mener, at de her mennesker bare skal flytte til København og Århus, men vi mener faktisk, at der også skal være plads til de her mennesker i det danske samfund, og derfor tager vi det alvorligt.

Så kan fru Sophie Løhde hidse sig op og ned over et beløb. Jeg så også, at hun havde sagt, at det her koster milliarder af kroner. Det sagde hun under førstebehandlingen. Nu har vi fået det på plads, og der er stillet et spørgsmål om det. Det koster 6,5 mio. kr., det har undervisningsministeren bekræftet. Så lad os lige få proportionerne i orden.

Kl. 10:08

Formanden :

Fru Sophie Løhde.

Kl. 10:08

Sophie Løhde (V):

Man kan jo konstatere, at det ikke kun er hr. Villy Søvnald, der har lidt problemer med at holde styr på fakta i dansk politik. Hvis ordføreren fra Socialistisk Folkeparti kan finde ét punkt fra referatet, hvor jeg har givet udtryk for, at det her ville koste milliarder, hører jeg meget gerne fra ordføreren. For det vil ikke fremgå nogen steder.

Derimod fremgår det klart af referatet, at ordføreren for Socialistisk Folkeparti ville sørge for at få ændret »Fair Forandring«, så det blev indeholdt der. Og derfor venter vi stadig på et svar: Hvornår kommer den ændring, så det er indeholdt?

Med hensyn til at hjælpe de studerende, som har problemer med at komme til deres uddannelsesinstitutioner, er vi sådan set i Venstre meget enige i, at vi gerne vil være med til at gøre noget, dels ved at yde en større økonomisk støtte til dem, der har rigtig langt til studierne – og det foreslår vi finansieret gennem en generel omprioritering – dels, og det er der, hvor det her forslag har sin største svaghed, ved at tage højde for de unge studerende, som kommer fra de virkelige yderkommuner, nemlig de yderkommuner, hvor der ikke er adgang til at benytte kollektiv transport. Dem tager det her forslag slet ikke højde for.

De har jo ikke valget imellem at tage bussen eller toget. De har valget imellem ingenting, og det er derfor, vi i Venstre foreslår, at de skal have et befordringstillæg på linje med det tillæg, det i dag er muligt at få for de studerende på ungdomsuddannelserne.

Kl. 10:09

Formanden :

Fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 10:09

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg vil gerne gentage det: Der er ingen grund til at ændre »Fair Forandring«, eftersom det er indeholdt i »Fair Forandring«. Det, jeg lovede under førstebehandlingen, var, at vi skrev det ind i betænkningen, og det har vi nu gjort. Vi har skrevet ind, at vi nok skal finde pengene i »Fair Forandring«, 6,5 mio. kr. ud af 1,5 mia. kr. Der er penge til de 6,5 mio. kr.

Men lad os nu ikke tage den debat. Den reelle debat handler om, om vi vil hjælpe de 5.000 unge, der bor i Udkantsdanmark, som vil tage en videregående uddannelse – det kan være i Århus, Esbjerg, Odense eller København – og som pendler frem og tilbage. De vælger at blive bosiddende der, og jeg tror, det er godt for de områder, at de har folk, som faktisk bliver bosiddende og efterfølgende også kommer med deres universitetsuddannelser og er med til at opkvalificere de områder, for ellers kommer vi til at opleve en affolkning af Danmark. Det tager vi i SF ganske seriøst, det tager vi alvorligt i oppositionen, og jeg må bare notere, at det gør regeringen ikke.

Kl. 10:10

Formanden :

Så er der en kort bemærkning fra hr. Helge Adam Møller, og det er til fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 10:10

Helge Adam Møller (KF):

Jeg tror, man skal være SF'er og have været medlem af Folketinget i mange år for at synes, at 6,5 mio. kr. bare er en lillebitte klatskilling. For almindelige mennesker er 6,5 mio. kr. utrolig meget. Det er lige så meget, som mange mennesker tjener over 30 eller 40 år. Og når fru Pia Olsen Dyhr siger, at det betyder, at der er 5.000 studerende, der måske må melde fra på deres studier, skal jeg gøre opmærksom på, at hvis man dividerer 5.000 studerende op i 6,5 mio. kr., får man 1.300 kr. om året.

Skulle en studerende ikke som hidtil kunne give 1.300 kr. om året, det er 108 kr. om måneden, når man får en SU på over 5.000 kr. om måneden? Helt ærligt, hvis ens studium ikke er 108 kr. værd om måneden, kunne det være, at man ikke skulle deltage i det.

Kl. 10:11

Formanden :

Fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 10:11

Pia Olsen Dyhr (SF):

Lad mig bare komme med et eksempel: Ida bor i Nakskov og køber et abonnementskort, når hun skal til København. Hun har to små børn, er enlig mor på SU og tager til København for at læse, fordi hun gerne vil opkvalificere sig. Det er jo noget, vi siger at vi gerne vil have at folk gør, især når de bor i de her områder. Hun bruger 4.700 kr. på et abonnementskort og får dækket noget af beløbet af staten, men hun betaler stadig 3.500 kr. Jeg tror, hr. Helge Adam Møller skulle prøve at være på SU, for så ville han finde ud af, at 3.500 kr. er ret meget ud af en SU, og det er jo det, der er pointen, nemlig at for nogle af de her mennesker er det en ret stor del af deres disponible indkomst.

Jeg noterer mig, at det også er en del af Venstres udkantsoplæg, og jeg noterer mig, at det er noget, regeringen snakker om, men pointen er bare, at man ikke er interesseret i at bakke op om det her forslag, og det er jo skizofreni på et højere plan.

Kl. 10:12

Formanden :

Hr. Helge Adam Møller for en kort bemærkning.

Kl. 10:12

Helge Adam Møller (KF):

Nu er jeg så heldig, at jeg kender lidt til Nakskov. Det er nede i mit eget valgområde, og jeg skulle hilse og sige, at en enlig mor eller en enlig far i Nakskov, hvad enten man har to eller tre børn, får gratis daginstitutionspladser og udvidet børnetilskud, og så får de også SU. Det er faktisk ikke så dårligt.

Men jeg synes, det er rimeligt, at man som studerende som hidtil også kan betale lidt, hvis man vil studere. Vi er et af de få lande i verden, der overhovedet har SU, og det skal vi være glade for.

Kl. 10:13

Formanden :

Fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 10:13

Pia Olsen Dyhr (SF):

Den danske målsætning er, at 50 pct. af de unge skal tage en videregående uddannelse på en eller anden måde. Det er vores målsætning, og vi har den målsætning, fordi vi ved, at Danmark skal konkurrere internationalt på, hvad vores unge har i hovederne. Det er det, vi skal konkurrere på. Derfor har vi en særlig forpligtelse til, at de bliver opkvalificeret og bliver dygtige og kan levere det, der engang skal være med til at betale hr. Helge Adam Møllers pension.

Det, der er tankevækkende i det her, er jo, at vi har en årgang, som vi i virkeligheden siger til: Fordi I bor på landet, skal I ikke have de samme chancer som resten af danskerne. Det er det, jeg synes er problematisk. I SF synes vi, at vi gerne vil gøre noget for de 5.000 studerende, der bor i Udkantsdanmark, fordi de også skal være en del af den udvikling, som Danmark er nødt til at gå i retning af.

Kl. 10:13

Formanden :

Så er det hr. Johs. Poulsen som ordfører for Det Radikale Venstre. Er der bedt om ordet her? Jamen det er ikke sagt til formanden.

Fru Ellen Trane Nørby for en kort bemærkning til fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 10:14

Ellen Trane Nørby (V):

Tak. Jeg synes jo nok, at den her debat skal tilbage til det, den handler om, nemlig Udkantsdanmark. Det er jo meget flot, når SF's ordfører står her og taler om togforbindelser. Jeg må sige, at når man

bor i det syd- og sønderjyske, kan man se, at udfordringen for rigtig mange af de unge mennesker, der gerne vil tage en videregående uddannelse, er, at der ikke er et kollektivt transportsystem, som vil kunne dække deres behov, fordi de bor steder, hvor det aldrig nogen sinde vil være rentabelt at have en jernbane lagt ud til deres hoveddør eller at have busser, der kører i pendulfart. Derfor er der da ingen tvivl om, at det, der tilgodeser Udkantsdanmark og de studerende, som vi gerne skulle have til at tage en uddannelse i Danmark, er det forslag, som Venstre er kommet med, hvor vi også ligestiller de personer, der har behov for en privatbil for at kunne komme hen til deres uddannelsessted.

SF's ordfører må da meget gerne svare på det om Ida fra Nakskov, som skal til København for at tage en uddannelse. Inde på rejseplanen kan man se, at det hver vej tager 2 timer og 24 minutter. Jeg vil gerne høre, om SF ikke mener, at vi, når en studerende bruger 5 timer på transport til et uddannelsessted, har et behov for en helt anden form for uddannelsespolitik i udkantsområderne.

Kl. 10:15

Formanden :

Fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 10:15

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg synes, at der var nogle rigtig gode spørgsmål i det, fru Ellen Trane Nørby sagde.

For det første vil SF og Socialdemokratiet gerne prioritere mere kollektiv trafik, også i Udkantsdanmark. Hvis ordføreren havde lyst til at læse »Fair Forandring«, ville hun kunne notere sig, at vi har lagt op til at bruge 1,5 mia. kr. på en opkvalificering af den kollektive trafik, heraf skal 0,5 mia. kr. bruges til bedre busforbindelser i Udkantsdanmark. Det vil sige, at nogle af de busser, som er forsvundet under den her regering, faktisk vil få mulighed for at køre nogle af de steder, hvor vi i dag ikke har busser, for vi synes, at det er en vigtig prioritering, at der er busser til de her områder. Det er den ene del.

For det andet handler det for os om Udkantsdanmark, og der bor folk i Nakskov, der bor den enlige mor med to børn, det er ikke en fiktiv person. Jeg er helt enig i, at det er alt for lang tid, hun bruger på sin transport. Derfor har vi også brugt kræfter i transportforliget på at sørge for, at der er penge til en opkvalificering af transporten til Nakskov, og det betyder, at vi får en hurtigere forbindelse fra Nykøbing og hele vejen op til København. Så der kommer også til at være en forbedring i hendes rejsetid.

Kl. 10:16

Formanden :

Fru Ellen Trane Nørby.

Kl. 10:16

Ellen Trane Nørby (V):

Man kan godt høre, at fru Pia Olsen Dyhr bor i hovedstadsområdet, hvor der er et befolkningsgrundlag for, at man kan have en kollektiv transport. Jeg må bare sige, at 1,5 mia. kr., som fru Pia Olsen Dyhr flot står og taler om her, aldrig nogen sinde kan dække Udkantsdanmark med bustransport, og det vil heller ikke miljømæssigt eller økonomisk nogen sinde være rentabelt. Hvis man bor som studerende i Løgumkloster eller man bor i Padborg eller man bor andre steder i det sønderjyske område og gerne vil tage en uddannelse enten på et seminarium i Haderslev eller på et universiteterne i Sønderborg eller i Esbjerg eller i Kolding, så nytter det ikke noget, at man kun gør det her til en diskussion om kollektiv transport, for der kan aldrig nogen sinde komme til at ligge en jernbane eller køre en bus forbi alle folks hoveddør.

Derfor synes jeg, at det, hvis man skal tale om Udkantsdanmark og transportforhold for unge studerende, kun er Venstres forslag, der handler om, at også folk, der har behov for en privatbil for at kunne komme til deres uddannelsessted eller deres praktiksted, også kan inkluderes. Det ansvar vil SF ikke tage, og derfor er det her et slag i luften og ikke reel politik over for studerende i udkantsområderne.

Kl. 10:17

Formanden :

Fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 10:17

Pia Olsen Dyhr (SF):

Den her regering er jo som sagt den, der i sin levetid har lukket allerflest uddannelsessteder i Udkantsdanmark, så jeg synes ikke rigtig, at der er noget at klandre SF for. Måske skulle man klandre sine egne partikolleger i stedet for os.

Så vil jeg sige, at det er ganske korrekt, at jeg bor i København, men det er da ikke det samme som, at jeg ikke er interesseret i hele landet. Og det er jo netop ved lejligheder – som da jeg i mandags var i Nordjylland for at diskutere kollektiv trafik med dem i Jammerbugt Kommune, som er et af de steder i Danmark, som har allermindst kollektiv trafik, fordi de ikke har nogen penge til det – at jeg diskuterer, hvad det er, der skal til. Når Danske Regioner kommer til os og siger – og det er ikke bare til mig, det er til Trafikudvalget – at de har brug for 300 mio. kr., hvis de skal opretholde busdriften, som den er i dag, så siger vi, at det er vi faktisk villige til at lægge på bordet, fordi vi tager det alvorligt, fordi vi tager Udkantsdanmark alvorligt.

Jeg kan se i Jammerbugt Kommune, at det ikke er store busser, der kører rundt. Man laver fleksture, man prøver virkelig at effektivisere systemet, og der er forskellige løsninger, der kan løse forskellige menneskers problemer. Vi er bare nødt til at finde pengene til det. Og jeg kan notere mig, at det er regeringen ikke villig til.

Kl. 10:18

Formanden :

Så er der en kort bemærkning fra hr. Mads Rørvig.

Kl. 10:19

Mads Rørvig (V):

Tak for det. Jeg deltog også i førstebehandlingen af det her forslag og stillede også et spørgsmål til ordføreren om finansieringen af forslaget, for den fremgik ikke umiddelbart af forslaget, vi debatterede. Socialdemokratiet gav under førstebehandlingen udtryk for, at de ikke umiddelbart kunne bakke forslaget op, fordi det ikke var finansieret. Jeg har gjort mig den ulejlighed lige at printe ud, hvad ordføreren sagde under førstebehandlingen, nemlig – og jeg citerer:

»Det vil vi gerne skrive ind i forslaget; vi vil snakke med Socialdemokraterne om det og skrive det ind i forslaget.«

Så vil jeg bare spørge ordføreren: Har man nu skrevet det fra »Fair Forandring« ind i forslaget? Er man blevet enig med Socialdemokraterne om det? For ordføreren nævnte jo også ganske rigtigt under vores førstebehandling, at det ikke var finansieret.

Kl. 10:19

Formanden :

Fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 10:19

Pia Olsen Dyhr (SF):

Vi har i »Fair Forandring« sat 1,5 mia. kr. af til kollektiv trafik, til nedsættelse af taksterne. Vi har ikke haft brug for at ændre på det. Vi kan så diskutere internt i Socialdemokratiet og SF, hvordan vi har lyst til at fordele pengene, men en af de ting, vi gerne vil bruge pen-

ge på, nemlig 6,5 mio. kr., er at fjerne loftet for betalingen fra statens side til studerende i Udkantsdanmark. Det er en prioritering fra vores side. Vi har hverken problemer med Socialdemokraterne eller os selv i forhold til vores forslag. Det var indeholdt fra starten af. Det står også i betænkningen.

Kl. 10:20

Formanden :

Så går vi til ordførerrækken, og det bliver så fru Kirsten Brosbøl først.

Kl. 10:20

(Ordfører)

Kirsten Brosbøl (S):

Det her er blevet en lidt pudsigt debat, og jeg er selvfølgelig nødt til at reagere, når hr. Mads Rørvig siger, at jeg ved førstebehandlingen tilkendegav, at vi ikke støttede forslaget. Det tror jeg man hurtigt kan finde ud af er helt forkert, hvis man går ind og læser referatet fra førstebehandlingen. Socialdemokraterne støtter forslaget. Det er bare for at slå det helt fast. Vi har også lavet et betækningsbidrag sammen med SF, hvor vi gør klart, hvordan finansieringen til det her forslag er. Så der er ikke nogen tvivl om det.

Så undrer jeg mig lidt over nogle af de spørgsmål, der er kommet, for det kunne på den her tredjebehandling godt lyde, som om de borgerlige partier er helt imod det her forslag. Men nu er det jo sådan, at Venstre har fremlagt et udspil, hvor man faktisk siger, at man gerne vil være med til at fjerne det her loft over rabatten. Så det undrer mig meget, at man lægger sådan en konfrontativ linje her ved tredjebehandlingen og siger, at det her forslag er helt hen i vejret, og at man på ingen måde kan støtte det.

Jeg synes, at man skulle være gået konstruktivt ind i behandlingen af det her forslag, når vi nu kan se, at Venstre mellem førstebehandlingen og debatten i dag er kommet med et forslag, der faktisk indeholder det samme som det her. Forskellen er bare, at Venstre har tænkt sig at finansiere det, ved at de studerende selv skal betale prisen, ved at rabatten bliver sat ned, og det kan vi jo selvfølgelig på ingen måde acceptere. Så vi har faktisk her en situation, hvor i hvert fald Venstre har tilkendegivet, at man sådan set er enig i forslaget. Man er bare ikke gået konstruktivt ind i udvalgsbehandlingen for at finde en løsning, som vi alle sammen kunne blive enige om. Det kan man jo ærgre sig rigtig meget over.

Så er jeg også nødt til at kommentere, når hr. Helge Adam Møller kommer herop på talerstolen og siger, at han synes, at en enlig mor i Nakskov med to børn faktisk er lidt småforkælet, at man i Danmark faktisk er lidt småforkælet, fordi man får SU og man får tilskud til at få passet børn og alt muligt, når man er studerende. Det synes jeg faktisk er en ganske bemærkelsesværdig kommentar fra Det Konservative Folkeparti. Vi kan da i hvert fald konstatere, at med den udtalelse er Det Konservative Folkeparti ikke enig med Venstre i, at man skal gå ind og ændre på det her loft over befodringsrabatten. Så vi har altså tilsyneladende en klar konflikt mellem Det Konservative Folkeparti og Venstre i den her sag, mens vi i oppositionen er helt enige om, at vi selvfølgelig er nødt til at gå ind og ændre på det her for at sikre, at studerende i udkantsområder også kan komme til deres uddannelsesinstitutioner, uden at de skal bruge hele deres SU på det.

Kl. 10:23

Formanden :

Tak. Der er en kort bemærkning fra fru Sophie Løhde.

Kl. 10:23

Sophie Løhde (V):

Som nævnt tidligere synes vi, at der er masser af gode intentioner i det her forslag, men de studerende kan bare ikke bruge et forslag til

noget som helst, når der ikke også er finansiering bag det. Så nævnte jeg som andet punkt, at den afgørende svaghed ved forslaget er, at det ikke tager højde for de studerende, som ikke har mulighed for at benytte kollektiv transport, fordi det ganske enkelt ikke findes i visse yderområder.

Men jeg vil da gerne spørge fru Kirsten Brosbøl om noget i forhold til hele debatten under førstebehandlingen. For der tilkendegav ordføreren fra Socialdemokratiet og sågar også ordføreren fra Enhedslisten, at man syntes, det var lidt dårlig stil, at Socialistisk Folkeparti havde fremsat et forslag, der ikke var anvist finansiering til. Vi har jo en række citater fra fru Kirsten Brosbøl under førstebehandlingen, hvor hun sagde, at det syntes man heller ikke var helt i orden, og at det sådan set også var derfor, at man ikke var medfor-slagsstiller, altså at man støttede det, men at der jo skulle anvises finansiering. Tager fru Kirsten Brosbøl alle sine kommentarer og udtalelser fra førstebehandlingen tilbage? Det kunne da være rart at vide.

Kl. 10:24

Formanden :

Fru Kirsten Brosbøl.

Kl. 10:24

Kirsten Brosbøl (S):

Jeg sagde meget klart under førstebehandlingen, at vi i udvalgsbehandlingen ville gå konstruktivt ind i det her forslag, og at vi havde intentioner om at støtte det, og at vi i betækningsbidraget ville angive finansiering. Det er det, vi har gjort, og derfor stemmer vi selvfølgelig for det her forslag. For vi er helt enige med SF i, at intentionerne er rigtige, og at vi skal fjerne det loft over befodringsrabatten, hvilket det her forslag lægger op til.

Det, der er paradoksalt, er, at vi i mellemtiden har set, at man i Venstre sådan set er enig i det forslag. Man vil så bare ikke gå konstruktivt ind i udvalgsbehandlingen og anviser en finansiering. Venstre kunne jo have valgt at gå ind i udvalgsbehandlingen og sige: Kunne vi ikke finde en løsning, hvor vi alle sammen kunne blive enige om en finansiering? Det har man ikke valgt. Man har valgt at køre den her meget konfrontative linje, hvor man altså tager de studerende i udkantsområderne som gidsler i et spil her i Folketinget. Og det synes jeg faktisk er dybt usagligt. Og når jeg så kan læse i dagens Urban, at fru Sophie Løhde, Venstres SU-ordfører, mener, at den fastfrysning af SU'en, som regeringen nu lægger op til, svarer til en sixpack eller til en pakke cigaretter, må jeg simpelt hen sige, at man har en meget, meget virkelighedsfjern holdning til, hvordan livet som studerende er her i Danmark.

Kl. 10:25

Formanden :

Så er der en kort bemærkning fra hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 10:25

Rasmus Jarlov (KF):

Under første behandling var både Socialdemokraterne og Enhedslisten jo enige i, at det var ret useriøst, at man fremsatte et forslag uden at have finansieringen på plads. Det havde man ikke på det tidspunkt, og det har man heller ikke i dag. Jeg synes, det er meget mærkeligt, at vi har en stor finanspolitisk krise i Danmark, som vi snakker meget om, hvordan vi skal få rettet op på, og så ser vi herne i Folketingssalen, at gaveboden fortsætter med en masse løsevne, populistiske forslag, hvis formål er at fiske stemmer i bestemte områder.

Jeg synes, det er useriøst. Jeg synes, vi skal tage den her diskussion om Udkantsdanmark i sammenhæng i stedet for at køre frem med nogle små populistiske, ufinansierede forslag, som venstrefløjnen konstant maler ud hernede i salen.

Kl. 10:26

Kl. 10:28

Formanden :

Fru Kirsten Brosbøl.

Kl. 10:26

Kirsten Brosbøl (S):

Jeg må jo så konstatere, at hr. Rasmus Jarlov fra Det Konservative Folkeparti så også nu beskylder Venstre for stemmefiskeri, hvis det er det, han mener er baggrunden for det her forslag. Det her forslags baggrund er en helt reel bekymring for, at der er studerende i udkantsområder, som i dag betaler op mod hele deres SU eller i hvert fald en meget stor del af deres SU for at komme ind til deres uddannelsesinstitutioner. Formålet er, at flere unge skal have en uddannelse. Det er sådan set i al beskedenhed det, som vi stemmer for her i dag.

Når hr. Rasmus Jarlov siger, at der ikke er finansiering, må jeg bare henvise til det betækningsbidrag, som S og SF har leveret i fællesskab, hvori der klart står angivet, hvordan det her vil blive finansieret, nemlig igennem vores fælles skatteudspil »Fair Forandring«.

Kl. 10:27

Formanden :

Så er der igen en kort bemærkning fra hr. Rasmus Jarlov til fru Kirsten Brosbøl.

Kl. 10:27

Rasmus Jarlov (KF):

Den helt store forskel på Venstre og venstrefløjen er jo altså, at Venstre og i øvrigt også Konservative har en samlet plan for Danmarks økonomi. Det har man ikke på venstrefløjen. Man har en intention om, at man vil bruge mange flere penge. Det kan vi jo alle sammen godt lide at gøre. Fra konservativ side har vi selvfølgelig også en masse ting, som vi har sympati for, og der er en masse områder, hvor vi også godt kunne tænke os at bruge flere penge, hvis vi vel at mærke havde dem. Det har vi ikke, og vi hylder ikke den her filosofi om, at man bare kan bruge løs og forøge statsbudgettet, sådan som man gør fra venstrefløjens side.

Kl. 10:28

Formanden :

Fru Kirsten Brosbøl.

Kl. 10:28

Kirsten Brosbøl (S):

Det, vi jo slet ikke nu kan få klarhed over, er, om der overhovedet i regeringsblokken er enighed om, om man vil fjerne det her loft over befodringsrabatten eller ej. Nu har der været to konservative ordførere heroppe og stille spørgsmål, hvori man faktisk har kritiseret det her forslag sønder og sammen, men det samme forslag er sådan set stillet af regeringspartneren Venstre.

Så jeg synes da, det kunne være interessant, hvis den konservative ordfører ville gå på som ordfører, så vi kunne få afklaret, hvad De Konservatives holdning egentlig er til det problem, som det her forslag adresserer, nemlig at der er studerende i udkantsområder, som betaler tusindvis af kroner om måneden for at komme frem til deres uddannelsesinstitution.

Kl. 10:28

Formanden :

Så er der en kort bemærkning fra fru Ellen Trane Nørby, og det er stadig til fru Kirsten Brosbøl.

Ellen Trane Nørby (V):

Det her forslag adresserer jo på ingen måde de behov, som unge studerende i udkantsområderne har, for det her forslag underkender fuldstændig, at der er egne af Danmark, hvor den kollektive transport ikke er lige så tætmasket, som den er i hovedstadsområdet, og derfor er det fuldstændig ukorrekt at sige, at vi fra Venstres side ikke ønsker at gøre noget på det her område. Det gør vi, men vi ønsker at gøre det balanceret, så vi også kigger på de områder og de unge mennesker, der bor i dele af Danmark, hvor der ikke er nogen kollektiv transport, og ligestiller det at have behov for at have en privatbil med det at kunne tage et kollektivt transportmiddel. Tag de unge i Guderup, tag de unge i Højer eller i Løgumkloster, Skærbæk eller andre steder i Sønderjylland, de skal måske til Sygeplejeskolen Sønderborg og har praktiksted et andet sted i det sønderjyske, og man vil se, at det simpelt hen ikke kan hænge sammen med de kollektive transportmuligheder. Derfor har vi jo klart sagt, at det, vi gerne vil kigge på, også er at sidestille de unge, der har et transportbehov i forbindelse med deres uddannelse. Det synes vi sådan set er langt mere seriøst, end at man kun kigger på hovedstadsområdet og den kollektive transport.

Kl. 10:29

Formanden :

Fru Kirsten Brosbøl.

Kl. 10:30

Kirsten Brosbøl (S):

Det er jo simpelt hen ikke korrekt at fremstille Socialdemokraterne og SF's politik på den måde. Vi adresserer netop problemerne i udkantsområderne bl.a. med det her forslag og med det udspil til en udkantspolitik, som vi lige er kommet med, hvor vi meget klart siger, at der skal finansiering til at forbedre den kollektive transport i *udkantsområderne*. Så jeg synes, fru Ellen Trane Nørby burde kigge på, hvordan det egentlig er gået med den kollektive trafik i udkantsområderne i den tid, den her regering har siddet. Der er blevet nedlagt kollektive transportruter i udkantsområderne, man har overhovedet ikke forsøgt at forbedre det, samtidig er priserne steget med 58 pct. under den her regering. Det er jo simpelt hen ikke seriøst at stå her og sige, at man er en ansvarlig regering, der tager de her problemer seriøst. Tværtimod. Og hvis Venstre nu har fundet på en hel masse gode forslag, så synes jeg faktisk, man skulle være gået konstruktivt ind i lovbehandlingen af det her forslag i stedet for at stille sig an som sådan en slags konfrontation her i Folketinget til tredjebehandling.

Kl. 10:30

Formanden :

Fru Ellen Trane Nørby.

Kl. 10:31

Ellen Trane Nørby (V):

Som Venstres ordfører, fru Sophie Løhde, klart har gjort opmærksom på, er man jo gået konstruktivt ind i den her debat, men forudsætningen for, at man kan debattere det, er jo, at der er anvist et finansieringsgrundlag for forslaget, og det var der jo ikke under førstebehandlingen, det indrømmede både SF's og S's ordfører. Når jeg går på talerstolen, er det, fordi jeg bor i et udkantsområde i Danmark, hvor der er studerende på bl.a. Sygeplejeskolen Sønderborg, som ikke via den kollektive transport nogen sinde vil kunne få bopæl, studie- og praktikpladser til at hænge sammen. Og derfor synes jeg, det er temmelig arrogant, at man kun kigger på den kollektive transport og ligesom indikerer, at hvis man bare kigger på den kol-

lektive transport, så løser man alle studerendes transportbehov. Det gør man ikke.

Man er nødt til også at kigge på, at der er nogle steder i Danmark, hvor man har behov for en privatbil, og derfor synes jeg, det er ærgerligt, at SF og S lægger privatbilisten for had og siger, at der ikke også kan være mennesker i det her land, der kan have behov for et transporttilskud for at komme til deres uddannelsessted på steder og i egne af Danmark, hvor kollektiv transport aldrig nogen sinde økonomisk eller miljømæssigt ville være rentabelt.

Kl. 10:32

Formanden :

Fru Kirsten Brosbøl.

Kl. 10:32

Kirsten Brosbøl (S):

Jeg synes bare, det er bemærkelsesværdigt, at Venstre nu sådan 8-9 år efter, at man fik regeringsmagten, kommer med sådan et forslag. Vi har faktisk gentagne gange i Uddannelsesudvalget stillet spørgsmål til ministeren om de her sager om tilskud til kørsel i egen bil, når de er kommet op, og vi har fået det svar, at administrativt kan det ikke lade sig gøre. Ministeren har afvist det, hver eneste gang det spørgsmål har været oppe i Uddannelsesudvalget. Det kan man finde svar på, der ligger i Uddannelsesudvalget. Men det er da glædeligt, at Venstre siger, at man nu gerne vil tage det her problem alvorligt, og så synes jeg ærlig talt, at man skulle være gået konstruktivt ind i udvalgsbehandlingen, men det er jo ikke tilfældet. Man har fra starten og allerede under førstebehandlingen stillet sig an og sagt, at det her er helt uacceptabelt, og at man overhovedet ikke kan være med på det her forslag, og så er man i mellemtiden kommet med sit eget udspil uden at komme på banen med noget forslag til, hvordan vi i fællesskab kunne få lavet et forslag, som vi alle sammen kunne støtte. Og det er rigtig ærgerligt, at vi her i dag altså vil se, at regeringspartierne stemmer imod et forslag om at fjerne loftet over beføringsrabat for studerende i udkantsområderne.

Kl. 10:33

Formanden :

Tak. Så er det hr. Johs. Poulsen som ordfører.

Kl. 10:33

(Ordfører)

Johs. Poulsen (RV):

Tak for det.

Når Det Radikale Venstre støtter det her lovforslag, er det, fordi vi ser to rigtig gode grunde til det, og vi synes måske, det er lidt ærgerligt, at vi får den type debat, som specielt Venstre har lagt op til i dag, når man, hvis man havde talt konstruktivt til hinanden undervejs i behandlingen af det her lovforslag, formodentlig kunne have fået noget rigtig godt ud af det.

Men der er to gode grunde til at støtte det her lovforslag, og den ene er, at uanset hvordan man vender og drejer det, vil det alt andet lige betyde, at lidt flere tager en uddannelse, og det er i sig selv et gode.

Der er også et andet meget positivt element i det her forslag, og det er, at det alt andet lige vil betyde, at lidt flere unge vil kunne blive boende der, hvor de måske gerne vil bo, i det her tilfælde i det, som allerede kaldes Udkantsdanmark. Det vil der alt andet lige være lidt flere der vil kunne gøre, og de vil dermed bidrage til deres lokalsamfund det sted med den værdi, det er at have unge med ressourcer, som deltager i foreningslivet, og som deltager i de aktiviteter, der er lokalt rundtomkring.

Det er to væsentlige værdier ved det her forslag, og derfor finder vi det underligt fra Det Radikale Venstres side, at man fra regeringspartierne nærmest forsøger at sabotere en konstruktiv debat om for-

slaget. Det synes jeg er ærgerligt. For vi ved jo alle sammen godt, at det, man nu forsøger at gøre til en kæmpestor økonomisk diskussion, er en diskussion om ingenting. I sammenhængen har det her beløb simpelt hen ikke en størrelse, der overhovedet kan give udslag på nogen som helst måler, og derfor bør man jo først og fremmest have en holdningsmæssig tilgang til det her forslag og dermed vurdere, om fordelene ved indholdet er så store, at det burde man finde en løsning på.

Jeg synes også, det er ærgerligt, at Venstre ikke, når de i dag tilsyneladende mener, at der skal findes løsninger for unge studerende, som bor uheldigt i forhold til uddannelsesstederne, fra førstebehandlingen og frem igennem udvalgsarbejdet rent faktisk er kommet med forslag, hvad enten det drejer sig om det indholdsmæssige eller det økonomiske. Jeg er helt sikker på, at forslagsstillerne – og jeg kan i hvert fald sige det for vores andres vedkommende – meget gerne havde taget den diskussion og havde fundet konstruktive løsninger.

Jeg synes, man i stedet for at have travlt med at slå hinanden i hovedet burde have fokus på de unge, det drejer sig om, og være med til at finde løsninger for dem, for det er der nemlig brug for. Det her er et godt bud, og derfor stemmer Det Radikale Venstre for forslaget.

Kl. 10:36

Formanden :

Tak. Der er en kort bemærkning fra hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 10:36

Rasmus Jarlov (KF):

Jeg forstod overhovedet ikke bemærkningerne om, at der ikke blev gået konstruktivt ind i debatten om det her forslag. Det gør der jo i allerhøjeste grad, men der har altså været tale om et forslag, som meget usædvanligt ikke har angivet finansieringen for de ting, som man ønsker at lave. Så kan det godt være, at man fra radikal side og fra SF's side og fra socialdemokratisk side synes, at 6,5 mio. kr. er småpenge. Det er det altså ikke for os andre, og det er, som om alvoren slet ikke er gået op for venstrefløj. Vi har et statsunderskud på 100 mia. kr., og alligevel fortsætter man med at stille udgiftskrævende forslag, og man har ikke nogen finansiering for dem.

Jeg kunne da også godt tænke mig at spørge De Radikale, når nu de mener, at finansieringen faktisk er på plads, og det er angivet, at finansieringen findes i »Fair Forandring«: Betyder det så, at man støtter den plan, eller hvor har De Radikale tænkt sig at de vil finde pengene henne?

Kl. 10:36

Formanden :

Hr. Johs. Poulsen.

Kl. 10:37

Johs. Poulsen (RV):

Jeg kan sige, at fra Det Radikale Venstres side har vi ikke tænkt os at deltage i ordførerens forsøg på at afspore debatten fuldstændig i forhold til det, der er indholdet.

Hvis man forestillede sig, at man kunne føre det her lovforslag ud i livet, eventuelt med ændringer, som tog højde for yderligere elementer, der kunne være med til at hjælpe studerende i Udkantsdanmark, ville det set med vores øjne alt andet lige være med til at generere en vækst i de områder, som ville være meget, meget positiv. I den sammenhæng er det her beløb meget, meget minimalt, og det ved enhver. Man behøver ikke tage ret mange dagskurser i tv-optræden for ministre for at dække beløbet her.

Kl. 10:37

Formanden :

Tak til hr. Johs. Poulsen. Så er det hr. Per Clausen som ordfører.

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Det var mit indtryk ved førstebehandlingen af det her forslag, at der hos de borgerlige partier, særlig hos Venstre, var stor velvilje for de ideer og intentioner, der lå bag, fordi man faktisk gerne ville medvirke til at styrke udkantsområderne og gerne ville medvirke til at sikre, at flere kunne få mulighed for at få en uddannelse. Det fremgik også af debatten, at de borgerlige partier var meget bekymrede for finansieringen, og derfor betragtede vi det fra Enhedslistens side sådan set som en vigtig opgave at sikre, at det spørgsmål blev bragt i orden, inden vi fik lovforslaget til tredje behandling. Derfor har vi brugt en del tid på at diskutere med både SF og Socialdemokraterne, om ikke det kunne være muligt at få det her finansieret inden for den økonomiske ramme, som Socialdemokraterne og SF'erne opererer med i »Fair Forandring«. Vi nåede frem til, at hvis der var nogen uenighed og modsætning mellem Enhedslisten og SF og Socialdemokraterne i forhold til finansiering og anvendelse af penge i »Fair Forandring«, lå de ikke inden for det her område. Det var muligt at finde pengene, og det var muligt også at bruge dem på den måde, det var beskrevet. Vi fik også afklaret de teorier, nogle borgerlige ordførere havde, om, at det her forslag ville være langt dyrere end det, som SF havde skrevet i sine bemærkninger, og det viste sig, at det var forkert.

Så alt var i grunden lagt op til, at de borgerlige partier i dag kunne sige, at de var glade og tilfredse med, at det var lykkedes Enhedslisten, Socialdemokraterne og SF i fællesskab at finde en finansiering til det her forslag, så det kunne vedtages.

Så kunne man selvfølgelig have startet den sædvanlige rituelle debat om »Fair Forandring«, altså om den nu var skruet sammen på en rigtig måde. Men realiteten er, at man her har startet en debat, der bærer præg af, at man måske glemte at læse betækningsbidraget, inden man skrev talen. Jeg synes bare, man kunne have gjort det, at man havde læst betækningsbidraget under nogle af de mange indlæg, der var der, så man ikke havde fortsat med at fremture med sine fejltagelser.

Så har debatten i øvrigt afsløret nogle andre interessante ting. Den første er, at det åbenbart er Venstres politik for nuværende, at man ikke vil løse nogen som helst problemer for unge mennesker i de tyndt befolkede områder ved hjælp af kollektiv transport, og derfor kan man vel bare nedlægge den i de områder. Jeg håber, vi kan få det afklaret, når vi skal debattere regeringens redegørelse om den kollektive transport. Jeg vil bare sige, at Landdistrikternes Fællesråd, organisationen Landsbyer i Danmark, hvor Venstremennesker har en meget central placering, har en helt anden opfattelse af den kollektive trafikals placering i de tyndt befolkede dele af landet, og det er en opfattelse, Enhedslisten helt deler.

Det andet, som jeg også syntes var spændende og afslørende, var jo, at hr. Helge Adam Møller mente, at en kvinde, som er enlig mor til to, og som lever af SU, fordi hun også får passet sine børn, i grunden burde være rigtig, rigtig taknemmelig og måske i virkeligheden tilhøre de danskere, som er rigtig godt stillet. Så forstår man jo bedre, at regeringspartierne nu har fremsat et forslag, der betyder, at denne enlige mor skal være med til at finansiere det underskud, der er kommet i den danske statskasse, fordi man har valgt at give 7,5 mia. kr. i skattelettelser i 2010 til de 10 pct. rigeste danskere. Det er den opfattelse, der ligger hos Det Konservative Folkeparti, nemlig at den sande økonomiske overklasse i Danmark består af unge kvindelige studerende, som er enlige mødre, og at det derfor er rimeligt og retfærdigt, at de i stedet for at købe en sixpack, har jeg forstået, skal være med til at finansiere skattelettelserne til de rigeste danskere.

På den måde fik vi afsløret den opfattelse af den kollektive trafikals placering i landdistrikterne, som ligger hos Venstre, og vi fik afsløret Det Konservative Folkepartis opfattelse af sociale og økonomiske sammenhænge og af sociale ligheder og uligheder, og det var

Kl. 10:38

jo godt for noget, når nu ikke vi kan få det her fornuftige og gode forslag vedtaget.

Kl. 10:41

Formanden :

Der er ønske om en kort bemærkning. Hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 10:41

Rasmus Jarlov (KF):

Det, som var særlig interessant under førstebehandlingen, var, at selv Enhedslisten ved hr. Per Clausen indrømmede, at det var dybt usemstet, at man fremsatte et forslag, som der ikke var finansiering til.

Så vil jeg bare lige sige her, at hr. Per Clausen kom til at lave en fortaelse. Han sagde, at vi har givet nogle ufinansierede skattelettelser. Det ved hr. Per Clausen jo godt ikke er rigtigt. Vi kan ikke bare tolerere, at den slags usandheder bliver sagt fra talerstolen her. Det har hr. Per Clausen selvfølgelig mulighed for at korrigere, eller han kan henvise til nogle økonomer, som kan bekræfte ham i, at skattelettelserne ikke har været finansierede.

Kl. 10:42

Formanden :

Hr. Per Clausen.

Kl. 10:42

Per Clausen (EL):

Kendsgerningen er, at de skattelettelser, man giver i 2010, er ufinansierede i 2010, 2011 og 2012. Det betyder, at i den 3-års-periode, hvor regeringen siger, at der skal bringes orden i vores økonomi, har man ufinansierede skattelettelser for et tocifret beløb, skattelettelser, som primært går til de rigeste. Det er sandheden. Så er det rigtigt, at i 2020 er skattelettelserne formentlig finansierede. Det er kendsgerningen.

Det andet, jeg kan sige, er, at jeg aldrig kunne drømme om at omtale ret mange politikere fra den her talerstol som useriøse. Derfor har jeg heller ikke brugt den betegnelse om SF i den her sag, men jeg sagde, at det er rigtigt, at vi må finde en løsning på finansieringen. Den løsning har vi fundet, og hvad er problemet så?

Kl. 10:43

Formanden :

Hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 10:43

Rasmus Jarlov (KF):

Jeg husker det, som om hr. Per Clausens ord var, at det var en uskik, at man fremsatte et forslag, som ikke var finansieret. Angående de her såkaldt ufinansierede skattelettelser vil jeg sige, at jeg bare stadig væk savner en økonom, som vil bekræfte hr. Per Clausen i, at skattelettelserne er ufinansierede.

Sandheden er, at de skattelettelser, der er givet, den skattereform, man har lavet, samlet set medfører, at der kan bruges 5 mia. kr. ekstra om året til velfærd. Det er økonomiske fakta. Hvis hr. Per Clausen mener noget andet, må han kunne henvise til nogle økonomer, som vil bakke den opfattelse op. Ellers er det en falsk påstand.

Kl. 10:43

Formanden :

Hr. Per Clausen for den sidste korte bemærkning.

Kl. 10:44

Per Clausen (EL):

Jeg behøver sådan set ikke at tilkalde nogen økonomer for at læse det, der er indholdet i regeringens eget finanslovsforslag og i regeringens egne forslag til en skattereform, hvoraf det klart fremgår, at

skattereformen er ufinansieret i starten, i hvert fald i 2010, 2011 og 2012, med et tocifret milliardbeløb.

Det, der så sker, er, at man hævder, at der vil være nogle dynamiske effekter, nogle mennesker vil begynde at arbejde mere, og det vil i 2020 betyde, at der vil være lidt flere penge i statskassen, end der ellers ville have været. Men det vil sige, at de 5 mia. ekstra kr., man snakker om, er betydelig mere usikre, end de meget usikre tal, man påstår ligger i Socialdemokraternes og SF's sidste nye udspil.

Kendsgerningen er, at i 2010, 2011 og 2012 har man ufinansierede skattelettelser for et tocifret milliardbeløb. Og det er derfor, at man nu vil tage pengene fra de mennesker, der er på overførselsindkomster.

Kl. 10:45

Formanden :

Tak til hr. Per Clausen.

Der er ikke flere, der har ønsket ordet. Så går vi til afstemning.

Kl. 10:45

Afstemning

Formanden :

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte: 49 (S, SF, RV og EL), imod stemte: 60 (V, DF, KF og LA), hverken for eller imod stemte: 0.

Lovforslaget er forkastet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 3. behandling af lovforslag nr. L 165 A:

Forslag til lov om ændring af lov om social service. (Nye beregningsprincipper for borgerens betaling for tilbud om personlig og praktisk hjælp m.v.).

Af socialministeren (Benedikte Kiær).

(2. behandling 18.05.2010. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 10:46

Forhandling

Formanden :

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Der er ingen, der beder om ordet. Så går vi til afstemning.

Kl. 10:46

Afstemning

Formanden :

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte: 107 (V, S, DF, SF, KF, RV, EL og LA), imod stemte: 0, hverken for eller imod stemte: 0.

Lovforslaget er vedtaget og bliver sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 3. behandling af lovforslag nr. L 165 B:

Forslag til lov om ændring af lov om social service. (Loft over egenbetaling for madservice m.v.).

Af socialministeren (Benedikte Kiær).

(2. behandling 18.05.2010. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 10:46

Forhandling

Formanden :

Der er heller ikke her ændringsforslag.

Der er ingen, der beder om ordet. Vi går til afstemning.

Kl. 10:46

Afstemning

Formanden :

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte: 104 (V, S, DF, SF, KF og EL), imod stemte: 4 (RV og LA), hverken for eller imod stemte: 0.

Lovforslaget er vedtaget og bliver sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) 3. behandling af lovforslag nr. L 166:

Forslag til lov om ændring af lov om social service og lov om retens pleje. (Styrkelse af indsatsen over for kriminalitetstruede børn og unge).

Af socialministeren (Benedikte Kiær).

(Fremsættelse 17.03.2010. 1. behandling 08.04.2010. Betænkning 06.05.2010. 2. behandling 18.05.2010. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 10:47

Forhandling

Formanden :

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Der er ingen, der beder om ordet. Vi går til afstemning.

Kl. 10:47

Afstemning

Formanden :

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte: 106 (V, S, DF, SF, KF, RV og LA), imod stemte: 2 (EL), hverken for eller imod stemte: 0.

Kl. 10:48

Lovforslaget er vedtaget og bliver sendt til statsministeren.

Afstemning

Formanden :

Der stemmes om ændringsforslag nr. 1 af et mindretal (S og SF), tiltrådt af et andet mindretal (RV og EL), og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte: 49 (S, SF, RV og EL), imod stemte: 57 (V, DF, KF og LA), hverken for eller imod stemte: 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Kl. 10:49

Forhandling

Formanden :

Forhandlingen drejer sig derefter om lovforslaget som helhed.

Her er der ingen der beder om ordet. Så går vi til afstemning.

Kl. 10:49

Afstemning

Formanden :

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte: 59 (V, DF, KF og LA), imod stemte: 48 (S, SF, RV og EL), hverken for eller imod stemte: 0.

Lovforslaget er vedtaget og bliver sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

6) 3. behandling af lovforslag nr. L 168:

Forslag til lov om ændring af lov om social service. (Forbedring og forenkling af reglerne om støtte til køb af bil).

Af socialministeren (Benedikte Kiær).

(Fremsættelse 17.03.2010. 1. behandling 08.04.2010. Betænkning 11.05.2010. 2. behandling 18.05.2010).

Kl. 10:47

Forhandling

Formanden :

Der er heller ikke her ændringsforslag.

Der er heller ingen, der beder om ordet. Vi går til afstemning.

Kl. 10:48

Afstemning

Formanden :

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte: 105 (V, S, DF, SF, KF, RV, EL og LA), imod stemte: 0, hverken for eller imod stemte: 0.

Lovforslaget er vedtaget og bliver sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

7) 3. behandling af lovforslag nr. L 169:

Forslag til lov om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om social service. (Sammenhæng mellem visitationskompetence og finansieringsansvar på det specialiserede socialområde).

Af socialministeren (Benedikte Kiær).

(Fremsættelse 17.03.2010. 1. behandling 08.04.2010. Betænkning 06.05.2010. 2. behandling 18.05.2010. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling. Tillægsbetænkning 18.05.2010).

Kl. 10:48

Forhandling

Formanden :

Forhandlingen drejer sig i første omgang om det stillede ændringsforslag.

Der er ingen, der beder om ordet, så er forhandlingen om ændringsforslaget sluttet, og vi går til afstemning

Det næste punkt på dagsordenen er:

8) 3. behandling af lovforslag nr. L 96:

Forslag til lov om ændring af lov om detailsalg fra butikker m.v. (Liberalisering af reglerne om åbningstid).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen).

(Fremsættelse 17.12.2009. 1. behandling 22.01.2010. Betænkning 06.05.2010. 2. behandling 11.05.2010. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 10:49

Forhandling

Formanden :

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Hr. Simon Emil Ammitzbøll beder om ordet. Selv om det ikke står her, går jeg ud fra, at hr. Simon Emil Ammitzbøll er ordfører. (Simon Emil Ammitzbøll (LA): Altid!). Værsgo.

Kl. 10:50

(Ordfører)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Liberal Alliance har ikke været en del af de tidligere aftaler om lukkeloven, og vi vil gerne inden vedtagelsen her tilslutte os regeringens aftale med Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre. Vi så ge-

rne, at man lukkede lukkeloven helt, men vi synes omvendt, at vi med nærværende liberalisering er nået langt mod mål, også i forhold til forenkling af loven. Derfor kan vi tilslutte os.

Vi ønsker derfor at stemme for lovforslaget, som vi er klar over er en forbedring for forbrugerne, ikke mindst fra oktober 2012, hvor der kan holdes døgnåbent på alle hverdage.

Kl. 10:50

Formanden :

Tak til hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, og vi går til afstemning.

Kl. 10:50

Afstemning

Formanden :

Også her stemmer vi om lovforslagets endelige vedtagelse. Der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For lovforslaget stemte: 62 (V, DF, KF, RV og LA), imod stemte: 46 (S, SF og EL), hverken for eller imod stemte: 0.

Lovforslaget er vedtaget og bliver sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

9) 3. behandling af lovforslag nr. L 125:

Forslag til lov om ændring af lov om stormflod og stormfald. (Ny organisering af stormflodsordningen, ny erstatningsmodel ved gentagne stormflodshændelser og udvidelse af stormflodsdekning ved oversvømmelser fra vandløb og søer).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen).

(Fremsættelse 10.02.2010. 1. behandling 02.03.2010. Betænkning 06.05.2010. 2. behandling 11.05.2010).

Kl. 10:51

Forhandling

Formanden :

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ingen beder om ordet. Vi går til afstemning.

Kl. 10:51

Afstemning

Formanden :

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For lovforslaget stemte: 108 (V, S, DF, SF, KF, RV, EL og LA), imod stemte: 0, hverken for eller imod stemte: 0.

Lovforslaget er vedtaget og bliver sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

10) 3. behandling af lovforslag nr. L 160:

Forslag til lov om etablering af Institut for Flerpartisamarbejde.

Af ministeren for udviklingsbistand (Søren Pind).

(Fremsættelse 17.03.2010. 1. behandling 26.03.2010. 2. behandling 29.04.2010. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 10:51

Forhandling

Formanden :

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Hr. Frank Aaen beder om ordet og har fået det som ordfører.

Kl. 10:52

(Ordfører)

Frank Aaen (EL):

I dag starter der jo forhandlinger mellem Dansk Folkeparti og regeringen, og de går bl.a. ud på at skære i bistanden til udviklingslandene. Det her forslag tager også penge fra bistandsmidlerne – i mindre målestok, men det er det, der sker. Og meningen med forslaget er at støtte demokratiudviklingen i udviklingslandene. Det er jo et tilsyneladende fint formål, men vi tror ikke på det, og det er derfor, vi stemmer imod her om lidt.

Først og fremmest er det Folketingets partiers egne interesser, der tilgodeses med det her forslag, hvor man får midler til, at partierne kan rejse til udviklingslandene for at besøge deres søsterpartier. Det er sikkert godt for partierne, men det har en meget tvivlsom effekt i forhold til at udvikle demokratiet i ulandene.

Det er bistandsmidler, der spises op af de danske partier; spises op af nogle enorme administrationsudgifter. Det har erfaringer fra de lande, der har gennemført flerpartistøtteordningen, fuldt dokumenteret, og vi har også fået belyst i svar fra ministeren, at administrationsudgifterne er ganske enorme.

Ud over at danske partiers interesser gavnes i forhold til at kunne besøge deres søsterpartier, som jo typisk er etablerede partier i de pågældende udviklingslande, så kan der også sættes et stort spørgsmålstegn ved, om det er den danske demokratimodel, der på den måde skal eksporteres og styrkes i de pågældende udviklingslande.

Vores forslag er, at man i stedet for at bruge penge på den her måde tager udgangspunkt i det, der er befolkningens ønsker i forhold til at udvikle deres demokrati. Det kan ske, ved at vi støtter fagforeninger, kvindeorganisationer, miljøorganisationer og andre græsrødsorganisationer i det hele taget, så det bliver demokrati, som kan udvikles på deres egne betingelser og ikke bare som en kopi af vores demokratimodel.

Forslaget bliver vedtaget, og derfor har vi et forslag til gennemførelse, når det kommer til at træde i kraft, nemlig at man laver et seminar med nogle af de lande, som Danmark samarbejder med. De bliver inviteret hertil og får lejlighed til at diskutere og fortælle, hvilke problemer de oplever i deres demokratiudvikling; hvad der er deres ønsker i forhold til at støtte en demokratiudvikling. Så kan det blive deres ønsker, der bliver tilgodeset, og ikke vores partiers ønsker, der som udgangspunkt tilgodeses.

Det synes vi kun er ret og rimeligt, når der er tale om bistandsmidler, altså at det er deres interesser og deres ønsker, der støttes, i stedet for at det er Folketingets partier, der støttes.

Kl. 10:55

Formanden :

Tak til hr. Frank Aaen.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet. Så går vi til afstemning.

Afstemning**Formanden :**

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For lovforslaget stemte: 105 (V, S, DF, SF, KF, RV og LA), imod stemte: 2 (EL), hverken for eller imod stemte: 0.

Lovforslaget er vedtaget og bliver sendt til statsministeren.

Kl. 10:55

Det næste punkt på dagsordenen er:

12) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 75:**Forslag til folketingsbeslutning om oprettelse af en fond til klimainvesteringer i udviklingslande**

Af Jeppe Kofod (S) m.fl.

(Fremsættelse 08.12.2009. 1. behandling 02.02.2010. Betænkning 29.04.2010).

Kl. 10:56

Forhandling**Formanden :**

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Der er ingen, der beder om ordet. Så går vi til afstemning.

Kl. 10:56

Afstemning**Formanden :**

Der stemmes om forslagens endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For beslutningsforslaget stemte: 49 (S, SF, RV og EL), imod stemte: 59 (V, DF, KF og LA), hverken for eller imod stemte: 0.

Forslaget til folketingsbeslutning er forkastet.

Kl. 10:55

Forhandling**Formanden :**

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Der er ingen, der beder om ordet. Så går vi til afstemning.

Kl. 10:56

Afstemning**Formanden :**

Der stemmes om forslagens endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For beslutningsforslaget stemte: 48 (S, SF, RV og EL), imod stemte: 58 (V, DF, KF og LA), hverken for eller imod stemte: 0.

Forslaget til folketingsbeslutning er forkastet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

13) 2. behandling af lovforslag nr. L 159:**Forslag til lov om Visitdenmark.**

Af økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen).

(Fremsættelse 17.03.2010. 1. behandling 08.04.2010. Betænkning 11.05.2010).

Kl. 10:57

Forhandling**Formanden :**

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Der er ingen, der beder om ordet. Så er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår her, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er sket.

Det næste punkt på dagsordenen er:

14) 2. behandling af lovforslag nr. L 174:

Forslag til lov om pantebrevsselskaber.

Af økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen).

(Fremsættelse 26.03.2010. 1. behandling 13.04.2010. Betænkning 11.05.2010).

Kl. 10:57

Forhandling

Formanden :

Der er ingen, der beder om ordet. Så er forhandlingen sluttet. Vi går til afstemning.

Kl. 10:57

Afstemning

Formanden :

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1, tiltrådt af udvalget?

Det er vedtaget.

Jeg foreslår også her, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling.

Det er godkendt.

Det næste punkt på dagsordenen er:

15) 2. behandling af lovforslag nr. L 175:

Forslag til lov om ændring af lov om finansiel virksomhed, lov om realkreditlån og realkreditobligationer m.v., lov om Danmarks Nationalbank og forskellige andre love. (Styrkelse af Finanstilsynets tilsynsvirksomhed, præcisering af krav til styring og indretning af finansielle virksomheder m.v. og ændring af regler om egnethed og hæderlighed m.v.).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen).

(Fremsættelse 26.03.2010. 1. behandling 13.04.2010. Betænkning 11.05.2010).

Kl. 10:57

Forhandling

Formanden :

Jeg kan se, at hr. Jens Christian Lund beder om ordet som ordfører. Og han har sandelig fået det.

Kl. 10:58

(Ordfører)

Jens Christian Lund (S):

Tak for det. Jeg vil godt sige, at det her jo ikke er et uvæsentligt lovforslag. Når vi ved førstebehandlingen udtrykte betænkelighed ved lovforslaget og egentlig sagde, at vi ikke kunne stemme for det på det foreliggende grundlag, var det, fordi den måde, som ministeren havde fremlagt lovforslaget på, både var arrogant og nedværdigende for demokratiet. Derfor sagde vi, at vi ikke kunne støtte lovforslaget.

Senere – og derfor ville jeg jo gerne have haft, at ministeren havde været her – har ministeren så taget sig sammen og gennemført nogle tekniske gennemgange af ordentlig kvalitet. Ministeren har fået lavet nogle forklarende notater og svaret ordentligt på nogle spørgsmål. Derfor er vi enige i, at det er væsentligt, at vi får vedtaget det her lovforslag.

Siden førstebehandlingen har vi erkendt, at det er endnu vigtigere, at vi kommer til at se på ledelsernes og bestyrelsernes egnethed og hæderlighed, og at vi får en hjemmel til kontrol af de finansielle virksomheder.

Så vi skal nok stemme for lovforslaget og håber så, at ministeren vil sikre, at kontrollen med de finansielle virksomheder, når lovforslaget bliver gennemført, kommer til at være på et ordentligt niveau.

Vi stemmer for forslaget, og jeg skal nok lade være med at sige noget om alder i denne debat.

Kl. 10:59

Formanden :

Tak til hr. Jens Christian Lund.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, og så er forhandlingen sluttet. Vi går til afstemning.

Kl. 11:00

Afstemning

Formanden :

Ønskes afstemning om ændringsforslagene nr. 1-16, tiltrådt af udvalget?

De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling.

Det er godkendt.

Det næste punkt på dagsordenen er:

16) 2. behandling af lovforslag nr. L 144:

Forslag til lov om ændring af lov om administration af Det Europæiske Fællesskabs forordninger om ordninger under Den Fælles Landbrugspolitik finansieret af Den Europæiske Garantifond for Landbruget m.v. (landbrugsstøtteleven). (Sammensætning af promilleafgiftsfondenes bestyrelser og finansiering af sekretariatsbistand).

Af Pia Olsen Dyhr (SF) m.fl.

(Fremsættelse 25.02.2010. 1. behandling 08.04.2010. Betænkning 12.05.2010).

Kl. 11:00

Forhandling

Formanden :

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Der er ingen, der beder om ordet. Så er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling.

Det er godkendt.

Det næste punkt på dagsordenen er:

17) 2. behandling af lovforslag nr. L 143:

**Forslag til lov om ændring af lov om udendørs hold af svin. (Op-
hævelse af revisionsbestemmelse).**

Af justitsministeren (Lars Barfoed).

(Fremsættelse 25.02.2010. 1. behandling 26.03.2010. Betænkning 12.05.2010).

Kl. 11:00

Forhandling

Formanden :

Der er ingen, der beder om ordet. Så er forhandlingen sluttet. Vi går til afstemning.

Kl. 11:01

Afstemning

Formanden :

Ønskes afstemning om ændringsforslagene nr. 1 og 2, tiltrådt af udvalget?

De er vedtaget.

Jeg foreslår også her, at forslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling.

Det er godkendt.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling.

Det er godkendt.

Det næste punkt på dagsordenen er:

19) 2. behandling af lovforslag nr. L 181:

Forslag til lov om ændring af straffeloven og retsplejeloven. (Skærpelse af straffen for ulovlig tvang i forbindelse med brug af ansigtstildækkende beklædning samt ansigtstildækkende beklædning under vidneforklaring).

Af justitsministeren (Lars Barfoed).

(Fremsættelse 24.03.2010. 1. behandling 12.04.2010. Betænkning 06.05.2010).

Kl. 11:02

Forhandling

Formanden :

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Der er ingen, der beder om ordet. Så er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

18) 2. behandling af lovforslag nr. L 180:

Forslag til lov om ændring af lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven, lov om konkurrence- og forbrugerforhold på telemarkedet, våbenloven, udleveringsloven samt lov om udlevering af lovovertrædere til Finland, Island, Norge og Sverige. (Ændring af revisionsbestemmelse).

Af justitsministeren (Lars Barfoed).

(Fremsættelse 24.03.2010. 1. behandling 12.04.2010. Betænkning 06.05.2010).

Kl. 11:01

Forhandling

Formanden :

Der er ingen, der beder om ordet. Så er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 11:01

Afstemning

Formanden :

Her stemmes der om ændringsforslag nr. 1 af et mindretal (EL), tiltrådt af et andet mindretal (S, SF og RV), og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte: 49 (S, SF, RV og EL), imod stemte: 57 (V, DF, KF, LA og Christian H. Hansen (UFG)), hverken for eller imod stemte: 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

20) 2. behandling af lovforslag nr. L 186:

Forslag til lov om ændring af retsplejeloven. (Gengivelse af forklaringer i straffesager og justering af landsdommernormering).

Af justitsministeren (Lars Barfoed).

(Fremsættelse 26.03.2010. 1. behandling 12.04.2010. Betænkning 06.05.2010).

Kl. 11:02

Forhandling

Formanden :

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Der er ingen, der beder om ordet. Forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår også her, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling.

Det er godkendt.

Det næste punkt på dagsordenen er:

21) 2. behandling af lovforslag nr. L 187:

Forslag til lov om ændring af integrationsloven og forskellige andre love. (Udvidelse af personkredsen, styrket indsats over for ægtefælleforsørgede m.v.).

Af integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech).

(Fremsættelse 26.03.2010. 1. behandling 19.04.2010. Betænkning 15.05.2010).

Sammen med dette punkt foretages:

22) 2. behandling af lovforslag nr. L 188:

Forslag til lov om ændring af udlændingeloven. (Skærpede udvisningsregler, samkøring af registre med henblik på styrket kontrol, reform af reglerne om tidsbegrænset opholdstilladelse, inddragelse af studieopholdstilladelser ved ulovligt arbejde, skærpede regler om indgivelse af ansøgning om opholdstilladelse efter indrejse her i landet og opsættende virkning, m.v.).

Af integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech).

(Fremsættelse 26.03.2010. 1. behandling 19.04.2010. Betænkning 15.05.2010).

Kl. 11:03

Forhandling

Formanden :

Hr. Karsten Lauritzen beder om ordet som ordfører.

Kl. 11:03

(Ordfører)

Karsten Lauritzen (V):

Tak. Der har været en del diskussion om de her to lovforslag, så derfor synes jeg, det er passende at tage ordet her under andenbehandlingen og sætte et par ting på plads og bl.a. genbekræfte det, der er den politiske begrundelse for de ændringer af udlændingeloven, som ligger i de her to forslag.

Det er jo gennemførelsen af det servicetjek, som blev aftalt mellem VK og Dansk Folkeparti her i foråret. Og det er nogle ændringer af udlændingeloven og et servicetjek, som vi gennemfører, fordi den faste og fair udlændinge- og integrationspolitik, som har været hjørnestenen i regeringens udlændinge- og integrationspolitik siden 2001, har medført, at de folk, der kommer til Danmark nu, er folk, der kommer for at arbejde og for at uddanne sig. Tidligere var det folk, der kom for at få familiesammenføring og for at søge om asyl.

Det ændrede indvandringsmønster til Danmark har gjort, at vi selvfølgelig bliver nødt til at se på, hvordan vi kan ændre lovgivningen, så den passer dertil, og hvordan vi kan sætte turbo på integrationen. Derfor har regeringen sammen med Dansk Folkeparti foreslået det her pointsystem, som har været meget omtalt, som er inspireret fra Canada, og som har til formål at sikre, at hvis man viser vilje til integration, hvis man arbejder, og hvis man lever op til de krav, som vi stiller, kan man få permanent opholdstilladelse efter blot 4 år mod 7 år i den tidligere lovgivning.

Det har vi gjort, fordi vi ønsker at sætte turbo på integrationen. Det har vi gjort, fordi vi ønsker, at den enkelte, der kommer til Danmark, skal have en medindflydelse, skal have et medansvar for, hvorvidt man bliver integreret, og skal belønnes for at integrere sig hurtigt. Det bliver man med det foreliggende pointsystem.

Der har været en lang række politiske diskussioner. Der har også været en række kritiske høringsvar, og dem har vi forholdt os til i udvalgsbehandlingen. Jeg skal også gerne forholde mig til dem her i dag fra Folketingets talerstol, men jeg vil blot sige, at det, der er baggrunden for, at regeringen har fremsat de forslag, er, at vi bliver nødt til at opdatere den lovgivning, som ligger, og videreføre den faste og fair udlændinge- og integrationspolitik, som har ligget fast siden 2001.

Det, vi gør her, er at belønne de udlændinge, som kommer til Danmark og viser vilje til integration, som ønsker at arbejde, og som ønsker at integrere sig. De kan hurtigere få permanent opholdstilladelse. Og dem, der vender Danmark ryggen, må finde sig i, at de skal vente længere tid, eller at de måske ikke kan få permanent opholdstilladelse. Det er ikke en rettighed at få permanent opholdstilladelse i Danmark, ligesom det ikke er en rettighed at blive statsborger. Det er et privilegium, noget, man skal gøre sig fortjent til. Det er ikke noget nyt. Sådan har det været siden 2002, hvor man ændrede lovgivningen. Nu ændrer man den så igen og opdaterer den.

Så vil jeg bare sige, at det har været sådan, at det flertal af VK og Dansk Folkeparti, som har været i Folketingssalen, for den faste og fair udlændingepolitik i et par år har oplevet, at dele af oppositionen har bakket op om den. Det, vi beklageligvis ser nu, er, at Socialdemokratiet og Socialistisk Folkeparti ikke kan stemme for det lovforslag, som ligger her, og ikke ønsker at bakke op om en fast og fair udlændinge- og integrationspolitik.

Jeg er ked af at sige det, men det, man kan frygte man får, hvis der på et tidspunkt skulle være nogle andre, der får flertal i Folketingssalen, er ikke en videreførelse af den faste og fair udlændinge- og integrationspolitik som den, regeringen har stået vagt om. Så er det noget helt andet. For hvis det var det samme, ville man jo stemme for de her lovforslag, som vil sætte turbo på integrationen og give en lempelig adgang til opholdstilladelse for de indvandrere, som udviser vilje til integration. Man sænker grænsen fra 7 år til 4 år.

Kl. 11:07

Formanden :

Der er ønske om en kort bemærkning fra hr. Henrik Dam Kristensen, værsgo.

Kl. 11:07

Henrik Dam Kristensen (S):

Jeg spidsede jo rigtig ører, da hr. Karsten Lauritzen gik på talerstolen og startede med at sige, at han gerne ville sætte nogle ting på plads. Det ville have været glædeligt, hvis det rent faktisk havde været tilfældet, men jeg må konstatere, at der intet blev sat på plads af hr. Karsten Lauritzen. Tværtimod var det jo en gentagelse af det, vi oplevede ved første behandling, og så må jeg bare stille hr. Karsten Lauritzen et enkelt spørgsmål:

Hvis en udlænding, som arbejder, deltager for fuldt knald på arbejdsmarkedet og gør alt, hvad man kan, men så har en sygdom – det kunne eksempelvis være astma – som betyder, at man får medicintilskud, bliver vedkommende forhindret i at få permanent opholdstilladelse. Er det en fair behandling, er det fast og fair?

Kl. 11:08

Formanden :

Hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 11:08

Karsten Lauritzen (V):

Det er jo sådan, at der er opstået en ganske stor misforståelse – en misforståelse, der rækker helt ind i kredsen af de fineste juridiske eksperter, der er ansat ved Institut for Menneskerettigheder – om, at de krav, man stiller nu, med hensyn til 2½ års fuldtidsbeskæftigelse, er nogle fuldstændig nye krav. Det er de ikke, det er nogle krav, der har eksisteret i lovgivningen siden 2002, og som jeg egentlig havde indtryk af at en del af oppositionen bakkede op.

Det er rigtigt, at man har ændret måden. Man har måske strammet op på nogle ting i perioden, hvor den pågældende skal have fuldtidsarbejde. Tidligere var det 2½ års fuldtidsbeskæftigelse inden for 7 år, men nu er det 2½ års fuldtidsbeskæftigelse inden for 3 år. Men selve princippet er, at vi sætter fokus på beskæftigelse, og hvis man ikke er i arbejde grundet f.eks. sygdom, bliver man også dårli-

gere stillet i forhold til at få permanent opholdstilladelse. Det er ikke noget nyt, sådan har det været i lovgivningen hidtil.

Jeg er enig i, at vi har strammet op på nogle ting, men selve principperne er ikke nye, og derfor har jeg svært ved at forstå, at Socialdemokraterne ikke bakker op om principperne bag det.

Kl. 11:09

Formanden :

Hr. Henrik Dam Kristensen.

Kl. 11:09

Henrik Dam Kristensen (S):

Jeg tror, jeg vil foreslå journalistuddannelserne, hvad enten det er på RUC eller i Århus, eller hvor det er, at studere hr. Karsten Lauritzens svar, for det er virkelig en opvisning i, hvordan man prøver at komme uden om tingene, dels ved at angribe, dels ved at være usaglig. Men jeg skal gøre hr. Karsten Lauritzen den tjeneste at gentage et meget, meget simpelt spørgsmål:

Synes hr. Karsten Lauritzen, at det er fair, at man, hvis man i øvrigt passer sit job på arbejdsmarkedet, men eksempelvis har astma og modtager tilskud til astmamedicin, så ikke kan få permanent opholdstilladelse? Er det ordentligt, og er det fair? Det kan jo besvares med et ja eller et nej, der behøver hr. Karsten Lauritzen ikke endnu en gang opvise behændigheder, som journaliststuderende kan henvises til at drage lære af. Er det fast og fair – ja eller nej?

Kl. 11:10

Formanden :

Hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 11:10

Karsten Lauritzen (V):

Jeg kan sige til hr. Henrik Dam Kristensen, at med det lovforslag, som ligger fra regeringen, mener vi i Venstre at der er stillet faste og fair krav. Det er sådan – og det kan man så have en politisk uenighed om, men det er det korte svar – at det er den linje, som regeringen vil på udlændinge- og integrationsområdet.

Det var mit indtryk, at det var den samme vej, som Socialdemokratiet egentlig ville. Man har i hvert fald stemt for en række lovforslag her i Folketingssalen, hvor man har sagt, at man ønsker det samme på udlændinge- og integrationsområdet, at man også vil en fast og fair udlændinge- og integrationspolitik. Nu får vi svaret her i dag, og det er, at man ikke ønsker den samme vej. Det er jo fair nok, så tager vi den politiske diskussion derfra.

Kl. 11:10

Formanden :

Så er der korte bemærkninger fra fru Astrid Krag, og det er korte bemærkninger til hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 11:11

Astrid Krag (SF):

Det var da lidt af en fordrejning, må man have lov at sige. Jeg vil spørge videre til det her med, hvad der er fast og fair, og spørge hr. Karsten Lauritzen, om han mener, at det er fair, at man har skruet et pointsystem sammen, der betyder, at de mennesker, der arbejder på tvungen deltid, aldrig kan få permanent opholdstilladelse? Det er der jo rigtig mange af dem, der arbejder inden for vores centrale velfærdserhverv, der gør. Pædagoger og pædagogmedhjælpere og social- og sundhedshjælpere, der arbejder med ældre, er på tvungen deltid.

Er det fair, at man har indrettet et pointsystem sådan, at det gør, at de mennesker, der ellers knokler hver eneste dag for at passe vores børn og vores gamle mennesker, aldrig kan få permanent op-

holdstilladelse? Jeg synes ikke, det er fair. Er det det, hr. Karsten Lauritzen betegner som fair?

Kl. 11:11

Formanden :

Hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 11:11

Karsten Lauritzen (V):

Det er sådan, at man skal have 2½ års fuldtidsbeskæftigelse inden for 3 år. Hvis man har et deltidsjob, skal det være et deltidsjob på minimum 30 timer, for at det akkumuleret over 3 år giver 2½ års beskæftigelse. Hvis man arbejder 29 timer eller 27 timer, har man ikke 2½ års fuldtidsbeskæftigelse. Hvis man nu har et job som social- og sundhedsassistent og ikke kan få fuld tid, er der dog ikke noget, der forhindrer, at man så kan tage et andet job ved siden af, og på den måde kan man komme op på fuldtid. Sådan var det ifølge de tidligere regler, og sådan vil det være ifølge de regler, som ligger her.

Der er nok en grundlæggende forskel på den politik, som Socialistisk Folkeparti vil føre på udlændinge- og integrationsområdet, og den politik, som Venstre ønsker at føre. Vi synes, at det er fair og legitimt at stille krav om beskæftigelse, f.eks. at folk skal vise, at de ønsker at bidrage positivt til det danske arbejdsmarked, bidrage positivt til skattekassen. Når de har gjort det nogle år, har de mulighed for at få permanent opholdstilladelse. Hvis man vælger at tage et deltidsjob og ikke kan nå op på de 2½-års fuldtidsbeskæftigelse, mister man ikke sit opholdsgrundlag, men så udskyder man tidspunktet for, hvornår man kan få permanent opholdstilladelse. Det synes jeg faktisk er fair.

Kl. 11:12

Formanden :

Fru Astrid Krag.

Kl. 11:13

Astrid Krag (SF):

Men det må jeg så bare sige at jeg synes var et helt klart signal, der blev sendt, og et helt svar klart svar, der blev givet af Venstres ordfører heroppe fra talerstolen, nemlig at man ikke mener, at de mennesker, der arbejder i vores vuggestuer og vores børnehaver, bidrager og gør en indsats og knokler. Man synes ikke, at de social- og sundhedshjælpere, der er i hjemmeplejen og passer på vores ældre borgere, knokler. Man mener ikke, at de har ret til at være en del af vores samfund.

Det er jo forkert at gøre det, som ordføreren prøver at gøre her, nemlig at sige, at det altid har gældt. Med det nye system, man har skruet sammen, vil det jo blive fuldstændig umuligt for de her mennesker at leve op til beskæftigelseskravet. Det synes jeg bare er unfair. Hvis jeg skal være helt ærlig, synes jeg, det er et meget, meget usympatisk signal, man sender her fra talerstolen, og jeg synes faktisk også, det er nogle ret usympatiske konsekvenser, der er af det, ordføreren står og siger. Jeg er med på, at vi skal stille krav til folk – det er jeg hele vejen igennem – men jeg synes, det er meget arrogant og meget forkert at sige, at de mennesker, der arbejder med nogle af vores allervigtigste kerneområder, må stå tidligere op og få en avisrute, inden de skal aflevere børnene, før de tager hen i hjemmeplejen. For det er jo det, ordføreren siger. Det synes jeg ikke er udtryk for nogen fair politik.

Kl. 11:14

Formanden :

Hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 11:14

Karsten Lauritzen (V):

Først vil jeg sige, at jeg ikke mener, at den udlægning, som fru Astrid Krag kommer med, er rigtig. Men jeg kan heller ikke lade være med at forholde mig lidt til, at jeg egentlig havde fået det indtryk, at Socialistisk Folkeparti sammen med Socialdemokratiet havde foreslået, at folk skulle arbejde noget mere, helt præcis 12 minutter mere om dagen. Bliver der så ikke sat pris på de folk, der ikke vil arbejde 12 minutter mere om dagen, eller hvordan skal man forstå det?

Her ligger et forslag, hvori vi siger, at folk skal være i fuldtidsbeskæftigelse, fordi vi ønsker, at de skal i fuldtidsbeskæftigelse, fordi indvandrere og nydanskere skal ud på arbejdsmarkedet og integreres. Det betyder så, at der er nogle, der skal arbejde mere end deltid. De kommer til at arbejde mere, vil konsekvensen være af det her lovforslag. For at være helt ærlig er det jo at komme Socialistisk Folkeparti og Socialdemokraterne lidt i møde i forhold til deres økonomiske udspil, hvor de har sagt, at vi skal arbejde noget mere. Så jeg har svært ved at forstå, at fru Astrid Krag kan være imod.

Kl. 11:15

Formanden :

Så er det fru Johanne Schmidt-Nielsen for en kort bemærkning.

Kl. 11:15

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Jeg synes, at den tilgang, hr. Karsten Lauritzen har til det her lovforslag, som får dybt, dybt alvorlige konsekvenser for nogle menneskers liv, er lidt usmagelig.

Så kan det godt være, at hr. Karsten Lauritzen mener, at hr. Karsten Lauritzen skal stå her og bruge tiden på at køre den der evindelige retorik om, at regeringen siger, at S og SF er useriøse osv. Den kender vi. Men jeg vil sige til hr. Karsten Lauritzen, at det er et meget, meget alvorligt forslag, som får meget, meget alvorlige konsekvenser for rigtige menneskers liv. Det håber jeg meget at ordføreren ved. For ordføreren lægger stemme til det her.

Mit spørgsmål til ordføreren går på: Hvor ligger rimeligheden i, at man stiller krav om fuldtidsbeskæftigelse til mennesker, som er på førtidspension? Staten siger på den ene side, at de her mennesker ikke er i stand til at arbejde, og derfor tildeles de en førtidspension, men på den anden side siger man, at beskæftigelseskravet også gælder for dem, og kan de ikke leve op til det, kommer de ikke til at opnå den permanente opholdstilladelse. Hvor ligger rimeligheden i det? vil jeg godt spørge hr. Karsten Lauritzen om.

Kl. 11:16

Formanden :

Hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 11:16

Karsten Lauritzen (V):

Jeg tror, at det at tage ordet til en anden behandling, vidner om, at vi i Venstre ønsker at diskutere det her og tage det seriøst, det tror jeg vi har lagt op til, vi tager jo al lovgivning seriøst. Det, vi stemmer om på det her område, såvel som på en lang række andre områder, har jo betydning for almindelige danskere. Det tror jeg alle folketingsmedlemmer er klar over. Jeg tror også, at folketingsmedlemmerne i Enhedslisten, såvel som folketingsmedlemmerne i alle de andre politiske partier, er helt enige om, at de beslutninger, der træffes i den her sal, får betydning for hele Danmark. Jeg synes faktisk, at det er at forkleje folkestyret at give udtryk for, at et parti ikke skulle have den opfattelse.

Hvad angår spørgsmålet om folk, der er tilkendt førtidspension, er det rigtigt, at der står i den lovgivning, at man skal leve op til be-

skæftigelseskravet, hvis der ikke er en lægelig begrundelse for, hvorfor man har fået tilkendt førtidspension, ellers kan man ikke blive undtaget fra kravene. Hvis der er en lægelig forklaring, hvis der er en lægeerklæring, kan man blive fritaget for beskæftigelseskravet, ligesom man kan blive fritaget for en lang række andre krav, hvis man har en lægeerklæring på, at man er alvorligt syg og derfor ikke kan leve op til kravene. Derfor tror jeg, at størstedelen af førtidspensionisterne vil blive stillet i en situation, hvor de ikke skal leve op til beskæftigelseskravet.

Kl. 11:17

Formanden :

Fru Johanne Schmidt-Nielsen.

Kl. 11:17

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Jamen det svar giver jo ikke nogen mening. Kan ordføreren ikke svare mig på dette: Er det ikke fuldstændig korrekt, at betingelsen for overhovedet at opnå en førtidspension er, at det bliver vurderet, at dette menneske ikke er i stand til at varetage en fuldtidsbeskæftigelse? Det er betingelsen for at opnå en førtidspension. Og det er jo offentlige myndigheder, som foretager den vurdering og siger: Dette menneske er ikke i stand til at varetage en fuldtidsbeskæftigelse.

Alligevel mener man så, at det på udlændingeområdet giver mening at stille krav om beskæftigelse. Kan ordføreren ikke se, at det ikke hænger sammen? Nu siger ordføreren så, at størstedelen nok ikke vil blive udsat for det her krav. Størstedelen vil altså blive undtaget fra de regler, man skriver. Hvorfor? vil jeg spørge hr. Karsten Lauritzen. Hvorfor lave den her regel? Kan hr. Karsten Lauritzen svare på, om det ikke er korrekt, at det forholder sig sådan, at man altså ikke får tilkendt en førtidspension, medmindre det bliver vurderet, at man ikke er i stand til at varetage en fuldtidsbeskæftigelse?

Kl. 11:18

Formanden :

Hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 11:18

Karsten Lauritzen (V):

Jeg stiller gerne op til en større diskussion om førtidspension. Jeg mener, og det siger jeg helt åbent og ærligt fra Folketingets talerstol, at der er et problem med kommuner, der særlig tilkender nydanskere førtidspension på et forkert grundlag og gør dem en bjørnetjeneste, forstået på den måde at fordi man har svært ved at få dem i beskæftigelse, parkerer man dem på en social overførselsydelse, som ikke gavner integrationen, og som ikke gavner dem. Hvis man er berettiget til førtidspension, hvis man ikke kan arbejde, skal man selvfølgelig have mulighed for at få tilkendt en førtidspension, men så har man også mulighed for at blive undtaget for kravene.

Det er også sådan, at tilkendelsen af en førtidspension kan blive ændret, den kan godt være midlertidig, den kan blive ændret. Man kan f.eks. blive tilkendt en førtidspension på baggrund af nogle psykiske lidelser, de kan så forsvinde, og så kan man komme tilbage, og så skal man leve op til beskæftigelseskravet.

Vi har valgt i lovgivningen her at sige, at vi tager udgangspunkt i den enkelte. Og hvis den enkelte, der f.eks. har fået tilkendt førtidspension, kan fremlægge et bevis for via en lægeerklæring, at vedkommende er handicappet eller andet, så vedkommende ikke kan leve op til beskæftigelseskravet, bliver vedkommende selvfølgelig fritaget for det, det siger sig selv.

Kl. 11:19

Formanden :

Så er det fru Marianne Jelved, hun ønskede også en kort bemærkning. Og bagefter er det fru Karen Klint.

Kl. 11:19

Marianne Jøved (RV):

Vi synes i Det Radikale Venstre, at der er rigtig, rigtig mange ting, der er meget kedelige og triste for Danmark i lovforslagene, særlig i L 188.

Der er et tema, som vi ikke har været så meget inde på, og det er muligheden for at få humanitær opholdstilladelse. Der er lovparagraffen ikke ændret, men praksis er ændret jævnfør bemærkningerne. Hvorfor er det nødvendigt at stramme så meget på muligheden for at give humanitær opholdstilladelse? Der er blevet givet 75 tilladelser i 2009, er det for mange?

Kl. 11:20

Formanden :

Hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 11:20

Karsten Lauritzen (V):

Omvendt kunne jeg spørge fru Marianne Jøved, om vi skal sætte sådan en kvote på. Skal vi sige, at det er 500, der kan få humanitær opholdstilladelse, og så bliver det så de første 500, der melder sig, der får en? Min pointe med det er, at jeg ikke synes, at taldiskussionen er relevant. Jeg tror, at der var over 75 i 2009, og at der var over 100 i 2008.

Det er rigtigt, at vi ændrer lovgivningen sådan, at hvis man kan blive behandlet i sit hjemland, men ikke længere kan betale for behandling, er det ikke i sig selv en argumentation for at få humanitær opholdstilladelse.

Hvorfor gør vi det? Det gør vi, fordi det har vist sig, at der er en transport af folk, særlig fra Balkan, der ikke har noget asylretligt formål med at tage til Danmark. De tager til Danmark for at søge humanitær opholdstilladelse, fordi de ikke selv har råd til at betale for sygdomsbehandling i Bosnien eller andre steder på Balkan f.eks. Og med de nuværende regler, kan de komme ind i Danmark og få midler til ophold og få betalt deres sygdomsbehandling.

Det kan jeg godt forstå de gerne vil, men det er altså Balkans problem, ikke Danmarks problem.

Kl. 11:21

Formanden :

Fru Marianne Jøved.

Kl. 11:21

Marianne Jøved (RV):

Jamen hvor mange har der været af den slags? Det har vi ikke kunnet få svar på. Så kan hr. Karsten Lauritzen jo svare på det. Hvor mange er blevet afvist med den begrundelse i 2009? Og hvorfor kan vi ikke få en beskrivelse af hele det forløb?

Kl. 11:22

Formanden :

Hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 11:22

Karsten Lauritzen (V):

Jeg kender jo fru Marianne Jøved, og hun er en grundig politiker, så jeg er sikker på, at hun har læst de udvalgsvar, der er kommet. Det, der blev refereret fra udvalgsvaret, er ikke helt i overensstemmelse med det, der står, sådan som jeg læser det. Det, der står i udvalgsvaret om humanitær opholdstilladelse, er, at Folketinget hvert kvartal modtager en oversigt i resuméform over alle dem, der får tilkendt humanitær opholdstilladelse, et resumé af, hvilke kriterier der ligger til grund for, at de får humanitær opholdstilladelse.

Det, der står i udvalgsvaret, er, at når Folketinget har fået papirerne – det er fire papirer, man skal finde, og så skal man lægge tal-

lene sammen, så kan man selv se, hvad begrundelsen er – så kan man tælle sammen, hvor mange det drejer sig om. Jeg har lavet sådan en løs optælling, og jeg tror, det er lige omkring halvdelen af dem, der fik humanitær opholdstilladelse sidste år, som altså fik det af den årsag. Jeg tror også, at cirka så mange faktisk kom fra Balkanområdet.

Det er det, der ligger til grund. For noget kunne tyde på, at der er nogle, der spekulerer i det. De har ikke råd til behandling i deres hjemland, og så vælger de at tage til Danmark, for vi har nogle regler om, at hvis du ikke kan betale for behandling i dit hjemland, kan du få humanitær opholdstilladelse i Danmark, selv om det godt kan være, at du ikke er flygtet fra noget og ikke er flygtning.

Det hul ønsker vi at lukke i Venstre, og det gør vi, fordi der i loven om humanitær opholdstilladelse står, at det skal have undtagelses karakter.

Kl. 11:23

Formanden :

Så er det fru Karen Klint, der har en kort bemærkning til hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 11:23

Karen J. Klint (S):

Tak for det. Jeg kender hr. Karsten Lauritzen som en utrolig seriøs og også vellidt politisk modstander og modspiller i det her spil. Derfor undrer det mig dybt, at hr. Karsten Lauritzen i dag går på talerstolen og i hvert fald siger fire ting, som jeg ikke kan få til at hænge sammen.

For det første siger hr. Karsten Lauritzen, at han gerne vil tage det hele seriøst. Men det er måske også nødvendigt, når man har med lovforslag at gøre, hvor høringsfristen i hvert fald ikke har været seriøs. Så er det endnu mere vigtigt at få en seriøs debat om det her i salen.

For det andet blev der også sagt, at vi skal læse høringsvarene. Jamen det er lidt svært, for mange af svarene tikker jo ind, mens vi sidder her. Og vi skal da have dem, før vi kan læse dem.

For det tredje blev der også sagt »det tror jeg« i stedet for »det ved jeg«. Det er lidt vigtigt, at vi ved, hvad det er, vi har med at gøre, og ikke kun, at vi tror det.

For det fjerde blev der også sagt, at førtidspensioner tildeles på et forkert grundlag. Jeg har i hvert fald læst ét af svarene, og i et af de svar står der, at der ikke længere skal være særegler for folk, der er på førtidspension. Og så er det, jeg spørger: Hvad er det for særegler, man vil afskaffe, og hvilke konsekvenser får det?

Kl. 11:24

Formanden :

Hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 11:24

Karsten Lauritzen (V):

Det er sådan, at vi godt kan have en lang procesdebat, det havde vi også under førstebehandlingen af det her lovforslag, hvor integrationsministeren, så vidt jeg erindrer, også redegjorde for, at hun gerne havde set, at høringsperioden havde været længere, men af hensyn til at forslaget skulle fremsættes inden den 1. april, dvs. af hensyn til Folketinget, blev høringsperioden så kort, som den blev.

Hvis man kigger på en opgørelse over den gennemsnitlige høringsperiode i forbindelse med lovforslag, kan man se, at den faktisk er på ca. 14 dage. Jeg ved godt, at den burde være længere, og det må vi så i fællesskab arbejde på. Vi kan også godt tage procesdiskussionen endnu en gang, jeg tror bare ikke, at den tjener et særlig stort formål.

Derfor vil jeg hellere bruge tiden på at svare på fru Karen Klints spørgsmål og sige, at jeg sagde heroppe fra, at det er mit indtryk, at

der er nogle, der får tilkendt en førtidspension på et forkert grundlag. Hvorfor gjorde jeg det? Fordi man kan se en meget, meget kraftig overrepræsentation af nydanskere blandt folk, der får tilkendt førtidspension. Man kan også se en meget kraftig overrepræsentation af unge. Hvis man så sammenligner med nogle af de omkringliggende lande, har jeg svært ved at forstå, at unge i Danmark skulle være meget mere syge end unge i Norge og Sverige. Og det samme gør sig gældende med nydanskerne.

Derfor tror jeg, at der er nogle nydanskere, som bliver parkeret på en førtidspension i nogle kommuner. Og det er jeg bare bekymret over.

Kl. 11:26

Formanden :

Fru Karen Klint.

Kl. 11:26

Karen J. Klint (S):

Tak. Jamen jeg ønsker ikke at forlænge den processuelle debat her. Jeg spurgte faktisk meget faktuel. Hvilke særregler er det, regeringen ikke længere synes er nødvendige for førtidspensionister? Jeg synes også, det med førtidspension skal være fair, det skal ikke være let at få en førtidspension, man skal ikke opgive mennesker. Men hvilke særregler er det, man vil fratage mennesker, der er kommet gennem nåleøjet og har fået tilkendt en førtidspension? Det var det, jeg spurgte om, det er egentlig ret faktuel. Og i et af de skriftlige svar, der ligger, står der, at der ikke længere skal være særregler.

Hvis man ønsker, at grundlaget for førtidspensionens tildeling skal laves om, er vi åbne for at drøfte det. Men hvilke regler er det, man vil fjerne?

Kl. 11:26

Formanden :

Hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 11:26

Karsten Lauritzen (V):

Jeg vil kvittere for tilkendegivelsen til sidst fra fru Karen Klint. Det står også i regeringens arbejdsprogram, at man vil se på en førtidspensionsreform, fordi der bl.a. er en overrepræsentation af unge og også af nydanskere blandt folk, der får tilkendt førtidspension. Det tager vi en politisk drøftelse om.

I forhold til det konkrete spørgsmål må jeg sige, at jeg ikke kan svare på, hvad det præcis er for et spørgsmål, der henvises til i udvalgssvarene.

I forhold til det principielle kan jeg til spørgsmålet om, om der skal være særregler for førtidspensionister, svare: Nej, det mener vi ikke i Venstre. Og det er det, man laver om på med de her lovforslag, hvor man siger, at det at få tilkendt en førtidspension, som kan blive frataget en igen, fordi den kan være midlertidig, ikke giver en permanent undtagelse fra beskæftigelseskravet eller fra nogle af de andre krav i forbindelse med permanent opholdstilladelse.

Vi kigger individuelt på folk. Hvis der er en lægefaglig vurdering, f.eks. en lægeerklæring, der viser, at man grundet psykiske lidelser eller fysiske handicap ikke kan leve op til beskæftigelseskravet, bliver man undtaget. Men det sker efter en individuel vurdering, for der kunne også godt være nogle, som godt kunne leve op til kravene.

Kl. 11:28

Formanden :

Så er det hr. Henrik Dam Kristensen som ordfører.

(Ordfører)

Henrik Dam Kristensen (S):

Det er jo relativ stor, men også kompliceret lovgivning, som vi behandler her.

Jeg vil lige starte med at give nogle kommentarer til det, der hedder L 187, og sige konkret om det lovforslag, at der er rigtig mange gode ting i det lovforslag, og derfor kan Socialdemokratiet også stemme for det, men vi vender os kraftigt imod, at man nu først kan komme til at stemme ved lokalvalg efter 4 år i stedet for de nuværende 3 år.

Mig bekendt er det første gang, man forringer mulighederne for at kunne deltage i demokrati. Jeg har faktisk aldrig hørt om noget demokratisk land nogen steder i verden, som har valgt at forringe mulighederne for at deltage i demokrati, men jeg har hørt om mange inklusive Danmark, hvor man taler om, hvordan man kan forbedre mulighederne for at deltage i demokratiet. Her har vi så et lovforslag, hvor man decideret går ind og forringer mulighederne for, at nogle kan deltage i demokratiet. Jeg synes, at det er mærkeligt, og jeg vil bare sige, at det er meget specielt.

Socialdemokratiet og SF har stillet et ændringsforslag. Her vil hr. Naser Khader, som har udtrykt synspunkter på det her område, jo kunne stemme for og dermed rette op på den skævhed, som hr. Naser Khader jo har været så god til i den her debat og i den offentlige debat, nemlig at sige en hel masse rigtige ting, men problemet er jo, at hr. Naser Khader kommer til at stemme imod alle de gode intentioner, han giver til kende i den offentlige debat. Men vi giver en chance til hr. Naser Khader for at kunne gøre det rigtige. Endelig vil jeg sige, at hvis vores ændringsforslag mod forventning ikke skulle blive vedtaget, vil Socialdemokratiet og SF ved førstgivne lejlighed sørge for at få lavet det om. Det er en helt forkert retning, det går i.

Så vil jeg sige i forhold til den store lov, at jeg ikke ønsker at forlænge en snak om processer, for det tjener ikke rigtig noget formål, men jeg vil bare sige til ministeren – og dermed måske også til ministeriet – at der er grund til at stoppe op i forhold til kvaliteten af en række af de svar, vi har fået. Jeg vil bare sige, at hvis man kigger det her igennem, hvis man skulle få en dejlig stille stund som embedsmand eller som minister hen over sommeren og se kvaliteten af svarene igennem, tror jeg, at der er nogle steder, hvor man godt kunne få lidt røde ører.

Som indgangsvinkel vil jeg også gerne sige, at det er helt utroligt, at det, der var en så god idé som det, der var intentionerne i forslaget, kan ende med at blive til sådan en dårlig udførelse som det, vi ser her.

Socialdemokratiet støtter intentionerne om et pointsystem. Vi støtter intentionerne om, at man hurtigere skal kunne komme igennem og få permanent opholdstilladelse, hvis man gør noget ekstraordinært i forhold til job, i forhold til arbejdsplads, i forhold til at være en del af det, også Foreningsdanmark osv. Det synes vi er ganske fornuftigt.

Vi støtter også, at hvis der er udlændinge, der begår socialt bedrageri, kan de blive udvist. Vi støtter, at der er mere kontrol. Snyd skal selvfølgelig ikke kunne betale sig. Men der, hvor det her går galt, er jo selvfølgelig, at når man så indfører et pointsystem, som der er nogle, der vil kunne bruge, og det er godt for dem, har man samtidig et pointsystem, som det jo er umuligt for andre at kunne bruge og dermed få permanent opholdstilladelse. Og så har man nogle fuldstændig barokke situationer.

Det, man nu siger til f.eks. yngre indvandrere, er: Find et arbejde, hvad enten det er i jeres farfars eller fars pizzabageri; det er bedre end at uddanne sig, for det at tage en uddannelse vil betyde, at man udskyder mulighederne for at kunne få permanent opholdstilladelse. Man siger, som vi også været inde på i debatten, at deltidsarbejde som SOSU-medarbejder skal man endelig lade være med, for det gør

det umuligt at få permanent opholdstilladelse. Man siger til en person, som arbejder, men som eksempelvis skal have medicintilskud eller andet tilskud, fordi vedkommende skal kunne passe sit arbejde og i øvrigt også have velvære i hverdagen: Lad være med det, for det betyder, at du ikke kan få permanent opholdstilladelse.

Det, jeg synes er så fantastisk, er, at det er lykkedes regeringen og Dansk Folkeparti at få en i øvrigt fornuftig tanke, en fornuftig idé udført på så dårlig en måde som det, vi ser eksempel på her, som direkte vil gå imod det, som jeg tror vi forhåbentlig er mange der gerne vil, nemlig sørge for en ordentlig integration, og derfor må Socialdemokratiet selvfølgelig stemme nej til L 188, når vi kommer til tredje behandling.

Så skal jeg slutte med at sige til formanden, at vi har accepteret anden behandling her i dag, vel vidende at der ikke var kommet svar på alle spørgsmål, fordi vi ønsker ikke at fortsætte den procesdebat, men da vi jo undervejs i behandlingen her har fået svar på spørgsmål, kan det ikke udelukkes, at vi har brug for at få den trukket tilbage i udvalget imellem anden og tredje behandling, og derfor nævner jeg det allerede nu.

Kl. 11:32

Formanden :

Tak. Der er ønske om en kort bemærkning fra hr. Martin Henriksen.

Kl. 11:33

Martin Henriksen (DF):

Tak for det. Jeg vil gerne høre, om Socialdemokraterne vil rulle lovforslagene tilbage, såfremt de en dag får regeringsmagten. Man siger jo, at man støtter lovforslagene, sådan hører jeg det i hvert fald lidt derhenad, og så finder man lige nogle små elementer, som man er imod, og det bruger man så som undskyldning for at stemme imod. Så hvilke ændringer vil Socialdemokraterne helt konkret lave i f.eks. pointsystemet eller eksempelvis i forhold til valgretten?

Kl. 11:33

Formanden :

Hr. Henrik Dam Kristensen.

Kl. 11:33

Henrik Dam Kristensen (S):

Jeg vil sige til hr. Martin Henriksen, at med hensyn til valgretten var jeg jo fuldstændig klar. Ved først givne lejlighed vil vi selvfølgelig sørge for, at det kan betale sig at deltage i demokratiet. Vi har det ikke godt med – jeg tror faktisk, jeg kan sige – at vi er det eneste land, det eneste demokratiske land, som forringer mulighederne for at kunne deltage i demokrati, så det vil vi selvfølgelig ændre ved først givne lejlighed.

Jeg tror faktisk også, at vi har været meget præcise både ved førstebehandlingen, i den debat, der har været mellem første og anden behandling, og i øvrigt også her ved andenbehandlingen og sagt, at intentionerne omkring pointsystemet er vi sådan set enige i. Der, hvor det går helt galt, er den måde, det bliver udført på. Jeg har givet nogle helt konkrete eksempler på, hvordan man har sammenskruet et pointsystem, som ekskluderer folk, som gerne vil være en del af det danske samfund; som ekskluderer folk, som gerne vil arbejde, men som eksempelvis modtager medicintilskud; som ekskluderer folk, der kun kan få et deltidsarbejde; som først og fremmest også ekskluderer dem, der gerne vil tage en uddannelse i stedet for at arbejde som ufaglært. Det er lige præcis på de områder, vi selvfølgelig vil forbedre det her lovforslag.

Kl. 11:34

Formanden :

Hr. Martin Henriksen.

Kl. 11:34

Martin Henriksen (DF):

Det var ikke så meget, vi fik sådan helt konkret og klart et svar på. Men vi fik i hvert fald at vide, at man vil lette adgangen for udlændinges adgang til at stemme ved kommunalvalg og andre valg i Danmark, såfremt S-SF får mulighed for at gøre det. Man vil gøre det lettere for folk, som ikke har opnået permanent opholdstilladelse, og som ikke har opnået statsborgerskab, at stemme i Danmark. Det kunne godt være, at de skulle bestå nogle prøver inden da, det vil vi i hvert fald arbejde for i Dansk Folkeparti.

Jeg kunne godt tænke mig igen at høre lidt mere konkret, hvad det sådan mere præcis er, man ønsker at ændre, hvad det er, man ønsker at rulle tilbage fra de her lovforslag. Vil man rulle det hele i lovforslagene tilbage, eller vil man ikke rulle det hele i lovforslagene tilbage? Det er jo fint, at man siger, at den måde, som pointsystemet er indrettet på, er man imod. Men så må man også sige, hvordan pointsystemet så alternativt skal indrettes, hvis man ønsker at lave ændringer. Er nogle af de her ændringer allerede på forhånd afklaret med de andre partier på venstrefløjen, sådan så vælgerne ved, hvad de helt konkret og præcist har at forholde sig til?

Kl. 11:35

Formanden :

Hr. Henrik Dam Kristensen.

Kl. 11:35

Henrik Dam Kristensen (S):

Jeg lader gerne hr. Martin Henriksen kæmpe for at forringe mulighederne for at deltage i demokratiet. Jeg synes da, at det er lidt fantastisk, at man har et parti, som er stolt over, at man nu har sørget for, at der er færre, der kan deltage i demokratiet. Og så har man to regeringspartier, som dukker sig voldsomt i den debat, fordi de godt kan se, at det nok ikke er den helt rigtige vej at gå.

Men man bøjer sig jo – det går jeg også ud fra gælder hr. Naser Khader – i forligets hellige navn. Men det er da prisværdigt, at Dansk Folkeparti klart siger, at man faktisk oven i købet vil forringe det her yderligere, hvis man får mulighed for det, så hr. Naser Khader ved, hvad han kan forvente sig i yderligere forhandlinger.

Jeg tror faktisk, at jeg har været meget præcis, i forhold til hvad det er vi gerne vil lave om. Vi vil gerne lave om og sikre, at de, der gerne vil være en del af det danske samfund, yde deres bidrag, også får mulighed for det. Det har jeg givet nogle klare eksempler på. Jeg vil gerne gentage dem, men der er givet klare eksempler på dem.

Kl. 11:36

Formanden :

Tak til hr. Henrik Dam Kristensen. Vi går videre i ordførerrækken, og så er det hr. Martin Henriksen.

Kl. 11:37

(Ordfører)

Martin Henriksen (DF):

Tak for det. Der er en række elementer i udlændingeaftalen mellem Dansk Folkeparti og regeringen, som er værd at fremhæve.

I Dansk Folkeparti hilser vi det velkommen, at der sættes hårdere ind mod udenlandske studerende, der bryder betingelserne for deres opholdstilladelse. Det skal selvfølgelig være sådan, at man, hvis man bruger det danske uddannelsessystem som en indgangsvinkel til Danmark, skal studere i Danmark, og man skal efterfølgende enten bruge uddannelsen til gavn for det danske samfund eller rejse tilbage til sit hjemland og bruge den konstruktivt der. Hvis man bryder betingelserne for sin opholdstilladelse, eksempelvis ved at arbejde illegalt, som der jo er set eksempler på, skal det selvfølgelig have en

konsekvens, og vi hilser det velkommen, at det nu indskræpes, at det klare udgangspunkt er, at man så bliver udvist.

Vi hilser det også velkommen, at der kommer skærpede udvisningsregler for socialt bedrageri. For udlændinge, som modtager sociale ydelser, de ikke er berettiget til, og som har snydt sig til dem, skal det selvfølgelig også have en konsekvens i forhold til deres mulighed for at opholde sig i Danmark, og jeg håber, at domstolene vil benytte sig af de større udvisningsmuligheder. I en tid, hvor vi meget diskuterer velfærd og økonomi, er det jo også stærkt usympatisk og uacceptabelt, at der er nogle, som snyder det danske samfund og dermed også tager hjælp fra andre borgere, som har behov for støtte.

Jeg synes også, det er godt, at reglerne for familiesammenføring strammes. Der er en række gode tiltag, herunder også de nye regler for permanent opholdstilladelse. Det nye princip for at få permanent opholdstilladelse er, at indvandrere, som er velintegrerede og kan tale dansk og har respekt og forståelse for dansk kultur, som bidrager til det danske samfund, og som ikke har ligget det danske samfund til last eller begået kriminalitet, kan erhverve en permanent opholdstilladelse hurtigere end i dag. Omvendt bliver det sværere for dårligt integrerede indvandrere at få permanent opholdstilladelse i Danmark, fordi betingelserne samlet set er strammet op. Nogle indvandrere vil formentlig aldrig kunne få permanent opholdstilladelse i Danmark.

Det er vigtigt for Dansk Folkeparti at understrege, at indvandrere selv har et stort ansvar for deres egen og deres families integration i Danmark. Det er også vigtigt at understrege, at integration også indebærer, at den enkelte indvanderer tager dansk kultur, danske normer og værdier til sig og gør dem til sine egne værdier. Kun på den måde kan samfundet med succes bekæmpe parallelsamfund. Det er vores opfattelse, at der i langt højere grad skal stilles krav til udlændinge i Danmark, og jeg synes, at udlændingeaftalen og de lovforslag, som vi behandler, imødekommer det ønske.

Indvandringen har siden 2001 ændret sig markant, og der kommer i dag andre slags udlændinge til Danmark end tidligere – udlændinge, som i højere grad bidrager til samfundet frem for at ligge samfundet til last. Der er selvfølgelig et løbende behov for at følge effekterne af udlændingepolitikken og også at være opmærksom på den udvikling, som hele tiden sker. Det serviceeftersyn, den aftale og de lovforslag, som vi behandler her i dag, og som udvalget behandler, er også udtryk for, at Folketinget – i al fald et flertal i Folketinget – løbende ønsker at tilrettelægge udlændingepolitikken efter den virkelighed, som er uden for murene.

Indvandring via asylsystemet og via familiesammenføringsreglerne er faldet, og det har set med Dansk Folkepartis øjne uden tvivl været et væsentligt bidrag til at rette op på tidligere tiders uansvarlige politik på området. Dansk Folkeparti mener dog, at der fortsat er et behov for at stramme og at fastholde fokus på udlændingepolitikken, og vi vil også efter vedtagelse af lovforslagene fortsætte med at videreudvikle udlændingepolitikken, sådan at sammenhængskraften i samfundet styrkes. Det er det, som Dansk Folkeparti arbejder på, og det, som ligger her, er det, som Dansk Folkeparti og regeringen i den her omgang har kunnet blive enige om.

Så er spørgsmålet: Hvad vil Socialdemokraterne og SF? De påstår, at de vil videreføre udlændingepolitikken, og de påstår, at de støtter størstedelen af udlændingeaftalen og lovforslagene. Men sagen er jo den, at de to partier agter at stemme imod, medmindre der er noget, jeg helt har misforstået. Man stemmer altså imod noget, som man påstår man støtter, og det giver jo ingen mening, så hvad er egentlig meningen? Jeg tror, at jeg har fundet svaret. Jeg er gået lidt tilbage i tiden, ikke så langt tilbage, bare til sidste år, og har kigget på, hvad der er blevet sagt på den socialdemokratiske kongres. Der kan man jo finde masser af citater og udtalelser fra delegerede, fra det socialdemokratiske bagland, som modtager massive klapsalver, når de kritiserer udlændingepolitikken. Der er f.eks. et ritzautele-

gram fra den 26. september, hvor overskriften lyder: »Bagland støtter Nyrup i Brorsons-kritik«. Der står videre: »det socialdemokratiske bagland støtter den tidligere statsminister Poul Nyrup Rasmussen i hans kritik af rydningen af Brorsons Kirke.« Og videre lyder det: »Den natlige politiaktion ... gør stadig ondt på mange Socialdemokrater.«

Sådan kan man blive ved med at finde forskellige citater og udtalelser fra den socialdemokratiske kongres, som viser, at det socialdemokratiske bagland er modstander af udlændingepolitikken, både den, der bliver ført nu, og – kan man forstå – den, der vil blive ført efter vedtagelsen af de her lovforslag, som forhåbentlig sker inden sommeren.

For at illustrere, hvordan Socialdemokraterne forsøger at balancere mellem to synspunkter, som stikker i hver sin retning – det synspunkt, at man bakker op om udlændingepolitikken, og det synspunkt, at man er imod udlændingepolitikken – fandt jeg et andet telegram, også fra Ritzau fra den 26. september, som jeg godt vil læse op fra, og som illustrerer, hvordan den socialdemokratiske partiformand, fru Helle Thorning-Schmidt, forsøger at balancere mellem de to synspunkter. Jeg citerer: »Vi holder fast i, at antallet spiller en rolle. Vi holder fast i, at vi ikke kan lempe de regler, der angiver, hvor mange mennesker med udenlandsk baggrund der kommer til Danmark. Og vi holder også fast i, at den lovgivning, der gælder i Danmark, skal overholdes. Også når det er hamrende svært.« Det sagde partiformanden, og ingen af de 850 delegerede klappede. Klapsalverne kom først, da partiformanden forsikrede, at udlændingepolitikken bliver helt anderledes end Venstres og Dansk Folkepartis, hvis Socialdemokraterne kommer til magten.

Det er jo imponerende, fordi man på den måde formår at rumme to fuldstændig modsatrettede synspunkter, og det er ikke kun – hvis nogen skulle tro det – hr. Villy Søvndal, der formår det i dansk politik, hverken i 2009 og sikkert heller ikke i 2010.

Sandheden er jo den, at man i Socialdemokratiet ikke kan bakke op om en udlændingepolitik, der sådan set bærer på nogle principper, der går på, at hvis ikke du vil bidrage, vil vi – lidt firkantet sagt – ikke have dig, men hvis du gerne vil bidrage, er vi åbne over for det. Selv det er en alt for stram udlændingepolitik for Socialdemokraterne, selv de principper er for hårde set fra socialdemokratisk side. Det er måske ikke så mærkeligt, når man tager i betragtning, at det socialdemokratiske bagland er så kritisk, og det er måske heller ikke så mærkeligt, når man tager i betragtning, at Socialistisk Folkeparti og Det Radikale Venstre og Enhedslisten har betegnet udlændingeaftalen som umenneskelig.

Det er jo klart nok, jeg synes bare, man skal være ærlig omkring, at det jo er i den retning, der vil blive trukket, hvis der kommer en socialdemokratisk ledet regering, for det er jo der, man skal hente sit parlamentariske grundlag. Det er der jo ikke noget underligt i, sådan vil det altid være, og selv om jeg kun har siddet i Folketinget siden 2005, har jeg også bemærket, at en regering en gang imellem må lytte lidt til sit parlamentariske grundlag, og så kan man trække den regering i en bestemt retning. Det vil selvfølgelig også være gældende i forhold til en socialdemokratisk ledet regering, og så vil man lempe udlændingepolitikken. To plus to er fire.

Jeg tror, at venstrefløjen satser på, at ingen sådan rigtig opdager, at Folketinget også diskuterer udlændingepolitik. Velfærd og økonomi fylder jo det meste, både i Folketinget og også uden for Folketinget, men set i det lys er udlændingepolitikken faktisk vigtig, for hvis man ikke på venstrefløjen vil bakke op om en politik, hvor man – igen lidt firkantet sagt – siger nej til dem, der ikke vil bidrage og åbner over for dem, der bidrager, så vil der undgåeligt komme flere udlændinge på overførselsindkomst, som vil være en økonomisk belastning, og det vil så gå ud over velfærdssamfundet og dansk økonomi på lang sigt. Det er også nogle af de problemer, vi døjer med, når vi taler om økonomiske udfordringer; vi kan se, at mange af

dem, der kom ind før 2001, jo er en økonomisk belastning for samfundet.

Jeg synes, at Socialdemokraterne skylder nogle klare svar på de spørgsmål, som jeg har rejst her i dag.

Kl. 11:44

Formanden :

Tak til hr. Martin Henriksen. Fru Astrid Krag som ordfører.

Kl. 11:45

(Ordfører)

Astrid Krag (SF):

Jeg vil også forholde mig til to af de her tre lovforslag i det såkaldte serviceeftersyn af regeringens udlændingepakke.

Hvad angår L 187, synes vi ligesom Socialdemokraterne, at der er rigtig mange gode og fornuftige ting i det lovforslag. Det er fint at give hjemmel til, at kommunerne kan støtte værtsfamilierne med penge til konkrete aktiviteter. Det er rigtig positivt, at alle nytilkomne udlændinge får ret til et aktivt tilbud fra kommunen, også selv om de ikke modtager integrationsydelsen. Det er positivt, at der bliver lavet nogle introduktionsforløb for personer, der kommer til landet for at arbejde.

I det hele taget er der en lang række gode ting i det lovforslag, og så er der en ganske katastrofal del, som vi har været meget kritiske over for, som vi har stillet ændringsforslag om at man piller ud, og som jeg er meget spændt på at høre hvad hr. Naser Khader siger til, når han kommer herop. Det drejer sig om spørgsmålet om den kommunale valgret.

Det er jo paradoksalt i en tid, hvor vi snakker så meget om, at vi skal forpligte hinanden på demokratiet, at vi skal være aktive deltagere i det demokrati, vi har her i Danmark, og hvor vi også ser det som en vigtig indsats i forhold til den radikaliserings og opsplitning, der foregår i vores samfund, at vi så har en regering, der vil være med til at forringe demokratiet og indskrænke den kommunale valgret.

Vi har kunnet forstå på debatten, at det sådan set heller ikke er noget, man fra hr. Naser Khaders side er enig i, at det ikke er noget, som er regeringspartierne egen kop te, men ikke desto mindre står vi altså foran den her forringelse af den kommunale valgret. Det behøver ikke være sådan. SF har sammen med Socialdemokraterne stillet et ændringsforslag om, at vi piller den del ud, så vi kan nøjes med alle de positive ting, der ellers ligger i L 187.

Så er der hele spørgsmålet om L 188, hvor vi har det her pointsystem. Og man må sige, at den her debat indtil videre har været et meget godt bevis på, hvordan man prøver at sno sig udenom, at man nok i virkeligheden har fået indrettet et pointsystem, der er ret håbløst. Venstres ordfører brugte sin taletid heroppe på at snakke om den økonomiske plan fra Socialdemokraterne og SF, »Fair Løsning«, som er vores svar på, hvordan vi på lang sigt skal sørge for at dække økonomiens holdbarhedsproblem, som om det var sagen relevant. Det tror jeg vist er udtryk for, at der er tale om en mand, der godt ved, at han er ude på dybt vand.

Vi har kritiseret pointsystemet, bl.a. fordi det gør det umuligt for folk, der arbejder på tvungen deltid i nogle af vores kerneområder inden for velfærden, på noget tidspunkt at opnå permanent opholdstilladelse. Vi synes, det er forkert, at man stiller de samme krav med hensyn til beskæftigelse til førtidspensionister, som man gør til alle andre. Og jeg må sige, at den debat, vi har haft i dag, også åbner op for nye spørgsmål om, hvordan regeringen egentlig står med hensyn til det spørgsmål. Vi har været kritiske over for, at det, at man har astma eller modtager andre medicintilskud, skal betyde, at man ikke kan få permanent opholdstilladelse. Og så har vi stadig ikke fået nogen reelle svar på, hvordan det her pointsystem stiller de allersvageste, f.eks. analfabeter.

Så har man også indrettet et pointsystem, hvor man straffer mennesker, der vælger at tage en uddannelse, hvor man prioriterer og belønner folk, der tager ufaglært arbejde frem for at uddanne sig. Det går jo i den fuldstændig modsatte retning af det, som alle er enige om, alle de målsætninger, vi her i Folketinget i hvert fald officielt og på papiret deler, nemlig at vi skal løfte uddannelsesniveaue for den danske befolkning.

I øvrigt går det i stik modsat retning af det arbejde, vi udfører med at rekruttere højtuddannet og kvalificeret udenlandsk arbejdskraft på de områder, hvor vi mangler, når vi siger til den unge, der overvejer at tage en længerevarende uddannelse og f.eks. uddanne sig til læge eller ingeniør: Fint nok, men så må du bare også forstå, at du ikke kan få den permanente opholdstilladelse, før du er færdiguddannet og har været på arbejdsmarkedet i 3 år. Det synes jeg er nogle meget, meget forkerte signaler at sende, og derfor er vi indstillet på at stemme imod forslag L 188.

Det må jeg jo bare sige for at tale lidt op imod ordføreren for Dansk Folkeparti, der brugte en meget, meget stor del af sin taletid på ikke at tale om de konkrete lovforslag, men ligesom Venstres ordfører at tale om alt mulig andet. Jeg ved godt, at man fra regeringen og Dansk Folkepartis side gerne vil lave en fortælling om, at det her bare er oppositionen, der som sædvanlig siger: Nej, nej, nej. Men jeg tror nu nok, at det er en fortælling, der får lidt svært ved at nå ud over rampen til helt almindelige danskere, når man ser på, at vi i SF og Socialdemokraterne, ud de tre lovforslag, der blev lanceret i forbindelse med den her udlændingepakke, jo faktisk stemmer ja til de to og nej til det ene. Det er svært for mig, som godt nok er sproglig student og ikke har læst matematik på noget højt niveau, at kunne se, hvordan det er udtryk for det billede, hr. Martin Henriksen prøvede at tegne.

Jeg vil så også som ordføreren for Socialdemokraterne sige, at det her forløb er dybt kritisabelt. Der er nogle høringssvar, vi først har fået for ganske nylig, og svarene på mange af de spørgsmål, vi har stillet, tikker ind, mens vi står her i salen. Vi har fra starten kritiseret den meget forhastede proces, og derfor vil jeg da også sige, at jeg tror, der bliver behov for, at vi får den her lovgivning tilbage i udvalget mellem anden og tredje behandling, og debatten her i dag har ikke gjort det behov mindre.

Kl. 11:50

Formanden :

Tak. Der er ønske om kort bemærkning. Hr. Martin Henriksen.

Kl. 11:50

Martin Henriksen (DF):

Det er altid spændende at følge udviklingen fra minut til minut og time til time og uge til uge, med hensyn til hvad man stemmer ja og hvad man stemmer nej til fra Socialistisk Folkeparti og andre partiers side. Jeg skal bare lige høre, om man stemmer ja til reglerne om at gøre det vanskeligere at få permanent opholdstilladelse – om man ønsker at stemme ja til det – og om man ønsker at stemme ja til skærpede udvisningsregler i forbindelse med socialt bedrageri, bare for at nævne nogle få ting.

Jeg kunne også godt tænke mig at spørge – det spurgte jeg hr. Henrik Dam Kristensen om, men jeg kunne ikke rigtig få noget svar – om man har en plan fra Socialdemokraterne og Socialistisk Folkepartis side om, hvilke elementer af lovforslagene man vil rulle tilbage – om man vil rulle lovforslagene som helhed tilbage, og om man eventuelt har et svar på, hvordan man så alternativt vil indrette et pointsystem. Så kunne jeg i øvrigt også godt tænke mig at høre, om ikke fru Astrid Krag kan bekræfte, at uddannelse faktisk kan give point.

Kl. 11:51

Kl. 11:54

Formanden :

Fru Astrid Krag.

Kl. 11:51

Astrid Krag (SF):

Det, der blev sagt heroppefra, synes jeg mildest talt var meget interessant. Jeg ved ikke, om det var en fortalelse, eller om det var masken, der faldt, i forhold til hvad formålet egentlig er med det her pointsystem. Ordføreren for Dansk Folkeparti spurgte, om SF stemmer ja til, at det skal gøres vanskeligere at få permanent opholdstilladelse. Undskyld mig, men det er da ikke det, der står som begrundelse i lovforslaget for, at vi skal have det her pointsystem. Formålet med pointsystemet, efter hvad jeg har hørt fra regeringens side og fra ministerens side, er at motivere folk til at blive en del af samfundet og belønne dem, der gør en indsats. Og så står ordføreren for Dansk Folkeparti her og kalder det et system, der skal gøre det vanskeligere at få permanent opholdstilladelse. Det synes jeg er meget, meget interessant. Det må jeg nok sige. Det var enten en fortalelse fra hr. Martin Henriksens side eller i virkeligheden masken, der faldt, i forhold til hvad det her forslag går ud på. Det er godt, at ordføreren kan komme op igen og replicere, for det var da godt nok interessant.

Derudover må jeg bare sige: Der er ikke tale om at følge nogen udvikling og om noget, der har ændret sig. Hvad jeg står og siger her i dag er vores indstilling til de her lovforslag, er jo også det, jeg sagde under førstebehandlingen. For når vi kigger på de svar, vi har fået – nogle af dem er meget mangelfulde – må vi bare sige i forbindelse med de bekymringer, vi gav udtryk for under førstebehandlingen, vedrørende personer på tvungen deltid i velfærdserhverv, vedrørende førtidspensionister, vedrørende folk, der modtager medicintilskud, vedrørende de allersvageste, vedrørende folk, der tager uddannelse, at så har vi fået bekræftet alle vores bange anelser, og derfor står vi samme sted, som vi stod ved førstebehandlingen. Det er der sådan set ikke noget mystisk i.

Kl. 11:52

Formanden :

Hr. Martin Henriksen.

Kl. 11:52

Martin Henriksen (DF):

Jamen hvis det først er nu, det går op for Socialistisk Folkeparti og andre, som er til stede i salen, at kravene til, hvad der skal til, for at man kan få permanent opholdstilladelse, samlet set strammes, kunne det være, at vi i stedet for tre behandlinger af det her lovforslag måske skulle have fem. Så kan det være, at det, når vi når frem til den femte behandling i Folketingssalen, er ved at gå op for venstrefløj, hvad det rent faktisk er, vi behandler. Der kommer jo flere krav til at få permanent opholdstilladelse, og så siger vi, at jo hurtigere man kan leve op til de krav, jo hurtigere vil man så kunne få permanent opholdstilladelse. Det vil jo så sige, at dem, der gør en ekstra indsats og er rigtig dygtige til at leve op til de nye krav, også hurtigere vil kunne få permanent opholdstilladelse end i dag, mens der for dem, som ikke kan leve op til de nye krav, vil gå længere tid, og måske vil de aldrig få permanent opholdstilladelse. Det mener jeg ikke har været nogen hemmelighed på noget som helst tidspunkt, men hvis det er nu, det går op for SF, så bedre sent end aldrig.

Så fik jeg stadig væk ikke et svar på, hvad det lige præcis er i lovforslagene, man vil rulle tilbage, og hvordan det helt konkret er, man vil indrette pointsystemet. Men alt det svæver vel et eller andet sted i vinden som resten af den politik, vi ser fra venstrefløj.

Formanden :

Fru Astrid Krag.

Kl. 11:54

Astrid Krag (SF):

Jeg må bare sige, at jeg synes, jeg har været meget klar, hver gang jeg har haft ordet, om, hvad det er, vi synes er håbløst og forkert ved det her pointsystem. Hvis hr. Martin Henriksen ikke har hørt det endnu, tror jeg måske, det er, fordi han ikke vil høre det.

Jeg må bare sige, at de gentagne udtalelser, der kommer her fra talerstolen fra hr. Martin Henriksen, om, at formålet med pointsystemet er at stramme, sådan set trækker tæppet fuldstændig væk under den argumentation, vi har hørt fra de to regeringspartier, om, hvad pointsystemets formål er. Det synes jeg bare er interessant. Og det giver måske også en forklaring på, hvordan det kan være, at vi sådan set syntes, at de første ideer, vi hørte, om at indføre et pointsystem, lød fornuftige nok – det her med, at man kan give folk mulighed for hurtigere at få permanent opholdstilladelse, hvis de gør en rigtig indsats. Det kan sådan set indrettes på en rigtig fornuftig måde, hvor vi belønner folk, der tager uddannelse, belønner folk, der tager arbejde osv. Men så kom det her pointsystem til forhandling med Dansk Folkeparti, og så kom resultatet ud, og så var det det håbløse system, vi ser nu, hvor man straffer folk på tvungen deltid, straffer folk, der tager uddannelse, straffer folk, der får medicintilskud. Man må bare sige, at debatten her i dag nok har vist meget godt, hvem det var, der fik mest igennem i den forhandling, da man skulle udmønte pointsystemet konkret. Det er godt, at vi får en ordfører fra regeringspartierne på talerstolen, for det kunne da være rart at høre, om de er enige i den udlægning, der har været fra Dansk Folkeparti heroppe nu.

Kl. 11:55

Formanden :

Hr. Karsten Lauritzen får i hvert fald en kort bemærkning til fru Astrid Krag.

Kl. 11:55

Karsten Lauritzen (V):

Det er jo for at stille fru Astrid Krag et spørgsmål, nemlig om ikke fru Astrid Krag sådan præcis – skåret ud i pap, om man vil – kan redegøre for, hvad det præcis er for nogle ting, man vil lave om. Hvad er det præcis, der skulle til, for at man ville stemme for det her lovforslag? Hvad er det præcis for nogle ting, man ville rulle tilbage, hvis man fik flertallet i Folketingssalen og fik mulighed for det, for det står en smule uklart for os i Venstre?

Kl. 11:56

Formanden :

Fru Astrid Krag.

Kl. 11:56

Astrid Krag (SF):

Jamen det er da dejligt at få lov til at gentage sine egne pointer. Jeg synes nu, at det står meget klart i vores betænkningsbidrag, og jeg synes sådan set også, at jeg har sagt det meget tydeligt heroppefra. Man kan sige, at vi selvfølgelig ikke skal stå her på talerstolen under en andenbehandling af et lovforslag fra regeringen og forhandle om, hvilke lovforslag en kommende regering vil fremsætte. Jeg er meget glad for at se, at der åbenbart i regeringsblokken er så stor tiltro til, at der kommer en ny regering, som vil kunne lave et mere fornuftigt pointsystem. Det kvitterer jeg da for; det håber jeg sandelig også regeringsblokken får ret i.

Men, altså, om det her pointsystem må jeg sige, at der bare er en lang række ting, der er skruet forkert sammen. Det er nogle forkerte

incitament, vi får lavet, når vi f.eks. siger til den unge, der ikke har permanent opholdstilladelse: Du skulle hellere arbejde ufaglært i 3 år på et pizzeria, på et lager eller et andet sted, for så kan du få din opholdstilladelse. Hvis du vælger at uddanne dig til ingeniør, eller hvis du vælger at uddanne dig læge – det er faggrupper, vi har brug for – så kan du altså godt få et noget længere tidsperspektiv for, hvornår du kan få permanent opholdstilladelse. Vi siger til de mennesker, der f.eks. arbejder på tvungen deltid i børnehaverne eller i ældreplejen: Det er ikke godt nok, vi synes ikke, du gør en indsats; derfor straffer vi dig.

Nu kan jeg ikke nå at sige mere. Jeg synes også, at jeg har sagt det mange gange, men det er i hvert fald to helt konkrete nedslag på, hvad vi synes der er håbløst ved det her pointsystem.

Kl. 11:57

Formanden :

Tak. Hr. Karsten Lauritzen for sidste korte bemærkning til fru Astrid Krag.

Kl. 11:57

Karsten Lauritzen (V):

Jeg har lige stået og studeret det omtalte betækningsbidrag fra Socialistisk Folkeparti og Socialdemokratiet. Som jeg kan læse det, skriver man, at der er en række store problemer, og så nævner man konkret to ting: Den ene er det med deltid, og den anden er det her med de sociale ydelser. Det er de ting, som man har, og så skriver man sådan i bemærkningerne, at der også er nogle andre problemer.

Jeg skal bare høre, om det kun er de der to ting, man vil lave om, og at man så faktisk synes, at det er et rigtig godt lovforslag, eller om der mon er andre ting, som gør sig gældende?

Kl. 11:58

Formanden :

Fru Astrid Krag.

Kl. 11:58

Astrid Krag (SF):

Jeg kan forstå, at regeringen ligesom os synes, at det ville være godt med bedre muligheder for læsehjælp i folkeskolen, og jeg vil også godt lave lidt læsehjælp for Venstres ordfører, for det er altså ikke rigtigt, at der i vores betækningsbidrag kun er den her kritik vedrørende folk, der arbejder på tvungen deltid, og folk, der modtager sådan noget som medicintilskud. Vi skriver faktisk også: Vi mener, at uddannelse bidrager til integrationen.

Nu læser jeg så højt:

»Inden for det foreslåede pointsystem vil det bedre kunne betale sig at tage ufaglært arbejde end at uddanne sig til f.eks. sygeplejerske, ingeniør eller læge. Dette forhold vender S og SF sig imod. S og SF mener, at uddannelse både bidrager til integrationen og forbedrer den enkeltes mulighed for at få fodfæste på arbejdsmarkedet, ligesom vi i disse år netop har behov for at rekruttere højtuddannet arbejdskraft, som f.eks. læger fra tredjelande, for at dække behovet her til lands. Lovforslaget er dermed ifølge S og SF både i modstrid med regeringens egen politik om, at flere skal have en kompetencegivende uddannelse, og i modstrid med de behov, der i øjeblikket er i Danmark for højtuddannet arbejdskraft på visse områder.«

Så den kritik er der også. Der er også optrykt en række svar i betænkningen, f.eks. om det her med førtidspensionister, og hvordan man kan retfærdiggøre, at der skal stilles de samme beskæftigelseskrav til førtidspensionister som til alle andre, når folk netop får en førtidspension, fordi deres arbejdsevne er så nedsat. Der er også optrykt nogle spørgsmål om hele den her uklarhed om, hvem det er, der falder ind under FN's handicapkonvention; hvem er det, der ikke vil skulle leve op til de her krav, fordi de ikke er i stand til det?

Det er alt sammen nogle af de ting, vi fortsat mangler gode svar på fra regeringen, og derfor kan vi ikke støtte det her system.

Kl. 12:00

Formanden :

Tak til fru Astrid Krag.

Jeg skal her udsætte mødet. Mødet genoptages i dag kl. 13.

:

Mødet er udsat. (Kl. 12:00).

Kl. 13:00

Forhandling

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Så er mødet genåbnet, og vi er ved andenbehandlingen af lovforslag nr. L 187 og lovforslag nr. L 188 om udlændingeloven. Hr. Naser Khader som konservativ ordfører.

Kl. 13:00

(Ordfører)

Naser Khader (KF):

Som jeg nævnte i min ordførertale ved førstebehandlingen, ser vi udlændingeaftalen af 15. marts 2010, som er implementeret i L 187 og 188, som en videreførelse og en videreudvikling af den faste og fair udlændingepolitik. Efter vores opfattelse er det den politik, der har medført, at der er kommet styr på indvandringen, og at indvandringen til Danmark er ændret markant. I dag kommer folk primært for at arbejde eller uddanne sig og bidrager aktivt og positivt til det danske samfund. Samtidig har fokus i den faste og fair udlændingepolitik været at få så mange folk med en flygtninge/indvandrerbaggrund som muligt i beskæftigelse. Danmark er faktisk et af de lande, der er bedst til den såkaldte økonomiske integration, dvs. at få folk ud på arbejdsmarkedet.

I 2001 var under 40 pct. af folk med en flygtninge/indvandrerbaggrund inden for arbejdsstyrken, i dag er vi oppe i nærheden af 60 pct., og flygtninge og indvandrere har trods finanskrisen stadig fodfæste på arbejdsmarkedet, og det er rigtig positivt. Især pigerne og kvinderne marcherer frem – på uddannelsesområdet har de for længe siden overhalet mændene – og arbejde er selvfølgelig en vigtig forudsætning for en videre integration.

Forud for udlændingeaftalen gav vi området et serviceeftersyn, som er endt med, at vi med lovforslagene L 187 og L 188 nu har fået en fornuftig balance mellem stramninger over for dem, der ikke integrerer sig, og lempelser for dem, der aktivt bidrager til egen integration.

Vi er meget tilfredse med, at reglerne om tidsbegrænset opholdstilladelse ændres markant, så udlændinge tilskyndes til at integrere sig i Danmark. Fremover er hovedreglen, at der kan søges om permanent opholdstilladelse allerede efter 4 års ophold i Danmark; tidligere skulle der normalt gå 7 år. Der indføres efter canadisk forbillede et nyt pointsystem, der lægger vægt på integration i forhold til arbejde, uddannelse, sprogfærdigheder og medborgerskab, mens manglende vilje til integration trækker ned i pointsystemet.

Det er vigtigt at understrege, at integrationen er meget afhængig af den enkeltes indsats: Man skal selv gøre en indsats for at blive integreret; samfundet kan ikke integrere den enkelte. Det er også centralt og legitimt at stille krav til udlændinge om, at de skal vise, at de, f.eks. via arbejde, ønsker at bidrage positivt til samfundet, inden de får permanent opholdstilladelse og mulighed for efterfølgende statsborgerskab.

En række kritiske høringsvar pæger, at ikke alle udlændinge vil kunne få permanent opholdstilladelse under de nye regler. Til det må man sige, at det under de gældende regler ikke er en rettinghed at

få permanent opholdstilladelse. Det bør være et privilegium og ikke en rettighed at få permanent opholdstilladelse i Danmark, præcis som det er det med statsborgerskabet. Derfor er udlændingeaftalen og lovforslagene også udtryk for en moderne udlændingepolitik, en offensiv linje over for dem, der vil, men også en konsekvent linje over for dem, der modarbejder integrationen og samfundet, f.eks. ved at begå kriminalitet.

Lovforslagene er udtryk for et mere differentieret syn på udlændinge. De udlændinge, der viser vilje til integration og samfundsnytte, hjælpes til en hurtigere integration og belønnes, mens der bliver strammet over for dem, der viser det modsatte, og som vender integrationen ryggen og udviser samfundsforagt og ikke viser personligt ansvar for integrationen. Noget af det, vi i Det Konservative Folkeparti især er glade for, er, at denne aftale og disse lovforslag sætter fokus på den værdimæssige og demokratiske integration. Vi har i mange år rettet fokus på den økonomiske integration, og det er godt, men det er ikke tilstrækkeligt; det er vigtigt, at nye borgere bliver en del af det grundlæggende demokratiske fællesskab, at de deltager i foreningslivet, fritidslivet, idrætslivet.

Sidst, men ikke mindst, vil jeg gerne understrege, at det er vores opfattelse, at udlændinge generelt er en berigelse for Danmark, og at Danmark fortsat skal være åbent og attraktivt for dem, der kan og vil, for man får brug for kvalificeret arbejdskraft, også i fremtiden. Så det er vores klare opfattelse, at den nye udlændingeaftale med de moderne ændringer, den omfatter, vil sætte yderligere turbo på integrationen i Danmark. Tak.

Kl. 13:05

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Fru Astrid Krag for en kort bemærkning.

Kl. 13:05

Astrid Krag (SF):

Nu hørte vi jo her tidligere i debatten, før vi spiste frokost, ordføreren for Dansk Folkeparti sige, at der med det her pointsystem er tale om en stramning i forhold til permanent opholdstilladelse. Hvordan stemmer det overens med de udtalelser, som hr. Naser Khader kom med, da vi først hørte om ideen om pointsystemet, nemlig at det her er det første eksempel på en lempelse i den tid, VKO har haft regeringsmagten, altså at det her er første gang, vi ser, at man imødekommer de mennesker, der gør en indsats, og vil give dem en mulighed for hurtigt fuldt ud at blive en del af danske samfund?

Er hr. Naser Khader ikke enig med mig i, at hr. Naser Khaders udtalelser står temmelig meget i modstrid med de udtalelser, vi hørte fra Dansk Folkepartis ordfører her på talerstolen?

Kl. 13:06

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 13:06

Naser Khader (KF):

Jeg har sagt fra starten, at det er en lempelse for nogle. Det er da en lempelse, at der er nogle, der kan få permanent opholdstilladelse efter 4 år; det er da en lempelse. Men det er også en stramning for nogle andre, for dem, der ikke gør en indsats; der bliver der strammet.

Kl. 13:06

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Fru Astrid Krag.

Kl. 13:06

Astrid Krag (SF):

Jamen så er vi jo ved kernen i uenigheden om det her med, hvem regeringens mener gør en indsats. Derfor vil jeg da også godt tage fat i

det, som ordføreren fra Venstre sagde under debatten, nemlig at det er fuldstændig rimeligt, at vi stiller de samme krav om beskæftigelse til personer på førtidspension, som vi stiller til folk, der ikke har fået den vurdering af deres arbejdsevne, som folk på førtidspension har. Det vil jeg bare høre om er en opfattelse hr. Naser Khader deler, altså at man kan stille præcis de samme krav til folk på førtidspension, som man kan til alle andre, i forhold til beskæftigelse.

Så vil jeg bare spørge – nu hvor jeg ikke kunne spørge ordføreren fra Venstre om det – ordføreren fra det andet af regeringspartierne: Hvilke konsekvenser vil den her holdning så få for vores førtidspensionssystem? For den er jo udtryk for en grundlæggende mistillid til den måde, det fungerer på i dag.

Kl. 13:07

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 13:07

Naser Khader (KF):

Altså, det er jo sådan, at den aftale – det står flere steder – respekterer de internationale konventioner, også handicapkonventionen. Så hvis man er så syg, altså har et handicap, er man undtaget det der pointsystem.

Kl. 13:07

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Hr. Henrik Dam Kristensen for en kort bemærkning.

Kl. 13:07

Henrik Dam Kristensen (S):

Nogle gange kan man jo få mere ret, end man måske næsten bryder sig om. Jeg brugte noget tid før middagspausen på at klandre hr. Naser Khader for en række udtalelser, han er kommet med, og som er i modstrid med den lovgivning, der foreslås nu her. Det er f.eks. sådan, at Jyllands-Posten den 17. marts har en overskrift, der lyder »Stemmeret del af en politisk studehandel«, og hr. Naser Khader siger, at han sådan set er enig i den kritik, men at det skete i kompromisets hellige navn. Jeg vil bare bede hr. Naser Khader om at bekræfte, at det at udskyde stemmeretten var en del af en politisk studehandel, som hr. Naser Khader så desværre føler sig bundet af.

Så ser jeg f.eks. her, at hr. Naser Khader i Politiken den 19. marts selv skriver:

»Når vi belønner dem, der gør en indsats, er der i sagens natur også nogle, vi ikke belønner. Det er dem, der ikke vil lade sig integrere.

De får sværere ved at opnå permanent opholdstilladelse. Det er dem, der ligger samfundet til last, begår kriminalitet eller begår socialt bedrageri – der skærper vi udvisningsreglerne ...«.

Det er sådan set rigtigt nok, men så vil jeg bare spørge hr. Naser Khader: Mener hr. Naser Khader, at SOSU-medarbejderen ligger samfundet til last? Mener hr. Naser Khader, at den unge, der tager en uddannelse, ligger samfundet til last? Mener hr. Naser Khader, at en, der passer sit arbejde, men har brug for noget hjælp i form af et medicintilskud, ligger samfundet til last?

Jeg bliver nødt til at sige til hr. Naser Khader, at jeg i den korte tid, jeg havde til rådighed, gik ind på Infomedia og kunne finde masser af udtalelser, hvor hr. Naser Khader signalerer noget, der er i skarp modstrid med det lovforslag, han nu sammen med Det Konservative Folkeparti er ved at vedtage.

Kl. 13:09

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 13:09

Kl. 13:12

Naser Khader (KF):

I forhold til det med valgetten har jeg hele tiden sagt – og det vil jeg gerne fastholde – at det ikke er min kop te. Jeg havde gerne set, at vi havde beholdt retten til at stemme til kommunalvalg efter 3 år. Men jeg kan godt leve med det af hensyn til den del, der handler om at belønne folk, der gør en indsats. Så skal vi også huske på, at demokratideltagelse altså ikke kun handler om at få lov til at stemme, det handler også om at deltage i foreningslivet, idrætslivet og fritidslivet, og det bliver der også lagt op til her i aftalen.

Kl. 13:10

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Henrik Dam Kristensen.

Kl. 13:10

Henrik Dam Kristensen (S):

Tak for det, vil jeg sige til hr. Naser Khader. Det var jo en ren tilståelsessag, og jeg vil gerne kvittere for det meget åbne og klare svar, nemlig at hr. Naser Khader er blevet overtrumfet af Dansk Folkeparti, og at han i kompromisets hellige navn nu er med til at stemme for noget, som er ham inderlig imod.

Men jeg fik ikke svar på anden del af mit spørgsmål, nemlig det om de grupper, som jeg omtalte. Mener hr. Naser Khader, at de ligger samfundet til last? For det, hr. Naser Khader jo ikke er citeret for at sige, men som hr. Naser Khader selv har formuleret i et indlæg i Politiken, er, at de, der ligger samfundet til last, skal straffes, men at de, der vil gøre en indsats, skal belønnes. Nu skal jeg ikke gentage, hvilke grupper jeg nævnte, for jeg tror, hr. Naser Khader kan huske det. Jeg vil bare gerne meget klart have at vide: Ligger de samfundet til last og skal dermed straffes?

Kl. 13:11

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 13:11

Naser Khader (KF):

De, der ligger samfundet til last bl.a. ved at begå socialbedrageri, bliver straffet. Men folk, der gør en indsats og i deres hverdag forsøger at blive integreret, bliver ikke straffet. Nogle af dem skal vente længere med at få deres permanente opholdstilladelse end andre.

I forhold til stemmeretten vil jeg igen sige, at jeg holder fast i, at jeg gerne havde set, at vi havde beholdt det med de 3 år, men nu blev det 4 år som en del af en større pakke. Hr. Henrik Dam Kristensen har været i Folketinget rigtig mange år og har selv været med til at sige ja til noget, der ikke var hans kop te, fordi han gik ind for helheden.

Kl. 13:11

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Marianne Jelved for en kort bemærkning.

Kl. 13:12

Marianne Jelved (RV):

Jeg vil vende tilbage til det spørgsmål, jeg også stillede til Venstres ordfører, nemlig spørgsmålet om stramningerne i praksis i forbindelse med den humanitære opholdstilladelse. Jeg forstod på Venstres ordfører, at vi havde fået svar på det spørgsmål, jeg stillede, nemlig hvor mange af de humanitære opholdstilladelser fra 2009 der er begrundelsen for de stramninger, der begrundes med, at der er en trafik fra Balkanlandene i særdeleshed for at få humanitær opholdstilladelse på grund af sygdom. Kan hr. Naser Khader oplyse mig om beslutningsgrundlaget for den stramning?

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 13:12

Naser Khader (KF):

Jeg har ikke tallet, men det kan man hurtigt finde ud af, bl.a. ved at se på nogle af de svar, som er kommet fra ministeren. Så vil jeg gerne holde fast i, at de ændringer, der er sket i forhold til humanitær opholdstilladelse, er sket inden for konventionernes rammer. Det skriver Det Danske Center for Menneskerettigheder også.

Kl. 13:13

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Marianne Jelved.

Kl. 13:13

Marianne Jelved (RV):

Nu har jeg i frokostpausen fundet de her bilag med svar på spørgsmålene frem, og der står her, at ministeriet ikke fører statistik over begrundelserne for de meddelte humanitære opholdstilladelser. Det står der i flere svar. Derfor spørger jeg igen: Hvad er grundlaget for at påstå i bemærkningerne til lovforslaget, at man strammer praksisen for at give humanitær opholdstilladelse på grund af en trafik fra Balkanlandene?

Kl. 13:14

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 13:14

Naser Khader (KF):

Jeg vil gerne gentage det, jeg sagde i mit tidligere svar, nemlig at de ændringer, der er sket, er sket inden for konventionernes rammer. Det står også i det høringsvar, der er kommet fra Det Danske Center for Menneskerettigheder.

Kl. 13:14

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Karsten Lauritzen for en kort bemærkning.

Kl. 13:14

Karsten Lauritzen (V):

Jeg vil blot spørge hr. Naser Khader, om han ikke er enig i det, som jeg svarede på spørgsmålet fra fru Marianne Jelved, nemlig at det står i svaret, at de enkelte sager er oversendt. Så er det rigtigt, at det også fremgår af svaret, at man ikke fører statistik. Men det at føre statistik kunne man jo selv gøre ved at tælle sagerne op, hvorved man kan se, hvad der er begrundelserne. Der står jo nævnt, hvad det er for nogle begrundelser, der er givet i de enkelte sager. Så hvis man ville føre statistik, hvis man ville have svar, kunne man løbe de fire kvartalsoversigter igennem og så finde svarene. Det kunne man selvfølgelig også anmode ministeriet om at gøre, men man kunne også vælge at gøre det selv. Er hr. Naser Khader ikke enig i det?

Kl. 13:15

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 13:15

Naser Khader (KF):

Jo, det er jeg enig i.

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Vi siger tak til den konservative ordfører. Og så er det fru Marianne Jelved som radikal ordfører.

Kl. 13:15

(Ordfører)

Marianne Jelved (RV):

Det er et tilfælde af ufuldstændige svar på spørgsmål, der er stillet i udvalget til dette lovgivningskompleks, som hr. Naser Khader og hr. Karsten Lauritzen lige demonstrerede.

Jeg skal sige på Det Radikale Venstres vegne, at vi synes, der er mange gode intentioner og takter, forbedringer af integrationsmulighederne i L 187, og jeg nævner bare en, som vi er særlig glade for, nemlig at kommunerne nu bliver forpligtet til at tilbyde beskæftigelsesrettede aktiviteter til personer, der forsørges af deres ægtefælle. Det er et forslag, som vi har interesseret os for igennem længere tid, og vi vil gerne kvittere over for ministeren og forligsparterne, at det er kommet med.

Men L 187 kommer jo til at lide af en meget, meget markant uheldig beslutning, nemlig at den 3-års-regel, der gælder, for at udlændinge kan få valgret og være valgbare ved kommunale og regionale valg, bliver ændret til en 4-års-regel for borgere, der kommer fra andre end de nordiske lande og EU-medlemslandene. Vi synes simpelt hen, det er virkelig småt, og at det er en diskrimination mellem udlændinge, der bor i Danmark på fuldt lovlig vis, og det er fuldstændig ulogisk. Og jeg vil i øvrigt tilslutte mig det, som den socialdemokratiske ordfører sagde om de her forhold.

Så er der L 188, og der er rigtig mange ting at komme efter, men jeg skal nøjes med at gå ind på det, jeg kalder det holdningsmæssige. Dette kommer også frem i den måde, man beskriver ændringerne i det at få permanent opholdstilladelse på, altså tidsubegrænset opholdstilladelse. Der står i de nugældende regler en formulering, og jeg citerer fra svaret på spørgsmål nr. 36:

»Det følger således af den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 11, stk. 9, nr. 4, at meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse – medmindre særlige grunde taler derimod – er betinget af, at udlændingen har haft ordinær fuldtidsbeskæftigelse i Danmark i mindst 2 år og 6 måneder.«

Det, jeg hæfter mig ved her, er formuleringen »medmindre særlige grunde taler derimod«. Der er altså mulighed for at gå ind og vurdere ansøgninger og ansøgere, som ikke opfylder alle betingelserne, som f.eks. at de har haft fuld beskæftigelse i 2 år og 6 måneder. I det nye lovforslag og de nye bestemmelser – fordi vi jo vedtager det her; der er et flertal for det – står der, og jeg citerer igen fra svaret på spørgsmål nr. 36:

»Med den foreslåede affattelse af udlændingelovens § 11, stk. 4, nr. 8, jf. lovforslagets § 1, nr. 7, foreslås det, at det gøres til en ufravigelig betingelse for opnåelse af tidsubegrænset opholdstilladelse, at udlændingen har haft ordinær fuldtidsbeskæftigelse her i landet i mindst 2 år og 6 måneder inden for de sidste 3 år.«

Det viser jo en meget markant ændring i tilgangen til hele dette store, komplekse spørgsmål, for komplekst er det, når vi taler om mange meget forskellige slags mennesker, som af forskellige grunde, personlige grunde, er i en situation, hvor de ønsker permanent ophold i Danmark.

Det betyder også, at vi får en formulering og en opfattelse af, hvad integration er for noget, og jeg henholder mig til svaret på spørgsmål nr. 42, hvor der står:

»Lovforslaget er baseret på en grundlæggende holdning om, at udlændinge selv har et stort ansvar for deres egen og familiens integration i Danmark, og at de udlændinge, der gerne vil integreres i Danmark og viser vilje til at gøre en aktiv indsats og respekterer

dansk kultur og demokratiske værdier, kan blive en del af det danske samfund og få tidsubegrænset opholdstilladelse.«

Lidt længere nede i svaret står der, og jeg citerer:

»Det er således regeringens opfattelse, at tidsubegrænset opholdstilladelse skal være forbeholdt de udlændinge, der gør en aktiv indsats for egen integration, hvorved det bliver resultaterne af den enkeltes integrationsvilje, der tæller.«

Det her er et rigtig holdningsspørgsmål, for her siger man fuldstændig klart, at det er de resultater, som vi – Folketingets flertal – stiller op som de ufravigelige krav, der skal honoreres, og det vil sige, at man kun ser på dem, der har mulighederne for at honorere dem, og ikke på de mennesker, som ikke har mulighederne på grund af personlige forhold, f.eks. at de er analfabeter, at de har traumer, at de er førtidspensionister og dermed allerede er visiteret, om jeg så må sige, og ikke anses for ikke at kunne varetage et arbejde på normale vilkår.

Kl. 13:21

De holdningsændringer kommer selvfølgelig til at præge det menneskesyn, som præger det danske samfund, og det vil sige, at der bliver mindre og mindre tolerance, mindre og mindre forståelse for nogle, der er anderledes end de allermest kvikke og dem, der har de bedste muligheder og de største ressourcer. Og hvis det slår igennem i vores samfund som sådan, bliver det et rigtig udskilningspolariseret samfund: Der er dem, der kan, og der er dem, der ikke kan. Og det her afhænger ikke en pind af vilje, det handler om, hvorvidt man har de evner og den kompetence, som er nødvendig for at kunne opfylde de krav, som er ufravigelige.

Sådan et menneskesyn kan diskuteres, det kan alle menneskesyn, men her slår det altså ud i et samfund, hvor vi lærer hinanden, at man ikke skal regne med dem, som ikke kan præstere at leve op til nogle ganske bestemte krav. De har ikke en chance, selv om deres begrundelse for at søge permanent opholdstilladelse i Danmark er lige så velbegrundet som begrundelsen fra dem, der har mulighederne for at leve op til de her krav.

Det Radikale Venstre skal dybt beklage, at der vedtages lovgivning, der er præget af den type holdninger. Det er ikke det samfund, som vi ønsker.

Kl. 13:22

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Martin Henriksen for en kort bemærkning.

Kl. 13:22

Martin Henriksen (DF):

Tak. Det var jo forholdsvis klar tale fra Det Radikale Venstre. Man er imod, og det foranlediger så, at jeg stiller det spørgsmål, som jeg også stillede til den socialdemokratiske ordfører og til ordføreren fra Socialistisk Folkeparti, nemlig om, hvad man ønsker at rulle tilbage, såfremt man en dag skulle få regeringsmagten. Det kunne vi ikke rigtig få noget klart svar på, hverken fra Socialdemokraterne eller fra Socialistisk Folkeparti, men måske Det Radikale Venstre kan redagere for, hvilke krav man vil stille til en socialdemokratisk ledet regering med hensyn til, hvilke elementer i udlændingepolitikken og i udlændingeaftalen som skal lempes.

Kl. 13:23

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 13:23

Marianne Jelved (RV):

Der er en ting, hr. Martin Henriksen kan være fuldstændig forvisset om, og det er, at forhandlingerne om et kommende regeringsgrundlag ikke foregår i Folketingssalen i dag, så derfor har jeg ikke nogen som helst intentioner om at besvare den slags hypotetiske spørgsmål.

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Hr. Martin Henriksen.

Kl. 13:23

få? Jeg har desværre ikke kunnet få et svar på det spørgsmål fra hr. Karsten Lauritzen, men jeg synes, det kunne være interessant at få svaret.

Kl. 13:23

Martin Henriksen (DF):

Det var jo et klart svar, at vælgerne ikke skal have at vide, hvilken udlændingepolitik der kommer, såfremt regeringsmagten skifter. Jeg synes da, det er herligt, at man er ærlig omkring sin lukkethed, at man ikke vil forklare, hvilke krav det præcis er, man vil stille til en S-SF-regering, hvilke krav der skal fjernes på udlændingeområdet, hvilke områder der skal lempes. Så til trods for, at man ikke ønsker at besvare spørgsmålet, så takker jeg alligevel for det klare svar.

Kl. 13:24

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 13:24

Marianne Jelved (RV):

Det Radikale Venstre går til valg på sin egen politik, og jeg skal straks sørge for, at der bliver overbragt et program for Det Radikale Venstres udlændingepolitik til hr. Martin Henriksen.

Kl. 13:24

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Så er det fru Johanne Schmidt-Nielsen som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 13:24

(Ordfører)

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Jeg vil ikke holde en lang tale, vi har jo haft cirka den samme debat ved første behandling. Jeg vil tage fat i fire ting.

Den første er det her med, at særlig hr. Karsten Lauritzen, men det fremgår også af bemærkningerne til forslaget, gentagne gange fortæller os, hvor positivt det er, at de fleste udlændinge, der kommer til Danmark i dag, kommer, fordi de skal arbejde og ikke som flygtninge, der får asyl, eller mennesker, der bliver familiesammenført. Jeg synes, det så præcist beskriver synet på udlændingepolitik hos Venstre, De Konservative og Dansk Folkeparti, nemlig at udlændingepolitik reduceres til alene at handle om det, der gavner den danske bundlinje, der gavner bruttonationalproduktet. Det handler ikke længere om, at vi selvfølgelig som et af verdens rigeste lande også har ansvaret for verdens flygtninge. Vi står oven i købet i en situation, hvor vi er en krigsførende nation. Det forholder sig jo ikke sådan, at der er blevet færre flygtninge i verden. Alligevel står et regeringsparti på Folketingets talerstol og fortæller stolt, hvor godt det er, at man tager færre flygtninge til Danmark. Jeg synes, det meget præcist beskriver, hvad udlændingepolitik går ud på for Venstre, De Konservative og Dansk Folkeparti.

Det andet, jeg vil tage fat i, er også en bemærkning, som hr. Karsten Lauritzen gentagne gange har sagt. Det er det her med, at man skal straffe dem, der – og jeg citerer hr. Karsten Lauritzen – vender ryggen til det danske samfund. Jeg kan forstå på hr. Karsten Lauritzen, at det jo så bl.a. er mennesker, som er så uheldige at miste deres arbejde, for man strammer beskæftigelseskravet med den her nye pakke. Man gør det endnu mere farligt for mennesker at blive fyret. Jeg har flere gange spurgt hr. Karsten Lauritzen: Hvad så med de mange danske murere og tømrere, sygeplejersker og folkeskolelærere, der er blevet fyret fra deres arbejde? Har de også vendt ryggen til det danske samfund? De mange bygningsarbejdere, som har mistet deres arbejde på grund af krisen, er det, fordi de vender ryggen til det danske samfund, eller er det, fordi der ikke er noget arbejde at

Socialpolitik – det er mit punkt nr. 3. Med den her pakke bliver det sådan, at søger en person om økonomisk støtte f.eks. til uforudsete medicinudgifter eller tandlæge, hvad det nu kunne være, så siger man: Nå, så skal du starte forfra. Det bliver et problem for dig i forhold til at få adgang til permanent opholdstilladelse.

I mange, mange år har det været sådan med socialpolitik i Danmark, at det handlede om at inkludere mennesker. Socialpolitikens formål var at sikre, at der ikke var nogen, der røg igennem, at sørge for at inkludere mennesker i fællesskabet i samfundet. Det, man gør med det her forslag, er at gøre socialpolitik ekskluderende. Hvis du tager imod social støtte, så mister du adgang til rettigheder. Jeg synes, det minder om dengang, hvor fattighjælp betød, at man mistede sin stemmeret. Det er mange år siden, det var sådan i Danmark. Men det er tendensen i det forslag, vi står over for, nemlig at socialpolitik bliver ekskluderende, at socialpolitik betyder, at man mister rettigheder.

Det sidste punkt, jeg vil tage fat i, er det her med, hvorfor det dog skulle hastes igennem, for det kan vi ikke få noget svar på. Hvorfor skal vi haste den her lovgivning igennem? Hvorfor har de mange relevante parter, som man normalt hører, ikke fået ordentlig tid til at udarbejde svar til så kompleks en lovpakke, der ligger her, og som vi behandler nu? Hvorfor skulle det gå så stærkt? Det har vi ikke kunnet få svar på. Hvorfor kunne man ikke sætte sig ned og få det lavet ordentligt, sørge for at der ikke var lovsjusk, sørge for at de relevante parter blev hørt ordentligt og så have fået det vedtaget efter sommerferien?

Jeg tror ikke, der er nogen, der er i tvivl om, at Enhedslisten er stærk modstander af det forslag, der ligger her, og jeg tror heller ikke, der er nogen, der er i tvivl om, at vi, når flertallet forhåbentlig skifter efter et valg, vil gøre alt, hvad vi kan, for at få rullet så meget som muligt tilbage af det, der i dag bliver andenbehandlet i Folketingssalen.

Kl. 13:29

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Karsten Lauritzen for en kort bemærkning.

Kl. 13:29

Karsten Lauritzen (V):

Nu stiller fru Johanne Schmidt-Nielsen jo mange spørgsmål til mig personligt i sin ordførertale. Det er svært at besvare dem alle sammen. Det er ikke svært at forsvare lovforslaget, men det er svært at besvare dem i den korte tid, der er til de korte bemærkninger.

Jeg kan bare sige, at i regeringen og Venstre synes vi, at det er legitimt at stille nogle krav. Et af de krav er beskæftigelse. Vi synes også, at det er legitimt at sortere i, hvem der kommer til Danmark. I Enhedslisten – kan jeg bare notere mig – har man ikke den holdning. Hvis man kommer til at være parlamentarisk grundlag for en S-SF-regering, vil man åbne Danmarks grænser, og så vil man ikke bakke op om en lovgivning, der siger, at det er i orden at stille krav til, hvilke folk der kommer ind i Danmark, og stille krav til, hvem der kan få permanent opholdstilladelse, og stille krav til de folk, der får dansk statsborgerskab. Det var så det.

Det, jeg vil spørge fru Johanne Schmidt-Nielsen om, er, om ikke det er rigtigt forstået, at hvis man skal have enkelttydelser efter lov om social service – som der står i lovforslaget – så vil man normalt også være på en form for overførselsindkomst. Det er de færreste, der kan være ude på arbejdsmarkedet i et fuldtidsjob og samtidig få hjælp efter lov om social service.

Kl. 13:30

Kl. 13:33

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 13:30

Kl. 13:33

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Nej, vil jeg sige til hr. Karsten Lauritzen, det forholder sig faktisk sådan, at der er mennesker, der har så lave indtægter, som har job med så lave indtægter, at hvis der f.eks. kommer en medicinregning eller en tandlægeregning, så er de nødt til at gå ned på kommunen og bede om enkeltstående ydelser.

Jeg har kontaktet en socialrådgiver i forbindelse med den her sag og faktisk også kontaktet fagforeningen for socialrådgivere for at få svar på det her spørgsmål. Der er svaret klart: Det er bestemt ikke kun mennesker, der er på ydelser fra det offentlige i forvejen, der får den her støtte, der får den her hjælp. Så det er ikke korrekt.

Det kan måske være svært, når man tjener 50.000 kr. om måneden, at sætte sig ind i, men der findes faktisk mennesker i Danmark, som har så lave lønninger, at uforudsete medicinudgifter eller tandlægeregninger fuldstændig slår bunden ud af budgettet.

Så kommer hr. Karsten Lauritzen selvfølgelig med den sædvanlige skræmmekampagne om, at Enhedslisten vil åbne alle grænser, og det hele vælter osv. Det gentager hr. Karsten Lauritzen så ofte, når hr. Karsten Lauritzen er på talerstolen. Det er ikke korrekt. Men jeg vil til gengæld meget gerne svare på det, hr. Karsten Lauritzen siger om at stille krav. Ifølge hr. Karsten Lauritzen ønsker man hos Venstre og De Konservative at stille krav. Det kan såmænd være fint nok. Problemet er, at man stiller urimelige krav. Det er et urimeligt krav at stille til en førtidspensionist, at vedkommende skal være i fuldtidsarbejde. Hvis vedkommende rent faktisk var i fuldtidsarbejde, ville det være socialt bedrageri. Det er ikke et rimeligt krav, vil jeg sige til hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 13:32

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 13:32

Karsten Lauritzen (V):

Jeg forstod fru Johanne Schmidt-Nielsens svar, som at det sådan set var en bekræftelse på, at normalt kan man ikke få hjælp efter lov om social service, hvis man er i beskæftigelse. Selvfølgelig vil der være nogle, men hovedreglen er, som jeg har forstået det – jeg har også talt med, det var så en tidligere socialrådgiver – at man skal have en meget lav indkomst, for at man kan få hjælp efter lov om enkelttydelser i lov om social service. Det vil sige, at hovedreglen altså vil være, at de folk, der vil få hjælp, også de indvandrere, der vil få hjælp, ikke er i beskæftigelse, fordi de ikke lever op til beskæftigelseskravet. Jeg benægter ikke, at der er nogen, der bliver ramt af denne lovgivning. Sådan er det jo med alle lovgivninger, som vi vedtager. Når man laver en rammelovgivning, så er der nogle, som bliver bedre stillet, og der vil også være nogle, der bliver dårligere stillet.

Men at tegne det her billede, som fru Johanne Schmidt-Nielsen tegner, af, at vi ikke vil have, at nogen som helst nydanskere eller udlændinge i Danmark skal have hjælp, er altså forkert. Det er fuldstændig forkert.

Så vil jeg godt spørge fru Johanne Schmidt-Nielsen, hvilke præcise krav det så er, hun synes det er legitimt at stille. Hvilke præcise krav er legitimt at stille til udlændinge, der kommer til Danmark? Er det legitimt at sige: Du skal have været på arbejdsmarkedet? Er det legitimt at sige: Du må ikke have begået kriminalitet? Er det legitimt at sige: Du må ikke have gæld til det offentlige? Hvilke præcise krav vil Enhedslisten stille?

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

I forhold til det her med lov om socialpolitik og enkelttydelser vil jeg sige til hr. Karsten Lauritzen, at han jo misser pointen. Pointen er, at der findes mennesker, som har så lave lønninger, som er tvunget til at gå på kommunen og få hjælp til medicin til deres børn, lægeordineret medicin. De bliver ramt af de her stramminger.

Jeg ved godt, at hr. Karsten Lauritzen så siger, at lovgivningen ikke kan tage hensyn til alle. Det er jo en tilståelsessag, nemlig at vi har at gøre med en lovgivning, som tager udgangspunkt i de stærke, og som ikke forholder sig til, at der også findes mennesker, der ikke har de ressourcer, som ikke er i en økonomisk situation, hvor de bare kan købe den medicin, som lægen siger at børnene har behov for.

Hvilke krav vil vi stille? Vi mener jo f.eks. i forhold til kriminalitet, at der skal være en proportionalitetsvurdering – at trappestige-modellen er fornuftig. Det tror jeg da såmænd godt at hr. Karsten Lauritzen ved.

Som sagt er jeg trist over, at vi i dag vedtager en lovgivning, der betyder, at socialpolitik kommer til at ekskludere mennesker frem for at inkludere dem, jeg er trist over, at vi vedtager en lovgivning, som betyder, at mennesker kan blive motiveret til ikke at søge den hjælp, de har behov for. Det vil gå ud over dem selv, og det vil gå ud over deres børn.

Kl. 13:35

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Hr. Martin Henriksen for en kort bemærkning.

Kl. 13:35

Martin Henriksen (DF):

Jeg synes ikke, der er nogen grund til at lægge skjul på, at vi stiller nogle krav, som medfører, at der er nogle, der kan få permanent opholdstilladelse, og der er nogle, der ikke kan få permanent opholdstilladelse. Og kan man selv, kan man stå på egne ben, bliver det i den grad lettere at få permanent opholdstilladelse, hvis man i øvrigt kan leve op til alle de andre krav, som bliver stillet. Og så er det klart, at det bliver vanskeligere for nogle og lettere for nogle andre. Det lægger vi ikke skjul på, og det synes jeg heller ikke der er nogen grund til at lægge skjul på. Som nation og som folk har vi selvfølgelig ikke bare en ret, men også en pligt til at stille krav til de folk, som kommer til Danmark på forskellig vis.

Jeg spurgte Socialdemokraterne, jeg spurgte SF og Det Radikale Venstre om, hvilke ændringer man vil lave i udlændingepolitikken, såfremt der kommer en socialdemokratisk ledet regering. Jeg kunne ikke få noget svar. Det Radikale Venstre sagde, at jeg kunne læse Det Radikale Venstres politik. Den har jeg læst et par gange, og det er det, der gør mig lidt bekymret. Jeg kunne godt tænke mig at vide, hvilke elementer i den politik man så virkelig vil stå fast på over for en ny regering. Jeg kunne også godt tænke mig at høre, hvilke elementer i Enhedslistens politik Enhedslisten vil have gennemført, såfremt de skal være støtteparti, og det skal man jo være, til en socialdemokratisk ledet regering.

Kl. 13:36

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 13:36

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Jeg vil starte med at sige, at den her lovpakke endnu en gang understreger, hvor absurd det er, at man fra Dansk Folkepartis side lader, som om man står på den lille mands side. For det her forslag betyder, at man presser folk ud i ufaglært arbejde frem for uddannelse, og det betyder, at man gør udlændinge ekstra sårbare over for arbejdsløshed. Det vil sige, at man bevidst skaber en gruppe af lønpressere i det danske samfund, fordi de er så sårbare over for arbejdsløshed, at de vil være presset ud i dårlige forhold, dårlige lønninger. Det er ikke kun et problem for de konkrete mennesker, der rammes, det er også et problem for de danske borgere, som skal konkurrere med kollegaer, der tvinges ud i sådan nogle arbejdsvilkår.

Så vil jeg sige til hr. Martin Henriksen spørgsmål, at det da er klart, at vi vil kæmpe for at få så meget som overhovedet muligt af Enhedslistens politik gennemført, også på udlændingeområdet. Det er da klart, det tror jeg ikke nogen er i tvivl om. Der er heller ikke nogen tvivl om, at vi peger på fru Helle Thorning-Schmidt som statsminister. Det er ikke til diskussion. Men det er klart, at vi vil gå efter at få så meget politik som muligt gennemført.

Det er sådan på det her område, at jeg ikke er enig med fru Helle Thorning-Schmidt om alt, men der er til gengæld ingen tvivl om, at det, vi får med et nyt flertal, er meget bedre end det, vi har i dag.

Kl. 13:37

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Martin Henriksen.

Kl. 13:37

Martin Henriksen (DF):

Vi hører alle på venstrefløjens side, at det bliver meget bedre på udlændingeområdet med et nyt flertal. Men så kan man vel også godt sige, hvad det er, der kommer til at blive ændret på udlændingeområdet. Og jeg synes da, at det er tankevækkende, at man har haft en diskussion i dag, og vi havde også en ved første behandling, hvor Socialdemokraterne ikke var i stand til at redegøre for, hvad de vil ændre ved udlændingepolitikken, hvor SF ikke var i stand til at redegøre for, hvad de vil ændre ved udlændingepolitikken, hvor Det Radikale Venstre heller ikke var i stand til at redegøre for, hvad de vil ændre ved udlændingepolitikken, og hvad det vil stille af krav til en socialdemokratisk ledet regering, hvis det skulle gå så galt, og det eneste, Enhedslisten kan sige, er, at de vil sørge for at få gennemført så meget af Enhedslistens politik som overhovedet muligt og stille det som krav til en socialdemokratisk ledet regering, igen hvis det skulle gå så galt. Så det kunne være interessant at høre, hvilke elementer i Enhedslistens udlændingepolitik Socialdemokraterne agter at bakke op om.

Kl. 13:38

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 13:38

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Nu er det jo svært for mig at svare på, hvilke elementer af Enhedslistens udlændingepolitik, Socialdemokraterne bakker op om, så det var måske ikke det rette sted, det spørgsmål blev stillet til. Men jeg synes egentlig, at hr. Martin Henriksens udlægning er noget mystisk. Det er klart, at Enhedslisten vil gå efter indflydelse på et nyt flertal, også på udlændingepolitikken. Det er også fuldstændig klart, at Enhedslisten og Socialdemokraterne ikke har den samme udlændingepolitik.

Dog, og heldigvis, kan jeg konstatere, at det, man har ved Socialdemokraterne, er mere fornuftigt end det, man har ved Venstre og

De Konservative og Dansk Folkeparti. Bl.a. er der jo enighed om i oppositionen, at man maks. skal sidde 6 måneder i et asylcenter. Derefter har man ret til at arbejde og uddanne sig. Det er meget, meget positivt, for på nuværende tidspunkt er det altså sådan, at det danske asylsystem nedbryder folk frem for at bygge dem op. Mennesker, der kommer hertil for at få hjælp, nedbryder man i det danske asylsystem frem for at bygge dem op.

Kl. 13:39

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Så er det integrationsministeren.

Kl. 13:40

Integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech):

Selv om der ikke er kommet noget særlig nyt frem i forhold til førstebehandlingen, skal jeg da alligevel takke for debatten. Det er jo et meget vigtigt emne for os her i Folketinget og for alle danskere, hvad enten de nu er her i første eller hundrede generation. Der er forskellige ting, jeg godt vil kommentere i den rækkefølge, jeg har hørt dem i løbet af dagen. Der er altså ikke tale om nogen prioritering.

Der er flere, der har spurgt om det her med tidsbestemt opholdstilladelse, om vi så mener, at dem, der ikke kan få en tidsbestemt opholdstilladelse, ikke er værdige til at være her og ikke er værdige til at være integrerede, og hvad man nu ellers kunne finde på at sige. Der var selvfølgelig et par ordførere fra Venstre og Dansk Folkeparti, der ikke kunne nære sig for noget drilleri, og det blev så til, at nogle syntes, at det var irrelevant. Det er det jo ikke. For det er fuldstændig rigtigt, at Socialdemokratiet i disse dage jo efterlader det indtryk, at hvis ikke man vil arbejde 12 minutter mere om dagen, så er man heller ikke værdig. Tingene må altså på en eller anden måde hænge sammen. Så det var et helt rimeligt spørgsmål at stille, og man er så ikke værdig, hvis ikke man lever op til det. Så kan man vel selv høre, at det er pjat.

Mere væsentlige er selvfølgelig de spørgsmål, som specielt De Radikale hele tiden stiller om humanitær opholdstilladelse. Det er selvfølgelig relevant at få slået fast, hvad det er, der er tale om. Det har Venstres ordfører gjort udmærket rede for. Jeg kan sige det endnu klarere: Der er hverken tale om, at der, som forslaget nu er formuleret, er foretaget en ændring af sygdomskriteriet eller tænkt en ændring af sygdomskriteriet. Det, der er tale om, er det, som hr. Karsten Lauritzen så rigtigt har påpeget, og som fru Marianne Jøved jo har kunnet læse i de oversendelser, hvor vi beskriver, hvad det er for nogle sager, vi giver humanitær opholdstilladelse i, og hvor man kan se, at der er rigtig mange fra Balkanlandene. Det fremgår helt tydeligt. Og det kan altså ikke være sådan, at borgere fra lande i vores nærømråde, lande, som står på vippen til at søge og enten tænker sig at søge ind i EU eller allerede har søgt ind i EU, skal kunne misbruge asylsystemet ved at rejse til Danmark og søge asyl, få afslag og så få humanitær opholdstilladelse. Det er, som det blev sagt, ikke Danmarks problem, det er de pågældende landes problem. De vil være med i Det Europæiske Fællesskab, og så må de altså også få slået fast, at de ikke producerer asylsøgere. Derfor ændres den praksis, som vi har haft. Vi vil simpelt hen ikke være afhængige af, at vi skal lede med lys og lygte og bruge masser af ressourcer på at finde ud af, hvad medicinen koster i hjemlandet. Det er ikke rimeligt, at bare fordi man kommer herop fra Europa med en fuldstændig udsigtsløs asylansøgersag, skal man kunne få humanitær opholdstilladelse, fordi sundhedsvæsenet ikke er lige så godt derhjemme. Det er baggrunden. Så jeg understreger igen, sygdomskriteriet ændres ikke, og så håber jeg, den sag er på plads. Og hvis man vil have en optælling vil jeg sige, at så må man altså gøre det selv, som også hr. Lauritzen var inde på. I de sidste 20 år, tror jeg, det er, har vi oversendt hvert eneste kvartal, hvad det er for nogle sager, der bliver givet humanitær opholdstilladelse i, hvad de drejer sig om – de er resumeret i de svar, der er sendt over igennem årene.

Så var hr. Dam Kristensen inde på, at regeringen skulle have røde ører. Der blev ikke sagt noget om hvorfor, men det var selvfølgelig noget med det mere generelle udlændingepolitiske, opfattede jeg. Derfor er det jo relevant, som flere ordførere forsøgte at få fat i i dag, hvad det er, der er Socialdemokratiets udlændingepolitik. Hvad er det, regeringen skal have røde ører over? Hvad er det, der præcis bliver ændret? For som hr. Martin Henriksen var inde på, så ved vi jo godt, at partiformanden i Socialdemokratiet fik mange klapsalver, da hun sagde om udlændingepolitikken, og nu vil jeg ikke tages i ci-tatfusk, så jeg citerer ikke, men det indtryk, jeg fik, var, at så skulle den altså laves fuldstændig om. Vi kan også høre, at flere af de andre ordførere, som man vil støtte sig på parlamentarisk, når man regner man med komme i regering, simpelt hen har sagt, at tingene skal rulles tilbage. Vælgerne har altså krav på at få et klart svar, men jeg må jo kunne forstå det sådan, at når vi skal have valg til næste efterår, ønsker oppositionen, at det her bliver et meget vigtigt spørgsmål. For det er jo klart, at når man vil gemme overraskelserne til valgkampen, er man selvfølgelig helt sikker på, at det, der virkelig bliver et af top-spørgsmålene i valgkampen, er udlændingepolitikken, og det skal jeg garantere for at den også bliver, hvis ikke man inden vil sige, hvad det går ud på.

Kl. 13:45

Men jeg kan jo svare. For vi ved jo her i Folketinget, hvordan det er gået i hvert fald i løbet af den tid, jeg har været minister. Det er jo gået sådan, at Socialdemokratiet har stemt for masser af forslagene. De kan have haft nogle andre grunde til det end os, der har fremsat forslagene. Og sådan er det jo i politik, det er helt legitimt. Men vi ved jo, at specielt De Radikale og Enhedslisten er gået fuldstændig ud ad en tangent og deres egen vej, så man overhovedet ikke kan kende dem.

Så det er jo dokumenteret herinde – gang på gang – at de fire oppositionspartier i hvert fald hidtil ikke har kunnet finde sammen. Og hvis de kan finde sammen, kan vi jo hvert fald høre, at det bliver på fru Schmidt-Nielsens præmisser, og det skal vi selvfølgelig nok se at få frem, så befolkningen i hvert fald inden næste valg får at vide, hvad det egentlig er for en politik, man vil have. Vi kan jo læse fru Marianne Jelveds program, og jeg ville godt vide, om det er Socialdemokratiets program, for hvordan vil man ellers danne en regering med parlamentarisk opbakning?

Så er der en anden vigtig ting, fru Astrid Krag gentagne gange har rejst, som jeg også synes påkalder sig svar, og som jeg godt kan forstå at fru Astrid Krag rejser. Det er et spørgsmål, jeg ikke kan lide, hvis ikke det var, fordi jeg virkelig kunne sige, at spørgsmålet er forkert stillet. Det er det der spørgsmål om, om man tilskynder unge mennesker til ikke at tage en uddannelse og kun tage et arbejde. Det er selvfølgelig ikke rigtigt, for hvis det var rigtigt, skulle det selvfølgelig laves om. Man kan jo sige, at hvis der sidder folk med en god pære, der gerne vil have en akademisk embedseksamen, er det selvfølgelig ikke den tidsbestemte opholdstilladelse 2½ år før eller siden, der overhovedet tæller. Det kan man jo bare spørge sine egne akademiske venner om; det er jo slet ikke det, man ser på. Og det er vigtigt at tænke på det, for man skal jo huske, at mange af dem, man nu prøver sådan at holde foran sig som skjold, ikke er mennesker, der ville kunne få en højere uddannelse. Men dem, der kan få en højere uddannelse, kan så få point, og der har vi jo altså netop ikke bare taget akademisk embedseksamen med, men lavet det i respekt for en lang række andre udmærkede uddannelser, herunder håndværkeruddannelser; de er taget med og giver ekstra point. Men det er fuldstændig rigtigt, at det ikke giver det hele, og at det ikke er gjort til et ultimativt krav.

Men så har vi jo gjort det, at vi også har indført, at de unge kan få tidsbestemt opholdstilladelse for sig selv – det bliver et selvstændigt objekt, kan man sige, eller subjekt, hedder det vist, så de kan få en permanent opholdstilladelse, når de er 18 år. Så er der jo en lang

række mennesker, der kommer ind; det er dem, vi søger i jobplanen, nemlig de højtuddannede, og de kommer netop for at arbejde, så det kan heller ikke være dem, man tænker på. Så er der selvfølgelig en række af dem, der ikke kan få en høj uddannelse, som jo netop søger ind i arbejde uden at få de højere uddannelser, men der er jeg bare nødt til at sige, at man må være opmærksom på, at de i hvert fald skal have ekstra sprogundervisning. Så at tro, at der skulle være en kæmpe gruppe tilbage, som vil foretrække et usselt arbejde i stedet for at tage en højere uddannelse, er efter min mening at mene, at indvandrerne er dummere end vi andre. Og det kan jeg tilbagevise: Det er de ikke.

Men jeg synes, det er godt, at fru Astrid Krag stædigt rejser det, men når hun nu kommer op og siger, at jeg ikke har ret, må jeg bare sige, at vi er dybt uenige, for det er sådan, vi har tænkt, og jeg har faktisk gjort mig umage med at tænke situationen igennem, siden fru Astrid Krag sagde det under førstebehandlingen. For jeg hører altid efter, hvad fru Astrid Krag siger, for hun rejser nogle væsentlige spørgsmål, men her mener jeg altså, at det er fuldstændig forkert, når vi går ud i det virkelige liv og prøver at gennemtænke, hvad det er for nogle situationer, vi står over for.

Hr. Naser Khader fremhævede jo grundholdningerne i forslaget og var netop også inde på, at forslaget afspejler, at det er en anden tid, at det er en anden situation. Integrationen er blevet mere vidtgående. Som fru Marianne Jelved kvitterede for, bliver det altså også nu selvforsørgende kvinder, som kommunerne skal give et tilbud – dem vil vi jo morderlig gerne have fat i, fordi de er meget betydningsfulde for, hvor godt børnene bliver integreret. Men så er der, som hr. Naser Khader var inde på, de højt kvalificerede. Vi er på vej ud af krisen, og vi vil stadig væk få brug for højt kvalificeret arbejdskraft, også fra udlandet, og det er derfor, at integrationsloven nu understreger, at vi forventer noget af alle, og at vi meget klart nu i vores daglige integrationsarbejde i ministeriet kører ad de to spor: det ene, at vi har nogle i Danmark, mest efterkommere, som skal integreres, og hvor det går bedre og bedre, specielt med pigerne, og det andet spor, at vi skal tiltrække de højtuddannede.

Kl. 13:50

Så er det klart, at de i oppositionen – og med rette, det forstår jeg godt – selvfølgelig er kede af, at det forslag om valgret står i integrationsloven. Man har prøvet at åle hr. Naser Khader, og man kan også åle mig, for det er jo, som hr. Naser Khader har sagt – og det ved jo alle, ikke mindst hr. Dam Kristensen – at det her er et resultat af en aftale. Der var noget, vi gerne ville have igennem, og det forelagde vi for Dansk Folkeparti. Så sagde de: Ja, men det koster selvfølgelig noget. Og så har vi forhandlet om at få det bedst mulige resultat. Alt er en afvejning, i forhold til hvordan man selv opnår det resultat, man selv ønsker. Sådan er politik, det er der ikke noget mærkeligt i.

Men jeg vil bare understrege i forhold til fru Marianne Jelveds tale om diskrimination, at konventionerne siger, at vi kan kræve 5 års ophold, før vi giver valgret. Jeg vil godt spørge fru Marianne Jelved direkte: Jamen hvornår er det så ikke diskrimination? Skal de have valgret, lige så snart de kommer ind ad døren, efter 1 år, efter 2 år? Jeg har ikke hørt fru Marianne Jelved kalde 3 år for diskrimination. Selvfølgelig er der en forskelsbehandling på danske statsborgere og udenlandske statsborgere, specielt når det drejer sig om valgret. Det siger da sig selv. Så hvad er det helt præcis for et forslag, fru Marianne Jelved kunne acceptere? Og hvorfor er 3 år, som fru Marianne Jelved jo nu har accepteret i årevis og stadig væk accepterer, så ikke diskrimination, hvis 4 år er diskrimination? Det er sådan nogle udtryk, der er fuldstændig ødelæggende for integrationsdebatten.

Jeg kan jo også høre, at det er, som om man forudsætter, at hvis ikke man får tidsbestemt opholdstilladelse, bliver man smidt ud. Sådan er det jo ikke. Så må man jo bare søge nogle flere gange, og der er nogle forskellige retsvirkninger knyttet til den manglende tidsbestemte opholdstilladelse, men man bliver jo ikke bare smidt ud.

Det er ikke en menneskeret at få en tidsubestemt opholdstilladelse. Det er jeg altså nødt til at understrege. Formålet med forslaget at stille nogle betingelser for at animere nogle flere til at få tidsubestemt opholdstilladelse hurtigere, mens andre må vente og nogle måske aldrig kan få det. Det er der også nogle der mener er diskrimination. Så må jeg bare spørge: Er det også diskrimination, at der f.eks. stilles krav til studentereksamen? Er det diskrimination, at der er nogle, der er født mindre kloge end andre? Er det diskrimination, at vi ikke er kunstnere alle sammen osv. osv.? Altså, den debat er efter min mening både skadelig og forvrænget.

Fru Marianne Jøved spørger, om det er den type samfund, som vi virkelig ønsker, og som hun redegør for her i anledning af valgret og tidsubestemt opholdstilladelse. Derfor vil jeg spørge fru Marianne Jøved direkte, for danske vælgere er enormt interesseret i at vide det: Hvad er det, der sker efter næste valg? Og derfor synes jeg, nu hvor vi har den her store debat – det drejer sig trods alt om tre lovforslag med væsentlige ændringer – at vi kan få at vide, hvad det lige er for et samfund, fru Marianne Jøved vil have, når det drejer sig om udlændingepolitik. Ja, så kan jeg læse partiprogrammet, men er det en betingelse for at gå i regeringssamarbejde med Socialdemokratiet? Er det en betingelse for at være parlamentarisk grundlag for en socialdemokratisk regering eller en S-SF-regering? Er det fru Marianne Jøveds krav, at man følger De Radikales partiprogram?

Jeg synes, at debatten i dag – også sidste gang, men meget tydeligt i dag – har tilkendegivet, at ingen af de fire oppositionspartier tør sige, hvor de egentlig står i udlændingedebatten. Det synes jeg man skylder det samarbejdende folkestyre et svar på og også os andre, så vi har noget at forholde os til at diskutere, og ikke mindst vælgerne.

Jeg tror faktisk, at jeg selv mener hermed at have svaret på det, som jeg har noteret ned.

Kl. 13:54

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Henrik Dam Kristensen.

Kl. 13:54

Henrik Dam Kristensen (S):

Jeg vil gerne sige tak til ministeren. Det er jo rigtigt, som ministeren startede med at konstatere, at der ikke var meget nyt – det er jeg sådan set meget enig i – i øvrigt heller ikke fra ministerens side.

Det nye var måske, at ministeren undervejs i realiteten bevægede sig fra Folketingets talerstol og ud i forsamlingshusene og jo tog forskud på den valgkampsdebat, som må forventes at komme.

Jeg er måske lidt skuffet over, at ministeren ikke forholdt sig til den kritik, som vi tog nogle runder på under førstebehandlingen, men som vi også er nogle, der har antydnet her i forbindelse med andenbehandlingen, hvor der er nogle grundlæggende principper vedrørende de demokratiske forhold omkring Folketinget.

Jeg vil også rent ud sige, at det var med velberådet hu, at jeg påpegede nogle dårlige svar, der var i udvalgsarbejdet. Og endelig – nu går tiden – skal jeg sige, at den grundlæggende kritik, lige præcis den kritik, der handler om dem, der gerne vil det danske samfund, men som får astma og medicin osv., var der ingen svar på fra ministeren. Det vil sige, at det, vi hele dagen har sagt fra oppositionens side, altså står ved magt.

Kl. 13:55

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 13:55

Integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech):

Jeg skal først sige noget om noget andet. Nu kan jeg godt lide en skarp diskussion, også at vi er lidt frække over for hinanden. Men vi

skal også være fair. Derfor vil jeg sige, at når fru Marianne Jøved ikke i resten af debatten giver lyd fra sig, er det, fordi hun er gået. Hun skal noget. Jeg kan ikke huske det, men jeg tror, at hun er formand for et udvalg. Så det er altså ikke udtryk for, at hun ikke tør eller ikke kan svare. Det synes jeg lige er vigtigt at få sagt, for der er ikke nogen radikale til stede.

Hr. Henrik Dam Kristensen siger, at der ikke er noget nyt fra regeringen i dag. Nej, selvfølgelig er der ikke det, for vi er jo glade for vores tre lovforslag. Så dem holder vi selvfølgelig fast ved. Men lad mig da få at vide præcist, hvor svarene skulle være dårlige. Jeg synes, vi har givet gode svar, men jeg synes, at mange af spørgsmålene er gengangere, der kører lidt i ring, og derfor har vi også måttet henvise til svar på spørgsmål nr. 68, og hvad vi nu ellers har svaret den ene gang efter den anden. Hvis man kommer med præcise spørgsmål, skal man også nok få præcise svar. Men det er klart, at det er mere af faktisk karakter. Det politiske, altså de politiske begrundelser, må man overlade til os her i Folketingssalen. For det andet er jo, det ved vi godt, formuleret af embedsmændene, men selvfølgelig med min underskrift og under mit ansvar.

Kl. 13:57

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Henrik Dam Kristensen.

Kl. 13:57

Henrik Dam Kristensen (S):

Nu ligger det helt fast, at jeg ikke ønsker noget som helst dårligt for ministeren, men hvis ministeren skulle have en dårlig dag til sommer, kunne man gennemblæse spørgsmål og svar. Så tror jeg virkelig, at man vil opleve det. Jeg kan bare henvise til f.eks. spørgsmål nr. 46 til L 188. Man får ikke svar på det spørgsmål, man stiller. Vi har, hvad angår førtidspensionister, kørt det hele dagen. Der er ikke ordentlige svar. Det betyder, at der kun er nogle indikationer på, hvordan det lovforslag, som Folketinget vedtager, behandler de mennesker, altså dem, som vi har spurgt direkte ind til.

Endelig skal jeg bare konstatere, at det, der har været hele vores pointe i det her, er, at vi er tilhængere af det med et pointsystem, men den måde, det er skruet sammen på, betyder, at man ekskluderer en række mennesker, som gerne vil det danske samfund, hvad enten man passer sit arbejde, har brug for hjælp til astmamedicin eller vælger at tage deltidsarbejde. De bliver ekskluderet på den måde at forstå, at de ikke kan få en permanent opholdstilladelse. De bliver ikke smidt ud af landet, det er rigtigt, som ministeren siger det, men man får ikke det, som jeg tror betyder meget for mange, nemlig den permanente opholdstilladelse. Man ekskluderer dem i hvert fald på den måde.

Kl. 13:58

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren. Må vi bede om bare lidt ro i salen.

Kl. 13:58

Integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech):

Lad mig så først sige, at afgørelsen om tidsubestemt opholdstilladelse selvfølgelig altid vil være meget konkret, i det omfang man skal kigge på, om der skal tages hensyn, hvis vedkommende ikke har opfyldt betingelserne efter konventionerne. Men det er jo ikke rigtigt, når hr. Henrik Dam Kristensen sådan over en bank siger, at der så er større grupper, der er udelukket. Det er jo ikke sikkert. For nogles vedkommende vil der være tale om, at det udskydes.

Men det er jo rigtigt, at der er nogle grupper, der vil have sværere ved det. Der er også grupper, som måske ikke vil få det. Det kan vi ikke vide på nuværende tidspunkt. Men det er altså meningen, at tidsubestemt opholdstilladelse skal være noget, man skal arbejde for,

som man skal arbejde for en studentereksamen og alt mulig andet. Det er ikke noget, man trækker i automaten.

Med hensyn til handicapkonventionen, som også har været nævnt, er det jo, som man ved, et af de momenter, som vil blive medinddraget i sagsbehandlingen i vurderingen af den enkelte. Men at det, at man får førtidspension, ikke i sig selv giver en dispensation, ja, sådan er det.

Kl. 13:59

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Astrid Krag for en kort bemærkning.

Kl. 13:59

Astrid Krag (SF):

Jeg vil da starte med at takke for, at ministeren anerkender, at det er lykkedes mig at rejse nogle af de relevante spørgsmål omkring den her lovgivning. Jeg må nu også bare sige, at jeg synes, der er gået lidt valgkamp i ministerens måde at være på her på talerstolen; der var en del polemik i ministerens svar.

Jeg må bare sige, at jeg sådan set synes, det er meget klart, hvad vi vil fra SF's side og fra Socialdemokraternes side. Dels har vi været meget klare både under førstebehandlingen og her under andenbehandlingen, dels ligger der – den fylder faktisk 2 år til august – den plan, der hedder »Plads til alle, der vil«, som viser sort på hvidt, hvad det er for en politik, der vil blive ført under en ny regering.

Jeg bliver nødt til at spørge ind til noget, som jeg ikke rigtig hørte ministeren samle op på i sit svar, nemlig spørgsmålet om folk, der arbejder på tvungen deltid, det være sig i børnehaver og vuggestuer, det være sig i ældreplejen, det være sig andre steder. Vi har også fået en række henvendelser fra folk. Jeg har eksempler på det. Mens vi har haft den her debat, er der tikket en henvendelse ind til mig fra en, hvis kone arbejder som organist. Det er et job, hvor man bliver nødt til at stykke sit arbejde sammen i forskellige kirker, og man kan blive tilkaldt meget hurtigt, og derfor er der grænser for, hvor mange ekstra aviser man kan tage oveni.

Jeg vil bare gerne have ministerens svar på, om det er helt rimeligt, at vi med den måde, vi indretter vores pointsystem på, udelukker den her gruppe mennesker, der faktisk arbejder og gør en indsats, er integreret og knokler for vores fælles velfærd, fra nogen sinde at få permanent opholdstilladelse.

Kl. 14:00

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Jeg skal bede om mere ro i salen.

Kl. 14:01

Integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech):

Jeg synes, det er godt, at vi også får slået det fast. Det jo rigtigt, at der er nogle, som er på det, som jeg forstår fru Astrid Krag kalder for tvungen deltid. Det må vel nærmest være sundhedsmedhjælperne i kommunerne. Og det er jo så et spørgsmål, om det er rimeligt, at den ordning er sådan. Men det må jo løses et andet sted. Synspunktet i det her lovforslag om udlændingelovgivningen er, som også hr. Karsten Lauritzen og andre har været inde på, at så må man supplere sin virksomhed.

Nu dykkede fru Astrid Krag så lige ned i noget, jeg tilfældigvis ved noget om, nemlig organister, og det er jo rigtigt, at en del organister har det, der hedder kvoter, og man kan som organist på kvote godt være ansat et sted, hvor der er morgenavisudbringning. Fru Astrid Krag nævnte selv det med aviser, for jeg vil ikke hævde, at organister skal gå med aviser, men jeg kan garantere fru Astrid Krag for, at hvis det, hun tænker på, er, at der ikke er mulighed for at gå med morgenaviser, når man er organist, så må jeg sige, at det er der, for man skal altså hverken spille, når solen står op, eller når solen

går ned. Men det siger jeg altså kun, fordi fru Astrid Krag selv var inde på det.

Men hvis der er nogle faggrupper, hvor man synes, at grupperne har dårlige arbejdsforhold, så vil jeg bare sige, at så må man rejse det et andet sted end inden for udlændingelovgivningen, for det står fast, at vi har den opfattelse, at der her skal være tale om et heldags-job, og så må man altså supplere det på anden måde. Og det ved vi jo også sagtens kan lade sig gøre i det praktiske liv.

Kl. 14:02

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Astrid Krag.

Kl. 14:03

Astrid Krag (SF):

Jamen så må vi jo altså bare efter debatten i dag konstatere, at regeringen mener, at hele vores system med førtidspensioner er forkert indrettet, og at folk bare bliver parkeret på førtidspension, når de ikke har behov for det, og at det derfor ikke er nogle urimelige krav, man stiller med det her lovforslag. Vi må forstå på integrationsministeren, at hun mener, at alle de kommuner, der har velfærdsarbejdere – det være sig i hjemmeplejen eller i børnehaven – på tvungen deltid, bare må gøre op med det, må lave det om, eller at hjemmehjælperen skal tage en avisrute om morgenen, inden hun afleverer sine børn og tager på arbejde. Det er jo interessant nok, at det er det syn, regeringen har.

Så vil jeg bare spørge ind til en sidste ting. Nu har vi stillet et ændringsforslag fra oppositionens side om, at man piller den her forringelse af den kommunale valgret ud. Det er altså noget meget principielt, det her med vores demokrati. Noget, vi alle sammen er enige om er et af de krav, vi skal stille til folk, der kommer hertil, er, at man skal forpligte sig netop på demokratiet. Vi har stillet et ændringsforslag, og det er faktisk muligt for ministeren at bakke op om det ændringsforslag, så vi kan undgå at lave den her forringelse. Og når man nu kan forstå på både hr. Naser Khader og på ministeren, at det ikke er deres kop te, så vil jeg bare bede ministeren begrunde, hvorfor hun ikke vil tage imod vores udstrakte hånd.

Kl. 14:04

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 14:04

Integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech):

Jo, men det er jo ikke en udstrakt hånd at ville tage at væsentligt element i et forslag ud, det er en politisk markering af, at man har en anden opfattelse, og det er jo sådan, vi arbejder herinde, at så gør man det på den måde; det er jo fuldstændig legitimt på alle måder. Men jeg har overhovedet ingen problemer med lovforslaget; jeg står bag valgretten; det kommer nu til at hænge sammen. Jeg vil da ikke lægge skjul på, at det jo har været noget af det, der har været diskuteret: Hvor mange år skulle der gå, før man fik valgret, og hvor mange år skulle der gå, før man første gang kunne få tidsbestemt opholdstilladelse? Og for mit vedkommende må jeg altså sige, at det med at få en hurtig adgang til tidsbestemt opholdstilladelse har været min idé fra starten. Det var derfor jeg fremsatte lovforslaget, og derfor har det haft meget, meget stor vægt.

Så vil lige sige til fru Astrid Krag – nu kan jeg ikke se, hvor hun er – at det faktisk fremgår af regeringens arbejdsprogram, at vi vil til at kigge på førtidspensionen, og det synes jeg er en god idé, fordi der er mange indvandrere, der føler sig parkeret på førtidspension.

Kl. 14:05

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ministeren. Ønsker flere at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 14:07

Kl. 14:05

Afstemning

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Der stemmes først om ændringsforslag til L 187:

Ønskes der afstemning om ændringsforslag nr. 1-11, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af RV og EL)?

De er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 12 af et mindretal (S og SF), tiltrådt af et andet mindretal (RV og EL), og afstemningen starter nu. Afstemningen slutter.

For stemte: 48 (S, SF, RV, EL og LA), imod stemte: 53 (V, DF og KF), hverken for eller imod stemte: 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Herefter er ændringsforslag nr. 14, stillet og tiltrådt af de samme mindretal, bortfaldet.

Ønskes der afstemning om ændringsforslag nr. 13, tiltrådt af et flertal (V, DF og KF)?

Det er vedtaget.

Der stemmes herefter om ændringsforslag til L 188:

Ønskes der afstemning om ændringsforslag nr. 1 og 2, tiltrådt af et flertal (V, DF og KF)?

De er vedtaget.

Der er stillet forslag om, at lovforslagene går tilbage til fornyet udvalgsbehandling.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

23) 2. behandling af lovforslag nr. L 189:

Forslag til lov om ændring af integrationsloven, lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. og udlændingeloven. (Forenkling af regler om opfølgning på integrationskontrakter, om introduktionsydelse og om registrering af fravær fra danskuddannelse m.v.).

Af integrationsministeren (Birthe Rønn Hornbech).

(Fremsættelse 26.03.2010. 1. behandling 19.04.2010. Betænkning 15.05.2010).

Kl. 14:07

Forhandling

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Afstemning

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ønskes der afstemning om ændringsforslagene nr. 1-5, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af RV og EL)?

De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

24) 2. behandling af lovforslag nr. L 158:

Forslag til lov om ændring af lov om erhvervsuddannelser, lov om produktionsskoler og lov om erhvervsgrunduddannelse m.v. (Produktionsskolebaseret erhvervsuddannelse og indberetningsportal for erhvervsgrunduddannelse).

Af undervisningsministeren (Tina Nedergaard).

(Fremsættelse 17.03.2010. 1. behandling 15.04.2010. Betænkning 11.05.2010).

Kl. 14:08

Forhandling

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke tilfældet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

25) Forhandling om redegørelse nr. R 7:

Transportministerens redegørelse om kollektiv trafik.

(Anmeldelse 27.04.2010. Redegørelsen givet 27.04.2010. Meddelelse om forhandling 27.04.2010).

Kl. 14:09

Forhandling

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Forhandlingen er åbnet. Hr. Kristian Pihl Lorentzen som ordfører for Venstre.

Kl. 14:09

(Ordfører)

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Tak. Jeg vil gerne indlede med at takke transportministeren for en fantastisk god redegørelse om kollektiv trafik. Foruden en masse in-

teressante og nyttige fakta har redegørelsen et fremadrettet indhold, hvor regeringen lægger sporene for håndteringen af de udfordringer, der findes inden for den kollektive trafik.

Det står klart, at den kollektive trafik har sin store styrke specielt i de tæt befolkede områder og typiske pendlerregioner. Dermed spiller den kollektive trafik en meget vigtig rolle i løsningen af de daglige trængselsproblemer, ikke mindst i hovedstadsområdet, men også i forhold til andre storbyer. Det samme gælder med hensyn til målet om at reducere CO₂-udledningen fra transport, hvor den kollektive trafik også spiller en rolle.

På denne baggrund glæder Venstre sig over den brede politiske aftale kaldet »En grøn transportpolitik« fra 2009, hvor vi disponerede 97 mia. kr. fra Infrastrukturfonden. Heraf blev ikke mindre end 60 pct. øremærket til investeringer i den kollektive trafik. Investeringerne omfatter bl.a. følgende: Et nyt landsdækkende signalsystem til jernbanen, der vil give flere tog til tiden og større sikkerhed på banen; dernæst en ny tiltrængt jernbane mellem København og Ringsted via Køge, et projekt, der vil gavne tusindvis af togpendlere, samtidig med at rejsetiden mellem Odense og København kan reduceres til 1 time. Der er også aftalt en opgradering af Nordvestbanen på Sjælland med dobbeltspor mellem Lejre og Vipperød; der er aftalt en opgradering af den sønderjyske jernbane med dobbeltspor mellem Vojens og Vamdrup; der er afsat ½ mia. kr. i statsligt tilskud til en letbane ved Århus og 1 ½ mia. kr. til et højklasset kollektivt trafiktilbud i Ring 3-korridoren vest for København. Så er der afsat 1,3 mia. kr. til busserne med det mål at få flere buspassagerer og bedre fremkommelighed for busserne; endelig er der iværksat en analyse af, hvordan vi giver et løft til den kollektive trafik i hovedstadsområdet, herunder S-togene.

Regeringen og trafikforligskredsen har altså virkelig satset på den kollektive trafik som et uundværligt grundlag for mobiliteten i vort samfund samt en grønnere transport. Men vi skal videre. Da der indtil videre ikke er flere penge i Infrastrukturfonden på denne side af 2020, vil Venstre pege på OPP, dvs. offentlige-private partnerskaber, samt private investeringer i infrastruktur som en oplagt vej til at få realiseret flere vigtige infrastrukturprojekter i en fart. Lad os få en konkret vurdering af letbaneprojekterne ved Århus, Ring 3 og Odense med henblik på deres egnethed til OPP. Vi er nødt til at tænke nyt i lyset af knapheden på offentlige anlægskroner i stat og kommuner. Lad os få private investorer på banen så at sige.

Lad mig herefter vende mig mod en række andre udfordringer inden for den kollektive trafik. For Venstre hersker der ingen tvivl om, at der specielt er tre faktorer, der skal være i orden, for at vi kan lokke flere danskere over i den kollektive trafik af egen fri vilje.

For det første: En bedre sammenhæng i den kollektive trafik på tværs af tog, S-tog, busser og metro. Vi skal sikre, at det bliver nemt for passagererne at rejse, selv om de skal skifte mellem f.eks. tog og bus. Og vi skal sikre, at der ikke foregår en uacceptabel konkurrence mellem de enkelte dele af den kollektive trafik for skatteborgernes penge. I stedet skal der sættes på helheder og en bedre sammenhæng på tværs, så vi samler kræfterne om at styrke og øge den samlede kollektive trafik frem for indbyrdes konkurrence. Ikke mindst i hovedstadsområdet er der brug for forbedringer på dette område. Danskerne har krav på et sammenhængende og pålideligt trafiksystem. Hvis der er brug for lovændringer til at håndtere denne udfordring med bedre organisering og bedre koordinering i den kollektive trafik, ja, så er Venstre klar til at se på det. Vi glæder os også over, at regeringen har igangsat en evaluering af lov om trafikskelskaber, så vi får afdækket behovet for forbedringer og justeringer, baseret på 3 års erfaringer med loven.

Den anden vigtige faktor for den kollektive trafik er pålidelighed og rettidighed. Venstre vil gerne rose transportministeren for at have taget konsekvensen af den uacceptable situation på Kystbanen ved at etablere et særligt rettidighedskontor, også kaldet Banebryderne.

Hvis ikke pendlerne kan stole på, at tog og busser kører til tiden, så tager de bilen til arbejde, også selv om de skal snegle sig af sted i kø på motorvejen, for de er dog trods alt sikre på, hvornår de kan regne med at nå frem til arbejdet og møde til tiden. Derfor skal vi sikre maksimalt politisk fokus på kravet om rettidighed i den kollektive trafik. Den nuværende rettidighed for fjern- og regionaltoget på under 90 pct. er alt for lav. Venstre ønsker, at denne regularitet bliver øget til mindst 95 pct. Her kan vi tage ved lære af togdriften i Midt- og Vestjylland, hvor rettidigheden er meget høj.

Kl. 14:15

Den tredje vigtige faktor for at få flere folk i tog og busser er, at vi sikrer kortere rejsetid og en høj service. Derfor skal vi fortsætte arbejdet med at øge togenes hastighed, i takt med at det store signalprojekt rulles ud landet over. Venstre har en målsætning om 200 km/t. på fjerntogetsstrækningerne og 140 km/t. på sidebanerne. Venstre ønsker også, at vi får afkortet rejsetiden for busserne, og her er jo afsat et beløb på 1,3 mia. kr. i den store buspulje til at forfølge det mål.

Blandt andre vigtige indsatser til styrkelse af den kollektive trafik vil jeg pege på bedre trafikinformation som afgørende for, om passagererne får en god oplevelse med den kollektive trafik på perronerne og ved busstoppestederne. Informationen skal være højaktuel, ikke mindst hvis der opstår forsinkelser, og det gør der jo indimellem i den kollektive trafik. Fremover skal informationen også gå mere på tværs af busser og tog – igen for at styrke sammenhængene – så det bliver let for en passager at se, at nu kommer jeg frem til X station, og så kan jeg springe over i en bybus, der kører til Y by. Venstre har også et ønske om, at trafikinformation fremover bliver på både dansk og på engelsk, således at vi tilgodeser de mange turister, der heldigvis besøger vores land. Det er også på sin plads med engelsksproget trafikinformation i en tid med globalisering og rigtig mange udlændinge, der arbejder i Danmark.

Venstre følger med interesse udviklingen i indførelsen af det nationale, elektroniske rejsekort, der vil gøre det mere enkelt at rejse på tværs af hele den kollektive trafik i Danmark. Processen har været alt, alt for træg, når man sammenligner med andre lande, hvor rejsekortet har fungeret i mange år. Vi skal derfor holde meget fast i målet om, at rejsekortet er indført i hele landet med udgangen af 2012.

Jeg vil også glæde mig over, at der er igangsat en række initiativer, der leder frem mod en grønnere kollektiv trafik med mindre forbrug af fossile drivmidler, herunder eksempelvis alternative grønne drivmidler såsom biodiesel til busser. Venstre finder det også naturligt at sætte mere på biogas i busserne for at fremme miljøet i byerne. Det hænger fint sammen med den store satsning på biogas, som vi laver på den energipolitiske front. Desuden har svenskerne meget positive erfaringer med netop biogas. Desuden vil vi sætte meget på yderligere energieffektive busser og tog, og på lang sigt glæder vi os meget til at få indført elektrificering af jernbanen – det vil være noget, der virkelig giver den grønne kollektive trafik et løft.

Afslutningsvis vil jeg glæde mig over, at vi sammen har lagt sporene for et markant løft af den kollektive trafik. Der vil gå nogle år, før vi ser den fulde effekt af initiativerne og de store investeringer. I mellemtiden skal vi arbejde for løsninger på, hvordan vi kan gøre den kollektive trafik til et endnu mere attraktivt alternativ til bilen.

Endnu en gang: Tak for en god redegørelse, hr. transportminister.

Kl. 14:18

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Anne Bastrup for en kort bemærkning.

Kl. 14:18

Anne Bastrup (SF):

Tak, og tak for ordførerens gennemgang af redegørelsen. Der var bare én ting, som hr. Kristian Pihl Lorentzen ikke kom ind på, og det var spørgsmålet om en betalingsring omkring København. Arbejder-

bevægelsens Erhvervsråd har jo beregnet, at der ligger sådan cirka 5-6 mia. kr., man kunne spare, hvis folk kunne komme hurtigere fra udkantsområderne i Københavnsområdet og ind til byen. Der ville det jo være smart, hvis det var sådan, at man kunne mindske antallet af folk, der har brug for bilen, og i stedet lave en betalingsring og så selvfølgelig sikre ordentlig kollektiv trafik. Så jeg forstår det bare ikke helt. Venstre har slet ikke været inde på det. Hvad er Venstres holdning?

Kl. 14:19

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 14:19

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Jeg kom ind på mange ting, men det med bompeng eller betalingsring omkring København var ikke en af dem, og det er simpelt hen, fordi det er et forslag, som Venstre afviser. Det gør vi, fordi det ville være dybt forkert at piske bilisterne med en ny skat – for det bliver det – inden vi har en velfungerende kollektiv trafik. Som jeg nævnte i min tale, har vi iværksat rigtig mange initiativer, der vil give den kollektive trafik et gevaldigt løft i løbet af de kommende år. Men det ville da være dybt uretfærdigt over for de mange bilister, som har et dagligt legitimt ærinde i København, at piske dem med en ny skat, som de skal betale, hver gang de skal ind at passe deres arbejde i København.

Desuden vil en betalingsring – det viser erfaringerne fra andre steder – faktisk generere mere trafik på tværs, fordi folk vil blive meget opfindsomme for at finde nye veje, der går uden om de her betalingsbomme, eller hvad det nu bliver. Så Venstre afviser ideen om en betalingsring omkring København.

Kl. 14:20

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Fru Anne Baastrup.

Kl. 14:20

Anne Baastrup (SF):

Det havde jeg nok på fornemmelsen. Nu er det jo sådan, at det tager 21 minutter at tage toget og det tager 43 minutter at tage bilen. Det bliver da alligevel til et par timer i løbet af ugen for hver enkelt, der pendler. Når vi ved, at vi på sigt kommer til at mangle arbejdskraft, ville det måske være meget smart simpelt hen at sikre, at folk kunne komme hurtigere på arbejde. Så er der selvfølgelig nogle ting, der skal laves, parkeringspladser, hurtigbusser, letbaner osv., for at sikre, at det ikke bliver en fastlåst situation. Så er Venstre til at snakke med, hvis vi får alle de andre ting på plads?

Kl. 14:20

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 14:20

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Vi går meget mere ind for forførelsens strategi frem for det der med pisk, for det er jo at piske de sagesløse bilister, hvis vi bare indfører sådan en moderne form for Øresundstold. Men det er klart, at når vi engang har en meget velfungerende kollektiv trafik – for det har vi jo iværksat nogle investeringer der skal lede frem til – så har vi en anden situation, og så må vi se på det til den tid. Men jeg tror ikke, der er brug for en betalingsring. Hvis den kollektive trafik er velfungerende og man kan spare tid ved at bruge den, er jeg da overbevist om, at det vil bilisterne gøre af egen fri vilje, og det kan vi godt lide i Venstre. Vi kan godt lide det frie valg, herunder det frie valg af transportform.

Kl. 14:21

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Hr. Magnus Heunicke som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 14:21

(Ordfører)

Magnus Heunicke (S):

Tak for det. Vi trafikpolitikere har set frem til den her redegørelsesdebat, for det er ikke så tit, at vi har sådan en debat. Ikke mindst når det drejer sig om den kollektive trafik, er vi fra oppositionen i hvert fald ekstra spændte. Jeg vil starte med at citere en tidligere socialdemokratisk partiformand og statsminister, nemlig Anker Jørgensen, som sagde: Vi elsker den offentlige sektor. På samme måde vil jeg sige: Vi elsker den kollektive trafik. Og derfor elsker vi også at debattere den kollektive trafik.

Men når man så læser redegørelsen fra ministeren – og tak for den – kan man se, at det er noget af et skønmalteri, man får præsenteret. Jeg tror, at den ville være formuleret noget anderledes, hvis man havde spurgt de mange pendlere, som sidder i gamle tog, der er forsinket. Hvis man gik ned til busstoppestedet og spurgte folk, der venter på en forsinket bus, eller folk, der må betale dyre penge, fordi der har været så store prisstigninger inden for den kollektive trafik, hvilket redegørelsen også lægger ærligt frem at der altså har været, eller talte med de gymnasieelever, som ikke kan få hverdagen til at hænge sammen og må droppe ud af gymnasiet, fordi busruten er nedlagt, eller talte med de mange, som debatten handlede om tidligere, der sidder fast i bilerne – ikke mindst omkring København, men i hele Danmark sidder vi jo fast i bilerne, fordi den kollektive trafik ikke er et reelt alternativ – så tror jeg, at billedet havde set noget anderledes ud end det ultrapositive billede, som ministeriet selv tegner af den kollektive trafik.

Men jeg sagde tak for redegørelsen, og det vil jeg også gøre, for der er også ting, som man ærligt lægger frem. Den ene ting er jo altså prisniveauet, som har fået et ordentligt nøk opad, og derefter har man fået styr på det. Det indrømmer vi, og vi anerkender, at der nu er styr på prisstigningerne. Så kan man bare spørge sig selv: Er det det prisniveau, vi har lyst til at have? Er det prisniveau, vi har i øjeblikket, det bedst mulige? Der mener vi fra S og SF's side, at det er det ikke. Der skal prisen simpelt hen ned. Vi har i den her regerings levetid haft langt større prisstigninger inden for det her end inden for andre områder, og derfor skal prisen inden for den kollektive trafik simpelt hen ned.

En anden ting, som bliver nævnt i redegørelsen, er rejsekortet. Min kollega fra Venstre nævnte det også tidligere her. Det er jo indførelsen af det elektroniske rejsekort, som med ét slag gerne skal gøre det nemmere, smartere og mere attraktivt at vælge den kollektive trafik. Det ser vi meget frem til, men jeg appellerer kraftigt til, at ministeren tager ansvaret for at få de sidste trafiksselskaber med. Det kan jo ikke nytte noget at lave et landsdækkende rejsekort, hvis trafiksselskaber inde midt i landet siger, at de ikke vil være med til det. Så er det jo ikke et landsdækkende rejsekort. Det synes jeg er noget molboagtigt at gøre. Derfor må vi opfordre til – og vi vil også gerne støtte det – at der kommer et ministerindgreb. Ministeren har jo været frisk med indgrebene på andre områder, så jeg synes da også, at det her ville være forfriskende med et indgreb, hvor man siger: Nu skal vi altså have alle med på rejsekortet, for det skal ikke bare være en hensigtserklæring; det skal være noget, som kommer til at virke derude.

Når man ser på den kollektive trafik, fremgår det jo, at min gode kollega fra Venstre, hr. Kristian Pihl Lorentzen, har ret i, at pengene er brugt. Nu har vi i forgårs lykkeligvis sagt ja til at bygge en ny jernbane fra København over Køge til Ringsted, som er et tiltrængt løft til den kollektive trafik. Men dermed er pengene faktisk også

brugt helt frem til 2020. Så er der mulighed for, at vi kan spørge, om der er andre, der gider at bygge for os. Vi kan også købe noget på afbetaling. Man kan lave nogle OPP-modeller, og det er vi åbne over for at undersøge. Man kan også prøve at forøge puljen og putte flere penge i puljen. Det sidstnævnte vil jeg da i hvert fald slå et slag for.

Hvor skal pengene så komme fra til en forøgelse af de ting, jeg nu taler om; til en forøgelse af antallet af togaftage, til færre forsinkelser og bedre busbetjening? Hvor skal pengene så komme fra? Vi foreslår konkret, at vi tager en portion penge fra de udenlandske lastbiler, som kører ind i Danmark. Det vil da være oplagt, at de udenlandske lastbiler, som kører ind i Danmark, også betaler, og at vi bruger de penge til at styrke den kollektive trafik. Det er jo sådan, at danske lastbiler i dag betaler for at køre i Tyskland. Det er det samme princip, vi vil indføre i Danmark. Det synes jeg bare er fair og fornuftigt.

Kl. 14:26

Den anden ting, som vi sammen med SF har lagt frem helt åbent, er netop spørgsmålet om roadpricing og også en betalingsring, som jo kan være med til at løsne op for det mareridt, det er at sidde hver eneste dag i sin bil i kø til og fra de større byer i Danmark. Hvis man kan få indført en roadpricing, som helst skal være så intelligent som overhovedet muligt, alt efter hvad teknologien nu kan præstere, så får vi altså for det første løsnet op, så det er nemmere at komme til og fra arbejde. Det tror jeg der er rigtig mange der vil sætte pris på. For det andet kan vi få lavet en omlægning af afgifterne, således at vi altså får sat prisen ned på en grøn bil. Det vil sige, at vi ikke behøver at have så gamle bilparker, som vi i dag har i Danmark. Vi kan sagtens få en nyere bilpark. Det kræver bare, at prisen kommer ned, og derfor siger vi, at vi vil bruge en del af pengene til det. Endelig vil vi selvfølgelig også bruge nogle penge på at styrke det kollektive alternativ, som debatten handler om i dag.

Det var redegørelsen. Lad os løfte blikket lidt længere frem i tiden og se på, hvilke visioner vi fra socialdemokratisk side bør fokusere på i debatten og i vores beslutninger fremover. Der har vi jo den klare vision om en fordobling af den kollektive trafik inden for de næste 10 år. Der må man se i øjnene, at det formentlig ikke kan lade sig gøre med de nuværende investeringer, og det spørgsmål synes jeg også at regeringen skylder at svare på. Man har skrevet og sagt, at man vil fordoble antallet af kørte personkilometer inden for den kollektive trafik, men vi ved jo, at banefolk selv siger, at det ikke kan lade sig gøre.

F.eks. er alene Hovedbanegården i København for lille til at klare presset, og mange af os – jeg er selv ivrig togpendler – sidder jo hver dag og venter på at komme ind til Hovedbanegården, sidder uden for Fisketorvet vest for Hovedbanegården og kan ikke komme ind, fordi der simpelt hen er for meget pres på om morgenen og om eftermiddagen. Så der skal altså en løsning til, og jeg appellerer til, at det sker hurtigt. For ellers bliver grundene købt, og der bliver bygget domiciler. Der er altså noget, man kan tage fat på allerede nu med lidt god og fornuftig langtidslægning.

En anden ting, som vi skal tage fat på, når vi løfter blikket ud over landkortet og ikke kun ud over København, er spørgsmålet om etablering af letbaner eller anden højklasseret kollektiv trafik. Der er jo tre oplagte steder. Det er omkring hovedstaden ved Ring 3, som vi har afsat penge til efter hård forhandling. Så er det ved Århus, hvor der også er afsat et beløb, som ikke er det fulde beløb, men der er afsat et beløb til at komme i gang med det. Så er det ved Odense, som også har et fornuftigt projekt med en letbanelignende løsning.

Vi mener også fra socialdemokratisk side, at metroen og S-togsnettet i København skal udvides. Vi har lige planlagt en udvidelse af metroen, men det skal helst ikke stoppe der. For vi ved, at det med metroen er sådan, at jo flere stationer der er, og jo flere net der er, jo flere folk får man i metroen, og derfor synes vi, at man skal fortsætte arbejdet med at få udbygget ikke alene metroen, men også S-togs-

nettet og måske endda udbygge røret under hovedstaden. Det var S-tog og metro.

Så vil jeg nævne det europæiske højhastighedsnet. Jeg tror, at der er mange danskere, der synes, at det er ufatteligt, at vi i Danmark danner en prop i det europæiske højhastighedstognet. Mens man har det i Tyskland, Frankrig, Italien, Spanien og også får det i Sverige, ja, alle steder omkring os, danner Danmark altså en prop. Der synes jeg, at vi burde have som vision her i Folketinget, at Danmark kobles på det europæiske højhastighedstognet. Det kræver så også en elektrificering, og det sidste, jeg vil nævne her, er, at det bliver meget grønnere og meget billigere, hvis man elektrificerer toget. Derfor var det en fejl, da et flertal i Folketinget bestående af næsten alle partier besluttede at stoppe elektrificeringen tilbage i 1990'erne. Den fejl skal vi rette op på. Når vi næste gang køber tog, skal det være eltog, og så skal vi altså have et elnet til at løbe oven over jernbanen.

Disse var ordene. Tak for det.

Kl. 14:29

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra hr. Kristian Pihl Lorentzen.

Kl. 14:30

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Tak. Jeg vil gerne starte med at kvittere for, at hr. Magnus Heunicke erkender, at det var en fejl at droppe elektrificeringen. Det var jo den tidligere S-ledede regering, der droppede det med støtte fra venstre-fløjen, men ikke med stemmer fra os andre. Men det er godt at erkende sine fejl.

Vi har været inde på det med en betalingsring omkring København, og hvis vi læser det oplæg, der har den misvisende titel »Fair Forandring« fra sidste efterår, kan vi jo se, at der netop nævnes sådan en betalingsring. Så vidt jeg har forstået det, betyder det, at man skal betale 40 kr. i myldretiden for at passere ind i København og 40 kr. for at køre ud igen. Dertil kommer, at man lægger op til, at der skal betales 35 øre pr. kilometer for at køre på statsveje og befærdede kommuneveje. Endelig har vi den tårnhøje p-afgift i København, der vel efterhånden har verdensrekord, efter at den skal hæves til 45 kr. i timen. Hvordan mener Socialdemokratiet at det vil virke på hårdtarbejdende børnefamilier, der prøver at få hverdagen til at hænge sammen, og som har brug for bilen til deres arbejde? Er det rimeligt at piske løs på dem med så store, enorme afgifter, der løber op i over 2.000 kr. om måneden?

Kl. 14:31

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 14:31

Magnus Heunicke (S):

Først omkring elektrificeringen: Dem, der var den daværende borgerlige opposition i 1990'erne, har jo nu travlt med at skyde på os, og fred være med det. Men jeg har virkelig gjort mig umage med at læse det igennem, virkelig læst det grundigt igennem, og jeg kan ikke finde et eneste beslutningsforslag, ikke et eneste finanslovsforslag – ikke et eneste – hvor man finansierer det og lægger frem, at man vil have elektrificeret de danske jernbaner. Så det er jo noget letkøbt at sige, at man intet ansvar har for det, når man ikke selv ville finansiere det. Faktisk var det sådan, at den daværende socialdemokratiske minister gik til Folketinget og spurgte: Hvem vil være med til at elektrificere det? Det var der ingen der ville. Så lavede vi en anden aftale, og det begræder jeg i dag, og det sagde jeg åbenlyst, og det synes jeg vi skal stå ved, men jeg synes også, at de borgerlige partier må stå ved, at de altså hverken havde finansiering eller forslag på det område tilbage i 1990'erne.

Så til det andet spørgsmål om København: Jeg pendler jo selvfølgelig selv til København fra Næstved, og masser af andre pendler også, nogle tager toget, andre tager bilen, men vi vil godt have en omlægning af afgifterne. Det er jo det, der er sagen. Vi vil have, at det skal koste penge at bruge en bil, men at det skal være billigere at købe den; det er jo det, der er sagen. Og jeg kan se, at Venstre selv har været med til et forslag, der handler om, at bilafgifterne skal omlægges, så det bliver billigere at købe en bil, men dyrere at køre i den, og det er præcis det forslag, som vi også har. Så jeg forstår ikke, at Venstre pludselig brokker sig over det forslag, de selv har været med til at indføre og skrive under på.

Kl. 14:32

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak. Så er det hr. Kristian Pihl Lorentzen, værsgo.

Kl. 14:32

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Jamen vi brokker os skam ikke. Vi vil bare have lidt klarhed over Socialdemokraternes politik, for så vidt jeg har forstået, er det således, at man vil indføre disse afgifter fra dag et, hvis man får magt, som man har agt – det gør man forhåbentlig ikke – og der er spørgsmålet jo så: Hvis man vil føre nogle penge tilbage til bilisterne, hvornår skal det så ske? Det skulle vistnok være i form af lavere registreringsafgifter, men der vil da blive et kæmpe minus for langt de fleste familier i en lang årrække, inden økonomien kommer til at hænge sammen i det dér.

Det andet, jeg gerne vil spørge om, er med hensyn til studerende i tyndtbefolkede områder. Vil Socialdemokraterne være med til at forbedre deres situation? Nogle studerende har mulighed for at tage tog eller bus, men der er ikke ret mange, der har det i de tyndtbefolkede områder. Andre studerende er helt afhængige af deres bil, og vi har formentlig en fælles målsætning om, at vi gerne vil have, at så mange unge som muligt bliver ude i de tyndtbefolkede områder. Vil Socialdemokraterne derfor være med til en ordning, hvor vi omfordeler de penge, der er til at understøtte studerendes pendlerkort, således at den bliver mere solidarisk med de unge i tyndtbefolkede områder, så de kan få kilometergodtgørelse, hvis de kører i bil, og sådan at vi kan ophæve maksimumsgrænsen, hvis de tager et pendlerkort med kollektiv trafik?

Kl. 14:33

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 14:33

Magnus Heunicke (S):

Nå, nu forstår jeg det bedre. Det var godt, vi fik den her debat, for nu forstår jeg bedre, hvorfor Venstre har så travlt med at angribe. Det er jo simpelt hen, fordi de ikke har læst vores oplæg eller ikke har forstået det eller måske endda bevidst misforstår det, det kan jeg selvfølgelig ikke vide. Men sagen er i hvert fald den, at det jo er fuldstændig rigtigt, at det er omvendt. Hvis man går og tror, at vi fra dag et vil indføre roadpricing og de her ting, altså trængselsafgifter på bilejerne, men at det først er, når nogen køber en ny bil, at de kan mærke besparelsen, så vil man jo sige: Hov, der kommer et hul i familiernes økonomi. Derfor er det omvendt. Det er faktisk sådan – det kan jeg da glæde Venstres ordfører med – at det er omvendt: Vi vil fra dag et nedsætte registreringsafgiften. Jeg var ude at se på en Renault den anden dag, jeg skal nemlig ud at købe ny bil, og der kan jeg bare vide, at med en ny regering vil den falde med 60.000 kr., fordi vi sætter registreringsafgiften ned – det kan også være, jeg skal vente lidt med at købe den – og 5 år efter, det er det, vi lover, kommer vi så med finansieringen, nemlig i form af roadpricing og de her

bompenge. Og derfor er der altså ikke noget hul. Tværtimod er det sund fornuft og noget, som familierne vil være glade for.

Kl. 14:34

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Nej, undskyld, det er hr. Jonas Dahl for en kort bemærkning.

Kl. 14:35

Jonas Dahl (SF):

Jeg vil bare høre, om den socialdemokratiske ordfører ikke også kan bekræfte, at for et par timer siden havde vi faktisk her i salen en behandling af et forslag, som netop gik på, at man rent faktisk også skulle sænke prisen på den kollektive trafik, således at de pendlere, der skal pendle ind til uddannelsesinstitutionerne, faktisk vil få en lavere pris, og der valgte Venstre og Konservative og Dansk Folkeparti sådan set at stemme imod. Det var et forslag, der drejede sig om lidt over 6 mio. kr., som i øvrigt var finansieret i »Fair Forandring«. Der vil jeg bare høre, om ordføreren ikke kan bekræfte, at der sådan set er en velvilje generelt på venstrefløjens til rent faktisk at forbedre de studerendes vilkår og mulighederne for at tage en uddannelse for dem, der bor lidt længere væk fra uddannelsesinstitutionerne i de store byer.

Kl. 14:35

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 14:35

Magnus Heunicke (S):

Tak for spørgsmålet. For det var jo sådan, at jeg ikke kunne nå at svare på den del af spørgsmålet fra Venstre lige før, men det er fuldstændig rigtigt, det kan jeg bekræfte, og jeg tror, at dem, der har fulgt med i debatten, også har hørt det. Jeg synes, at det var en lidt ynkkelig forestilling, fordi det jo netop er uretfærdigt, at man har sådan et loft, som i dag stiller det, som nogle kalder Udkantsdanmark og nogle kalder tyndt befolkede områder, allerdårligst, hvis man har lyst til som studerende at bosætte sig i det område eller kommer derfra. Det loft skal vi selvfølgelig have væk, og derfor må jeg sige til Venstre, at jeg da er skuffet og ærgerlig over, at Venstre ikke stemte for det forslag, som vi netop har behandlet for få timer siden. Det havde jo løst det problem, som hr. Kristian Pihl Lorentzen adresserede lige før.

Kl. 14:36

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og så er det Dansk Folkepartis ordfører, hr. Kim Christiansen.

Kl. 14:36

(Ordfører)

Kim Christiansen (DF):

Allerførst vil jeg takke ministeren for en god og fyldestgørende redegørelse. Det er jo kendt stof, vi har været igennem, og Venstres ordfører har så glimrende redegjort for en stor del af indholdet i aftalen om en grøn transportpolitik. Så det er som sagt kendt stof, i hvert fald for langt hovedparten af partierne.

Den kollektive transport har høj prioritet, også for Dansk Folkeparti, og derfor har vi over årene været med til at afsætte mange penge til området, eksempelvis i 2006, da vi var med til at afsætte 4,7 mia. kr. til forbedring af det danske skinnenet. Og med aftalen om en grøn transportpolitik blev der yderligere afsat lidt mere end 60 mia. kr. ud af en samlet sum på 97 mia. kr. til den kollektive trafik, bl.a., som det har været nævnt, til et nyt signalsystem, som skal være med til at give os en langt bedre rettidighed fremadrettet.

En anden stor post var nyanlæg af København-Køge-Ringsted-banen. Jeg tror, det var hr. Magnus Heunicke, der var inde på, at man mangler kapacitet på Københavns Hovedbanegård, og at det måske havde været mere relevant at bringe det på plads, inden man øgede trafikken til Københavns Hovedbanegård, men sådan er der somme tider så meget. Ud over det er der en masse andre gode tiltag i aftalen.

Jeg er overbevist om, at det ikke stopper her. Det er korrekt, at lige nu har vi ikke rigtig flere penge at gøre godt med, og der skal vi så finde ud af, hvordan vi får øget indtægterne hen over årene, så vi også efter 2020 kan imødekomme nye udfordringer og nye store investeringer. Her kunne en af tingene være en elektrificering, når nu vi får slidt de her mange dieseltog, som vi har købt nede i Italien, op. Det vil sikkert passe. Med det kendskab, jeg indtil videre har til IC4-togene, tror jeg ikke, de holder ret meget længere end til 2020. Så der kan vi begynde at kigge på en elektrificering af den resterende del af skinnenettet.

Der vil også være en ting som anlæg af en ny bane mellem København og Århus, og den tænker jeg selvfølgelig som en del af Kattegatforbindelsen. Begge dele er projekter, som jeg er sikker på at de igangværende undersøgelser vil vise at der er behov for, både af hensyn til fremkommelighed og af hensyn til miljøet i fremtiden.

Alle er jo enige om, at den kollektive transport skal løfte en større del af transporten i fremtiden. Allerede nu kan man fornemme i debatten her, at vi måske ikke er helt enige om, hvordan vi når målet. Vi vil ikke som Socialdemokraterne og Socialistisk Folkeparti brandskatte bilisterne for at kunne sænke prisen på den kollektive transport. Dansk Folkeparti har været med til at indføre et takstloft, så der sikres en rolig prisudvikling, og det mener vi er et af midlerne til at flytte flere over i den kollektive trafik.

Derudover er det vigtigt, at der sker en stadig udbygning af kvaliteten af den kollektive trafik, og som jeg tidligere nævnte, at rettidigheden prioriteres højt. Jeg tror, det er meget, meget vigtigt for dem, der skal benytte den kollektive transport, at man kan stole på den, at man kan komme på arbejde til tiden, at man kan aflevere sine børn og ikke mindst nå at få hentet dem igen, inden daginstitutionerne lukker. Så vi har en opgave i at skabe bedre rettidighed. Der er taget nogle rigtig gode tiltag i den retning allerede, og det skal vi naturligvis følge op på. Så kort og godt skal det gøres mere attraktivt at benytte kollektiv transport. Jeg tror, det var hr. Kristian Pihl Lorentzen, der brugte udtrykket forførelse af bilister, og vi vil da meget gerne medvirke til at forføre flere bilister, hvis det kan lade sig gøre.

Ministeren nævner i sin redegørelse organiseringen af den kollektive trafik, og det glæder mig, at jeg ligesom fornemmer en åbning i forhold til det forslag, som Dansk Folkeparti tidligere har fremsat, nemlig en eller anden form for overordnet funktion, så vi kan opnå en bedre koordinering af den kollektive trafik. For der er problemer rundtomkring med at få de forskellige transportformer til at spille den samme melodi. Det vil Dansk Folkeparti gerne være med til at kigge på.

En vigtig del af den udfordring er, at vi har et velfungerende billetsystem, som kan bruges i alle de kollektive transportformer, og her tænker jeg selvfølgelig på rejsekortet, som vi jo alle sammen venter på med længsel. Det er i en implementeringsfase nu. Som trafikpolitikere er vi jo nogle utålmodige sjæle, og jeg kunne da personligt godt tænke mig, at det gik lidt stærkere med at få kørt rejsekortet på banen, for der er ingen tvivl om, at det i hvert fald er et af elementerne til måske at gøre det mere attraktivt at benytte den kollektive trafik.

Kl. 14:41

Så er der fremtiden. Hvordan ser den ud?

Indledningsvis talte jeg lidt om udfordringer efter 2020, og jeg er glad for, at ministeren også peger på, at vi skal udbygge jernbanen i Danmark. For der er ingen, der ærgrer sig mere, end jeg gør, over, at

man er ved at anlægge 40 km gang- og cykelsti mellem Slagelse og Næstved. Jeg har den helt faste overbevisning, at jeg ikke tror, det flytter en eneste bilist over på cykel, så det havde måske været bedre at bruge 0,5 mia. kr. på at reetablere Næstved-Slagelse-jernbanen. Men den er endeligt død. Man er i gang med at lave en cykelsti og en gangsti dernede, og det kan så være til stor gavn for naturelskerne.

Lad mig lige i den forbindelse nævne Region Syddanmarks planer om at nedlægge Vestbanen mellem Varde og Nørre Nebel. Jeg mener helt klart, det er den forkerte vej at gå, og her håber jeg, at ministeren måske vil gå ind og forholde sig til, hvordan man kan sikre Vestbanens fremtid. Det kunne jo eventuelt være ved at lade Bannedanmark overtage forpligtelserne med vedligeholdelse af skinnerne. Det er Dansk Folkepartis helt klare holdning, at vi skal udvikle og ikke afvikle, når det gælder jernbaner.

Der er også i aftalen om en grøn transportpolitik et projekt med timedrift mellem de største byer, og der synes jeg personligt, at man i den forbindelse har glemt Aalborg-Frederikshavn. Det er en af de sidste strækninger, hvor vi endnu ikke har et dobbeltspor på hovedjernbanenettet, så det er helt klart en af de ting, som jeg mener vi skal kigge på fremadrettet, hvis vi vil styrke jernbanen og få flere til at bruge den. Jeg er bl.a. i den forbindelse glad for, at vi har afsat 2 mio. kr. til at se på, om man kunne lægge banen ud omkring Aalborg Lufthavn. Det ville være en fantastisk styrkelse af den kollektive trafik i det nordjyske område.

Endelig vil jeg sige, at der bliver talt meget om Udkantsdanmark i øjeblikket. Der er flere, der har været inde på det, og det er Dansk Folkepartis helt klare holdning, at vi skal have fokus på udbygning og sikring af den kollektive trafik, også i disse områder. Selvfølgelig vil der være områder, der er så tyndtbefolkede, at der ikke er økonomi i at drive busruter i områderne, men der må vi se på, hvordan man kan løse det. Flere har været inde på de unge menneskers muligheder for at komme til deres uddannelsesinstitutioner osv., og det er selvfølgelig en problematik, vi tager meget alvorligt. Men det skal ikke ske igennem tilskudsordninger.

Afslutningsvis vil jeg sige, at vi har taget nogle syvmileskridt med den her aftale om en grøn transportpolitik, men samtidig vil jeg påpege, at der er meget store opgaver at løse i fremtiden, hvis vi skal have flere til at bruge den kollektive transport, og det mener vi rent faktisk i Dansk Folkeparti at vi skal, ikke ved at piske bilisterne, men ved at gøre det mere attraktivt at bruge den kollektive transport.

Kl. 14:44

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er foreløbig to korte bemærkninger til ordføreren. Først er det hr. Kristian Pihl Lorentzen.

Kl. 14:44

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Tak. Først vil jeg glæde mig over, at hr. Kim Christiansen er helt på linje med Venstre, når vi taler om spørgsmålet vedrørende yderligere brandskatning af bilisterne, der jo i forvejen betaler omkring 50 mia. kr. om året til den danske husholdning.

Men mit spørgsmål går mere på det punkt, hvor vi også er linje, nemlig at der er brug for yderligere penge til nødvendige investeringer, også på den her side af 2020. Derfor vil jeg gerne spørge hr. Kim Christiansen, om Dansk Folkeparti er med på, at en af finansieringskilderne kunne være at få udenlandske bilister til at bidrage til den danske infrastruktur f.eks. via en østrigsk vignetordning, som er meget enkel at administrere.

Kunne det være en vej til at få flere nye, friske penge i Infrastrukturonden, og er Dansk Folkeparti også med på at bruge OPP, altså offentlig-private partnerskaber, og privat finansiering som et middel til at strække de offentlige anlægskroner længere?

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ordføreren.

Kl. 14:45

Kim Christiansen (DF):

Der er ingen tvivl om, at der kan være god og sund fornuft i det. Vi har jo talt om, at udenlandske biler naturligvis også, i samme omfang som vi skal betale i udlandet, bør betale en eller anden form for afgift – om det så skal være efter den østrigske model, eller hvad det skal være. I dag har man jo i hvert fald en form for afgift på udenlandske lastbiler, en eurovignet, men spørgsmålet er, hvor meget kontrol, der reelt er med det, og hvor store provenutab vi har der. Så der er ingen tvivl om, at det godt kunne være en måde at samle nogle penge ind på.

Det andet, som hr. Kristian Pihl Lorentzen nævner, er OPP, og det har Dansk Folkeparti udtalt sig meget positivt om. Hvis vi kan få nogle af de store pengetanke herhjemme, eksempelvis ATP osv., til at smide nogle penge i infrastruktur, så tror jeg, at vi kan opnå nogle gode ting ved det, både fordi man har nogle private virksomheder, der som regel har en god styring af sådan nogle projekter, og, frem for alt, fordi man også sikrer en løbende god vedligeholdelse, når man indgår de her 30-årige OPP-kontrakter. Så det er vi helt sikkert positive over for at diskutere.

Kl. 14:46

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er der en kort bemærkning fra hr. Per Clausen.

Kl. 14:47

Per Clausen (EL):

Jeg skal holde mig til et af de spørgsmål, hvor jeg er helt enig med hr. Kim Christiansen, nemlig spørgsmålet om Vestbanen, og jeg var meget glad for at høre, at hr. Kim Christiansen klart sagde, at Vestbanen skulle bevares, og at han også var indstillet på at kigge på, om Banedanmark kunne overtage den.

Jeg vil godt spørge hr. Kim Christiansen, om han og hans parti også vil være opmærksomme på den lille manøvre, som Danske Regioner er i færd med, hvor man vil have ændret tilskudsordningen til regionerne, sådan at man fremover ikke skal have penge til de lokalbaner, der eksisterer, men til dem, der engang har eksisteret. For pointen er, at som det er nu, vil den syddanske region tabe ganske mange penge på at nedlægge Vestbanen, fordi den faktisk får flere penge fra staten, end det koster at drive banen.

Det forsøger man at få lavet om på nu, sådan at man får penge, fordi man engang har haft en bane. Og jeg håber, hr. Kim Christiansen vil love mig, at man i Dansk Folkeparti er opmærksom på det, når man skal godkende det forhandlingsresultat, som regeringen laver med Danske Regioner, for det tror jeg vil være meget nyttigt.

Kl. 14:47

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ordføreren.

Kl. 14:48

Kim Christiansen (DF):

Nu er jeg ikke kommunalordfører eller regionsordfører for den sags skyld, men jeg er da helt enig med hr. Per Clausen med hensyn til at se på problemerne med tilskudsordningen. Jeg kender ikke ordningerne ned i detaljen, og derfor vil jeg afholde mig fra at stå heroppe på talerstolen og kloge mig på dem, men i og med at vi har den holdning i Dansk Folkeparti, at man skal bevare de nuværende jernbaner, også de eksisterende privatbaner, ligger det ligesom også lidt i det, at der selvfølgelig skal være økonomi til at drive dem for.

Men det er klart, at hvis man lader Banedanmark overtage forpligtelsen, vil det være ændret, for så skal man i hvert fald ikke have tilskud til den del af det. Så der er forskellige løsningsmuligheder i dag, og det er det, jeg lægger op til at vi får en dialog om fremadrettet.

Kl. 14:48

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Der er yderligere en kort bemærkning til hr. Per Clausen.

Kl. 14:48

Per Clausen (EL):

Jeg sagde det sådan set også kun, fordi det skulle siges, for jeg tror, at det er vigtigt, at man er opmærksom på det udspil, der kommer fra Danske Regioner på det her område.

Jeg tror også, at det er vigtigt, at man er opmærksom på, at de i Region Syddanmark i hvert fald helt klart har forsømt at vedligeholde Vestbanen og i stedet for brugt nogle af de penge, som de har fået til det formål, til helt andre formål. Det er overhovedet ikke ulovligt, det er helt i overensstemmelse med bloktilskudsordningen og sådan noget, så der er ikke noget forkasteligt i det. Men når man nu kommer løbende og siger, at banen ikke rigtig går så godt osv., er det klart, at vi skal huske på, at regionen i hvert fald har et stort medansvar for, at det er gået på den måde.

Kl. 14:49

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ordføreren.

Kl. 14:49

Kim Christiansen (DF):

Det er så et af de områder, hvor man måske kunne have brugt begrebet øremærkning af tilskudspenge. Det har Dansk Folkeparti tidligere talt varmt for, bl.a. i forbindelse med nogle af de mange millioner kroner, vi hvert år får kanaliseret ud til ældreplejen via finansloven. Der så vi også gerne, at de decideret blev øremærket, men det er ikke noget, der er den helt store stemning for, jeg har i hvert fald ikke indtil nu kunnet få øje på 90 mandater, der er villige til at øremærke ting. Der henholder man sig jo både til det regionale og det kommunale selvstyre.

Når man giver så stor en tilskudssum til f.eks. drift af en jernbane, så jeg gerne, at man også sikrede sig, at pengene reelt blev brugt til det, så de ikke kommer mange år senere og siger, at de har et efterslæb på vedligeholdelsen.

Kl. 14:50

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken. Så er det fru Anne Bastrup som ordfører for SF.

Kl. 14:50

(Ordfører)

Anne Bastrup (SF):

Det er jo en fornøjelse at starte som ny ordfører og så få sådan et overblik over, hvad der egentlig er sket, og hvad det er, man har af visioner for fremtiden.

Jeg synes, at den her redegørelse giver et meget godt overblik over, hvad der er sket. Men der er ikke så mange visioner, og så er det jo godt, at vi har den her redegørelsesdebat, som måske kan give en antydning af, hvor det er, vi skal hen. Fordi så fremadrettet er den jo heller ikke.

Det, der bl.a. er tydeligt, er problemet med trængsel. Redegørelsen lægger selv op til, at det koster 6 mia. kr., at folk sidder i kø, når de skal på arbejde. Arbejderbevægelsens Erhvervsråd har jo regnet ud, at i størrelsesordenen 5,6 mia. kr. koster det, at vi har en kødan-

nelse omkring København. Der ville det i min optik være smart, at man lavede en roadpricing, en bilring, således at vi kunne komme af med den trængsel. Der er mange timer, der bliver spildt ved at sidde i kø. Det koster på CO₂-regnskabet, så alt i alt tror jeg, at det samlede billede ville blive bedre i København.

Der kunne vi så også vælge at se lidt på, hvordan man har løst problemerne i Schweiz, for der har man gjort det. På trods af at det er rigtig, rigtig billigt at købe biler i Schweiz, har man gjort det rigtig, rigtig besværligt for bilisterne at køre i byerne, samtidig med at man har lavet et rigtig godt kollektivt system med det resultat, at den schweiziske befolkning rent faktisk bruger de forskellige typer af kollektiv trafik, der stilles til rådighed. Folk vil gerne gøre det, hvis blot der kommer nogle attraktive tilbud.

Vi har også fået den her undersøgelse fra den Fælles Passenger-analyse: »Hvor blev de af?« fra COWI her for et par år siden, der viser, at noget af problemet jo er, at prisen stiger. Prisen på den kollektive trafik er steget med 58 pct. for busserne inden for de sidste 10 år. Der er ikke sammenhæng mellem busser og tog, der er ikke viden om, hvorvidt toget eller bussen er forsinket osv. Flere af ordførerne har været inde på det. Højt vidensniveau for brugeren af den kollektive trafik gør, at den pågældende føler det langt mere attraktivt at bruge den kollektive trafik.

Så skal vi selvfølgelig også udvikle det videre. Det skal være sådan, at internetadgangen er der som en naturlig ting, altså at man hele tiden er opmærksom på, hvad det er, mennesker i dagens Danmark har brug for, når de flytter sig fra A til B.

Hr. Magnus Heunicke var inde på nogle af de visioner, som vi til fulde deler med Socialdemokraterne, men vi har en ambition om, at vi skal have dobbelt så mange, der bruger den kollektive trafik, inden for de næste 10 år. Vi skal have letbaner i Århus, Odense, og vi skal have forbedret metroen og sammenhængen mellem metro og S-tog, vi skal have forbedret bustrafikken, og så højhastighedstogene. Ja, min sjæl, hvad vil vi mere?

Et af de problemer, som vi jo bl.a. løber ind i, og som gør, at folk i dag flygter fra busserne, er den manglende koordinering mellem de trafikselskaber, vi har. Jeg fik en henvendelse fra en af vores medlemmer i et trafikselskab, der beskrev meget malende, at de lægger budgetter efter alle kunstens regler og indhenter bud fra kommunerne, og så lægger de et budget. Det skal de have vedtaget den 15. september. Så lægger kommunerne deres budget, der skal vedtages den 15. oktober. Så kigger trafikselskabet i kommunernes budgetter, og så genåbner de deres. Altså, det er simpelt hen fuldstændig hat og briller.

Derfor tror jeg, at vi bliver nødt til at bede ministeren om at fremskynde det arbejde, som ministeren nu har lagt an til omkring trafikselskabernes struktur. Dengang man lavede kommunalreformen, kastede den daværende indenrigsminister en hel masse bolde op i luften, og han var ikke interesseret i ret mange af dem, som ikke lige vedrørte hans eget lille område, nemlig sundhed. Det betød, at der var en masse bolde, som faldt ned, uden at der var nogen, der havde gennemtænkt, hvad konsekvenserne ville blive. Derfor fik vi nogle løsninger bl.a. med trafikselskaberne og den kollektive trafik, der helt ærligt ikke er så fornuftige.

Vi kender alle historien om bussen, der skal køre til Hvidovre, hvor de mellemliggende kommuner ikke vil betale, og så står Hvidovre Kommune pludselig med en større regning. Historien er også beskrevet i redegørelsen. Jeg ved også, at på Fyn har vi voldsomme problemer f.eks. med overhovedet at få de unge mennesker fra gymnasiet og hjem eller endnu værre om morgenen til overhovedet at nå frem til gymnasiet. Det duer bare ikke. De unge vil ikke sidde og vente i både 2 og 3 timer for at komme med den offentlige transport til eller fra deres gymnasium, så vælger de noget andet. Desværre vælger mange af dem ikke at tage en uddannelse. Det duer ikke.

Noget af det, som vi jo også – synes jeg – oplever sådan lidt tragikomisk i beskrivelsen, er, hvordan de forskellige aktører i det her, DSB, DSBFirst, metro og bus, giver forskellige rabatordninger, giver forskellige tilbud med det resultat, at den stakkels borger tror, at det tilbud, man har valgt at købe billetter efter på S-tog, også gik på fjertog, så gør det det ikke, og man får det først at vide bagefter, når man har fået billetten, og man har betalt. Den type af u hensigtsmæssigheder går bare ikke. Derfor forventer jeg, at vi ret hurtigt får ordnet i hvert fald strukturen, således at vi kan sige, at nu er strukturen på plads, således at de forskellige aktører kan arbejde fremad.

Jeg vil korte min tale af, for der er jo mange, der har refereret, hvad der i øvrigt står i redegørelsen, så det er der ingen grund til at gentage.

Kl. 14:56

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en enkelt kort bemærkning fra hr. Kristian Pihl Lorentzen.

Kl. 14:56

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Jeg kan jo høre, at fru Anne Bastrup er meget forelsket i det der med bompeng omkr ing København, det er en stor lidenskab hos SF. Der vil jeg høre fru Anne Bastrup, om SF anerkender, at der faktisk er rigtig mange mennesker, der har et dagligt kørselsbehov i bil i København. Det er folk, der bor i København, men så sandelig også udefrakommende, det være sig personbiler, men også lastbiler, der skal forsyne København. Anerkender SF, at der er det behov? Hvis man gør det, hvorfor skal de mennesker piskes med yderligere skatter og afgifter?

Kl. 14:57

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 14:57

Anne Bastrup (SF):

Sagen er jo i al sin enkelhed den, at det kan løses. Det kan alle andre store byer, de kan løse det på en sådan måde, at det bliver til gavn, så det bliver nemmere at komme til byen, når man har brug for det, nemmere at komme fra byen, nemmere at komme igennem byen, fordi der ikke er så meget trafik. Når alle andre storbyer, som vi i øvrigt plejer at sammenligne os med, kan håndtere den her udfordring, hvorfor kan vi så ikke i København? Det ligger helt ud over min forståelsesramme, at vi ikke er bare rimelig intelligente svarende til dem i Stockholm osv. Tænk på al den ballade, der var i London. Det går så godt, de er så glade for det.

Kl. 14:58

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Kristian Pihl Lorentzen for endnu en kort bemærkning.

Kl. 14:58

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Jeg tror, at det er værd at gøre opmærksom på, at en af de grundlæggende forskelle på København og andre storbyer er, at man nok er lidt længere fremme med at udvikle den kollektive trafik. Det kommer vi op i omdrejninger med nu, men vi er nok ikke helt på plads her, for at sige det mildt, og det er derfor, det er en dybt urimelig politik.

Fru Anne Bastrup var også inde på det der med prisen på kollektiv trafik, og det lyder meget dramatisk med plus 58 pct. over 10 år. Det er dramatisk, men det er, som om man forbigår, at der faktisk er aftalt et takstloft, der gør, at taksten nu flader ud og kun stiger med pris- og løntallet. Det tror jeg er vigtigt at holde fast i, og det er vi meget glade for i Venstre.

Men for at vende tilbage til »Fair Forandring«, som hr. Magnus Heunicke var inde på, oplyser man så nu, for det er nemlig ikke det, der står i oplægget, at det med at halvere afgiften skal ske fra dag 1, men det med at kradse pengene ind fra bilisterne i form af bompeng og 35-øres-kilometerpenge, skal ske 5 år efter. Det efterlader, kan jeg oplyse, et hul i finansieringen af »Fair Forandring« på 24 mia. kr.. Hvordan havde man tænkt sig at lukke det hul?

Kl. 14:59

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ordføreren.

Kl. 14:59

Anne Baastrup (SF):

Nu henviser jeg til fulde til, hvad hr. Magnus Heunicke beskrev, og det hul har jeg aldrig nogen sinde hørt om. Men jeg ved godt, at vi efterfølgende er blevet kritiseret for, at vi ikke gjorde det samtidigt.

Kl. 14:59

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er der en kort bemærkning fra hr. Mads Rørby.

Kl. 14:59

Mads Rørvig (V):

Rørvig, men tak for ordet.

Jeg har også et spørgsmål til »Fair Forandring«, for kørselsafgifter er jo også en del af det, og jeg har studeret »Fair Forandring« og er ikke sådan blevet helt klog på det hele. Kunne ordføreren ikke fortælle mig, hvornår kørselsafgifterne træder i kraft, hvis »Fair Forandring« skulle blive en realitet, og hvornår man vil opkræve bompeng?

Kl. 14:59

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Jeg fik sagt forkert navn. Det var hr. Mads Rørvig, der nu havde ordet for en kort bemærkning. Så er det ordføreren.

Kl. 15:00

Anne Baastrup (SF):

Det er mit indtryk, at hr. Magnus Heunicke beskrev den konflikt, der ligger der, og det vil jeg henvise til. Jeg er ny ordfører, og alt det der detaljerede vil jeg simpelt hen ikke gå ind i på nuværende tidspunkt, men jeg lover, at om et par måneder er jeg fuldstændig på sporet der.

Kl. 15:00

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det hr. Mads Rørvig for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 15:00

Mads Rørvig (V):

Nu handler »Fair Forandring« jo om andet end trafik, fordi hvis der er noget, som oppositionen lige i øjeblikket puster sig op på, er det, at man har en sammenhængende plan, hvad angår både skat og alt muligt andet. Det er vi så meget uenige i, men i og med at man puster sig op med, at man har en sammenhængende plan, vil jeg bare høre ordførerens syn på Finansministeriets beregning og andre beregninger, der siger, at der er et stort hul, med hensyn til at man timer udfasningen og registreringsafgiftens halvering anderledes, end at det kan hænge sammen. Hvad er ordførerens holdning til, at beregninger viser, at der mangler 24 mia. kr. i »Fair Forandring«, hvad angår de trafikale udspil?

Kl. 15:01

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ordføreren.

Kl. 15:01

Anne Baastrup (SF):

Nu er det mit indtryk, at der somme tider bliver sagt et, og så i note 25 står der noget andet i Finansministeriets redegørelse. Eksempelvis kom finansministeren forleden dag og sagde, at vi ikke havde levet op til konvergenskravene, og der står der så i en note, at Finansministeriet har tilkendegivet, at det har vi. Så der er altid, hvad man siger udadtil, og hvad Finansministeriet skriver i en note. Så jeg vil ikke gå ind i den der debat nu.

Kl. 15:01

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken. Den næste ordfører er den konservative ordfører, og det er fru Helle Sjelle.

Kl. 15:01

(Ordfører)

Helle Sjelle (KF):

Da den konservative trafikordfører desværre ikke har mulighed for at være til stede, skal jeg på vegne af ordføreren fremføre følgende:

I Det Konservative Folkeparti er vi af den opfattelse, at vi har brug for en god kollektiv transport. Succeskriterierne for, at den kollektive transport er attraktiv for brugerne, er, at den er pålidelig, altså at bussen eller toget kommer til tiden, at afgangene passer til ens behov, samt at der er gode forbindelser til andre kollektive transportmidler. Desuden har brugerne en forventning om at køre med moderne, rene og behagelige busser, tog og metro.

Netop derfor har regeringen også sat ekstraordinært store beløb af i den seneste trafikaftale, »En grøn transportpolitik«, med henblik på at forbedre den kollektive transport. Der er afsat penge til letbaner og nye jernbanespor, udvidelse af eksisterende spor, og der er oprettet puljer, som kommuner og trafikselskaber kan søge til forbedring af den kollektive trafik. Der er også afsat penge til at lokke flere biler over i den kollektive trafik i form af flere penge til parkeringsanlæg ved stationerne, således at man som bilist nemt kan komme fra hjemmet, måske aflevere sine børn i daginstitution på vejen for derefter at køre til stationen, parkere sin bil og tage toget resten af vejen ind til ens arbejdsplads.

Desuden har forligskredsen bag trafikaftalen lavet en principaftale om at indføre nye signaler langs hele jernbanen, så regulariteten efter indførelsen af de nye signaler vil blive væsentligt forbedret. Alle disse tiltag skulle meget gerne resultere i, at endnu flere vil lade bilen stå og benytte den kollektive trafik.

Jeg skal dog også bemærke, at efter kommunalreformen skulle trafikselskaberne organiseres på en ny måde, så vi tog højde for de nye større kommuner og regioner. Vi kan desværre se, at den nye konstruktion ikke er helt optimal, hvad angår planlægning og styring af den kollektive trafik. Der er kommet henvendelser fra kommuner, der ikke mener, at de er blevet understøttet nok af trafikselskaberne i regionen. Det skal der rådes bod på, og vi Konservative mener, at vi skal give konstruktionen et serviceeftersyn. Vi står over for nogle spændende investeringer inden for den kollektive transport, og vi Konservative er overbeviste om, at endnu flere i fremtiden vil benytte sig af at rejse med den kollektive transport.

Kl. 15:04

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Den næste er hr. Johs. Poulsen som radikal ordfører – selv om der er spændende forhandlinger i gang mellem De Radikale og Venstre, kan jeg se.

Kl. 15:04

(Ordfører)

Johs. Poulsen (RV):

Tak. Også fra Det Radikale Venstres side vil vi takke ministeren for, synes jeg, en udmærket redegørelse. Men jeg er dog også enig med hr. Magnus Heunicke, der på et tidspunkt, tror jeg, nævnte, at selv om det er en udmærket redegørelse, der på mange måder kommer rundt om nogle af de problemstillinger, vi har arbejdet med, så tegnes der også et billede, som i al fald er en lille smule mere rosenrødt end det, virkeligheden nok kan bære, hvis man spørger dem, der rent faktisk færdes i den kollektive trafik og i trafikken i det hele taget. Men det er måske ikke unaturligt, at regeringen naturligvis ønsker at tegne et måske lidt rosenrødt billede af den indsats, der har været. Det er så vores andres opgave at forsøge at bringe en lidt mere realistisk tegning ind over.

Men uanset hvad synes vi fra Det Radikale Venstres side, at der overordnet set på transport- og trafikområdet er et relativt godt samarbejde i Folketinget mellem mange partier, og at det også giver sig udslag i, at man får truffet beslutninger, der trods alt bærer i den rigtige retning, om end der også her, set med vores øjne, kunne træffes beslutninger, som havde en lidt højere kvalitet end det, vi har set. Det ændrer ikke på, at vi som sagt synes, at man kommer i den rigtige retning, og at der også er taget en række beslutninger i de senere år, som også i forhold til den kollektive trafik bestemt må betegnes som fremskridt.

Det Radikale Venstre deltog som de fleste andre partier her i Folketingssalen i aftalen om en grøn transportpolitik, og ikke mindst den aftale har været medvirkende til, at man på en række områder har fået truffet beslutninger og efterfølgende foretaget investeringer, som helt klart vil styrke den kollektive trafik, om end der også dér er beslutninger og investeringer, som desværre trækker en lille smule i den anden retning. Det Radikale Venstre har også tidligere været med i en række aftaler om udviklingen af den kollektive trafik, ikke mindst på jernbanesiden, og hele aftalen om investeringerne i det, der jo ikke er noget, der optager folk ret meget, fordi det er svært at forstå, men alligevel er en fuldstændig klar forudsætning for, at vi kan få en stærk jernbanetrafik fremover, nemlig hele signalprojektet. Ja, der har Det Radikale Venstre også deltaget i de forudgående aftaler, der har lagt grunden til det, som nu kommer samlet. Det er jo mange penge, der er brugt i sammenhængen, men det er penge, som er absolut nødvendige, for at man kan få det, der så er mere synligt, nemlig en kollektiv trafik, som både er tilfredsstillende at se på, tilfredsstillende i sin regularitet og tilfredsstillende for passagererne i forhold til det, de skal bruge den til.

Når vi har været med i en årrække – både forud for den store transportpolitiske aftale og altså også i aftaler, der ligger forud, om styrkelse af den kollektive trafik – er det selvfølgelig, fordi vi mener, at der kort sagt er en række helt indlysende fordele ved at satse på en fortsat udbygning, en gennemtænkt udbygning, af den kollektive trafik. Der er miljømæssige fordele, og der er klimamæssige fordele, altså i forhold til de målsætninger, vi skal opnå både miljø- og klimamæssigt. Der er altså også fordele i forhold til det, der ellers er situationen for mange mennesker, som skal transportere sig til og fra især arbejde, men også på andre måder har et transportbehov, nemlig at hvis man ikke har en velfungerende kollektiv trafik, og hvis man ikke også fremadrettet i god tid investerer på den rigtige måde i kollektiv trafik, vi vil blot opleve endnu mere trængsel i den individuelle trafik med de negative følger, det har både i tidsforbrug og på mange andre måder.

Så der er rigtig gode grunde til fortsat at styrke den kollektive trafik. Også der vil jeg så sige, at når man skal bringe lidt mere realisme ind i det billede, der samlet set tegnes, synes vi, at det er et af de steder, hvor man måske fra regeringens side kunne være mere offensiv. På det klimamæssige område har det været nærmest umuligt at

få en egentlig og mere håndfast diskussion om, hvad klimamålene burde og skulle være for hele trafiksektoren. Vi savner sådan set fortsat, at man på trafikområdet, transportområdet, samlet set siger: Der skal bidrages med så meget til reduktion af CO₂-udledningerne.

Kl. 15:08

Vi synes som også antydte lidt tidligere, at de samlet set små 100 mio. kr., man har disponeret med i forhold til en grøn transportpolitik, faktisk også kunne have været prioriteret lidt bedre. Det er jo også baggrunden for, at Det Radikale Venstre på et par enkelte punkter ikke har kunnet opnå enighed med den kreds af partier, der ellers samlet set står bag aftalen. Vi kan fortsat ikke forstå den prioritering, der hedder, at man har villet udbygge eksisterende motorveje, der er indfaldsveje til København. Alle trafikforskere har understreget gang på gang, at såfremt vi vil have flere folk over i den kollektive trafik, går det ikke at bruge pengene på at udbygge eksisterende motorveje ind til de store metropoler. Men alligevel har et flertal altså valgt at gøre det i en række tilfælde og vil måske endda også fortsætte med det.

Det tror vi ikke er den rigtige måde at gøre det på, om end vi sagtens kan forstå, hvorfor man gerne vil gå ud til folk og sige: Vi investerer endnu flere penge i endnu flere spor på de eksisterende veje. For det er jo ret synligt, og det virker sikkert også mentalt over for de mange mennesker, der sidder i køerne om morgenen, men det er altså ikke den rette medicin, og det er så også grunden til, at jeg siger, at der godt også på det punkt kunne have været en lille smule anderledes prioritering.

Vi mener også, at der står en række udfordringer foran os, når vi skal tegne billedet af den kollektive trafik – udfordringer, som vi skal have taget grundigt fat på i de kommende år. Der er allerede fra flere ordføreres side i debatten i dag blevet peget på, at prispolitikken i den kollektive trafik betyder noget. Jeg er glad for, at vi har kunnet indgå en aftale med regeringspartierne og Dansk Folkeparti om at få et loft over takststigningerne, fordi der i for mange år har været for høje stigninger; det er der ingen tvivl om. Nu har vi så fået et loft, men vi mener faktisk, at der fortsat er grobund for at diskutere, om man ikke i en række tilfælde med fordel kunne investere i at få lavere priser på nogle felter. Og vi mener egentlig, at man har brug for endnu større viden om, hvad man ville kunne få ud af det, for det er givet, at er det en god forretning at investere i lavere priser i den kollektive trafik, skal vi selvfølgelig gøre det.

Vi mener også, at der fortsat er grund til at arbejde meget intensivt med at skabe bedre tilgængelighed og sammenhæng. Flere ordførere har været inde på det, og det hænger også sammen med punktlighed. De dele er vi helt med på at vi skal have en yderligere indsats for i de kommende år. Vi mener også, at vi i hele landdistriktsproblematikken, som i al fald et par stykker har været inde på, og som vi også må forholde os til, måske først og fremmest må interessere os for at finde nye løsninger for måder, hvorpå man kan tilbyde kollektiv trafik også i landdistriktsområderne, måske mere målrettet, end man gør det i dag, men dog som et tilbud. For selv om jeg ved, at det kommer bag på nogle, findes der dog også i landdistrikterne folk, som ikke har mulighed for at transportere sig individuelt over større strækninger.

Ligesom et par andre ordførere har været inde på, er vi optaget af, at vi får truffet beslutninger om muligheden for, grundlaget for at indføre kørselsafgifter, roadpricing. Vi tror faktisk, at den første forudsætning for at komme godt i gang er, at man afklarer en række principper for, hvad der skal ligge til grund for roadpricing, altså hvad man skal satse på: Er det zoneinddelinger? Er det på strækningerne? Eller hvad er det? Der er en lang række andre beslutninger af samme karakter, som faktisk trænger sig på, for at man kan komme videre. Og i øjeblikket oplever vi egentlig, at man blot står i stampe i hele det spørgsmål, på trods af at vi jo egentlig har oplevet, at regeringen har forpligtet sig i en grøn transportpolitik til at gå ind i hele

den problemstilling om kørselsafgifter og at forsøge at komme med bud på løsninger. Der synes vi at man står lidt for meget i stampe.

Så er der nye transportformer, som vi skal satse på. Letbaner er blevet nævnt, og vi er helt enige med dem, der har peget på, at der i al fald er mindst to-tre steder i Danmark, hvor det er helt relevant at få afdækket et fuldstændigt beslutningsgrundlag for en eventuel etablering af letbaner. Et af stederne har vi jo besluttet os, og et andet sted er vi ikke i tvivl, nemlig i Københavnsområdet. Så også dér er der brug for en indsats.

Jeg vil afslutningsvis sige, at vi på samme måde synes, at der er brug for at være mere offensiv i tilgangen til at få en elektrificering af det samlede danske jernbanenet. Vi mener, at der skal lægges en plan for, hvornår den kan udfoldes, og vi mener, at alt materielindkøb fremover skal rettes mod, at det bliver virkelighed.

Kl. 15:13

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra hr. Kristian Pihl Lorentzen.

Når det indimellem tager lidt tid, så er det, fordi man skal huske at trykke på den grå knap, samtidig med at man markerer; det er en melding til teknikeren, så han er klar til koble en ind.

Kl. 15:13

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Der var trykket, men den var lidt langsom om at reagere.

Hr. Johs. Poulsen var inde på, at regeringen forsøger at male sådan et lidt rosenrødt billede af situationen omkring den kollektive trafik, og der vil jeg bare stilfærdigt gøre opmærksom på, at netop hr. Johs. Poulsens parti jo har været med i trafikaltalerne sammen med regeringen siden 2001, og det samarbejde er vi glade for. Så det billede, der ligesom ligger, har vi et fælles ansvar for, og jeg er enig i, at det ser ganske godt ud.

Så var hr. Johs. Poulsen inde på, at der var for lidt kollektiv trafik i den store aftale, vi indgik sidste år. Der må jeg så gøre opmærksom på, at 60 pct. faktisk går til kollektiv trafik, det er næsten 100 mia. kr., og det er et gigantisk løft, og man kan så godt sige, at der er for lidt. Men jeg vil gerne spørge hr. Johs. Poulsen, om ikke han anerkender, at det er et både-og, det er ikke et enten-eller. Der er faktisk store dele af landet, hvor man er fuldstændig afhængig af vejnet og biler, og vi har nogle trængselsproblemer på vejnettet, vi er nødt til at tage hånd om, bl.a. fordi vores erhvervsliv virkelig også har brug for at kunne transportere på vejene.

Kl. 15:14

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:14

Johs. Poulsen (RV):

Det forhold, at jeg mener, at billedet måske tegnes en lille smule for rosenrødt, ændrer jo ikke på, at vi naturligvis er glade for, at vi har påtaget os et medansvar for udviklingen på trafikområdet, også under den nuværende regerings tid, for havde vi ikke gjort det, så havde man ikke fået taget de beslutninger, som trods alt peger fremad i samme karakter, som de gør. Så alt andet lige er det selvfølgelig bedre, end det ellers ville have været. Jeg nævnte faktisk helt konkret hele signalprojektet, som vi jo tog fat på, lang tid før man egentlig lavede aftalen om en grøn transportpolitik. På samme måde har vi lavet aftaler om renovering af jernbanerne i store dele af landet, altså udskiftning af spor, men i virkeligheden også udskiftning af materiel. Det er alle sammen aftaler, som vi synes er gode, fordi de har været medvirkende til, at vi trods alt er kommet i gang med de helt nødvendige udskiftninger og de helt nødvendige moderniseringer, der skulle til. Men det fortæller jo også historien om, at der i det samlede beløb, som hr. Kristian Pihl Lorentzen henviser til i »En Grøn Trans-

portpolitik«, jo i virkeligheden ligger beløb til beslutninger, som stort set lå forud for en stor dels vedkommende. De giver så et udmærket billede, javel, men det kunne have været en lille smule bedre for den sidste del af dem, og det var blot det, jeg påpegede.

Kl. 15:15

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der yderligere en kort bemærkning til hr. Kristian Pihl Lorentzen.

Kl. 15:15

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Ja, det er rigtigt, og det viser jo, at vi har et stort finansieringsbehov, det er jo det, der er udfordringen hele tiden, og derfor håber jeg da også, at Det Radikale Venstre vil være med til at anvende OPP som en af vejene frem til at få gennemført flere nødvendige projekter i vor tid, om jeg så må sige.

Jeg er nødt til at vende lidt tilbage til det der med »Fair Forandring«. Nu ved jeg godt, det ikke er Det Radikale Venstres forslag, men jeg har hørt en fugl synge om, at De Radikale måske overvejer at være støtteparti for S-SF. Og derfor er jeg nødt til at spørge, hvordan Det Radikale Venstre forholder sig til en situation, hvor man ligesom går ud og lover, at registreringsafgiften halveres i 2011, og at man så 5 år efter begynder at skaffe til finansieringen af det, nemlig ved bompeng, den uretfærdige 35-øre-kilometer-afgift osv., og der så i øvrigt opstår et gab i forhold til det oprindelige »Fair Forandring«-oplæg på 24 mia. kr. Punkt 1: Er det radikal politik ligesom at stå bag sådan et hul i økonomien? Punkt 2: Mener Det Radikale Venstre ikke, at de 24 mia. kr. kunne bruges bedre, hvis vi i øvrigt havde dem, til offensive investeringer i trafikken, bl.a. den kollektive trafik?

Kl. 15:17

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:17

Johs. Poulsen (RV):

Jeg kan bekræfte den første del, hr. Pihl Lorentzen var inde på, nemlig at det jo ikke er min opgave at skulle stå at forsvare »Fair Forandring« eller det modsatte i den her sammenhæng eller svare på detaljerede spørgsmål om, hvordan den plan er sammensat. Og jeg kan samtidig bekræfte hr. Pihl Lorentzens – hvad skal jeg sige? – i hvert fald skjulte spørgsmål om: Vil Det Radikale Venstre være med til at skabe et bedre økonomisk grundlag også for de investeringer, der endnu ikke har været plads til i den fremtidige kollektive trafik? Ja, det vil vi, og vi er åbne over for alle diskussioner om, hvordan det kan lade sig gøre. Vi har faktisk selv spillet ud ad flere omgange for at åbne de diskussioner om, hvad vi kan gøre, indtil man har fået det teknologiske grundlag bragt i orden for at lave roadpricing eller kørselsafgifter på den mere intelligente måde, og der påpegede jeg jo altså også i mit indlæg, at en af forudsætningerne for at få skabt grundlaget for roadpricing, er, at man afklarer nogle principper for, hvordan det skal bygges op, og den del af det kunne vi faktisk godt tage fat på. Der mener jeg jo lidt, at når man sidder med stjernerne på skuldrene, som regeringen og som regeringspartierne gør, har man også en forpligtelse til at gå i gang med det, og det er jo helt i overensstemmelse med det, som også trafikforskere fra f.eks. Aalborg peger på.

Kl. 15:18

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Så er det den næste ordfører, og det er hr. Per Clausen som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 15:18

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Nu er det vel sådan, at man, selv om man har indgået forlig med regeringspartierne, jo godt kan have en lidt anden opfattelse af, hvor fremragende forligene er, end regeringspartierne har. Jeg synes sådan set, det er meget sympatisk, at hr. Johs. Poulsen ligesom lægger op til, at man har fået det så godt, som man mente man kunne få det med den regering og det flertal, der har været de seneste år, men at det måske kunne blive bedre. Det tror jeg er en meget realistisk tilgang til det.

Jeg kunne jo forstå – og jeg var meget glad for at blive mindet om det – at det meget klart fremgik af Venstres ordførers indledende bemærkninger, at beskyldningerne mod Enhedslisten om, at vi aldrig vil påtage os et medansvar, særlig ikke for beslutninger, der efterfølgende kan blive besværlige, ikke passede, for han refererede jo til, at det var nogle ganske andre end ham selv og den nuværende regering, der havde ansvaret for indkøbet af IC4-tog. Ud over at en trafikpolitiker jo kan holdes beskæftiget næsten hele tiden med IC4-togenes fortrædeligheder, vil jeg sige, at det, der vel står tilbage, er, at der dengang var nogle, der var villige til at gennemføre nogle investeringer med indkøb af tog, og så var der andre, der ikke var villige til det. Nu er det så gået op for mig i dag, at når Venstre dengang var så utilbøjelige til at bruge penge på den kollektive trafik og indkøb af nye tog, var det, fordi man i Venstre havde regnet ud, at man skulle forhindre, at de her IC4-tog blev købt, for så kunne man nemlig, når Venstre kom til, gennemføre et stort projekt med elektrificering af de danske jernbaner.

Så kan man selvfølgelig tænke tilbage på, hvordan Venstres politik var på det transportpolitiske og det miljøpolitiske område umiddelbart efter 2001, og filosofere over, hvor realistisk det nu er, at det er det scenarium, vi ville have set. Men det er selvfølgelig rigtigt, at hvis vi tror på, at en Venstreledet regering, umiddelbart efter den var trådt til i starten af dette årtusind, havde startet med massive investeringer i elektrificering af de danske jernbaner, hvis ikke vi havde købt IC4-togene, så er det jo rigtigt, at det var en fatal fejl, vi begik. Men der var altså ikke noget i det, Venstre dengang sagde, som antydede, at det var den vej, man ville gå, vil jeg sige. Så måske skulle Venstre begynde at sige, hvad de mener, også når de er i opposition, for så bliver det nemmere for flertallet at agere i forhold til det, og det kan jo være, at det bliver vigtigere, at vi ligesom venner os til det i de kommende år.

Det andet, jeg vil sige, er, at vi jo i to omgange i dag har haft en diskussion om den kollektive trafik og den rolle, den kollektive trafik kan spille i de tyndtbefolkede dele af Danmark. Tidligere i dag blev det understreget af adskillige repræsentanter fra Venstre, at kollektiv trafik ingen rolle havde at spille i de tyndtbefolkede dele af Danmark – overhovedet ingen rolle. Der blev nævnt en række, hvad jeg vil karakterisere som halvstore – nu kommer jeg også selv fra landet – byer, hvor det i hvert fald var helt håbløst at forestille sig at man skulle blive transporteret i busser. Der vil jeg bare sige, at det er Enhedslistens grundopfattelse, at kollektiv trafik er en del af løsningen af transportudfordringen i hele Danmark, også i de tyndtbefolkede områder, men det kræver selvfølgelig vilje til en alsidig og mangfoldig organisering og inddragelse af de køretøjer og de transportsystemer, som er de rigtige og de nødvendige. Og indimellem kunne jeg godt få den tanke, at når man nu kan løse det problem i andre dele af verden, så man har et transportsystem, der virker, også der, hvor der ikke bor så mange mennesker – og der findes jo mange steder i Europa, som er tyndere befolket end Danmark – så kunne det godt være, at vi indimellem skulle kigge ud over landets grænser for at blive inspireret.

Til gengæld vil jeg sige, at jeg, når vi snakker om det med den kollektive trafiks rolle i de tyndtbefolkede dele af Danmark, jo var

glad for at høre Dansk Folkepartis ordførers meget klare tilkendegivelse i forbindelse med Vestbanen, som jo oven i købet er en jernbane. Jeg kunne tidligere i dag forstå, at det i hvert fald var helt, helt umuligt at forestille sig togdrift i tyndtbefolkede dele af Danmark. Jeg vil hævde, at Vestbanen kører i en relativt tyndtbefolket del af Danmark, men her er Dansk Folkeparti i hvert fald indstillet på, at den skal bevares. Det synes jeg er rigtig, rigtig vigtigt, for jeg har nemlig gjort mig den anstrengelse, at jeg har læst mig frem til, hvad nogle af de lokale politikeres busalternativ er, og man kan bare konstatere, at det systematisk vil føre til ringere kollektiv trafik i området. Og så kunne man godt komme i den situation, at man også i et område, hvor man i dag har en slags relativt velfungerende kollektiv trafik, heller ikke vil have det.

Det tredje, jeg vil sige, er, at man ikke skal være i tvivl om, at det er Enhedslistens grundopfattelse, at de investeringer, der skal laves i transport i fremtiden i Danmark, når det handler om transporten af mennesker, skal være investeringer i kollektiv trafik – og der, hvor det overhovedet har nogen relevans, i jernbane og togdrift. Det betyder selvfølgelig også, at vi, særlig når vi, som hr. Kristian Pihl Lorentzen gentagne i dag har gjort opmærksom på, ikke har uendelige mængder af penge, ikke mener, at det er ret klogt at bruge milliarder af kroner på at investere i at bygge flere motorvejsspor i de tættest befolkede dele af Danmark.

Kl. 15:23

Der er jo et eller andet paradoksalt i, at de, der hele tiden taler om, hvor vigtig bilen er, særlig for dem, der bor i de tyndtbefolkede områder, bruger alle pengene på at udvide motorveje i de tætbefolkede dele af Danmark – de dele af Danmark, hvor man udmærket godt ved at byerne ikke er i stand til at opsuge mere trafik, og hvor man godt ved at det relativt set er nemmest og billigst at løse problemerne ved hjælp af kollektiv trafik.

Beslutningen om at bruge penge på en udvidelse af Helsingørsmotorvejen er det mest groteske eksempel, men hvis man kigger hele vejen rundt, kan man se, at de motorvejsprojekter – de fleste af dem – som der er taget initiativ til i forbindelse med den såkaldte grønne trafikaftale, jo er investeringer, der er sket i områder, hvor der sådan set bor rigtig, rigtig mange mennesker, rigtig, rigtig tæt på hinanden, og hvor den kollektive trafik derfor selvfølgelig er en oplagt løsning.

Det fører selvfølgelig også frem til det synspunkt, at man efter vores opfattelse naturligvis bør indføre bompenge i de større byer så hurtigt som overhovedet muligt, og det er i hvert fald fuldstændig meningsløst at forhindre Københavns Kommune i at etablere det i København. Man skal også have en eller anden form for afgift på bilkørsel *nogle* andre steder i landet, siges det, men det er sådan set vores klare opfattelse, at afgiften skal afspejle, både hvad der findes af alternativer inden for den kollektive trafik og de trængselsproblemer, der er i området. Derfor er det nok relativt indlysende, at afgiften på at køre i bil ikke vil blive på den samme størrelse i Vestjylland, som den vil blive i det indre København – for nu at skære det ud i pap.

Men det synes vi faktisk er en vigtig ting, og for os er der altså ingen tvivl, de penge skal ikke bruges til at lette registreringsafgiften, de penge skal bruges til at etablere en bedre og billigere kollektiv trafik. Der er såmænd ingen grund til at lægge skjul på, at vi på det område ikke er ganske enige med Socialdemokraterne og SF'erne i det, de har lagt frem indtil nu, men det bliver der vel tid til at diskutere. Hvis det er sådan, at Venstre kan love, at de vil medvirke til, at de penge, Socialdemokraterne og SF vil bruge til at lette registreringsafgiften, vil Venstre hjælpe os med at få brugt på den kollektive trafik, så skal man bare fremsætte sådan et beslutningsforslag, når vi får et nyt flertal i Folketinget. Jeg lover, at Enhedslisten vil stemme for, uanset hvad Socialdemokraterne og SF'erne truer os med. Så for 24 mia. kr. ekstra til den kollektive trafik, vil jeg sige til hr. Kristian Pihl Lorentzen, kan man godt bringe Enhedslistens loyalitet i forhold

til en socialdemokratisk ledet regering i fare. Vi vil gerne allerede nu love, at vi vil støtte det, så det kan man prøve. Til gengæld vil vi ikke støtte et forslag, som siger, at man ikke skal indføre afgifter på kørsel på vejene, så måske bliver det alligevel lidt svært at blive fuldstændig enige.

Det sidste, jeg vil bruge en lille smule tid på, er organiseringen. Man kan jo dele det op i to områder, og for begge områders vedkommende kan man sige, at det ikke går så godt. Hvad angår togdriften og jernbanedriften, har vi jo netop på Kystbanen set, at det er gået rigtig, rigtig skidt. Det spændende ved det er jo, at det måske netop går skidt, fordi man har mange aktører på området. Så må man sige, at beslutningen om, at man skulle have mange aktører, jo er truffet af et politisk flertal her i Folketinget, fordi man syntes, det var vældig smart at sende jernbanen i udbud, man syntes, det var vældig smart at adskille drift af tog fra drift af banelegemer osv., osv., men det har skabt en lang række problemer.

Det samme gør sig gældende, når vi snakker om den regionale kollektive trafik, som jo for en stor dels vedkommende er busdrift. Da man fik de store kommuner, blev man så glad for det, at man sagde: Det må kommunerne kunne tage sig af. Men så glemte man, at en stor del af trafikken faktisk var regional. Der vil jeg bare sige, at jeg tror, man skal tage meget mere kontant fat på at sikre, at der er en organisering af den kollektive trafik i hovedstadsområdet, som er forholdsvis gennemskuelig og enkel, og hvor myndigheden er placeret forholdsvis centralt. Man skulle måske overveje på landsplan at tænke den tanke, at regionerne måske kunne spille en noget mere aktiv rolle, hvis der også var noget økonomi placeret i regionerne i forhold til den regionale trafik. Tak.

Kl. 15:27

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Kristian Pihl Lorentzen.

Kl. 15:27

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Tak. Ja, det står jo klart, at hr. Per Clausen og Enhedslisten næsten betragter bilen som en vederstyggelighed. Man er endda gået så langt, mener jeg, som til at foreslå et moratorium for motorveje, altså et fuldstændig stop for yderligere investeringer, så der er vi dybt uenige.

Men hr. Per Clausen var inde på det med elektrificeringen og lidt historik fra 1999, hvor man virkelig skulle træffe beslutning om fremtidens lokomotiver, og der er det nu engang en historisk kendsgerning, at der var nogle, der valgte at satse på dieseltoget IC4. De blev bestilt i den tidligere regerings tid, og så ville det da være underligt, hvis der kom en ny regering til og så pludselig ryddede det af vejen – de kontrakter, som var skrevet under osv. – så det var jo en teoretisk situation.

Men det ændrer ikke på, at Venstre ønsker at satse på elektrificering for fremtiden, og derfor er vi meget glade for, at trafikforligskredsen – og jeg tror, at Enhedslisten bakker op – har bestilt et oplæg om, hvordan vi kan få gang i elektrificeringen efter 2020. Og så må vi se, hvad vi bruger IC4-togene til, og hvordan vi måske får dem indfaset på sidebanerne. Der tror jeg egentlig vi er på linje, men elektrificeringen må være målet.

Men jeg vil godt spørge ... (*Fjerde næstformand* (Helge Adam Møller): Nej, den røde lampe har lyst i et lille stykke tid, så det må blive i den næste korte bemærkning). Godt, jeg blev for ivrig.

Kl. 15:28

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Værsø til hr. Per Clausen.

Kl. 15:28

Per Clausen (EL):

Jeg er nødt til at sige til hr. Kristian Pihl Lorentzen, at jeg ikke har nogen følelser over for biler. Det er lidt usædvanligt, når man diskuterer trafikpolitik, at man ikke har nogen følelser over for biler, for mange har meget varme følelser over for biler, men det har jeg ikke. Jeg har ingen følelse over for biler. Jeg kører i bil, når det er den nemmeste og hurtigste måde at komme frem på. På grund af visse omstændigheder sker det mest i en taxa, men det er jo sådan set helt o.k.

Det, jeg bare siger, er, at vi skal satse på den kollektive trafik, fordi det er den, der både miljømæssigt og i forhold til at sikre, at flest mennesker kan transporteres hurtigst muligt og mest effektivt rundt i landet, er bedst, så det er det, man skal gøre. Det er sådan set bare det.

Så vil jeg i øvrigt omkring IC4-lokomotiverne sige, at der jo er dem, der handler og risikerer at handle forkert, og så er der dem, der slet ikke handler. Og når vi snakker om tog og udviklingen af jernbanerne tilbage i 1990'erne i Danmark, var Venstre mest karakteriseret ved ikke at ønske, der skulle ske noget som helst. Og så er det klart, at man ingen fejl begår.

Kl. 15:29

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er hr. Kristian Pihl Lorentzen for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 15:29

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Tak. Men jeg kunne godt tænke mig, at Enhedslisten prøvede at holde sig til, at den kollektive trafik nogle steder er enormt stærk – der, hvor der er tæt befolket og et stort passagergrundlag. Andre steder ville det jo være komplet uansvarligt at køre rundt med busser uden passagerer. Det ville være uforsvarligt miljømæssigt og også økonomisk.

Derfor vil jeg spørge hr. Per Clausen, om Enhedslisten er enig med Venstre i, at vi i tyndtbefolkede områder skal satse på andre ting, f.eks. teletaxaer, hvor man kan bestille, hvis man har et transportbehov, og så kommer der en lille vogn ud for at løse det kollektive transportbehov, man har, og at vi skal satse på bedre samordnet kørsel med skolebusser osv. Vil Enhedslisten være med til at støtte sådan nogle initiativer?

Kl. 15:30

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:30

Per Clausen (EL):

Man skal ikke forsømme en lejlighed til at være enig med hr. Kristian Pihl Lorentzen, når muligheden byder sig. Nu er det også mit indtryk, at man mange steder forsøger de løsninger med forskellige modeller og metoder, og det synes jeg er fornuftigt og rigtigt at gøre.

Så vil jeg bare sige om den der meget besynderlige logik, der er i Venstres politik – som handler om, at man altid argumenterer for, at biler er nødvendige i de tyndtbefolkede dele af Danmark, og så bruger man alle pengene på at udvide motorvejene der, hvor der bor enormt mange mennesker meget tæt på hinanden – at det kan jeg så ikke forstå. Jeg har godt hørt, at hr. Kristian Pihl Lorentzen også gerne vil bygge nogle veje alle mulige andre steder, men pengene har han jo brugt i de områder, hvor der bor fleste mennesker.

Kl. 15:31

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra hr. Jens Kirk.

Jens Kirk (V):

Jeg kommer jo derude fra mulighedernes land – hvis vi får lov til at bruge mulighederne – og hvordan skal det i grunden foregå derude? Hvilken afgift skal vi betale på bilen? Skal det være den samme, som det skal være her midt på Sjælland eller i Nordjylland, eller skal vi holdes helt uden for?

Kl. 15:31

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ordføreren.

Kl. 15:31

Per Clausen (EL):

Jeg kan huske, at jeg, da vi diskuterede forslaget om, at man skulle betale 35 øre pr. kilometer på alle statsveje, sagde, at jeg godt kunne forestille mig statsveje, hvor man skulle betale betydelig mere, og nogle steder, hvor man kunne slippe meget billigere. Og jeg mener at kunne huske, at hr. Jens Kirk bor et af de steder, hvor man nok slipper billigere.

Kl. 15:31

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Der er yderligere en kort bemærkning til hr. Jens Kirk.

Kl. 15:32

Jens Kirk (V):

Det glæder mig, og det vil sige, at vi altså fortsat i fremtiden får mulighed for at bruge et automobil eller noget andet derude. Vi skal ikke absolut over i noget kollektivt. Vi kan godt have en blanding af tingene, og det går Enhedslisten også ind for. Tak.

Kl. 15:32

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ordføreren.

Kl. 15:32

Per Clausen (EL):

Altså, det, vi i Enhedslisten har foreslået, er, at man skulle stoppe udbygningen af motorveje. Vi har ikke fremsat noget forslag om at forbyde automobiler, slet ikke, overhovedet ikke. Jeg er sikker på, at man overalt i Danmark vil få mulighed for både at have en bil og i en vis udstrækning køre i den. Og hr. Jens Kirk vil der, hvor han bor, formentlig kunne få lov til at køre noget billigere rundt i sin bil, end hvis han boede på Nørrebro.

Kl. 15:32

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Tak til ordføreren. Så er det transportministeren.

Kl. 15:32

Transportministeren (Hans Christian Schmidt):

Allerførst vil jeg sige tak for en række gode indlæg om redegørelsen om kollektiv trafik. Det er jo tydeligt, at vi i hvert fald er enige om én ting, nemlig at der skal flere passagerer i den kollektive trafik, for flere passagerer i den kollektive trafik er jo vigtigt både af hensyn til miljøet og af hensyn til at nedbringe trængsel på vejene. Derfor synes jeg også, det er glædeligt, at næsten hele Folketinget står bag aftalen om en grøn transportpolitik, og med aftalen har vi sat en ambitiøs målsætning om, at størstedelen af væksten i fremtidens trafik skal komme fra den kollektive trafik. Faktisk er det sådan, at vi i alt har indgået aftaler om forbedring af den kollektive trafik for næsten 60 mia. kr. Regeringen ønsker, at vi investerer os til en bedre kvalitet i den kollektive trafik, og det er den eneste måde, hvorpå vi kan få bilisterne til at lade bilen stå i garagen.

Jeg har jo lyttet lidt til de ting, der er blevet sagt under behandlingen, og jeg må sige, at kreativiteten er stor, men jeg vil altså meget opfordre til – jeg hørte også Venstres ordfører bruge udtrykket – at man bruger guleroden i stedet for. Det er altså ved motivation, man skal frem. I det hele taget vil jeg sige, at jeg synes, det var nogle gode indlæg, men jeg kan godt høre, om man ligesom går ind for den her lidt mere frivillige tankegang, den tankegang, hvor man motiverer frem for at straffe, og der, hvor jeg jo typisk kunne genfinde de taler, var i talerne fra Venstres, Konservatives og Dansk Folkepartis ordførere, og jeg ville bare godt have, at det kunne brede sig lidt mere, for jeg tror, det er den måde, vi skal gøre det på.

Når vi investerer i at udbygge infrastrukturen, genopretter jernbaner, udskifter hele signalsystemet og bruger 1 mia. kr. på busfremkommelighed, handler det jo alt sammen om at skabe kvalitet i den kollektive trafik. Regeringen har med andre ord det udgangspunkt, at bilisterne kun kommer over i bus, tog og metro, hvis det er et attraktivt alternativ. Og den kollektive trafik skal være hurtig og pålidelig.

Modsat hører jeg jo f.eks. Socialdemokraterne og SF fremhæve, at det er af afgørende betydning med lavere takster og højere driftstilskud til trafikselskaberne. Realiteten er jo, at lavere takster stort set kun gavner de kunder, som allerede benytter den kollektive trafik, og så tilskynder det f.eks. cyklistene til at lade cyklen stå. Men Teknologirådet – og jeg vil bare gøre opmærksom på deres rapport – har jo beregnet, at gjorde man al kollektiv trafik gratis, ville der være et hul i kassen på 6 mia. kr., men biltrafikken ville kun blive reduceret med 3-4 pct. Så regeringen ønsker i stedet at investere os til flere passagerer, så der skabes en positiv spiral for den kollektive trafik.

Men det er jo ikke tilstrækkeligt at investere en masse penge, hvis vi skal leve op til målet for en grøn transportpolitik. Kunderne har jo også krav på at opleve en god og sammenhængende kollektiv trafik, og derfor har vi også rettet fokus mod organiseringen af den kollektive trafik. Transportministeriet er i øjeblikket i gang med at udarbejde et oplæg om jernbanens fremtid, og vi er også ved at se på, om der er behov for at ændre på lov om trafikselskaber. Jeg er klar til at tage initiativer til en ændring af loven, hvis det skulle vise sig at være nødvendigt – dem, der skal til.

Hvis den kollektive trafik skal tiltrække flere passagerer og beholde de nuværende, skal kunden opleve den kollektive trafik som et sammenhængende og koordineret tilbud. Det er afgørende, at de forskellige aktører understøtter hinanden i det, og det ser vi en række eksempler på ikke er tilfældet, og der ligger derfor fortsat en del udfordringer foran os, hvis vi skal opfylde målet for en grøn transportpolitik, og det skal vi.

Jeg vil sige, at der jo ikke har været nogen deciderede spørgsmål til mig under selve redegørelsen, men jeg har forstået, at man gerne vil fortsætte den debat, som der er lagt op til ved det forlig, vi har indgået, og der vil jeg da bare sige, at det synes jeg vi skal fortsætte med og løbende holde de møder, hvor vi evaluerer de ting, som kommer op undervejs. Der er jo bl.a. aftalt et forløb for, hvordan vi evaluerer puljer osv., og det synes jeg vi skal fastholde. Men jeg siger altså tak for debatten og synes, at det har været inspirerende, og jeg håber også, den gode vilje vil fortsætte efter det her.

Kl. 15:37

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Der er en kort bemærkning fra hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 15:37

Hans Kristian Skibby (DF):

Tak, hr. formand. Grunden til, at jeg vil stille et par spørgsmål til trafikministeren, er sådan set, at der bl.a. står i den skriftlige redegørelse, at der skal være det her meget dybsindige samspil mellem de forskellige aktører, altså staten, regionerne og kommunerne og også entreprenørerne og selvfølgelig også trafikselskaberne, når det drejer sig om kollektiv bustrafik. Og der vil jeg gerne henlede ministerens

opmærksomhed på f.eks. Vejle Amts Folkeblad fra i dag, hvori de nyeste tal er kommet omkring otte busruter, som Region Midtjylland vil fjerne fra Hedensted Kommune, hvor jeg tilfældigvis selv bor. Det er derfor, jeg er lidt interesseret i det. Der siger man, at regionen ikke er forpligtet til via den aftale, der ligger, andet end til at give trafikken til centerområderne og til storbyerne, og det betyder så, at man ville fjerne busruterne, som går til alle byer med under 3.000 indbyggere. I Tørring, hvor jeg så bor, og hvor nogle af de her ruter går til, har vi et landgymnasium, og regeringen slår sig jo også meget op på, at vi skal støtte de kommuner, der har landgymnasier og statsskoler osv. Synes ministeren ikke, at vi skal gøre noget for at gøre regionerne opmærksomme på det her problem?

Kl. 15:38

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ministeren.

Kl. 15:38

Transportministeren (Hans Christian Schmidt):

Jeg tror på, at før vi får startet den her debat rigtigt, skal vi lige have sat på plads, hvordan den oprindelig ligger. Den ligger jo på den måde, at både kommunerne for deres part og regionerne for deres part har fået penge til at gøre de ting, som de skal gøre. Der er så forskellige måder at gøre det på. Hvis man kigger lidt ud over landet, så vil man se, at der er nogle forskellige måder, man tilrettelægger sit arbejde på. Det må man ikke lade sig overraske af, for det var jo i virkeligheden hele ideen. Ideen var, at både kommuner og regioner skulle have mulighed for med et lokalkendskab at kunne tilrettelægge den bedst mulige transport for deres borgere.

Nu er det ikke det første sted, jeg hører om. Jeg har haft fornøjelsen af også at være i samråd i Trafikudvalget, og der har vi også diskutert andre steder, hvor man har valgt nogle løsninger. Jeg er ikke imod, at man vælger de løsninger derude, men det er klart, at nu, hvor vi går ind og giver loven et serviceeftersyn, så agter jeg at holde nøje øje med, om det her nu også sker på en sådan måde, at det i hvert fald bliver koordineret og passer sammen, for det er jo det vigtige ved transporten, både at den passer sammen med de forskellige transportformer, og at den passer til dem, der skal bruge den.

Kl. 15:39

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 15:39

Hans Kristian Skibby (DF):

Det er jo pæne ord fra ministeren, og dem takker vi selvfølgelig for, men dem kan man ikke rigtig bruge til noget de steder, hvor busruterne bliver lukket af regionerne. Det er jo sådan, at da man lavede kommunalreformen, og man også skiftede ansvarsområder, hvor man sagde, at noget af det, der gik til den kollektive trafik i amterne, så skulle gå til regionerne, fik man jo bloktilskuddene. De går jo til regionerne. Nu siger regionerne så, at de gerne vil fjerne ruterne til alle byer med under 3.000 indbyggere, og så vil de i øvrigt gerne beholde bloktilskuddet, men kommunerne kan så få lov til at betale for, at de her ruter skal fortsætte.

Det er ikke en rimelig måde at tilrettelægge den her dialog, som ministeren taler så meget for i sin redegørelse, på. Dialogen er fuldstændig væk, når regionerne med Bent Hansen i spidsen siger: Vi vil bruge pengene i de store byer, og så vil vi sådan set blæse på, at der er landgymnasier i de mindre byer. Det synes jeg ministeren skulle prøve at kvittere for ved at sige, at ministeren gerne vil tage kontakten til de her regionsrådsformænd og sikre, at de selvfølgelig også tilbyder en trafik til de byer, der har under 3.000 indbyggere.

Kl. 15:40

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ministeren.

Kl. 15:40

Transportministeren (Hans Christian Schmidt):

Jeg kan bare sige, at kontakten kommer helt af sig selv. Det kan jeg bare sige. Næh, det, der er det interessante her, er jo, at indtil vi i hvert fald ændrer i det her, så har jeg jo haft en fast fuldstændig klar holdning til, at det selvfølgelig er sådan, at regioner og kommuner kan spille sammen, kan få det til at fungere sammen. Det er jo sådan set hele ideen i, at vi lagde det ud til nogle lokale afgørelser, for vi mener jo, at det er derude, man bedst kan træffe de beslutninger. Det betyder ikke, at vi, når vi så skal ind og kigge og give den lov et serviceeftersyn, så har tænkt os ingenting at foretage os. Jeg har allerede annonceret, at jeg f.eks. ikke kan acceptere, at vi ikke kan få de forskellige transportmuligheder til at passe sammen, altså bus, tog, og hvad der ellers måtte være. Helt logisk er vi da også nødt til at se på, hvordan det her net udvikler sig, for der er meget i samfundet, der jo ellers også er afhængig af det. Men jeg går ikke ind i – og det beder jeg om spørgerens forståelse for – et enkelt eksempel i dag og begynder at sige noget om, hvordan og hvorledes man har gjort i den region eller i den kommune, men det er klart, at det indgår, når vi giver hele loven et serviceeftersyn.

Kl. 15:41

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er der en kort bemærkning fra hr. Magnus Heunicke.

Kl. 15:41

Magnus Heunicke (S):

Tak. Ministeren har jo citeret fra en rapport fra Teknologirådet om, hvorvidt man skulle gøre den kollektive trafik helt gratis. Det er der ingen partier i dag der har foreslået, men ministeren sagde, at det jo lyder som alle tiders idé – og det gør det også – men at rådet har analyseret det og sagt, at det simpelt hen er for dyrt, i forhold til hvad man ellers kan få for de penge. Så det er jeg enig med ministeren i.

Men hvad rådet siger i samme rapport, og det er jo ministeren selv, der bringer det frem nu, er faktisk to andre ting. Den ene er, at gratis trafik er dyrt og ikke flytter så meget, men at en mærkbar nedsettelse på 20-30 pct. vil være en kæmpe gulerod, som vil lokke folk derover, hvis man samtidig investerer i bedre forbindelser. Så det siger rapporten også.

Den siger en ting til: Men vi er nødt til også at bruge det andet instrument, som hedder at afgiftsbelægge det at køre i bilen, mod at man så kan sætte prisen ned på at købe den – altså afgiftsbelægge det at køre i bilen. Så det, der står i rådets rapport, er faktisk det, vi foreslår fra S og SF's side.

Kl. 15:42

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det transportministeren.

Kl. 15:43

Transportministeren (Hans Christian Schmidt):

Lad os bare lige tage det eksempel, for det er jo strålende. Altså, hvis man forestiller sig, at der er mennesker, som skal ind til København, og man forestiller sig, at de skal betale 40 kr., når de kører ind, og 40 kr., når de kører ud, er det 80 kr. På 5 dage er det 400 kr., og så kan man selv gange op, hvad det bliver på 4 uger. Det er 1.600 kr. om måneden – som ekstraudgift. Og jeg har ikke set andet, end at det er noget, man betaler, efter at man har fået sin løn udbetalt. Så kommer hele kilometerafgiften. Lad os sige, at man har 50 km til København a 35 øre, og så kan man gange dem op med 234 arbejdsdage.

Så har man helt rendyrket talt om mennesker, der er afhængige af en bil for at komme ind i København og ud igen. Jeg vil bare minde om, at det er f.eks. en del børnefamilier, som skal aflevere børn i børnehave eller dagpleje og få det til at passe sammen med det arbejde, man har. Det mener jeg bare er fuldstændig urimeligt. Man skal efter min mening lade være med alle de der fravalg, man skal lave tilvalg, og det vil sige, at man skal investere så meget i kollektiv trafik, at det bliver attraktivt at benytte den.

Kl. 15:44

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der yderligere en kort bemærkning fra hr. Magnus Heunicke.

Kl. 15:44

Magnus Heunicke (S):

Nu var det ministeren selv, der hev rapporten op og brugte den som argument, og der synes jeg, at man skylder de eksperter, som har arbejdet med den, at tage hele rapporten frem og se på, hvad det er, de foreslår. De afviser det her, ja, men de har nogle andre forslag, som de mener ville være gavnlige.

Men jeg skal lige have helt styr på det. Ministeren er vel ikke ved at løbe fra regeringens egne visioner og egen vedtagne politik om, at man ønsker en omlægning af bilafgiften, så biler bliver billigere at købe, så vi får en nyere bilpark, der kører længere på literen – altså at biler bliver billigere at købe, men at det så nødvendigvis må blive dyrere at køre i dem, medmindre man kan give nogle penge, man ikke har, til bilisterne?

Så vi vil ikke opkræve mere i skat hos bilisterne, vi vil bare ændre afgiftsstrukturen, og det har regeringen i hvert fald indtil for nylig sagt at de også gerne vil: Altså en lavere pris for at købe en bil, en lavere registreringsafgift, men så må det også koste flere penge at køre i bilen.

Kl. 15:44

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 15:44

Transportministeren (Hans Christian Schmidt):

Det helt afgørende for, at det her system virker, er, at det er et intelligent system, og med al respekt vil jeg bare sige, at det synes jeg ikke at de forslag, jeg har set indtil nu, er. Det er jeg bare nødt til at sige. Hvis det er sådan, at folk hele tiden har mulighed for at kunne vælge, er der noget intelligent i det. Det hollandske system var jo typisk det, vi ville forlade os på, men det har man måttet opgive, eller også er der blevet valg. Jeg ved ikke, hvad det er, men det er i hvert fald ikke et, vi kan forlade os på nu.

Jeg vil bare bede om, at vi ikke begynder at eksperimentere med nogle systemer, når vi ikke engang selv ved endnu, om de kan fungere, eller hvordan de fungerer. Og derfor er jeg bare nødt til at sige, at indtil der kommer et system, der fungerer, synes jeg ikke, det er en god idé at begynde at indrette et system, hvor man bevidst rammer de mennesker, der er mest afhængige af en bil.

Jeg vil bare minde om her, at jeg nok kan regne ud, om det er en børnefamilie, der bliver ramt, eller det er en med fri bil og fri garage, og hvad der ellers er muligheder i København. Jeg kan godt regne ud, hvem det er, der bliver ramt her, og jeg vil bare advare imod, at man begynder at indføre sådan et system. Man skal fortsat investere i god kollektiv trafik, så skal menneskene og borgerne nok bruge den.

Kl. 15:46

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Kristian Pihl Lorentzen.

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Tak. Jeg kunne godt tænke mig at høre ministerens kommentar til forslaget i »Fair Forandring« om, at man vil indføre en afgift på 35 øre pr. kørt kilometer på alle statsveje og befærdede kommunale veje. Vil det medføre et Danmark i bedre balance, eller vil det medføre en skævvridning af landet?

Selv er jeg ikke i tvivl om, at det er det sidste, men jeg kunne godt tænke mig at høre ministerens kommentar.

Det andet, jeg gerne vil høre ministerens kommentar til, er forslaget om at halvere registreringsafgiften fra 2011 og indføre bompeng og afgiften på de 35 øre fra 2016, om ikke det efterlader et hul i økonomien på omkring 24 mia. kr.

Kl. 15:46

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 15:46

Transportministeren (Hans Christian Schmidt):

Nu vil jeg nødig sige, at det lige er 24 mia. kr., for det kan være 24,7 mia. kr. eller 25 mia. kr. Det er også det tal, jeg har hørt. Men det er jo i øvrigt forholdsvis enkelt at regne ud, for det er klart, at hvis man nedsætter en registreringsafgift, uden at man får det finansieret, efterlader det selvfølgelig et hul i statskassen som et hvilket som helst andet initiativ, hvor man giver penge ud uden at sørge for, at det er finansieret. Og jeg kan kun se, at det her ikke er finansieret, hvis man ønsker at give de gode ting med det samme og vente 5 år med at få det indkrævet. Så jo, det er jeg enig i.

Med hensyn til det første spørgsmål om de 35 øre pr. kilometer vil jeg sige, at forslaget sådan set rammer rigtig hårdt og rigtig skævt, fordi det siger, at det er trafikerede kommunalveje. Jeg tror, vi er enige om, at der jo er ret meget, der er trafikerede kommunalveje. Så det bliver rigtig mange strækninger, der skal opkræves på. Og jeg må bare sige igen, at de mennesker, der er nødt til have en bil, fordi der ikke er kollektiv trafik – jeg kunne godt give eksempler på byer rundtomkring i landet – kan få en klækkelig udgift, som de simpelt hen bliver pålagt uden i grunden at have en mulighed for at vælge anden trafik.

Kl. 15:47

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen slut.

Det næste punkt på dagsordenen er:

26) 1. behandling af lovforslag nr. L 217:

Forslag til lov om midlertidig statsgaranti for udlån til visse rejseudbydere og rejseformidlere.

Af økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen).

(Fremsættelse 19.05.2010).

Kl. 15:48

Forhandling

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Forhandlingen er åbnet. Den første, der får ordet, er Venstres ordfører, og det er hr. Flemming Damgaard Larsen.

Kl. 15:48

(Ordfører)

Flemming Damgaard Larsen (V):

Venstre støtter lovforslaget og støtter også, at Folketinget giver de nødvendige dispensationer, så forslaget kan færdigbehandles inden grundlovsdag og træde i kraft hurtigst muligt derefter.

Vulkanudbruddet på Island i april 2010 lukkede jo som bekendt store dele af luftrummet over Europa, herunder Danmark, i perioden fra 15. april til 21. april. Det gav store problemer for flytrafikken og dermed store økonomiske tab både som manglende indtægt og i direkte udgifter for flyselskaberne og rejseudbydere. Derfor er det meget fornuftigt med dette forslag om statsgaranti på op til 80 pct. af lånekapitalen, der direkte kan henføres til tabene i de 7 dage, flytrafikken var indstillet.

Forslaget holder sig helt inden for de rammer, som Europa-Kommissionen har stillet op. Det bevirker også, at statsgaranti ikke kan bruges til ubillig konkurrence, eller at i øvrigt skrantende selskaber kan opnå særlige fordele til at overleve.

Forslaget er helt igennem fornuftigt. Derfor støtter Venstre forslaget.

Kl. 15:49

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Henrik Dam Kristensen som ordfører for Socialdemokraterne.

Kl. 15:49

(Ordfører)

Henrik Dam Kristensen (S):

Normalt er Folketinget ikke så glad for at hastebehandle lovforslag. Vi ser jo gerne, at det foregår på normal vis, men det kan være nødvendigt en gang imellem, og det er det vel her.

Vulkanudbruddet på Island er jo et naturfænomen, som mennesker ikke har indflydelse på og derfor ikke kan styre. Man kan se, at askeproblemerne stadig væk trækker deres spor. Jeg kunne se, at der forleden var en landsholdsspiller, der ikke kunne nå frem til landsholdstruppen. Man må håbe, at det ikke får konsekvenser i Sydafrika, men der er jo stadig væk problemer med det.

Formålet med lovforslaget er at give flyselskaber og rejseudbydere en hjælpende hånd efter de problemer, som de har haft i forbindelse med askeskyen. Det er Socialdemokratiet positivt over for. Vi glæder os til at læse høringssvarene. Vi vil selvfølgelig være optaget af, at det er de rigtige selskaber, der bliver hjulpet, men også, at de pengeinstitutter, der er involveret, bærer deres del af risikoen. Det er selvfølgelig helt afgørende.

Vi synes, det er godt, hvis vi kan hjælpe levedygtige – med streg under levedygtige – flyselskaber og rejseudbydere igennem de problemer, som vulkanudbruddet har skabt.

Jeg vil gerne pege på tre ting, som har noget med lovforslaget at gøre, ikke direkte, men så i hvert fald indirekte.

For det første synes jeg faktisk, det er vigtigt, at vi konstaterer, at det her er en EU-ordning. Vi er altså ude over det der med, at nu begynder statskasserne at konkurrere med hinanden. Jeg synes, det viser, at EU er i stand til at håndtere problemer, når de er til stede. Det synes jeg bare de skal have ros for.

For det andet synes jeg, det har været godt at se, at EU-borgere var betydelig bedre stillet end borgere fra andre lande, fordi der var en række ordninger, som sikrede, at forbrugerne ikke kom voldsomt galt af sted. Jeg synes også, man må sige, at der i slutningen af forløbet kom forskellige meldinger om, hvor meget ansvar man egentlig havde, hvor lang tid man havde ansvaret, og hvor meget man havde ansvar for. Derfor vil jeg opfordre ministeren til, at man i lyset af de erfaringer, der er gjort, laver en eller anden vurdering/redegørelse til Folketinget, for vi har en god ordning, som der blev sat et spørgs-

målstegn ved. Hvis der er noget, der skal repareres i forhold til den, så lad os bruge den her anledning til det.

For det tredje synes jeg også, vi bør kigge på – her indrømmer jeg, at det ikke er noget, som ministeren eller for den sags skyld Danmark alene kan trække – om der er mulighed for at kunne få en bedre vurdering i forhold til en sådan naturkatastrofe. Jeg lagde mærke til, at alle fly fra starten blev grounded. Så var der forskellige lande, som åbnede op på forskellig måde. Og nu har vi forskellige niveauer i forhold til askeskyer. Jeg synes, der er nogle, der må sætte sig i spidsen for at lave en eller anden international vurdering af, hvad man gør, når man har den slags situationer.

Så summen af det, jeg har sagt her, er, at Socialdemokratiet vil være positivt over for det her lovforslag, også positivt over for, at det kommer hurtigt igennem lovmøllen her i Folketinget. Og så skal jeg endelig sige, at jeg også skal udtrykke positivitet fra SF, da de ikke kunne være til stede. Så de her bemærkninger gælder også SF.

Kl. 15:52

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til den dobbelte ordfører. Vi går videre i ordførerrækken, og den næste er Dansk Folkepartis ordfører, og det er fru Colette L. Brix.

Kl. 15:53

(Ordfører)

Colette L. Brix (DF):

Flyselskaber, rejsebureauer og tilknyttede brancher har formentlig tabt op imod 1 mia. kr. som følge af den islandske askesky, som blokerede det danske luftrum fra den 15. april til den 21. april. Alle omkostninger er dog endnu ikke opgjort, så tabet kan vise sig at blive endnu større. Derfor er det positivt, at regeringen har handlet så hurtigt, efter at Europa-Kommissionen har givet retningslinjer for, hvordan de enkelte lande kan hjælpe luftfarten og tilknyttede brancher. Nu kan staten, uden at det koster en krone, komme med en understøttende hånd.

Vi kan se, at de i andre lande går endnu videre. I Sverige vil de bl.a. udskyde betalingen af arbejdsgiverafgifter samt fly- og luft-havnsafgifter. Virksomhederne kan endda også få betalte arbejds-giverafgifter retur. Vi vil gerne opfordre regeringen til, at man følger udviklingen i de andre EU-lande, så vi kan overveje, om der er andre måder, hvorpå vi kan hjælpe de brancher, som er ramt af de hidsige islandske vulkaner.

Vi har enkelte kommentarer, som vi håber at ministeren vil se på.

For det første er det vigtigt, at garantiordningen bliver så bred som muligt. Der er jo ikke nogen grund til at udelukke brancher eller virksomheder, som har lidt tab som følge af askeskyen. Ordningen er gratis for staten. Her tænker vi på de firmaer, som hjælper til i luft-havnen med f.eks. bagage, indtjekning og mad til flypassagerer. Der er mange mindre virksomheder i disse brancher, som også er hårdt ramt, når flytrafikken går i stå. Det gælder også lufthavne. Det vil vi gerne have vendt i udvalgsbehandlingen, så lovforslaget også kan omfatte disse brancher og virksomheder og ikke kun luftfartsselskaber og rejsebureauer.

For det andet har vi forstået, at ordningen også omfatter tab og omkostninger, efter at luftrummet blev åbnet. Det bør ud over udgifter til indkvartering, bespisning og hjemrejse også dække tabet af omsætningen. Flytrafikken vendte jo ikke tilbage til normal drift lige med samme.

For det tredje bør der sikres en hurtig administration af ansøgninger ved f.eks. at sætte en tidsfrist for, hvor længe Vækstfonden må være om at behandle ansøgningerne. Der er jo tale om hastesager. I den forbindelse skal der ses på, om andre kan administrere ordningen mere effektivt end Vækstfonden. Det går jo ikke ligefrem strålende med de vækstkautioner, som blev aftalt med erhvervspakken.

For det fjerde ser præmierne meget dyre ud. Selvfølgelig skal der være balance i ordningen, men vi ser ingen grund til, at staten lige-

frem skal tjene på den økonomiske lussing, som askeskyen har skabt. Sættes præmierne alt for højt, er der jo ikke nogen virksomheder, der vil benytte ordningen.

Vi har nogle spørgsmål til udvalgsbehandlingen, men jeg skal meddele, at Dansk Folkeparti selvfølgelig støtter forslaget.

Kl. 15:55

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Så er det den konservative ordfører, og det er fru Carina Christensen.

Kl. 15:55

(Ordfører)

Carina Christensen (KF):

Der er ingen tvivl om, at de voldsomme problemer med vulkanudbruddet og askeskyen har haft store økonomiske konsekvenser for især luftfartsselskaberne og rejsebureauerne. For at leve op til deres forpligtelser har både luftfartsselskaber og rejsebureauer måttet afholde udgifter i forbindelse med strandede passagerer osv., og de har i den forbindelse enten måttet trække på deres kassekreditter eller optage nye lån. Det har været en uhyre vanskelig situation for mange, ikke mindst hvad angår deres likviditet.

I Det Konservative Folkeparti er vi derfor også positive over for, at der nu etableres en statslig garantiordning, der kan hjælpe nogle af de virksomheder, hvis økonomi er presset som følge af lukningen af lufrummet. For os har det været afgørende, at ordningen er markedskonform og ikke mindst, at den ikke indeholder statsstøtte. De krav lever den ordning, der er fundet, op til. Vi synes, det er en god løsning, der er fundet, og vi synes, det er godt, at regeringen har handlet hurtigt.

Vi kan således støtte lovforslaget.

Kl. 15:56

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Morten Østergaard som radikal ordfører.

Kl. 15:57

(Ordfører)

Morten Østergaard (RV):

Som udgangspunkt er alle virksomheder jo i et eller andet omfang udsat for, at naturen indimellem spiller dem et puds, og at det er med til at forøge deres erhvervsrisiko, men man må sige, at sagen om askeskyen er en helt, helt særlig situation, og det er derfor også fornuftigt, at regeringen har valgt at udnytte de muligheder, der er åbnet for i EU-regi, der gør, at der kan stilles en statsgaranti for virksomheder, der har lidt tab som følge af de lukkede lufrum.

Vi har noteret os, at ordningen skal løbe i 3 år, og at bankerne kan få en statsgaranti på op til 80 pct. af lån til dækning af tab, som er oparbejdet i den uge, hvor askeskyen hærgede i det danske lufrum. Det kan vi som udgangspunkt støtte.

Jeg synes, at ordføreren for Dansk Folkeparti rejser nogle helt relevante betragtninger om, hvorvidt det kun er rejseudbydere og rejseformidler, der skal kunne dækkes. Andre kan også have lidt tab. Det kan jo være, at de skyldes EU-regulering, men jeg synes under alle omstændigheder, at det er rimeligt at kigge nærmere på.

Der er to andre spørgsmål, som vi også vil rejse. For det første fremgår det ikke, så vidt jeg kunne se, af det udkast – nu er det jo kommet relativt sent – hvad det er for en risiko, som statskassen løber her, for det er jo rigtigt, at der som udgangspunkt ikke er nogen omkostninger, men hvis virksomhederne ikke bliver i stand til at betale deres lån tilbage, må der jo være en risiko. Heraf følger begrebet statsgaranti vel. Hvad er det for en risiko? Er der nogen grænse for den risiko? Kan man indhegne, hvor stor den er?

For det andet har vi noteret os, at der er en paragraf, hvor ministeren kan fastsætte regler. Jeg tror, at det er i § 4, stk. 4, at økonomi- og erhvervsministeren kan fastsætte regler om garantiordningen, så den finder anvendelse på udlån til dækning af tab, der er lidt i andre perioder i 2010 end i den periode med askeskyen. Det synes vi trænger til at få et par ord med på vejen. Hvad er det for nogle tab, der her tænkes på? Det er jo velkendt, at der i rejsebranchen i almindelighed har været problemer, ikke mindst for flyselskaberne, og vi har forståelse for, at der er en særlig situation omkring askeskyen, men vil gerne være sikre på, at den her ordning ikke kan bruges til at løse en række andre problemer og dermed komme i konflikt med det, som også den konservative ordfører var inde på, nemlig markedskonformiteten.

Så med de to spørgsmål og støtte til de spørgsmål fra Dansk Folkepartis ordfører vil vi gå positivt ind i behandlingen af det her forslag, også i det opskruede tempo.

Kl. 15:59

Formanden :

Tak til hr. Morten Østergaard. Så er det hr. Frank Aaen som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 15:59

(Ordfører)

Frank Aaen (EL):

Vi er jo normalt ikke tilhængere af statslig hjælp til erhvervslivet på den måde, som der er lagt op til her, og slet ikke i en tid, hvor vi fattes penge, og hvor vi kan risikere – det kan ministeren måske lige kommentere – at den her garantiordning, der i udgangspunktet er udgiftsneutral, kan udløse et milliardbeløb. Vi kunne da godt tænke os at få lidt tal på, hvor meget det egentlig er, vi risikerer i forbindelse med den garanti her.

Når vi så alligevel ikke bare afviser forslaget i dag, men vil overveje det positivt i udvalgsarbejdet, så er det, fordi vi godt kan se, at rejsebureauer og flyselskaber uden egen skyld er kommet i en uheldig situation, som vi som samfund kan overveje at hjælpe dem ud af.

Man må så tilføje, at der jo er mange andre mennesker, altså almindelige mennesker, der på grund af den ene eller den anden enten naturkatastrofe eller på baggrund af den økonomiske krise, vi har i øjeblikket, er kommet i problemer. Jeg må sige, at det jo ville være ønskeligt, hvis staten var lige så hurtig og lige så resolut i forbindelse med almindelige mennesker, der kom i klemme, og sagde, at dem måtte man hjælpe ekstraordinært, og at det ikke kun var virksomheder, man havde den service over for.

Jeg må sige, at det er helt grotesk, at vi så står her og hjælper nogle selskaber, der er kommet i klemme, formentlig helt o.k., samtidigt med at der forhandlesovre i Finansministeriet om, at den krise, som regeringen har sendt os ud i, og som skyldes, at rige mennesker er blevet formidabelt forgyldt, så skal betales af pensionister, der får mindre pension, og af arbejdsløse, der må gå ned i dagpenge, og ved nedskæringer i velfærden. Altså, jeg synes, at det måske er en meget god parallel lige at trække i dag. Her er der altså en hjælpende hånd til erhvervslivet, mens man forhandler om, hvordan de mennesker, der ikke er skyld i krisen, som ikke deltog i festen og tjente på alle skattelettelserne, nu skal til at betale regningen. Det synes jeg da er en meget god sammenfatning af, hvordan regeringen ser på verden: Vennerne i erhvervslivet hjælpes, og de mennesker, der har de laveste indkomster, skal bare betale.

Kl. 16:02

Formanden :

Tak til hr. Frank Aaen. Så er det økonomi- og erhvervsministeren.

Kl. 16:02

Det er vedtaget.

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen):

Først vil jeg sige tak for de mange positive bemærkninger og for den fleksibilitet, som Folketinget udviser. Det er jo en branche, som har lidt tab som følge af askeskyens indtog over dansk luftrum i perioden fra den 15. til den 21. april. Det havde store økonomiske konsekvenser for især luftfartselskaberne og rejsebureauerne. Dels har de været forhindret i at udøve deres normale virksomhed i perioden, dels har de jo haft en række ekstraudgifter, fordi passagerer var strandet på destinationer rundt om i verden.

Derfor vil regeringen gerne etablere en statslig garantiordning, som kan hjælpe de luftfartselskaber og rejsebureauer, som her og nu er økonomisk presset som følge af lukningen af det danske luftrum. Det kan jeg konstatere at Folketingets partier heldigvis er enige i, og det takker jeg for, for vi vil med forslaget hjælpe de ellers sunde og gode virksomheder, hvis økonomi er presset som følge af lukningen af luftrummet.

Som svar på nogle af de spørgsmål, der er blevet stillet her, vil jeg sige, at en garantiordning skal være markedskonform og må ikke indeholde statsstøtte, hvis vi skal holde os inden for de rammer, Kommissionen har udstukket. Derfor har vi udarbejdet en model, som for det første ikke indebærer statsstøtte, som for det andet på kort sigt kan lette likviditetspresset i branchen, og som for det tredje ikke forvrider konkurrencen ved f.eks. at holde økonomisk usunde virksomheder i live.

Hovedelementerne i aftalen er altså: Selskaberne vil hos deres pengeinstitut kunne søge om statsgaranti for op til 80 pct. af det tab, som de har lidt som følge af lukningen af luftrummet. Garantien bliver udstedt med udgangspunkt i det enkelte pengeinstituts kreditvurdering af de pågældende selskaber, og den kreditvurdering følger Kommissionens regler herom, og der opkræves en årlig præmie, som vil blive fastsat som en procent af garantibeløbet. Præmien fastsættes differentieret efter forskellige risikoklasser, og derudover opkræves en stiftelsespræmie.

Lovforslaget omfatter luftfartselskaber, herunder helikopterselskaber og air-taxi-selskaber, der har en licens eller koncession fra Statens Luftfartsvæsen, samt de rejseudbydere, herunder rejsebureauer, der er registreret i Rejsegarantifonden.

Selskaberne vil kunne få garanti for op til 80 pct. af det tab, de har lidt som følge af lukningen af luftrummet. Der vil kunne opnås garanti for såvel eksisterende som nye lån. Tabet vil blive opgjort som selskabernes tabte omsætning i perioden plus deres meromkostninger i forbindelse med indkvartering m.v. af passagerer, der var strandet på en destination.

Af hensyn til den likviditetskrise, som de berørte virksomheder befinder sig i, er det vigtigt, at vi når frem til en hurtig løsning, og det er derfor, vi er i gang med at hastebehandle lovforslaget her med partiernes velvillighed. Hensigten er således, at hvis forslaget vedtages, kan ordningen allerede gælde fra starten af juni 2010.

Jeg ser frem til et godt samarbejde om at komme virksomhederne til undsætning i denne helt særlige situation og vil selvfølgelig sørge for at hastesvare på de spørgsmål, der er under udvalgsbehandlingen.

Kl. 16:05

Formanden :

Tak til økonomi- og erhvervsministeren.

Da der ikke flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen afsluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

27) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 187:**Forslag til folketingsbeslutning om, at pensioner, dagpenge og kontanthjælp m.v. skal følge indkomstudviklingen.**

Af Frank Aaen (EL) m.fl.

(Fremsættelse 26.03.2010).

Kl. 16:06

Forhandling**Formanden :**

Forhandlingen er åbnet, og den første, der får ordet, er finansministeren. Velkommen.

Kl. 16:06

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Tak. Det er en tilbagevendende begivenhed, at Enhedslisten fremsætter forslag om at ændre satsreguleringen, således at der ikke udtages 0,3 pct. enheder til det årlige beløb til satspuljen.

Overordnet set giver systemet med satsregulering og satspulje stabilitet omkring reguleringen af overførselsindkomster. Ligeledes sikrer systemet, at der, såfremt lønudviklingen overstiger 2 pct., kan afsættes betydelige nye midler til målrettede indsatser til gavn for de svageste grupper i vores samfund. Dette er sket, siden satspuljen første gang blev udmøntet for 1993.

Regeringens genopretningspakke, som indebærer en midlertidig suspension af satsreguleringen af overførsler de næste 2 år, ændrer ikke ved regeringens indstilling til det grundlæggende system. Regeringens plan indebærer en midlertidig suspension af de automatiske stigninger i overførselsindkomsterne. Dette skal ses i sammenhæng med, at skattegrænserne samtidig fastholdes, og at den aftalte lettelse i topskattegrænsen udskydes. Regeringen lægger således op til, at alle danskere må bidrage til at bringe de offentlige indtægter og udgifter i balance. Den globale økonomiske krise har således skabt en regning, vi må betale, mens den er til at håndtere.

For at ruste Danmark mod fornyet finansiell uro er det nødvendigt med en hurtig genopretning af den offentlige økonomi. Der er behov for at signalere klar vilje til at føre en ansvarlig økonomisk politik. I år står vi derudover i den usædvanlige situation, at satspuljen ikke vil kunne tilføres nye midler i 2011. Dette er en ny oplysning, som udspringer af helt nye skøn for lønstigningerne i 2009. Den helt nye lønstatistik fra i mandags betyder således, at lønstigningerne i 2009 viser sig at være lavere end forudsat i den netop offentliggjorte Økonomisk Redegørelse. Det betyder, at der ikke bliver et bidrag til satspuljen i 2011, og at satsreguleringsprocenten i 2011 nu må skønnes til 1,9 og ikke 2,2 som angivet i Økonomisk Redegørelse. Dette har ikke noget med genopretningspakken at gøre, men skyldes alene de lave lønstigninger i 2009. Det samme forhold vil kunne gøre sig gældende i 2012, men det er endnu for tidligt at sige noget om det.

Det er misvisende, når Enhedslisten taler om, at der sker fradrag i reguleringen af pensioner, kontanthjælp m.v. på grund af satspuljen. Det forudsætter, at man accepterer Enhedslistens præmis om, hvad der udgør den korrekte opregulering af indkomstoverførslerne. I Danmark reguleres overførslerne med udgangspunkt i lønudviklingen, hvorimod det i mange andre lande sikres, at overførselsindkomsterne følger prisudviklingen. Det betyder, at reguleringen af overførslerne i Danmark sammenlignet med reguleringen i mange andre lande er favorabel, og det har vi Velfærdskommissionens ord for.

Under normale omstændigheder sikrer satsreguleringsordningen, at købekraften for personer på overførselsindkomst vil vokse hvert år. Det vil sige, at overførselsmodtagere via satsforhøjelser får del i den velstandsfremgang, som skabes af de mennesker, der til enhver tid er i arbejde. Hertil kommer, at satsreguleringen ikke er den eneste kilde til ændringer i indkomstgrundlaget for personer på overførselsindkomst. Over de seneste år har regeringen og Dansk Folkeparti gennemført en række markante forbedringer for folkepensionister og førtidspensionister med de laveste indkomster – senest med finansloven for 2010, hvor formuegrænsen for modtagelse af ældrechecken blev forhøjet med 10.000 kr., men også med finansloven for 2009, hvor førtidspensionisterne på den gamle førtidspensionsordning fik et økonomisk løft på omkring 100 mio. kr. Samtidig sikrer vores system med en satspulje, at der tages særlige hensyn til svage og udsatte grupper i vores samfund. Satspuljen bliver anvendt til foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet og kommer således også modtagere af overførselsindkomster til gode.

Kl. 16:11

Til og med 2010 er der med satspuljemidlerne samlet set afsat godt 11 mia. kr. målrettet svage og udsatte grupper i vores samfund. Det er ikke sikkert, at disse midler ville være afsat, hvis satspuljen ikke havde eksisteret. Satspuljen har igennem årene finansieret en række større og væsentlige indsatser. Der er bl.a. afsat betydelige midler til social- og behandlingspsykiatrien med to psykiatrafalter; der er afsat midler til handlingsprogrammet målrettet udsatte og svage grupper, bl.a. med Fælles Ansvar I og Fælles Ansvar II i 2002 og 2007, samt hjemløsestrategien i 2008; der er afsat midler til handlingsprogrammet målrettet udsatte børn og unge, bl.a. med »En god start til alle børn« i 2003, »Lige muligheder for alle børn og unge« i 2006, og »Lige muligheder« i 2008.

Senest har satspuljepartierne med udmøntningen af satspuljen for 2010 iværksat »Barnets Reform«, som er en større indsats rettet mod udsatte børn og unge. Ligeledes er der afsat midler målrettet kriminelle og kriminalitetstruede børn og unge. Derudover er der med aftalen for 2010 afsat over 800 mio. kr. over de næste 4 år til konkrete initiativer i en målrettet handlingsplan for psykiatri til at styrke indsatsen for sindslidende, både i behandlings- og socialpsykiatrien. Samlet har systemet med satsregulering og satspulje sikret, at de beløb, der hvert år bruges til overførselsmodtagere som samlet gruppe, gennemsnitligt er steget nogenlunde i takt med den udbetalte årsløn for beskæftigede.

Det er samlet set fortsat regeringens opfattelse, at den nuværende satsregulering og satspuljeordning er en hensigtsmæssig måde at tjene fordelingsmæssige og socialpolitiske hensyn på. Det er en ordning, der nyder bred opbakning i Folketinget. Regeringen kan på denne baggrund ikke støtte Enhedslistens forslag om at ændre satsreguleringsordningen.

Kl. 16:13

Formanden :

Tak. Der er ønske om korte bemærkninger, først er det hr. Frank Aaen.

Kl. 16:13

Frank Aaen (EL):

Finansministeren satte spørgsmålstegn ved, om vi havde den rigtige holdning, eller om det var en god tilgang, vi havde til, hvordan man regulerer pensioner og dagpenge. Vi har den enkle tilgang til regulering af pensioner og dagpenge, at den skal følge lønudviklingen, således at pensionister og arbejdsløse ikke bliver fattigere og fattigere i forhold til dem, der er i arbejde.

Den ordning, som i dag gælder, har, siden den blev etableret, på årsbasis kostet pensionister 30.000 kr. Så meget er deres pension mindre, end den ville have været, hvis man havde fulgt lønudvik-

lingen. En arbejdsløs får 45.000 kr. mindre i dagpenge sammenlignet med arbejdslønnens udvikling.

Det er altså den forskel mellem lønnen og satserne for arbejdsløse og pensionister, som regeringen nu vil øge ekstraordinært ved at suspendere satsreguleringen. Kan ministeren slet ikke se et problem i, at uligheden vokser?

Kl. 16:14

Formanden :

Ministeren.

Kl. 16:14

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Baggrunden for regeringens forslag om, at vi skal holde pause med reguleringen af overførsler, af skattefradrag osv., og at vi skal udsætte indfasningen af den sidste del af topskatten, er, at der er en regning for krisen, der skal betales.

Vi har jo ført en meget lempelig finanspolitik, som har sikret, at ledighedsudviklingen er blevet betydelig bedre, end man havde forventet. Men man kan nu se, at vi er ved at bevæge os ud af krisen, og derfor kan vi gøre regningen op. Jo før vi betaler regningen, jo bedre slipper vi igennem. Det er baggrunden for, at vi foreslår, at alle sammen i det her samfund skal bidrage til genopretningen.

Kl. 16:15

Formanden :

Hr. Frank Aaen.

Kl. 16:15

Frank Aaen (EL):

Jo, men det kan man gøre på forskellig måde. Man kunne f.eks. tage de milliarder, man har givet i skattelettelser til de rigeste i landet, og rulle dem tilbage. Så havde man løst problemet.

Nu gør man det modsatte. Man lader dem, der har fået de største skattelettelser, stort set beholde dem, de har fået, de går glip af en lille ekstra, men får lov til at beholde alt det, de har fået. Til gengæld skal dem, der ikke fik noget i skattelettelse, og som bliver snydt hver eneste gang, betale regningen.

Igen: Synes ministeren slet ikke, at der er noget problem i, at uligheden mellem de fattigste og de rigeste i samfundet øges så dramatisk, som der er lagt op til?

Kl. 16:16

Formanden :

Ministeren.

Kl. 16:16

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Jeg vil sige til hr. Frank Aaen, at vi skal huske, at Danmark er et af de mest lige samfund i verden. Der har vi alle sammen bidraget til at sikre. Og det er en værdi, som jeg sætter utrolig højt.

Når der kommer en krise, er det klart, at der også er en regning, der skal betales. Der synes jeg, at det forslag, som regeringen har fremsat, om, at vi nu alle sammen afstår fra regulering, er en god måde at løse det her på, fordi så er regningen betalt, så kan vi se fremad og begynde at diskutere, hvordan vi kan skaffe fornyet vækst og fremgang i det danske samfund.

Kl. 16:17

Formanden :

Så er der en kort bemærkning fra hr. Per Clausen.

Kl. 16:17

Per Clausen (EL):

Jeg tror da, at finansministeren er enig med mig i, at lønningerne vil fortsætte med at stige. Det vil nogle af de mest velhavende danskere

lønninger formentlig også gøre. Jeg tror da også, at finansministeren er enig med mig i, at de skattelettelser, som vi er nogle der har fået i år, ikke mindst har været til gavn for de mest velhavende.

Er det i den situation ikke paradoksalt, at dem, der skal betale den allerstørste pris, er dem, der i forvejen blev hårdest ramt af krisen, nemlig dem, der blev arbejdsløse, og de andre mennesker, der er på overførselsindkomster? Er det ikke en lille smule paradoksalt, eller er det bare sådan god, gammel, traditionel Venstrepolitik – selvfølgelig skal dem, der har mindst, også aflevere mest?

Kl. 16:17

Formanden :
Ministeren.

Kl. 16:17

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Det er, fordi vi har en opfattelse af, at kriser altid går ud over de svageste i et samfund. Og det bedste, man kan gøre for at sikre alle borgere i Danmark, er at sørge for, at der er en sund økonomi, og at vi ikke har en galopperende gæld, som vil gøre, at vi skal betale en stigende renteudgift gennem årene, en renteudgift, som virker som en gøgeunge, der fortrænger alle mulige andre fornuftige ting, som vi gerne vil bruge vores penge til.

Kl. 16:18

Formanden :
Hr. Per Clausen.

Kl. 16:18

Per Clausen (EL):

Jeg kan forstå på finansministeren, at dem, der er arbejdsløse, skal betale for krisen, for ellers vil der være andre, der også bliver arbejdsløse. Er det ikke logisk nok, hvis vi siger, at alle skal være med til at betale, og at de mennesker, der var med ved festen, de mennesker, der har fået en skattelettelser, de mennesker, der har fået enorm stor lønfremgang i de senere år, betaler i hvert fald deres andel?

Vi kan se nu, at de mennesker, der er på overførselsindkomster, kommer til at betale en langt, langt større andel af det her end den andel, de udgør af befolkningen. Og hvis man taler om, at alle skal bære byrder i fællesskab, er det vel ikke rimeligt.

Kl. 16:18

Formanden :
Finansministeren.

Kl. 16:18

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Som hr. Per Clausen kan se i regeringens udspil, er det altså rent faktisk også dem, der er i beskæftigelse og tjener mange penge, som bidrager mest til det her. Et funktionærægtespar med to børn skal således bidrage med 1.000 kr. om måneden. En enlig LO-arbejder skal bidrage med 50 kr. om måneden. Så der er altså en indbygget balance, hvor dem, der har mest, jo også bidrager mest.

Kl. 16:19

Formanden :

Tak til finansministeren. Der er ikke flere, der har bedt om korte bemærkninger. Så går vi til ordførerrækken, og den første ordfører er hr. Peter Christensen fra Venstre.

Kl. 16:19

(Ordfører)

Peter Christensen (V):

Danmark har været ramt af en økonomisk krise, som har medført store tilbageslag i den globale økonomi. Det har også ramt Danmark,

der som en lille og åben økonomi er særlig følsom over for store udsving i de globale konjunkturer.

Regeringen har i lyset af krisens påvirkning ført en offensiv politik. Vi har fremrykket offentlige investeringer, sikret finansiell stabilitet med bankpakker, holdt hånden under erhvervslivet med kreditpakker, frigivet SP-opsparingen og gennemført en fuldt finansieret skattereform. Alle de tiltag har stimuleret dansk økonomi. Faktisk er Danmark blandt de lande i OECD, som har gjort aller mest.

Derfor kan vi også se nu, at det går fremad. Finansministeriet offentliggjorde i går en økonomisk redegørelse, der viser, at vi er på vej ud af krisen. Der er stadig et stykke vej endnu, men samlet set bevæger vi os i den rigtige retning. Arbejdsløsheden er ikke steget til de højder, som vi alle sammen frygtede. Antallet af beskæftigede er i dag 85.000 højere, end det ellers ville have været uden regeringens konsekvente og ansvarlige indgriben. Og desuden kan vi se, at eksporten stiger igen.

Med andre ord: Regeringens politik har virket. Men det har ikke været gratis. Danmark har levet på lånte penge, og det er i sagens natur uholdbart på lang sigt. Nu hvor det går fremad, skal vi naturligvis begynde at fokusere på den store regning, som krisen har efterladt hos os. Det er en vanskelig øvelse, men i Danmark er vi trods alt godt rustet. Vi gik nemlig ind i krisen på den baggrund at have afdraget på vores gamle gæld, selv om mange her i Folketinget talte for, at vi skulle blive ved med at øge det offentlige forbrug endnu mere, end vi gjorde. Sagen er, at det dybest set er et spørgsmål om sund fornuft. Jo hurtigere vi betaler regningen, desto billigere bliver det. Så enkelt er det: Jo længere man venter med at betale sin gæld, desto større vokser gælden sig.

Derfor er det i alles interesse, at vi handler nu. Regeringen har præsenteret en genopretningspakke, som finansministeren allerede har redegjort for i sin tale, hvor hovedpunktet jo er, at vi alle må bidrage. Det handler om at udvise mådehold og ansvarlighed. Det handler om, at vi alle i de næste 2 år skal klare os med det, vi har i dag. Ud over at suspendere de planlagte topskattelettelser betyder det konkret, at vi fastfryser satser og regulering. Personer på overførselsindkomster vil opleve at få det samme i 2011 og 2012, som de gør i år – hverken mere eller mindre. Der er med andre ord tale om et midlertidigt stop for de automatiske reguleringer i en alvorlig økonomisk situation, der kræver, at vi som politikere handler ansvarligt og træffer de svære valg.

Der har i dag været indbudt til forhandlinger om genopretningspakken, herunder reguleringerne af overførselsindkomsterne, der er omfattet af satspuljen. Det er vores håb, at vi sammen kan finde en ansvarlig økonomisk og reel løsning med partierne, der kan sikre en genopretning af dansk økonomi.

Venstre kan heller ikke i år støtte beslutningsforslaget.

Kl. 16:23

Formanden :

Tak. Der er korte bemærkninger, først fra hr. Frank Aaen.

Kl. 16:23

Frank Aaen (EL):

Alle må bidrage. Jeg kan slet ikke forstå, at man kan få de ord over sine læber. De rigeste i samfundet, dem, der har festet, scoret på gynger og karruseller, fået enorme skattelettelser, beholder alt det, de har fået, og må vente lidt med at få resten, som er en lille sjat, hvorimod dem, der ingenting fik, og som ikke deltog i festen, skal betale. Altså, hvordan kan det være, at dem, der fik mest, skal slippe, mens dem, der ingenting fik, og som ikke har nogen skyld i krisen, skal betale? Det forstår jeg ikke.

Igen vil jeg gerne prøve at stille det spørgsmål, jeg også prøvede at stille til finansministeren: Har Venstre slet ikke noget problem med, at det, der er lagt frem, forstærker den voksende ulighed i samfundet, som allerede er indbygget i satsreguleringen, som år efter år

øger uligheden, og at man nu kommer med et forslag, der sætter endnu mere turbo på uligheden?

Kl. 16:24

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 16:24

Peter Christensen (V):

Jeg er ganske enkelt ikke enig i den udlægning, som hr. Frank Aaen kommer med, for sandheden er, at ud over at stoppe reguleringen i de her 2 år, hvad angår overførselsindkomsterne, så gælder det også den såkaldte § 20, der er i skattesystemet, og en udskydelse i 2 år af grænsen for lettelser i topskatten. Det betyder rent faktisk, at de personer, der har de højeste indkomster, også er dem, der kommer til at betale den største regning i forbindelse med at få lavet en genopretning af vores økonomi.

Helt konkret betyder det jo, at en enlig folkepensionist ikke får 140 kr., som man ellers skulle have haft. For et privatansat funktionærpar med to børn vil det i 2012 betyde et tab på 980 kr. Derfor kan man se, at de bredeste skuldre også kommer til at bære det tungeste læs. Det synes vi er rimeligt, men vi synes også, at det er rimeligt, at alle er med til at bidrage til, at vi får betalt regningen for at komme igennem krisen.

Kl. 16:25

Formanden :
Hr. Frank Aaen.

Kl. 16:25

Frank Aaen (EL):

Men vi er altså enige om, at den udvikling, som regeringen har stået i spidsen for i en del år, har øget uligheden i samfundet, og at en af mekanismerne er satspuljen, som man forsvarer at beholde, selv om det er rent tyveri fra pensionister, arbejdsløse og kontanthjælpsmodtagere. Og så kommer man oven i købet nu med en pakke, der øger uligheden endnu mere, ved at de rigeste beholder de enorme skattelettelser, de har fået, hvorimod dem, der ikke fik skattelettelser, og som ikke har deltaget i festen, ikke får noget, men kun skal betale. Er det Venstres politik at øge uligheden så systematisk?

Kl. 16:26

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 16:26

Peter Christensen (V):

Sandheden om uligheden er, at den er faldet de sidste par år, og det er den jo først og fremmest på grund af aktiemarkedet og på grund af boligpriserne. Derfor har jeg altid syntes, det var et mærkeligt mål, Enhedslisten havde, for nu kan man jo sådan set se det, som Enhedslisten har talt om i alle årene, nemlig at uligheden falder. Men det er dog på en enormt kedelig baggrund, nemlig at der skal en finansiell krise til for at stille Enhedslisten tilfreds. Det synes jeg er en mærkelig politik. For os er det hverken et mål, at der skal være fald eller stigning i uligheden, men for os er det vigtigt at have økonomisk vækst i samfundet.

Kl. 16:26

Formanden :
Så er det fru Anne Baastrup for en kort bemærkning.

Kl. 16:27

Anne Baastrup (SF):

Jeg har stået i salen det meste af dagen, så jeg har ikke sådan fulgt med i det seneste, men jeg vil godt høre hr. Peter Christensen, om

det er korrekt forstået, at regeringen vil ophæve satspuljeforliget på tværs af de aftaler, vi i øvrigt sådan sædvanligvis har her på Christiansborg, dvs. inden valget.

Kl. 16:27

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 16:27

Peter Christensen (V):

Nej, det ikke rigtigt. Jeg er sådan set glad for spørgsmålet, for vi står ved alle de forlig, vi har indgået, og følger de spilleregler, der er for indgåede forlig her på Christiansborg. Nu har regeringen fremlagt et forslag til, hvordan vi kan få betalt regningen for krisen og få genoprettet dansk økonomi, og det sidder vi jo så netop i dag og forhandler om at få tilslutning til. Vi håber, selv om dagens møder ikke har efterladt så meget håb, at der alligevel vil indfinde sig en vis ansvarlighed hos de fleste partier, og at de vil være med til, at vi finder en holdbar løsning for at få Danmark sikkert igennem krisen.

Kl. 16:28

Formanden :
Fru Anne Baastrup.

Kl. 16:28

Anne Baastrup (SF):

Det vil sige, at jeg så må forstå på hr. Peter Christensen, at der rent faktisk kommer et valg inden 1. januar, siden hr. Peter Christensen kan sige med så stor klarhed, at overførselsindkomsterne ikke vil blive reguleret efter 1. januar.

Kl. 16:28

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 16:28

Peter Christensen (V):

Valgudskrivelse overlader jeg trygt til statsministeren. Jeg har forstået på de meldinger, statsministeren har givet, at der er meget, meget lang tid til næste valg – halvandet år. Jeg har sådan set også noteret mig, at der bliver talt en hel del om valg. Jeg synes, alle partier skulle tage og trække i arbejdstøjet i stedet for, for vi har en regning, som vi skal have betalt, en regning, som vi har haft stor glæde af, for den har betydet, at Danmark er kommet betydelig mildere igennem krisen, end vi ellers ville have gjort. Men det hører også med til ansvarlig politik, at man så vil være med til at finde de 24 mia. kr., som vi i øvrigt også vil få en henstilling fra EU-systemet om at finde. Det er den ene begrundelse for, at vi skal have fundet de 24 mia. kr. Den anden og sådan set endnu vigtigere begrundelse er jo, at vi ellers risikerer betydelig højere renter, og det er jo også her, alle indkomstgrupper i det her land har en interesse i, at der er tillid til vores økonomi, for højere renter rammer alle.

Kl. 16:29

Formanden :
Så er der en kort bemærkning fra hr. Per Clausen.

Kl. 16:29

Per Clausen (EL):

Det er jo rørende at høre hr. Peter Christensen tale om, at alle skal betale. Alle medier har fuldstændig misforstået det her. Bankøkonomerne har misforstået det, alle dem, som har sagt, at det, der er kendsgerningen her, er, at af de penge, man vil skaffe ved at begrænse stigningen i overførselsindkomsterne og ved at udsætte nogle skattelettelser og sætte nogle skattefradrag i stå, vil over halvdelen blive skaffet direkte fra overførselsindkomsterne, altså fra pensioni-

ster, arbejdsløse, kontanthjælpsmodtagere og SU-modtagere. Og så skal de oven i købet også betale en del af de penge, som kommer ind via de skattefradrag, som så ikke bliver sat op.

Så jeg vil godt spørge hr. Peter Christensen: Synes hr. Peter Christensen, det er udtryk for, at alle bærer de byrder, de bør bære, når de arbejdsløse, kontanthjælpsmodtagerne, de studerende og pensionisterne skal levere mere end halvdelen af betalingen?

Kl. 16:30

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 16:30

Peter Christensen (V):

Jeg tror, det er meget vigtigt, at vi er lidt præcise med, hvad det er, vi taler om her. Altså, for en enlig dagpengemodtager taler vi om 200 kr. om måneden, som man ellers ville have fået, hvis reguleringen havde fortsat, for en enlig folkepensionist er det 140 kr. om måneden, og igen, for de højeste indkomster kan det betyde helt op til 1.000 kr. om måneden. Derfor er jeg simpelt hen ikke enig i, at de største indkomster ikke bærer det tungeste læs – og det synes jeg er helt rimeligt.

Men jeg vil gerne gentage det, jeg svarede før, nemlig at det at sikre, at der er tillid til dansk økonomi, jo er enormt afgørende, fordi vi ser, hvad der sker ude omkring: Når der ikke er tillid til økonomien, stiger renterne. Markedet derude – og jeg ved godt, at Enhedslisten jo ikke holder meget af markedet – er upolitisk, til gengæld er det enormt kontant. Og det vil betyde højere renter, og det går jo også ud over vores fælles velfærd.

Kl. 16:31

Formanden :
Hr. Per Clausen.

Kl. 16:31

Per Clausen (EL):

Jeg synes i grunden, det er lidt trist, det her. For den oplysning, jeg har om, at arbejdsløse, pensionister, SU-modtagere og kontanthjælpsmodtagere skal betale over halvdelen, stammer fra regeringens eget materiale. Det fremgår fuldstændig soleklart, at det er sådan, det er. At det så er lykkedes en økonom ansat i Venstre at finde en, som er i arbejde, og som skal betale 1.000 kr., tror jeg har krævet meget kunst, for Danske Bank kan kun komme op på det halve beløb.

Men pointen er, at oplysningen om, at det er de arbejdsløse, kontanthjælpsmodtagerne, de studerende og pensionisterne, der betaler over halvdelen her, stammer fra regeringens eget materiale. Og så spørger jeg bare hr. Peter Christensen: Synes han, det er rimeligt, at regeringen helt bevidst lader de fattigste danskere betale mest?

Kl. 16:32

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 16:32

Peter Christensen (V):

Jamen jeg har sådan set svaret på det før. Jeg er uenig i, at det er de fattigste danskere, der betaler mest. Det gør dem med de største indkomster.

Men jeg synes sådan set, det er vigtigt, at vi kommer ud af den økonomiske krise uden en stor gæld. Det vil betyde, at de renter, vi ellers skulle betale, ikke fortrænger andet velfærd. Derfor bør vi alle sammen have en interesse i at få det løst og være ansvarlige. At vi så har lagt et forslag frem, som betyder, at alle danskere er med til at

betale regningen, fordi alle danskere har glæde af, at vi ikke har den regning hængende over hovedet, synes jeg kun er rimeligt.

Kl. 16:33

Formanden :

Så er det hr. Jeppe Kofod for en kort bemærkning.

Kl. 16:33

Jeppe Kofod (S):

Tak. Jeg blev beroliget af Venstres ordførers tale om, at man selvfølgelig vil holde det forlig, man har om regulering af satspuljen. Men jeg synes, det står lidt uvist hen, hvorvidt Venstre vil holde det forlig, sådan at man på den her side af et valg ikke kan gennemføre den meget usympatiske spareplan med ikke at regulere overførselsindkomster i de næste 2 år. Jeg skal bare være helt sikker på, at jeg forstår ordføreren korrekt, altså at man ikke vil gennemføre spareplanen på den her side af et valg, for det kan man ikke, fordi man har et forlig om satspuljeregulering, sådan at der er en automatisk opregulering også i de næste 2 år, 2011 og 2012, medmindre man selvfølgelig tager et valg og regeringen bliver genvalgt, hvilket vi ikke tror sker. Så er det klart, at det er sådan, at man kan gennemføre sin usympatiske politik. Er vi enige om den forståelse?

Kl. 16:33

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 16:34

Peter Christensen (V):

Vi følger helt de spilleregler, der er for at indgå forlig, så der er sådan set ikke mere at sige til det. Men jeg synes jo, det er tankevækkende, at Socialdemokratiet gang på gang kun har kritik af måden, vi vil betale den her regning på de 24 mia. kr. på, og ikke et eneste forslag til, hvad man selv vil gøre. Jeg har noteret mig den plan, der er blevet lagt frem af SF og Socialdemokratiet, det er alt sammen ude i fremtiden, det er ting, som man kunne overveje, og måske kunne det gennemføres. Men når det kommer til, at vi vil få en henstilling om at finde 24 mia. kr. inden for de næste 3 år, og at markederne vil reagere på det signal, vi vil sende, og at man sådan set siger, at det er man fløjttende ligeglad med, er jeg dybt overrasket over, at det kommer fra et parti, som sådan set har ført Danmark ind i det regelsæt. For det regelsæt, vi nu bliver mødt med, og henstillingen om den halve procent var sådan set noget, som Nyrupregeringen tilsluttede sig og fik Danmark ind i, og da det så først træder i kraft, er de første, der vender ryggen til, Socialdemokratiet, og det synes jeg faktisk er pinligt.

Kl. 16:35

Formanden :

Hr. Jeppe Kofod.

Kl. 16:35

Jeppe Kofod (S):

Jeg ved ikke, hvorfor Venstres ordfører kommer med en masse fejlagtige påstande fra talerstolen. Det er jo sådan, at den plan, vi har lagt frem, fuldt ud lever op til EU's konvergenskrav, og så er den ikke længere.

Jeg synes bare, at det svar på spørgsmålet om regeringens forslag til en spareplan, der kommer her, er meget interessant. Det må jo betyde, at man ikke kan gennemføre suspensionen af reguleringen af overførselsindkomster fra den 1. januar 2011, medmindre der kommer et folketingsvalg før. Det må det jo betyde.

Så spørger jeg bare: Hvis nu folketingsvalget kommer efter den 1. januar 2011, er det så ikke korrekt, at regeringen ikke kan gen-

nemføre sit forslag om de næste 2 år, 2011 og 2012, at suspendere reguleringen af overførselsindkomster?

Kl. 16:35

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 16:35

Peter Christensen (V):

Jamen altså, reglerne for forlig er jo velkendte, og jeg har her sagt, at vi vil overholde de regler og den procedure, der er.

Men jeg står ikke og kommer med fejlagtige oplysninger, for sandheden er, at vi har fået en åbningsskrivelse, som i juli måned helt givet vil munde ud i en henstilling, som minimum kan beløbe sig til 0,5 pct. om året, og at man kan se, at Socialdemokratiet ikke har et eneste svar på, hvordan det skal imødekommes.

At man så har slået pjalterne sammen med SF, som er ligeglade med økonomisk ansvarlighed og EU's kriterier, er én ting, men at et parti, som selv har været med til at få Danmark ind i det regelsæt og er fløjtende ligeglad med, hvad der må komme af henstillinger, er uansvarligt. Det grænser også til populisme, at man vil bilde danskerne ind, at det hele nok skal gå, og at vi så ude i fremtiden kan komme med nogle løse ideer, når sandheden er, at hvis vi ikke kommer med klare svar de næste 3 år, så vil markederne reagere på det signal, vi dermed sender.

Kl. 16:37

Formanden :

Tak til hr. Peter Christensen. Der er ikke flere, der har bedt om ordet. Så er næste ordfører hr. Jeppe Kofod fra Socialdemokratiet.

Kl. 16:37

(Ordfører)

Jeppe Kofod (S):

Man kan rolig sige, at det her beslutningsforslag – måske noget overraskende – er blevet yderst aktuelt set i lyset af regeringens forslag om, at den automatiske regulering af overførselsindkomster bliver suspenderet i 2011-12. Regeringens forslag, ved vi jo, vil ramme de svageste grupper i vores samfund, blot for at man kan finansiere de bedst stillede ufinansierede skattelettelser igennem de borgerlige regeringers levetid. Det synes vi selvfølgelig er fuldstændig uacceptabelt.

Heldigvis, kan vi sige, har vi et bredt satspuljeforlig, der som bekendt – og vi har lige hørt det – forhindrer regeringen i at fastfryse overførselsindkomsterne, så bl.a. pensionister, arbejdsløse og syge vil opleve en nedgang i deres disponible indkomst i de to kommende år. Så set i det lys vil jeg gerne understrege, at vi som Socialdemokrater er meget glade for det satspuljeforlig, vi har, der netop forhindrer, at regeringen kan gennemføre deres usympatiske forslag, med mindre selvfølgelig der bliver udskrevet valg inden den 1. januar 2011 og regeringen mod al forventning skulle blive genvalgt.

Man kan rolig sige, at regeringens usympatiske forslag minder os om situationen, som den var, før man havde et bredt forlig om satsreguleringen. Vi skal tilbage til de borgerlige fattigfirsere, hvor man jo årligt kunne diskutere størrelsen af overførselsindkomster i Danmark; de blev ikke automatisk reguleret, og dermed kunne man sige, at der var en stor usikkerhed for pensionister, for arbejdsløse, for folk på sygedagpenge osv., i og med at de kunne være genstand for en debat ved hvert års finanslovforhandling. Man kunne tænke sig den tanke, hvis man nu ophævede forliget, at det så ville være finansministeren og statsministeren, som skulle sidde hvert år og bestemme, om pensionisterne eller de folk, der er på kontanthjælp, skulle have et løft i pensionen eller kontanthjælpen. I lyset af det, regeringen foreslog i går, synes jeg, det er en meget skræmmende tanke.

Så for Socialdemokraterne er det helt afgørende, at danskere på overførselsindkomst, hvad enten det er førtidspensionister, folkepensionister eller kontanthjælpsmodtagere, ved, hvad de har med at gøre. Regeringens forslag illustrerer jo med al tydelighed nødvendigheden af en automatisk opregulering af overførselsindkomsterne, så danskerne, der modtager disse ydelser, ikke bliver fattigere, mens vi andre bliver rigere. Så jeg vil gerne sige på vegne af Socialdemokraterne, at det er sådan, at vi er nødt til at afvise Enhedslistens forslag. Og så håber jeg i øvrigt på, at vi, når der kommer et nyt flertal, kan se på at afskaffe meget af den usympatiske politik, som regeringen sammen med Dansk Folkeparti har gennemført – jeg kan bare nævne startydelsen, kontanthjælpsloftet, 450-timers-reglen og varighedsbegrænsningen på sygedagpenge. Så vil jeg også gerne minde om, at Socialdemokraterne og SF i deres skatteforslag »Fair Forandring« jo har foreslået at give pensionisterne 5.000 kr. mere årligt. Så vi synes, at der også der er et vigtigt budskab. Tak.

Kl. 16:40

Formanden :

Tak. Der er korte bemærkninger. Hr. Frank Aaen

Kl. 16:40

Frank Aaen (EL):

Vi er jo selvfølgelig helt enige i Socialdemokratiets kritik af regeringens forslag, altså at det er usympatisk, og at det øger uligheden. Men når hr. Jeppe Kofod så siger, at det, der er vigtigt, er, at dem på overførselsindkomst ikke bliver fattigere, mens andre bliver rigere, er jeg nødt til at sige, at det jo er mekanismen i satsreguleringen, som Socialdemokratiet her støtter opretholdelsen af. År efter år øges forskellen mellem dem, der er i arbejde, og dem, der er arbejdsløse eller på pension – år efter år. Det er jo den mekanisme, vi siger skal ophæves. Når nu regeringen har sagt, at de vil opsiges forliget om satsreguleringen, var det så ikke på tide, at Socialdemokratiet sagde: Top, det gør vi?

Det, der er den nye regerings opgave, når den kommer til – og det gør den – er at sørge for, at pensioner og dagpenge til arbejdsløse ikke falder bagud i forhold til lønudviklingen.

Kl. 16:41

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 16:41

Jeppe Kofod (S):

For det første er det ikke korrekt, at modtagere af overførselsindkomster bliver fattigere, mens andre bliver rigere med den her satsregulering. Tværtimod sikrer man med satsreguleringen, at også modtagere af overførselsindkomster får en fremgang i deres disponible indkomster med den satsregulering, der er, og det er et meget vigtigt princip for os at holde fast i.

Lige præcis i dag, når vi diskuterer på den baggrund, vi gør, synes jeg egentlig, jeg må sige, at der jo er alle mulige gode argumenter for, at vi har et bredt forlig om satsreguleringen. Det er også det, der i virkeligheden gør, at vi forhindrer, at regeringen kan gennemføre sit forslag sammen med Dansk Folkeparti, i hvert fald på den her side af et valg, for man har jo lige bekræftet fra talerstolen, at man ikke vil bryde et forlig. Derfor vil vi holde fast i det forlig; når man har en satsregulering, er det en forsikring for, at de her menesker, der er på overførselsindkomster, både pensionister og andre, har en real fremgang også i de kommende år. Så det vil vi gerne holde fast i.

Kl. 16:42

Formanden :

Hr. Frank Aaen.

Kl. 16:42

Kl. 16:45

Frank Aaen (EL):

Jamen det ændrer jo ikke ved, at pensionisterne i de år, satsreguleringen har virket, er faldet 30.000 kr. bagud i forhold til lønudviklingen. Arbejdsløse er faldet 45.000 kr. tilbage i forhold til lønudviklingen. Og lige præcis det argument med, at forliget skulle forhindre regeringen i at forringe forholdene, kan vi jo se ikke passer. Den eneste måde, man kan forhindre regeringen i at forringe forholdene for arbejdsløse og pensionister på, er jo at vælte den, fjerne den. Forliget gør det ikke, det har vi jo lige fået demonstreret. Derfor vil jeg sige, at det da ville være smukkere og et stærkere budskab for at få væltet regeringen at sige, at når den nye regering kommer til, så bliver der fuld regulering af alle pensioner og dagpenge.

Kl. 16:43

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 16:43

Jeppe Kofod (S):

Jeg synes ikke, at Enhedslistens ordfører har ret. Tværtimod har vi hørt fra talerstolen i dag, at man fra regeringens side vil respektere det forlig, der er – indtil et valg. Men efter et valg kan man selvfølgelig gøre, hvad man har lyst til. Der er det bare vigtigt at vide som vælger, at vælger man den samme regering en gang til, den borgerlige regering, ja, så får man altså en regering, der vil fastfryse de her satsreguleringer og ikke regulere overførselsindkomsterne. Derfor er det så afgørende. Hvis man ikke havde haft det forlig, kunne regeringen sammen med Dansk Folkeparti jo have gennemført deres usympatiske politik i morgen. Derfor synes jeg, det er forkert, når hr. Frank Aaen påstår, at det her forlig ikke forhindrer det, regeringen har foreslået.

Så vil jeg bare sige ud over det, at vi sådan set også fra Socialdemokraternes side har lagt vægt på at forbedre pensionisternes forhold. Jeg nævnte, at vi i vores skatteforslag »Fair Forandring« jo har afsat 5.000 kr. årligt til et løft i pensionerne. Det synes vi er meget vigtigt. Og så synes jeg i øvrigt, det er vigtigt at se på nogle af de andre usympatiske regler, der er; jeg nævnte kontanthjælpsloftet og andre elementer, som regeringen har gennemført sammen med Dansk Folkeparti. Det håber jeg også at Enhedslisten vil være med til at ændre efter et folketingsvalg. Men lige nu er vi altså glade for, at vi har et forlig.

Kl. 16:44

Formanden :

Så er det hr. Per Clausen, kort bemærkning.

Kl. 16:44

Per Clausen (EL):

Jeg vil bare være helt sikker på, at jeg har forstået, hvad der er Socialdemokraternes holdning i den her sag. Nu opsiges Venstre og Konservative og Dansk Folkeparti jo i praksis forliget og går til valg på, at det er opsagt. Når det så bliver den såkaldt røde blok, der vinder valget, vil Socialdemokraterne opsøge Venstre og Konservative og Dansk Folkeparti og sige: Skal vi ikke lave det samme forlig igen? Så kan Venstre og Konservative og Dansk Folkeparti lægge en begrænsning på udviklingen i overførselsindkomsterne, indtil vi nærmer os et nyt valg, og hvis de så vurderer, at de er ved at vinde, kan de sige, at de opsiges forliget igen. Altså, er det ikke en lidt uklog taktik, hvis man skal være sådan lidt offensiv og fremadrettet?

Kl. 16:45

Formanden :
Ordføreren.**Jeppe Kofod (S):**

Nej, jeg synes, det er forkert fremstillet. Altså, det, vi helt klart lægger vægt på, er, at vi har et forlig. Det er derfor, at jeg har gjort så meget ud af at spørge Venstres ordfører, om de står ved deres forlig. Det vil sige, at de ikke kan ændre ved satsreguleringen på den her side af et folketingsvalg; sådan må man forstå det.

Så synes jeg, det er meget klart, at til et folketingsvalg må vælgerne jo tage stilling til, om de vil have det, som vi har foreslået sammen i S og SF – både »Fair Forandring«, vores skatteforslag, og »Fair Løsning«, et svar på den krise, vi står i, hvor vi har en række gode forslag, der også handler om nogle af de dårligt stillede grupper i vores samfund. Det synes jeg er meget vigtigt.

Vi vil gerne holde fast i satsreguleringsforliget, men det er klart, at hvis de borgerlige går til valg på at opsiges det forlig, er de velkomne til det. Vi vil glæde sig til en valgkamp, hvor vi kan diskutere det her. Vi synes, det er dybt usympatisk, at de dårligt stillede danskere skal betale for de skattelettelser, som regeringen har givet her til de mest velbærgede danskere.

Kl. 16:46

Formanden :

Hr. Per Clausen.

Kl. 16:46

Per Clausen (EL):

Nu har jeg jo svært ved at forestille mig – men min fantasi er begrænset – at Venstre og De Konservative vil gå til valg uden at insistere på, at man vil gennemføre det her stop i forhold til overførselsindkomsterne. Det vil jo sige, at så er forliget opsagt. Jeg må gå ud fra, at det er sådan, det er.

Så er mit spørgsmål bare til hr. Jeppe Kofod: Er Socialdemokraternes svar på det, at efter et valg, som vi har vundet, vil Socialdemokraterne hellere lave en aftale med Venstre, De Konservative og Dansk Folkeparti om at videreføre det satssystem, vi har haft indtil nu, altså lave en aftale om det, end de vil lave en aftale med Enhedslisten om at sikre, at folk på overførselsindkomster reelt får dækket det, der svarer til den udvikling, der er på lønområdet?

For det er da rart at vide, om det er sådan, at Socialdemokraternes offensive svar på de borgerlige partiers angreb er at sige: Vi vil kæmpe til det sidste for, at det bliver ved med at være så uretfærdigt, som det har været; det må bare ikke blive værre.

Kl. 16:47

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 16:47

Jeppe Kofod (S):

Jeg tror, det er meget klart, hvad vi gerne vil. Vi vil gerne holde fast i, at der er et forlig om satsreguleringen, som vi synes er helt afgørende for, at folk på overførselsindkomster – pensionister, førtidspensionister, kontanthjælpsmodtagere og andre grupper – får den her reallønsfremgang fremover. Der må jeg bare sige, at det forlig forhindrer, at regeringen kan gennemføre deres spareplan. Det har vi jo fået bekræftet, og dermed falder deres plan jo også til jorden.

Så har der været noget – for der har foregået en debat lige nu, og der er nogle forhandlinger ovre i Finansministeriet, som jeg ikke ved hvad ender i, men det må vi jo se. Men som jeg har forstået det, kan regeringen ikke gennemføre den del af deres spareforslag – hvis de får flertal for det sammen med Dansk Folkeparti – før efter et folketingsvalg, fordi de har sagt, at de vil respektere forliget. Så siger jeg bare: Så går vi til valg på det, og så må vi se.

Vi opsiges ikke nogen aftale, noget forlig. Vi synes, det er vigtigt at have en bred aftale om det her, men hvis regeringen gør det, må det være deres politik. Men det har vi ikke fået at vide endnu, så vi må se, hvad der sker.

Kl. 16:48

Formanden :

Tak til hr. Jeppe Kofod. Der er ikke flere korte bemærkninger. Den næste ordfører er fru Pia Adelsteen fra Dansk Folkeparti.

Kl. 16:48

(Ordfører)

Pia Adelsteen (DF):

Vi har i Dansk Folkeparti tidligere givet udtryk for, at vi gerne ser satspuljerne forsvinde, så midlerne tilbageføres til folkepensionister, førtidspensionister og andre på overførselsindkomst. Den holdning har vi sådan set stadig.

Vi er dog også blevet en del af satspuljeforliget. Det blev vi i 2003. Det er vi blevet ud fra den betragtning, at da der ikke var flertal i Folketinget for at afskaffe ordningen, ville vi gerne være med til at have indflydelse på, hvad midlerne går til.

For os er det vigtigt at hjælpe mennesker på overførselsindkomst, og vi har derfor også gang på gang været med til f.eks. at opjustere beløbet på ældrechecken og hjulpet til bedre vilkår for førtidspensionister. Og jeg vil da nævne, at før satspuljen blev indført, var der ikke en helt automatisk løn- og prisfremskrivning af overførselsindkomster, og den er der trods alt nu.

Så finder jeg det lidt bemærkelsesværdigt, at Enhedslisten fremsætter et forslag, hvor satspuljemidlerne skal udbetales som en stigning i overførselsindkomsterne. Det forstår jeg sådan set godt. Men samtidig skal de projekter, der er sat i gang via satspuljemidler, finansieres af midler via finansloven. Der er ikke anvist nogen finansiering af, hvordan man har tænkt sig det. Det betyder sådan set, at man skal bruge det dobbelte beløb af det, der ligger i satspuljen i dag, uden at vise, hvordan det skal finansieres. Og i betragtning af den krise, vi har, finder jeg det lidt bemærkelsesværdigt.

Dansk Folkeparti kan i hvert fald ikke støtte forslaget.

Kl. 16:49

Formanden :

Så er der korte bemærkninger. Det er først hr. Frank Aaen.

Kl. 16:49

Frank Aaen (EL):

Det her med finansieringen har vi så rigeligt fremlagt i vores finanslovforslag, så det er ikke noget problem. Det kan jeg fremsende, hvis der er brug for det. Jeg har sågar her i dag bedt om at komme over i Finansministeriet og deltage i forhandlinger, fordi jeg mente, at jeg havde et godt forslag, der kunne bidrage med 130 mia. kr., et forslag, som faktisk er ret enkelt, nemlig at fremrykke en beskatning, der allerede skal ske i forvejen. Så det er ikke sådan, at vi ikke har pengene. Men er det ikke lidt mærkeligt, hvis det er rigtigt, hvad man har kunnet læse i aviserne, at når Dansk Folkeparti mener, at satsreguleringen er forringet på grund af satspuljen, så går man lige pludselig ind og fjerner satsreguleringen fuldstændig, samtidig med at man lader de rigeste beholde de skattelettelser, de har fået i år? Er det ikke en noget mærkelig modsætning i forhold til de pæne ord om, at man gerne vil regulere pensioner og dagpenge med lønudviklingen?

Kl. 16:51

Formanden :

Ordføreren.

Pia Adelsteen (DF):

Nu ved jeg ikke rigtig, hvor man har det fra, at vi vil fjerne satsreguleringen, for mig bekendt sidder man og forhandler lige nu. Jeg ved ikke, hvad resultatet bliver, og jeg har ikke hørt noget om, at vi ønsker at fjerne den regulering, der er nu, for den har vi sådan set syntes var o.k. lige fra starten. Det er vigtigt for os at sikre, at pensionister m.fl. på overførselsindkomst får en ordentlig regulering og kan leve.

Kl. 16:51

Formanden :

Hr. Frank Aaen.

Kl. 16:51

Frank Aaen (EL):

Det er sådan en god politisk leg: Da jeg ikke deltager i forhandlingerne, så ved jeg ikke, hvad der sker. Det betyder, at alle vi andre ved mere, fordi vi læser aviser. Det er muligt, at der er nogle af de fattigste pensionister, der slipper ved det, der forhandles om i øjeblikket, men det, der er lagt op til, og det, der giver den største sum penge i det, regeringen gerne vil for at komme op på 24 mia. kr., er stoppet for satsreguleringen. Så kan ordføreren da dårligt stå her og sige, at man ikke ved, om det sker. Men kan jeg så få det tilsagn, at når man har den holdning, at satserne skal følge lønudviklingen, så kan man ikke stemme for, at arbejdsløse skal have fjernet satsreguleringen?

Kl. 16:52

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 16:52

Pia Adelsteen (DF):

Nej, det tilsagn vil jeg ikke give, for der pågår forhandlinger lige nu, og enhver, der har siddet i en forhandling, ved, at så sidder man og drøfter frem og tilbage, og så bliver der givet og taget lidt. Og jeg vil ikke på forhånd sige, om der bliver sagt ja eller nej til nogle ting, det vil jeg ikke.

Kl. 16:52

Formanden :

Så er det hr. Per Clausen for en kort bemærkning.

Kl. 16:52

Per Clausen (EL):

Det vil sige, at på trods af at Dansk Folkeparti principielt mener, at overførselsindkomsterne skal følge lønudviklingen, accepterede man godt nok i første omgang satspuljeforliget, fordi man så kunne få lov til at være med til at fordele de penge, som pensionister og andre skulle have haft. Men på trods af at man har det principielle standpunkt, siger Dansk Folkeparti: Det kan da godt være, at vi stemmer for, at de slet ingen regulering skal have.

Det er det, fru Pia Adelsteen siger nu: at det er meget muligt, at Dansk Folkeparti ender med at stemme for, at en lang række grupper ingen regulering skal have overhovedet. Altså, mener fru Pia Adelsteen, at det er rimeligt, og at det er udtryk for, at de bredeste skuldre skal bære de tungeste byrder, og hvad man ellers plejer at sige?

Kl. 16:53

Formanden :

Ordføreren.

Pia Adelsteen (DF):

Som jeg sagde tidligere, har vi hele tiden syntes, at satspuljen skulle fjernes. Det har der ikke været flertal for, og derfor vil vi gerne være med til at fordele midlerne. Med hensyn til de forhandlinger, der er nu, i forhold til regeringens oplæg skal jeg ikke stå og forsvare, hvad regeringen er kommet med af oplæg, og jeg vil heller ikke stå på Folketingets talerstol og sige, hvad der sker under forhandlingerne. Det kan jeg simpelt hen ikke, og jeg vil det ikke.

Kl. 16:53

Formanden :

Hr. Per Clausen.

Kl. 16:53

Per Clausen (EL):

Så vidt jeg har forstået på medierne i dag, er det sådan, at det er Dansk Folkeparti, der afgør, hvorvidt der er en eneste person på overførselsindkomst, der ikke får reguleret sin ydelse. Det er altså Dansk Folkeparti, som helt konkret bestemmer, om regeringen kommer igennem med sit forslag om, at pensionisterne skal have en lave-re regulering, at de arbejdsløse ingen regulering skal have, at kontanthjælpsmodtagerne ingen regulering skal have, at SU-modtagerne ingen regulering skal have.

Det er Dansk Folkeparti, der afgør det, for hvis Dansk Folkeparti ikke støtter det, er der ikke noget flertal for det. Derfor kunne det jo være interessant, hvis Dansk Folkeparti havde noget, der bare mindede om en principiel holdning til det her. Eller skal jeg forstå det på den måde, at de arbejdsløse godt må blive frataget deres regulering, hvis Dansk Folkeparti til gengæld sikrer, at dem, der har for mange børn, ikke får børneydelse fremover, eller at man tager nogle penge fra ulandene, altså at hvis man bare får det, er man sådan set ligeglad med de arbejdsløse?

Kl. 16:53

Kl. 16:54

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 16:54

Pia Adelsteen (DF):

Igen vil jeg sige, at jeg ikke vil kommentere de forhandlinger, der pågår lige i disse minutter; det vil jeg simpelt hen ikke. Vi har givet udtryk for vores holdning. Vi har også forsøgt at give udtryk for, hvordan man kunne finde nogle penge. Jeg ved godt, at det heller ikke er Enhedslistens kop te, at vi fjerner noget fra ulandsbistanden, eller at vi vil indkomstregulere børnechecken, hvilket vi har foreslået. Men jeg vil ikke kommentere de igangværende forhandlinger.

Kl. 16:55

Formanden :

Tak til fru Pia Adelsteen. Der er ikke flere korte bemærkninger. Vi går videre i ordførerrækken, og det er fru Anne Baastrup som ordfører for SF.

Kl. 16:55

(Ordfører)

Anne Baastrup (SF):

Jeg vil gentage det, som hr. Ole Sohn sagde tilbage i 2006-2007, da det samme beslutningsforslag blev fremsat af Enhedslisten. Vi står ved den satspuljeaftale, der er lavet tilbage i 1980'erne, og som blev gentaget i 1990'erne. Man kan selvfølgelig altid gå ind og se på reguleringssatsen, men det, der er det centrale – og det synes jeg i den grad kommer frem nu – er, at vi har bastet og bundet højrefløjten til ikke at fjerne reguleringen af bestemte typer overførselsindkomster. Det kunne man i 1980'erne, hvor man kunne gå rundt og småtage

lidt fra kontanthjælpsmodtagere og andre, som man ikke rigtig brød sig om, og så blev der lavet den her satspuljeaftale.

Grunden til, at den daværende konservativt ledede regering hoppede på den, var, at man fik den her særlige pulje til specielle sociale initiativer, der især rettede sig mod mennesker på overførselsindkomster.

Man kan altid diskutere det, og vi er også villige til at finde en anden finansiering af selve satspuljen. Men der ligger to elementer i det her, nemlig en aftale om regulering og så en aftale om en pulje. Vi har ved flere lejligheder sagt, at det med puljen kan vi godt snakke om, men vi vil ikke under nogen omstændigheder placeres i en situation, hvor regeringen kan sige, at vi har opsagt satspuljeaftalen, og da slet, slet ikke under de nuværende omstændigheder, så vi kan ikke støtte forslaget.

Kl. 16:56

Formanden :

Så er det hr. Frank Aaen med en kort bemærkning.

Kl. 16:56

Frank Aaen (EL):

Jamen jeg synes, at det er fantastisk. Her, hvor regeringen siger, at den vil bryde forliget, og at den vil ødelægge den reguleringsmekanisme, kommer der ikke et klart svar fra SF, hvor SF siger: Vores mål er det modsatte, nemlig en fuld regulering, og når vi så efter valget også får overbevist Socialdemokratiet om det synspunkt, har vi til og med også Dansk Folkeparti med på en fuld regulering af pensioner og arbejdsløshedsdagpenge. Altså, var det ikke noget klo-gere at gå i offensiven?

Jeg siger faktisk, at jeg synes, at S og SF har gjort det meget godt og er gået i offensiven mod den plan, regeringen har lagt frem, og som tager fra de fattigste og giver til de rigeste. Men skulle man så ikke også på det her punkt sige, at efter et valg kommer der en fuld regulering af dagpengene og pensionerne?

Kl. 16:57

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 16:57

Anne Baastrup (SF):

Jeg er fuldstændig på det rene med, at både hr. Frank Aaen og jeg håber på, at vi kan få en ny regering med et nyt flertal efter næste valg. Og jeg håber og satser også på, at den nye regering kan vare i rigtig mange år. Jeg har bare en vis tvivl om, hvorvidt den kan vare resten af det danske samfunds levetid. Derfor kunne jeg godt forestille mig, at man måske kunne komme i en situation, hvor det ville være vigtigt for os, at vi havde en satsreguleringsaftale, således at en højrefløjtsregering, der vil skære i overførselsindkomsterne meget, meget langt frem i tiden, ikke kan gøre det, fordi vi har et forlig.

I 1980'erne viste Schlüterregeringen, at den ville skære i overførselsindkomsterne til mennesker, den ikke kunne lide. Den her regering gør det samme. Sagen er den, at det kan vi risikere igen om 10, 15, 20 år, hvor vi igen kan sidde med sådan en regering, der gør det. Den model hopper jeg ikke på.

Kl. 16:58

Formanden :

Hr. Frank Aaen.

Kl. 16:58

Frank Aaen (EL):

Nej, men som vi har set, er den jo heller ikke en garanti mod, at det sker. Den eneste garanti for, at det ikke sker, er, at vi får væltet rege-

ringen og får en ny regering, der sidder på venstrefløj. Det er det, der er virkeligheden i det.

For at tage et lidt andet tema op vil jeg spørge: Hvornår skal den ligesom revideres? Indtil videre har den kostet en pensionist 30.000 kr. om året i forhold til lønudviklingen, en arbejdsløs 45.000 kr. om året i forhold til en lønmodtagerindtægt og en kontanthjælpsmodtager 36.000 kr. om året i forhold til lønudviklingen. Skal det bare fortsætte evigt? Eller er man nødt til at stoppe den ulighed?

Kl. 16:59

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 16:59

Anne Baastrup (SF):

Her og nu holder vi fast i det her forlig. Efter valget må vi så tage en diskussion om, hvad det er, der skal til. Vi har jo, som hr. Jeppe Kofod også beskrev det, i vores udspil »Fair Forandring« lagte op til, at man fjerner starthjælpen, at man fjerner kontanthjælpsloftet, og at man giver et særligt tilskud til førtidspensionister, kontanthjælpsmodtagere og folkepensionister.

Det synes jeg at vi her og nu skal stå fast på. For det, der er helt afgørende vigtigt, er, at regeringen ikke kommer igennem med den her fuldstændig ulighedsskabende politik, som den lægger op til med det her forslag, som den er kommet med – den såkaldte genopretningsplan.

Kl. 17:00

Formanden :

Tak til fru Anne Baastrup. Den næste ordfører er fru Helle Sjelle fra Det Konservative Folkeparti.

Kl. 17:00

(Ordfører)

Helle Sjelle (KF):

Se, det er jo ikke mindre end fjerde gang, at Enhedslisten fremsætter et beslutningsforslag om at lade overførselsindkomsterne stige lige så meget som lønnen på arbejdsmarkedet og samtidig afskaffe satspuljen. Og det er også fjerde gang, at vi her i Folketinget skal bruge tid på at diskutere forslaget, som de seneste tre gange er blevet stemt ned af et massivt flertal.

Vi Konservative mener, at det skal kunne betale sig at arbejde. Det skal kunne betale sig at arbejde hver eneste dag, at yde en ekstra indsats for at forsørge sig selv. Vi arbejder for at skabe et samfund, hvor de fleste forsørger sig selv, og hvor der derfor er råd til at hjælpe de svageste til at få et bedre liv. Og jeg må jo så konstatere, at den holdning deler Enhedslisten tydeligvis ikke. Enhedslisten lægger nemlig med beslutningsforslaget op til, at man skal opleve samme indkomstfremgang, uanset om man gennem arbejde forsørger sig selv, eller om man lever for fællesskabets regning. For Enhedslisten er total økonomisk lighed åbenbart et mål i sig selv, et mål, som åbenbart også helliger alle midler.

Men jeg tillader mig at konstatere, at den model, som Enhedslisten advokerer for, jo rent faktisk er prøvet i praksis. I de tidligere socialistiske lande tjente alle borgere, på nær naturligvis partitoppen, det samme. Alle fik den samme lave løn, og hvad var resultatet? At tilskyndelsen til at yde en ekstra indsats på arbejdsmarkedet var væk, og at produktion og produktivitet derfor var uhyggelig lav. De socialistiske samfund oplevede derfor en så udbredt fattigdom og elendighed, at man stadig kan opleve rester af den i de central- og østeuropæiske lande den dag i dag.

Derfor må jeg også sige, at Enhedslistens forslag ikke er vejen frem, hvis målet er et samfund med vækst og velstand, og hvor der derfor er råd til velfærd. Men som sædvanlig gør Enhedslisten sig ikke nogen realistiske tanker om, hvordan de vil finansiere deres sam-

fundsvisioner, ikke ud over at brandskatte landet, Danmarks mest produktive og professionelle erhvervsledere og selskaber, så man er sikker på, at der er et håb om, at alle forlader landet.

Når det så er sagt, vil jeg gerne understrege, at vi Konservative er glade for den såkaldte satspuljeordning, som har været gældende siden 1990, og som alle partier på nær Enhedslisten deltager i. Satspuljeordningen indebærer, at overførselsindkomsterne næsten stiger i takt med lønnen på arbejdsmarkedet, og at resten lægges over i puljen. Det er en pulje, som bliver brugt til at forbedre livet for de svageste grupper i det danske samfund, og som konservativ er jeg glad for, at vi så målrettet kan hjælpe nogle af de danskere, der har aller mest behov for det. Vi interesserer os som konservative meget for, at den politik, vi fører, er socialt afbalanceret, og derfor er vi også glade for de mange socialpolitiske tiltag, som satspuljen muliggør, for at hjælpe de mennesker her i landet, der reelt er svage, og som har brug for en hjælpende hånd.

Jeg ved ikke, hvordan det er med Enhedslisten, men jeg anser altså ikke alle danskere på overførselsindkomst for at være svage, for i så fald er knap 2 millioner – knap 2 millioner – svage, og det vil sige næsten 40 pct. af den danske befolkning, og jeg må blot konstatere, at sådan ser vi ikke på den sag. Vi ønsker at målrette velfærdsydelse til den lille del af de mange danskere på overførselsindkomst, som reelt har et behov, ellers bevæger vi os i retning af et forsørger-samfund, hvor de få skal forsørge de mange, og det kan ikke være meningen.

Alt i alt kan vi Konservative altså på ingen måde bakke op om beslutningsforslaget, der vil betyde et stort skridt i retning af et forsørgersamfund. I et socialistisk forsørgersamfund er de første og største tabere de socialt svageste, fordi der ikke er råd til at sikre dem en ordentlig hjælp. Det samfund, som Enhedslisten ønsker sig, er med andre ord hamrende socialt uretfærdigt og urimeligt.

Kl. 17:04

Formanden :

Der er adgang til en kort bemærkning for hr. Frank Aaen.

Kl. 17:04

Frank Aaen (EL):

Jeg er nødt til at sige, at socialisme altså er mere, end at pensioner og dagpenge til arbejdsløse følger lønudviklingen. Det tror jeg nok jeg bare må konstatere stille og roligt.

Men det er korrekt, som fru Helle Sjelle siger, at Enhedslisten har rejst det her spørgsmål flere gange. Det var et af de første spørgsmål, vi tog op, da vi kom ind for snart 16 år siden, og vi har fulgt det jævnlige. Og der er en god grund til, at vi har fulgt det, for dengang vi startede med at rejse det, var forskellen for en pension sammenlignet med lønudviklingen 2.000 kr., i dag er forskellen 30.000 kr. Dengang var forskellen for arbejdsløshedsdagpengene sammenlignet med, hvad de ville have været, hvis vi havde fulgt lønudviklingen, under 3.000 kr., i dag er det 45.000 kr. Så uligheden er altså bare eksploderet i den periode, vi har været her.

Men er det ikke korrekt, at det også er konservativ politik, at vi skal have mere ulighed i samfundet?

Kl. 17:05

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 17:05

Helle Sjelle (KF):

Det er sådan, at vi Konservative gerne vil have, at man har mulighed for at leve et ordentligt liv i Danmark, og det uanset om man er blandt de svage i vores samfund, som skal have en hjælpende, varm hånd, eller man er blandt dem, der er mere velstillede, og som faktisk har brug for at have mulighed for at tjene nogle penge, såle-

des at der også er nogle, som vi bl.a. kan bruge af til dem, der ikke har det så godt. Det er det, der er konservativ politik. Vi vil meget gerne have, at der er mulighed for at fastholde nogle af de borgere her i landet, frem for at de flygter til udlandet, fordi vi måske har en politik her i landet, som gør, at det ikke altid er så attraktivt at være her, fordi vi simpelt hen beskatter folk for meget. Vi har ikke noget imod, at der er nogle mennesker, som tjener nogle penge, og som får hjulene til at dreje rundt.

Kl. 17:06

Formanden :

Hr. Frank Aaen.

Kl. 17:06

Frank Aaen (EL):

Konservative mener åbenbart, det er så vigtigt at fastholde en succesrig bankdirektør som Peter Straarup i landet ved at give vedkommende 0,5 mio. kr. i skattelettelse. Det må jeg sige er et sats, der vil noget – uden stor garanti for, at det nytter. Men det er så konservativ politik. Det er helt i orden. Og jeg kan forstå, at det er en god idé, at uligheden vokser i samfundet. Det er derfor, det i dag er dem, der har allermindst, der skal betale – apropos de forhandlinger, vi har ovre i Finansministeriet – hvorimod de, der har fået de store skatteletter, herunder Straarups halve million kroner, får lov til beholde det, de har fået. Konservativ politik.

Men kan vi ikke få et klart svar: Er det konservativ politik, at uligheden i samfundet skal vokse?

Kl. 17:07

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 17:07

Helle Sjelle (KF):

Jamen det er konservativ politik, at man har mulighed for at leve et liv på den måde, som man ønsker det, og derfor skal der være nogle ordentlige rammer. Der skal være nogle rammer, så den, der er god til og klar til at klare sig selv, kan gøre det og udnytte sine talenter og sine evner fuldt ud, og så skal der også være mulighed for, at der er plads til svage, som har brug for en ekstra hjælpende hånd. Det er det, der er konservativ politik.

Med hensyn til de forhandlinger, som foregår i Finansministeriet på nuværende tidspunkt, må jeg jo sige, at den plan, som er fremlagt fra regeringens side, jo netop lægger op til, at alle bliver nødt til at give lidt, for at vi netop kan rette op på den krisesituation, som vi står i. Det er ikke nogen nem situation, men det er en situation, som vi er nødt til at gøre noget ekstra for at få rettet op på.

Kl. 17:08

Formanden :

Tak til fru Helle Sjelle. Der er ikke flere, der har bedt om korte bemærkninger. Næste ordfører er så hr. Johs. Poulsen fra Det Radikale Venstre.

Kl. 17:08

(Ordfører)

Johs. Poulsen (RV):

Tak for det. Vores ordfører har ikke mulighed for at være til stede, så jeg skal på vegne af Det Radikale Venstre meddele, at vi i lighed med de tidligere gange, hvor spørgsmålet er blevet bragt op af Enhedslisten, også denne gang er imod beslutningsforslaget.

Vi er som de fleste andre partier med i de aftaler, der er om satspuljen, og vi er i øvrigt tilhængere af den model, som man har anvendt der. Vi mener, at den giver to fordele. Dels sikrer den en automatisk regulering på tværs af de meningsforskelle, vi også har hørt

her i debatten og i de her dage kan se der er om, hvorvidt der bør være en fornuftig regulering i forhold til den udvikling, der i øvrigt er i samfundet, dels giver den mulighed for at finansiere en lang række tiltag på socialområdet, psykiatriområdet og andre områder, som har været meget, meget nødvendige.

Så derfor er vi sådan set meget godt tilpas med de aftaler, der ligger på området, og den måde, man har gjort tingene på. Vi har arbejdet med at sikre en så høj kvalitet som muligt i udmøntningen af satspuljen, og det vil vi fortsat gøre, når der er mulighed for det.

Vi har dog bemærket, at finansministeren i dag har meddelt, at det er hans forventning, at der med de skøn, som ligger for indkomstudviklingen, for så vidt angår 2011 og muligvis også 2012, er en lønudvikling, der ligger under de 2 pct., og at der derfor overhovedet ikke vil være nogen satspuljemidler at forholde sig til i 2011 og 2012. Og så kan man jo sige, at man i hvert fald slipper for at have den type diskussion i de 2 år; for da er der jo så heller ikke nogen midler, man så kan flytte et andet sted, af den simple grund, at lønudviklingen skønnes at være mindre. Det er måske ikke den løsning, som man ligefrem stiler efter, men jeg kan bare konstatere, at det så ville være situationen omkring det.

Kl. 17:10

Formanden :

Tak til hr. Johs. Poulsen. Der er her på det seneste alligevel ønske om en kort bemærkning fra hr. Frank Aaen.

Kl. 17:10

Frank Aaen (EL):

Det er jo muligt, at satspuljen på den måde forsvinder i et par år, men så vidt jeg nu forstod finansministerens forslag fra i går, var det jo sket i forvejen, for når man fjerner satsreguleringen, er der vel heller ikke nogen satspulje. Så det var ikke så stor en nyhed, som ministeren lige gjorde den til.

Men er det rigtigt forstået, som jeg hørte det, at Det Radikale Venstre i virkeligheden godt kunne gå ind for en fastfrysning af satserne, på betingelse af at man samtidig kunne komme igennem med reformer i retning af at fjerne efterlønnen og at halvere dagpengeperioden?

Kl. 17:11

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 17:11

Johs. Poulsen (RV):

Det, jeg nævnte før, da jeg refererede til finansministeren – men finansministeren må jo svare for sig selv – var en konstatering af, at uanset hvad regeringen i øvrigt tumler med af planer i de her dage, er der formodentlig, som det skønnes nu, en lønudvikling i 2011 og måske også i 2012, som jeg hørte det, der betyder, at der reelt ikke vil være nogen midler i satspuljen. Og så må man jo sige, at det i al fald i den periode er en pseudodiskussion, som føres i den her sammenhæng.

Nej, det, som Det Radikale Venstre helst vil, hvis hr. Frank Aaen gerne vil vide det, er sådan set, at man får færrest mulige mennesker på overførselsindkomster. Vi så langt hellere, at man arbejdede meget, meget intensivt med, at flere fik mulighed for overhovedet at undgå at være på overførselsindkomster. Det er den bedste socialpolitik, man overhovedet kan lægge for dagen.

Kl. 17:11

Formanden :

Tak til hr. Johs. Poulsen. Så er det hr. Frank Aaen som ordfører for forslagsstillerne.

(Ordfører for forslagstillerne)

Frank Aaen (EL):

Til det sidste er der stadig væk et spørgsmål, jeg aldrig har fået besvaret: Hvorfor kommer der flere arbejdspladser i samfundet, fordi man fjerner efterlønnen og halverer dagpengeperioden? Det har vi aldrig nogen sinde kunnet få at vide af De Radikale, og det får vi nok heller ikke i dag.

Satspuljen betyder en automatisk forøgelse af uligheden i samfundet, og det vil sige, at dem på pension, førtidspension, kontanthjælp, arbejdsløshedsdagpenge osv. alle sammen bliver fattigere og fattigere sammenlignet med dem, der er på arbejdsmarkedet.

Det er den debat, vi har prøvet at rejse nogle gange. Mener man bare, at det skal fortsætte? Altså, eftersløbet for en folkepensionist er i dag på 30.000 kr. om året, for en arbejdsløs 45.000 kr. om året, for en kontanthjælpsmodtager 36.000 kr. om året; det er nogle forskelle, som man så vil sætte ekstra turbo på med det forslag, der forhandlesovre i Finansministeriet.

En del af det efterslæb, jeg nævner her – for det er ikke hele eftersløbet – skyldes den såkaldte satspulje, hvor man altså helt åbenlyst tager penge ud af reguleringerne og giver dem til en særlig pulje. Og ministeren fik jo faktisk lige fortalt, at det ikke er småpenge, det drejer sig om. Det drejer sig om 11 mia. kr. Uden satspuljen ville pensioner og dagpenge være 11 mia. kr. større i år, end de er. Det er konsekvensen af det, man har gjort gennem perioden. Jeg synes, at man må tage op til vurdering, om man vil blive ved med at skabe ulighed på den måde.

Det er også udemokratisk på den måde, at man bruger den satspulje, der altså nu i alt omfatter 11 mia. kr., til at finansiere stort set alle nye socialpolitiske initiativer. Så sidder man bag lukkede døre, for det er den måde, man forhandler fordelingen af pengene på. Det foregår bag lukkede døre, hvor man har bytte bytte købmand-princippet, og hvor det ene parti siger til det andet: I kan få det, I gerne vil have, hvis vi får det, vi gerne vil have.

På den måde startede man i sin tid privatiseringen af hjemmehjælpen til de ældre. Uden satspuljen og de lukkede forhandlinger med bytte bytte købmand bag lukkede døre var det aldrig blevet vedtaget, i hvert fald ikke i den gamle regerings tid. Men så kom det altså igennem på den måde.

Forleden havde vi en debat her i Folketingssalen om, at man lige pludselig havde skåret ned på tolkebistanden til døve, så de ikke længere kunne deltage så meget i kultur- og foreningsliv. Man indrømmede så her i salen, at det nok var for dårligt, at man havde skåret ned på det, men så løb man ind i en anden udemokratisk ting, nemlig at når man bag lukkede døre først har vedtaget sådan en aftale, så kan den kun laves om, hvis samtlige partier, der er med i aftalen, ønsker at lave den om. Det vil sige, at selv hvis et massivt flertal i Folketinget sagde, at det vil vi gerne gøre bedre, så kunne et enkelt parti bare sige: Jamen det sker ikke, for det vil vi ikke.

Det er derfor, at det er en asocial måde, pengene tages på; det er en asocial måde, satspuljen fordeles på; det er udemokratisk, ved at man lægger det helt uden for Folketingets mulighed at behandle det, for når tingene kommer til beslutning i Folketingssalen, så er der et automatisk flertal, der altid stemmer for forslaget.

Vi synes jo, at det er et vældigt fremskridt i vores kamp mod satspuljen, at VKO har sagt, at partierne vil opsiges satspuljeforliget, og vi havde håbet, at vi så dermed fik en mulighed for at overbevise vores venner i S og SF og De Radikale om, at nu måtte den ulighedsskabende mekanisme opsiges. Jeg har selvfølgelig lagt mærke til, at Socialdemokratiet og SF har sagt, at pensionisterne skal have et løft, og at der er nogle af de allerlaveste satser inden for kontanthjælpen, der skal fjernes. Det er vi alt sammen enige om.

Det er bemærkelsesværdigt, at de arbejdsløse ikke bliver nævnt med ét ord, for de arbejdsløse er jo virkelig sakket bagud i forhold til

lønudviklingen. Det er derfor, at der er flere og flere, der forlader a-kasserne. De får simpelt hen en så ringe erstatning gennem dagpengene, at de ikke synes, at det er umagen og betalingen værd at være medlem af en a-kasse. Det er igen en af de ting ved satspuljen, som jeg synes er til stor skade for udviklingen i samfundet, herunder bevarelsen af den danske model, hvor man er medlem af en fagforening og en a-kasse. Man gør med den her mekanisme dagpengene så ringe, at der er flere og flere, der fravælger at være medlem af en a-kasse.

Så mon ikke vi skal regne med, at vi – inden vi bliver færdige med at snakke sammen før valget om, hvad der skal laves om, og i den periode, der kommer efter valget, skal diskutere, hvad vi synes, der skal laves om her i samfundet – også når frem til, at der skal ske nogle forbedringer, som ikke øger uligheden i samfundet, sådan som vi ser det i øjeblikket?

Kl. 17:17

Formanden :

Tak. Der er ønske om en kort bemærkning. Hr. Johs. Poulsen.

Kl. 17:17

Johs. Poulsen (RV):

Tak for det. Det er jo ikke rigtigt, at man ikke kan lave ting om, fordi man på det her felt har en aftale om, hvordan der automatisk reguleres på de her felter, for eksemplet med Dansk Folkepartis og regeringens aftale om ældrecheck og andet viser jo, at man rent faktisk godt kan bruge andre mekanismer, hvis man vil regulere, men det er så det. Jeg synes ikke, man skal prøve at tegne et billede af, at alting nu er umuligt, og at man overhovedet ikke kan diskutere det her område.

Vi synes faktisk, det er fornuftigt, at man sådan en gang imellem forholder sig til, om der er samfundsøkonomisk baggrund for at lave regulering på en række områder i det omfang, vi gør det, om det skal være mindre eller større osv., og derfor er vi også altid villige til at deltage i den type af diskussioner. Men det er jo vigtigt, at der er en indtægtsmæssig baggrund for det, der foregår, og derfor spørgsmålet, for jeg synes ikke, det fremgår fuldstændig klart af beslutningsforslagets formulering, men det kan jeg nok få opklaret nu: Hvis Enhedslisten kunne bestemme i dag, skulle der så laves en fuld regulering, altså helt tilbage fra begyndelsen af 1990'erne, altså de tal, som hr. Frank Aaen flere gange har nævnt? Skulle der så laves en fuld regulering på en gang, altså skulle man samle op på det hele på en gang, eller ville det være en regulering fremadrettet, som fulgte pris- og lønudviklingen?

Kl. 17:18

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 17:18

Frank Aaen (EL):

Vi skal starte med at lave fuld regulering i det fremadrettede. Det vil koste ca. 700 mio. kr. Når vi er så beskedne, er det jo selvfølgelig, fordi vi kender vores venner, som vi skal gennemføre det sammen med. At sætte beløbet ret meget højere end det ville være utopi, men det er klart, at vi da gerne ville kigge tilbage. Med hensyn til dagpengene står der i lovgivningen, at dagpengene skal være 90 pct. af den mistede indtægt, og så har man fastholdt et beløb som maksimumgrænse, som gør, at de fleste LO-arbejdere i dag må se, at de højst får 50 pct. dækning af deres tabte indkomst. Det vil vi gøre alt, hvad vi kan, for at se at få rettet op på, for vi skal op på de 90 pct.

Kl. 17:19

Formanden :

Hr. Johs. Poulsen.

Kl. 17:19

Johs. Poulsen (RV):

Tak for svaret. Spørgsmålet var om, hvis Enhedslisten nu alene kunne bestemme fra i dag. Og så svarede han: Det tror jeg ikke jeg kan få de andre med til. Men svaret var så lidt pakket ind, kan jeg forstå. Man ville man egentlig rette op, bagudrettet og lige på stedet. Så drejer det sig ikke længere om 700 mio. kr., så drejer det sig jo om rigtig mange milliarder i stedet for. Altså, helt ærligt, mener hr. Frank Aaen, at det er det, der er situationen lige nu, at der er et eventuelt tocifret milliardbeløb til det sådan lige på stående fod?

Kl. 17:20

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 17:20

Frank Aaen (EL):

Jamen det er helt præcis ca. 11 mia. kr., så det er mange penge. Det svarer til, at man ruller skattelettelserne til de rigeste 10 pct. af befolkningen tilbage, det giver 7,3 mia. kr., og at man indfører en omsætningsafgift på aktier, det giver 7,6 mia. kr. Så er vi oppe på næsten 15 mia. kr., så vi skal nok finde pengene. Hvis Det Radikale Venstre vil stemme for, har vi også løsningen.

Kl. 17:20

Formanden :

Tak til hr. Frank Aaen.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet. Forhandlingen er dermed sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Det Politisk-Økonomiske Udvalg, hvis ingen protesterer.

Det er ikke tilfældet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

28) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 188:**Forslag til folketingsbeslutning om at skabe større åbenhed omkring partistøtte.**

Af Jesper Petersen (SF) og Ole Sohn (SF).

(Fremsættelse 26.03.2010).

Sammen med dette punkt foretages:

29) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 183:**Forslag til folketingsbeslutning om åbenhed om partistøtte.**

Af Frank Aaen (EL) m.fl.

(Fremsættelse 26.03.2010).

Kl. 17:20

Forhandling**Formanden :**

Her er forhandlingen åbnet, og den første, der får ordet, er justitsministeren.

Kl. 17:21

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Efter beslutningsforslaget, som vi nu skal behandle, bliver regeringen pålagt at fremsætte et lovforslag, som indebærer, at personer, som bor i Danmark, og virksomheder i Danmark ikke kan blive retsforfulgt efter andre landes lovgivning for ytringer, som er fremsat i Danmark.

Forslagsstillerne præciserer, at det med et sådant lovforslag f.eks. kunne fastslås, at afgørelser fra britiske domstole vedrørende injuriende ytringer ikke er gældende i Danmark. Forslaget bliver begrundet med, i hvert fald bl.a., at den engelske injurielovgivning ...

Kl. 17:22

Formanden :

Jeg tror, det er det forkerte, ministeren er i gang med, det er forslaget om partistøtten nu.

Kl. 17:23

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Det gik lidt hurtigt med at komme herop, så jeg fik ikke helt set, hvad det egentlig var, vi skulle i gang med. Men nu tror jeg, at jeg har fat i det rigtige. Det, der står her, passer i hvert fald med det, der står på tavlen. Jeg beklager meget.

De her forslag – det er jo to forslag, der bliver behandlet samlet – B 183 og B 188, vedrører reglerne i partiregnskabsloven om private bidrag til politiske partier.

Beslutningsforslag nr. B 183, som er fremsat af Enhedslisten, indeholder en række konkrete forslag til ændringer af de gældende regler i partiregnskabsloven, mens beslutningsforslag nr. B 188, som er fremsat af SF, lægger op til, at der nedsættes en kommission, som skal komme med forslag til ændringer af de nævnte regler.

Inden jeg kommenterer de her to forslag nærmere, vil jeg lige i grove træk gennemgå de gældende regler på området, og de findes jo som bekendt i partiregnskabsloven. Der var i 1990 en grundig debat om loven, som så blev vedtaget af et bredt flertal af Folketingets partier. I 1995 blev der foretaget en ændring af lovens regler om, i hvilket omfang partier skal offentliggøre oplysninger om private bidragydere i deres regnskaber, og så er der i 2001 indsat en hjemmel i loven til at pålægge straf for overtrædelse af lovens regler om regnskabsaflæggelse.

Loven indebærer, at partier, som har været opstillet til det senest afholdte valg til Folketinget eller Europa-Parlamentet, skal aflægge et regnskab over partiets landsorganisations indtægter og udgifter. Da lovforslaget blev behandlet i 1990, blev der stillet forslag om, at det burde fremgå af regnskabet, hvilke privatpersoner der har ydet et bidrag på 5.000 kr. eller mere. Spørgsmålet blev herefter drøftet under Folketingets behandling, men der var et flertal, der afviste, at loven skulle indeholde en pligt til at oplyse identiteten på de enkelte bidragydere.

Så blev der som nævnt i 1995 gennemført en ændring af loven. Ændringen betød, at regnskabspligtige partier i deres regnskaber skal anføre navn og adresse på private bidragydere i tilfælde, hvor et partis landsorganisation i regnskabsåret fra samme private bidragyder har modtaget et eller flere bidrag, der tilsammen overstiger 20.000 kr. Beløbets størrelse skal ikke angives.

I bemærkningerne til lovforslaget fra 1995 er det anført, at formålet med, at bidrag, der overstiger 20.000 kr., skal anføres på regnskabet, var at give interesserede mulighed for at få indsigt i, hvilke personer og foreninger der yder bidrag til de politiske partier. For så vidt angår anonyme bidrag, skal regnskabet indeholde oplysninger, dels om hvor meget partiet i alt har modtaget fra anonyme bidragydere og dels om størrelsen på hvert enkelt anonymt bidrag på mere end 20.000 kr. Der gælder altså ikke noget forbud imod anonyme bidrag.

Lad mig derefter gå over til indholdet af de to beslutningsforslag, vi skal diskutere. Først vil jeg sige noget om beslutningsforslag nr. B 183 og derefter komme ind på B 188.

Med beslutningsforslag nr. B 183, som er fremsat af Enhedslisten, lægges der jo op til en række konkrete ændringer i partiregnskabsloven – for det første, at bidrag på over 5.000 kr. til politiske partier skal offentliggøres; for det andet, at offentliggørelsen, foruden at omfatte bidragyderens identitet, skal omfatte størrelsen af bi-

drag, der overstiger 5.000 kr.; for det tredje, at bidrag til bl.a. partier-nes kandidater skal offentliggøres; for det fjerde, at anonyme bidrag skal videresendes til humanitære formål.

Om det første forslag, hvorefter navnene på alle bidragydere, som har givet mere end 5.000 kr., skal offentliggøres, kan jeg op-lyse, at det element også har indgået i de forskellige beslutningsfor-slag, som SF har fremsat på området igennem årenes løb. Det vil alt-så i virkeligheden indebære en nedsættelse af den gældende beløbs-grænse fra 20.000 kr. til 5.000 kr. Det kan regeringen ikke tilslutte sig, og baggrunden for det er, at Folketinget i 1995, som jeg lige har redegjort for, efter grundige overvejelser valgte at fastsætte grænsen netop til de 20.000 kr.

Kl. 17:28

Det var, som den daværende justitsminister også forklarede på spørgsmål i forbindelse med lovændringen i 1995, sådan, at beløbs-grænsen var udtryk for et kompromis mellem på den ene side offent-lighedens interesse i at vide, hvem der yder bidrag til politiske parti-er, og på den anden side de enkelte bidragydere interesse i under di-skretion at kunne yde bidrag til de politiske partier, som de støtter. Det er jo så årsagen til, at kravet om angivelse af bidragyderens identitet ikke skulle omfatte ethvert bidrag, men kun bidrag af en så-dan størrelse, at der kan være en reel interesse i at kende giverens identitet. Den daværende justitsminister anførte i den forbindelse i 1995, at det bør være muligt under diskretion at kunne yde et bidrag på eksempelvis 10.000 kr., da et beløb i denne størrelsesorden næp-pe kan antages at skabe et økonomisk tilknytningsforhold af den ka-rakter, som loven tilsigter at skabe åbenhed om. Jeg er enig i de be-tragtninger, og derfor mener jeg ikke, der er grund til at ændre på be-løbsgrænsen.

For det andet foreslås det, at regnskabet ud over bidragyderens identitet skal indeholde oplysninger om størrelsen af de enkelte bi-drag, som overstiger 5.000 kr. Dette forslag, som også SF har frem-sat ved tidligere lejligheder, kan regeringen heller ikke tilslutte sig. Som nævnt skal partierne efter den gældende lov offentliggøre navn og adresse på de bidragydere, der har givet mere end 20.000 kr., og efter regeringens opfattelse er de regler tilstrækkelige til at tilgodese de hensyn, som loven søger at varetage. Regeringen kan altså heller ikke her tilslutte sig forslaget.

Som nævnt lægger Enhedslistens beslutningsforslag for det tredje op til, at regnskabspligten bliver udstrakt til også at omfatte partier-nes kandidater, medarbejdere, kampagner, organisationer m.v. Som bekendt indebærer loven i sin nuværende udformning, at det kun er bidrag til partiernes landsorganisationer, som skal offentliggøres.

Spørgsmålet om kredsen af regnskabspligtige var også noget, som blev drøftet, da man behandlede forslaget i 1990. Det fremgår således af den daværende justitsministers svar på spørgsmål fra Fol-кетинets Retsudvalg, at man havde overvejet, om det var muligt og hensigtsmæssigt at lovgive om lokale partiafdelingers forhold. Man havde imidlertid opgivet tanken, bl.a. fordi langt det meste af det ar-bejde, som foregår i de lokale partiafdelinger, sker på et frivilligt, ulønnet grundlag, så det ikke ville forekomme rimeligt at stille krav om en særlig lovfæstet regnskabspligt for de lokale afdelinger. Der-udover havde man lagt vægt på, at de politiske partier er meget for-skelligt organiseret på lokalt plan, og at støtte fra de lokale afdelin-ger til partiernes landsorganisationer ville indgå i det regnskab, som partierne allerede er forpligtet til at offentliggøre.

Med hensyn til spørgsmålet om regnskabspligt for de enkelte kandidater anførte den daværende regering tilbage i 1990, at man ik-ke havde fundet det nødvendigt at lovgive på dette område, og spørgsmålet om, hvorvidt og i givet fald i hvilket omfang et partis kandidater må modtage direkte økonomiske bidrag til valgkampen, må således i første række være et spørgsmål, som det pågældende parti selv tager stilling til. Det blev i den sammenhæng anført, at spørgsmålet har en nær sammenhæng med det enkelte partis opstil-

lingsregler. Også de synspunkter er jeg enig i, og derfor kan regerin-gen heller ikke på dette punkt støtte forslaget.

Endelig vil jeg kommentere den del af Enhedslistens forslag, som lægger op til, at partierne skal pålægges at videresende anonymt modtagne bidrag til humanitære formål. Et krav om, at partierne skal videresende sådanne anonyme bidrag, svarer jo i realiteten til et for-bud mod, at politiske partier overhovedet modtager anonyme bidrag. Det første spørgsmål, der vil melde sig i forhold til den del af forsla-get, er: Hvorfor skal det egentlig være forbudt, hvorfor må man ikke længere give anonyme bidrag til politiske partier? Og man behøver ikke at bruge meget tid på at konstatere, at svaret på de spørgsmål ikke findes i beslutningsforslagets bemærkninger. Men jeg må bare overordnet sige, at det naturligvis kræver en god forklaring, før der bør gennemføres så principielle ændringer, som forslagsstillerne lægger op til på det her punkt.

Ud over at regeringen ikke kan se nogen god forklaring på, at der bør indføres et forbud, ville en sådan ordning også efter regeringens opfattelse give anledning til nogle principielle betænkeligheder. Som nævnt indledningsvis blev der i 1995 fastsat krav om, at partiregn-skabet skal indeholde oplysninger, dels om den samlede størrelse af eventuelle anonyme bidrag, dels om størrelsen af det enkelte anony-me bidrag på mere end 20.000 kr.

Ved vurderingen af, om den foreslåede ordning bør indføres, må der efter min opfattelse lægges vægt på, at der ikke i andre sammen-hænge gælder forbud mod at yde anonyme bidrag til private forenin-ger og organisationer. Og så må man jo også tage i betragtning, at den foreslåede ordning, der som nævnt reelt ville svare til et forbud mod anonyme bidrag til politiske partier, ville harmonere dårligt med den øvrige lovgivning, der i vidt omfang beskytter borgeres ret til anonymitet i politiske forhold. F.eks. kan der peges på grundlo-vens § 31, stk. 1, som jo bestemmer, at valg til Folketinget skal være hemmelige. Et andet eksempel er lov om forbud mod forskelsbe-handling på arbejdsmarkedet m.v., som i § 4 bl.a. indeholder forbud mod, at en arbejdsgiver anmoder om oplysning om en lønmodtagers politiske anskuelse i forbindelse med eller under vedkommendes an-sættelse.

Kl. 17:34

På den baggrund kan det jo anføres, at adgangen til efter de gæl-dende regler at modtage anonyme bidrag næppe på nogen væsentlig måde svækker ordningens formål, nemlig at give interesserede mu-lighed for at danne sig et overblik over partiernes eventuelle økono-miske tilknytningsforhold, eftersom der jo netop ikke kan siges at foreligge sådanne tilknytningsforhold i relation til bidragydere, hvis identitet det pågældende parti ikke har kendskab til. Vi kan altså hel-ler ikke støtte den del af forslaget.

Så sammenfattende er det regeringens opfattelse, at de gældende regler egentlig er udtryk for en god og fornuftig afvejning, og vi fin-der ikke anledning til at ændre på dem, og derfor kan vi ikke støtte B 183.

Med hensyn til B 188, som er fremsat af SF, kan jeg sige, at her lægges jo op til at nedsætte en egentlig kommission, som skal kom-me med forslag til, hvordan der kan skabes større åbenhed om direk-te og indirekte partistøtte. I bemærkningerne til beslutningsforslaget anføres det bl.a., at de gældende regler indeholder store mangler og giver mulighed for omgåelse. Flere af de konkrete elementer i de gældende regler i partiregnskabsloven, som forslagsstillerne i be-mærkningerne til B 188 peger på som problematiske, svarer til de elementer, som indgår i Enhedslistens beslutningsforslag. Jeg skal derfor ikke på ny adressere de synspunkter, som jeg har fremført, men bare mere overordnet henholde mig til det, jeg sagde før, nem-lig at det er regeringens opfattelse, at de gældende regler om partier-nes regnskabsafklæggelse er udtryk for en god og fornuftig afvejning af de modsatrettede hensyn, der kan være på området.

Derfor er det efter regeringens opfattelse sådan, at der hverken er grundlag for at foretage ændringer af reglerne om partiregnskaber eller for den sags skyld nu bede en kommission om at se på reglerne med henblik på at komme med forslag til sådanne ændringer, og derfor kan regeringen heller ikke støtte Socialistisk Folkepartis beslutningsforslag.

Kl. 17:36

Anden næstformand (Søren Espersen):

En kort bemærkning fra hr. Jesper Petersen.

Kl. 17:36

Jesper Petersen (SF):

Tak for det. Justitsministeren kommer med sådan en meget lang gennemgang af de regler, der er, og finder så ikke rigtig nogen anledning til at ændre dem uden i øvrigt at argumentere ret meget for det. Jeg må bare sige, at der jo er løbet af en del vand igennem åen siden midten af 1990'erne, og det kunne jo være, at det var på tide, at man overvejede, om de her regler trængte til at blive opdateret, fordi der simpelt hen mangler åbenhed.

Det var da det mindste, jeg godt kunne have tænkt mig at få fra justitsministeren, altså en erkendelse af, at det faktisk er væsentligt, at der er åbenhed om, hvordan pengestrømmene er i politik, at det er væsentligt at vide, hvilke interessegrupper der har sponsoreret partierne og gør det muligt for dem at føre omfattende kampanjer, købe sig til synlighed, købe sig til rådgivninger og andet.

Jeg synes, man kan se, at penge spiller en voksende rolle i politik, og derfor er øget åbenhed om det også væsentligt. Hvorfor er det, at vi f.eks. ikke må vide, hvor mange penge bankerne har givet i partistøtte til Det Konservative Folkeparti forud for sidste folketingsvalg? Hvorfor skal det være en hemmelighed?

Kl. 17:37

Anden næstformand (Søren Espersen):

Justitsministeren.

Kl. 17:37

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Nu er der jo af gode grunde ikke nogen regler i loven om bestemte partiers modtagelse af midler fra bestemte virksomheder, organisationer eller enkeltpersoner, så man kan godt stille spørgsmålet på den måde, men man kan jo ikke så konkret svare på et bestemt eksempel.

Men jeg kan sige generelt, at loven er udtryk for en afvejning af de forskellige modsatrettede interesser, som jeg også redegjorde for at der er, hvor der jo bestemt er en interesse i, at der er åbenhed om større bidragydere til partierne, for at ingen skal kunne mistænke nogen for at være så at sige afhængige af støtte fra nogle bestemte, og at man kan se, når der ydes sådanne større bidrag på over 20.000 kr.

Men der er så også det hensyn til anonymitet, at nogle kan yde anonyme bidrag. Der er heller ingen grund til at lovgive mere detaljeret end nødvendigt, og derfor er det en fornuftig balance, der er i reglerne, som de er i øjeblikket.

Kl. 17:38

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Jesper Petersen.

Kl. 17:38

Jesper Petersen (SF):

Der skal være åbenhed om større bidragydere, siger justitsministeren. Jeg står her med regnskabet fra Det Konservative Folkepartis private tilskud i 2007 sidste gang, der var valg. Der er altså givet 21,5 mio. kr. i private tilskud til Det Konservative Folkeparti fra cirka 20 donorer. Jeg vil sige, at bare gennemsnittet – 1 mio. kr. pr. donor – er et ret voldsomt bidrag. Vi er langt fra grænsen på de 20.000

kr., og så bliver det lige pludselig en hemmelighed, hvor mange penge Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Industri, A.P. Møller-Mærsk, Danmarks Rederiforening, ISS, Skandinavisk Tobakskompagni og den her særlige Finanssektorens forening til støtte af et sundt og konkurrencedygtigt erhvervsliv, som jo er designet til, at det skal holdes hemmeligt, præcis hvor mange penge man faktisk donerer til Det Konservative Folkeparti. Noget lignende gør sig gældende for Venstre.

Jeg synes, at hvis man virkelig mener, at der skal være åbenhed om partistøtte – og det her er jo altså meget væsentlige bidrag – bør det da fremgå klart og tydeligt, hvor mange penge der er givet. Hvorfor vil regeringen modsætte sig en øget åbenhed? Hvad er det, man har at skjule?

Kl. 17:39

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ministeren.

Kl. 17:39

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Altså, nu er jeg ikke i besiddelse af det regnskab, som bliver fremlagt her, men jeg synes da netop, at det er en god dokumentation for, at man jo kan se, hvilke store bidragydere et parti har. Uden nødvendigvis at kunne se størrelsen på det enkelte bidrag kan man altså se, at der er en række virksomheder og organisationer, som har ydet nogle betydelige bidrag, altså over de 20.000 kr. Og det er da netop et udtryk for, at der er åbenhed, og at der er gennemsækelighed i det.

Kl. 17:40

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Frank Aaen for en kort bemærkning.

Kl. 17:40

Frank Aaen (EL):

Man kan måske nok sige, at der er lidt forskel på at vide, om A.P. Møller har givet Det Konservative Folkeparti 20.000 kr. eller 10 mio. kr. Det synes jeg da at offentligheden har en stor interesse i at vide. Hvorfor må vi ikke vide det? Hvorfor må vælgerne ikke vide, at der her virkelig er en virksomhed, der har interesse i, hvilken politik Det Konservative Folkeparti fører? Måske skulle man lige kigge lidt nærmere efter. Måske skulle man overveje, om det er A.P. Møllers parti, man vil støtte. Kan ministeren ikke se, at det måske nærmere giver anledning til mistænksomhed over for partierne, at man på den måde prøver at holde tingene skjult?

Kl. 17:41

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ministeren.

Kl. 17:41

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Næh. Jeg mener lige præcis det modsatte, nemlig at det, at man kan fremlægge en sådan liste, er udtryk for, at folk kan se, hvilke store bidragydere der er. Ved at man kan fremlægge de samlede beløb, kan folk jo også se, at der er nogle, der yder nogle ganske betydelige bidrag, hvis det er sådan, at der er tale om store beløb og nogle få bidragydere. Ethvert bidrag på over 20.000 kr. fra en bidragyder vil jo være belyst i et partiregnskab, og dermed kan man se vægtige bidragydere, og det er det, der er meningen med det, uden at man nødvendigvis kan se, præcis hvor meget den enkelte har givet. Det er sådan set overflødigt. Det interessante er at se, hvilke væsentlige bidragydere der er tale om, og det kan man jo. Det er netop dokumenteret her.

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Frank Aaen.

Kl. 17:41

Frank Aaen (EL):

Nu er ministeren vel enig i, at 20.000 kr. eller 25.000 kr. nok ikke spiller den store rolle, men en donation på flere millioner kroner tror jeg får enhver partikasserer til at sige: Nu skal I passe på, at I ikke mister tilskuddet. Jeg tror, det giver sig selv. Der er vel også en grund til, at man i andre lande har meget skrappe regler. Hvorfor overvejer regeringen ikke det? I USA skal alle beløb over 1.000 kr. offentliggøres med navn og hele pivtøjet. I Norge har man et register med alle tilskud, hvor man kan gå ind og se, hvem der har givet. Hvorfor skal vi i Danmark have sådan en fuldstændig lukkethed om, hvem det er, der finansierer det enkelte parti, ud over sådan nogle i virkeligheden meget abstrakte oplysninger?

Kl. 17:41

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ministeren.

Kl. 17:42

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Det har jo været grundigt debatteret i Folketinget, og problemstillingen var ikke anderledes i 1990 eller 1995. Der er jo ikke kommet noget nyt under solen siden. De argumenter, der bliver fremført nu, kunne man lige så godt have fremført ved de lejligheder. Så jeg synes ikke, at det holder, når man siger, at tiden er gået, og at verden ser anderledes ud osv. Det er jo helt de samme argumenter, man kunne have anført på det tidspunkt. Da var det altså udtryk for – og jeg er sådan set enig i den balance, der lå i det på det tidspunkt – at der altså på den ene side skulle tages hensyn til, at der skulle være åbenhed om store bidragydere, men at det på den anden side også måtte være sådan, at man ikke nødvendigvis skulle fortælle, hvor meget hver enkelt havde givet, og at der kunne ydes anonyme bidrag.

Kl. 17:42

Derfor synes jeg, at der er en god balance i det, og at 20.000 kr. er en fornuftig grænse. Man kunne da godt have valgt at sætte grænsen ved 25.000 eller 15.000 kr. Nu har man altså sat den ved 20.000 kr., og det synes jeg stadig væk er afbalanceret, for så er det vægtige bidragydere, der er tale om, og så kan folk se, at de har bidraget.

Kl. 17:43

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til justitsministeren. Herefter er det Venstres ordfører, fru Sophie Løhde.

Kl. 17:44

(Ordfører)

Sophie Løhde (V):

Tak for ingenting, Fogh. Helle for velfærd. Sådan lød et lille udpluk af en række annoncer under den seneste folketingsvalgkamp i 2007. Fælles for ikke blot de to eksempler, men i det hele taget for en lang række af annoncerne i valgkampen, var, at de letforståelige opfordringer, hvor det vel næppe var til at tage fejl af, hvor krydset skulle sættes, ikke var indrykket af nogen af oppositionspartierne, som man kunne tro, men derimod indrykket af fagforbundene Dansk Metal, LO og 3F.

Ja, partistøtte er i dag rigtig mange ting. For på den ene side er der den direkte form for partistøtte, hvor private bidragydere giver bidrag til de forskellige politiske partier, og hvis bidraget overstiger 20.000 kr., skal det anføres i partiernes regnskaber, ligesom partierne ved anonyme bidrag skal oplyse, hvor meget et givet parti har

modtaget i alt fra anonyme bidragydere. På den anden side er der så den indirekte form for partistøtte, som min indledning i talen illustrerede nogle tydelige eksempler på, og hvor en stribe fagforeninger hvert år pumper millioner af kroner i annoncer til støtte for venstrefløjen. Eksempelvis viste en opgørelse foretaget af Gallup sidste år, at ni fagforeningsforbund i alt indrykkede 1.358 annoncer i oktober-november 2007, hvor der som bekendt blev afholdt folketingsvalg.

Lad mig herefter citere fra en artikel bragt i Politiken:

Hvis annoncerne var købt til listeprijs, kostede de op imod 35 mio. kr., viser Gallups tal.

Ja tak! Det viser blot, at skal man diskutere de forskellige partiers økonomiske forhold i en valgkamp, skal man naturligvis også tælle fagbevægelsens store kampagnebudgetter med i regnskabet. For selv om fagbevægelsen ikke længere giver bidragene direkte til partierne på venstrefløjen, er fagbevægelsen bestemt ikke holdt op med at støtte bl.a. Socialdemokraterne. Fagbevægelsen bruger i dag bare pengene på selv at promovere venstrefløjen i stedet for at give pengene direkte – en udvikling, som man af flere årsager kan mene måske er udtryk for netop en mindre åbenhed omkring partistøtten.

Hertil kommer så alle de andre former for indirekte partistøtte, som fagbevægelsen praktiserer til fordel for venstrefløjen. Her spiller ikke mindst den lokale fagbevægelse en meget aktiv og synlig rolle i valgkampene eksempelvis ved at stille ansatte til rådighed og finansiere tryk og omdeling af kampagneaviser, og en række steder dikterer fagbevægelsen ligefrem, hvilken politik venstrefløjen skal føre i den kommende valgperiode. Tag blot det seneste kommunalvalg som et oplagt eksempel på, at ikke mindst LO tog den røde førertrøje på for at have betalt retten til at skrive venstrefløjens valgprogrammer i en række kommuner landet over. Partistøtte er mange ting.

Desværre, men til gengæld ikke overraskende, er det kun den første form for partistøtte, nemlig den direkte, som Enhedslisten koncentrerer kræfterne om i deres fremsatte beslutningsforslag. Det er i sig selv lidt trist, at åbenheden ikke rækker længere hos forslagsstillerne i Enhedslisten, når nu man ellers forsøger at skabe et indtryk af, at man i Enhedslisten er interesseret i at skabe en større åbenhed omkring partistøtte. Men som sagt er det desværre ikke overraskende.

De gældende regler om partiers regnskaber findes som bekendt i lov om private bidrag til politiske partier og offentliggørelse af politiske partiers regnskaber. Loven blev, som ministeren også allerede har redegjort for, vedtaget efter en grundig debat i 1990, hvor et bredt flertal af Folketingets partier støttede op om loven, ligesom der i 1995 blev foretaget en ændring af lovens regler om, i hvilket omfang partier skal offentliggøre oplysninger om bidragydere i deres regnskab. Venstre var ikke en del af flertallet i 1990, som stemte for loven og for reglerne for privates bidrag til politiske partier. Men selv om Venstre ikke var en del af flertallet, kan jeg da sagtens udløse spændingen og med det samme meddele, at vi ikke kan støtte de fremsatte beslutningsforslag, som jeg også gerne vil give nogle yderligere kommentarer med på vejen.

For mens SF i deres beslutningsforslag lægger op til, at spørgsmålet om partistøtte skal parkeres i en kommission, så er Enhedslisten langt mere præcis ved bl.a. at foreslå, at reglerne skal ændres, så navnene på alle bidragydere, der giver mere end 5.000 kr., skal offentliggøres sammen med størrelsen af bidraget. Den nuværende beløbsgrænse, altså de her famøse 20.000 kr., er ud over de forskellige kompromisforhold, som ministeren har redegjort for, i øvrigt ikke blevet reguleret siden dens vedtagelse. Derudover skal det bemærkes, at hvis man som kandidat personligt modtager et bidrag, siger reglerne klart og tydeligt, at beløbet er skattepligtigt, så også den del af festen er der altså regler for.

Kl. 17:48

Endelig er det værd at huske på, at da loven om partistøtte blev vedtaget, var det udtryk for et kompromis inden for det flertal, som oprindeligt vedtog loven, og som Venstre vel at mærke ikke var en del af. Kompromiset indebar, at partierne fremover skulle oplyse navn og adresse på alle bidragsydere, der gav over 20.000 kr., og samtidig skulle fagbevægelsen give medlemmerne mulighed for at framelde et bidrag til partierne. Af forunderlige årsager, men igen bestemt ikke overraskende, hører vi ofte kun venstrefløjen tale om den ene del af kompromiset, altså oplysningspligten for bidrag. Men skal der omvendt være balance i tingene, skal spørgsmålet om øget åbenhed altså gå begge veje.

Vi har i Venstre intet imod en øget åbenhed omkring partistøtte. Vi synes faktisk, det er rigtig vigtigt, men til gengæld vil vi anbefale især Enhedslisten, at man også husker at tage en snak med sine kollegaer i oppositionen herom. For skulle der være balance i tingene, burde reglerne også være sådan, at de enkelte medlemmer i fagforbundet positivt skulle give tilsagn om, at en del af deres kontingent måtte bruges til at støtte venstrefløjens valgkampagne, hvad enten pengene blev givet til Socialdemokraterne, eller fagforbundet selv indrykkede annoncerne. Et sådant forslag er ikke helt uden erfaringer. Eksempelvis fungerer det allerede sådan i forbundet Dansk Jernbaneforbund, hvor medlemmerne selv skal melde til, hvis de vil støtte eksempelvis Socialdemokraterne med 10 kr., og det kan jeg som serviceoplysning meddele at 36 medlemmer valgte at gøre i 2001, vel at mærke ud af en medlemsskare på ca. 5.500 medlemmer.

Jeg skal derfor som afslutning slå fast, at vi i Venstre meget gerne gør op med beløbsgrænsen på 20.000 kr., hvis altså oppositionen er med på, at fagbevægelsen kun kan bruge penge på politik og i valgkampe, hvis medlemmerne positivt tilkendegiver støtte til det. Til gengæld tror jeg desværre, at forslagsstillerne får en anelse svært ved at overbevise den samlede opposition om det positive i et sådant forslag, men man kan selvfølgelig altid håbe.

Jeg skal på den baggrund meddele, at vi i Venstre ikke kan støtte de to fremsatte beslutningsforslag.

Kl. 17:51

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Frank Aaen for en kort bemærkning.

Kl. 17:51

Frank Aaen (EL):

Man må gerne komme med ændringsforslag til vores beslutningsforslag. Hvis man synes, det kan gøres bedre og mere åbent, så værsgo, ingen problemer. Men kunne Venstre ikke bare lige fortælle, for det må man gerne – det er jo ikke forbudt at offentliggøre, hvad man får fra den enkelte bidragsyder – hvor meget A.P. Møller eller LEGO giver i støtte til Venstre ud af de 17,5 mio. kr., man fik i støtte frem til valget i 2007?

Kl. 17:51

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 17:52

Sophie Løhde (V):

Hvis hr. Frank Aaen kan samle et flertal for et ændringsforslag, som indebærer, at vi gør op med 20.000-kroners-beløbsgrænsen, og at vi samtidig indfører et forslag om, at fagbevægelsen kun kan bruge penge på politik og i valgkampe, hvis medlemmerne positivt tilkendegiver det, vil vi i Venstre bestemt meget gerne være med til at støtte det. Det er derfor, vi siger, at åbenheden skal gå begge veje. Det nytter ikke noget, at vi kun skal koncentrere kræfterne om at diskutere den ene del, åbenhed går begge veje.

Kl. 17:52

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Frank Aaen.

Kl. 17:52

Frank Aaen (EL):

Det vil sige, at hvis vi kommer med en række ændringsforslag, der giver åbenhed, herunder også om alle indirekte tilskud – de skal jo i øvrigt, hvis de er over et vist beløb, allerede i dag offentliggøres – altså hvis der kommer et forslag om åbenhed om alle former for indirekte tilskud, så får vi åbenhed også om de direkte tilskud. Er det o.k.?

Kl. 17:52

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 17:52

Sophie Løhde (V):

Hvis hr. Frank Aaen kan samle et flertal her i Folketingssalen, som er villige til at gøre op med 20.000-kroners-beløbsgrænsen, og samtidig indfører et forslag om, at fagbevægelsen kun kan bruge penge på politik og i valgkampe, hvis medlemmerne positivt tilkendegiver det, er vi i Venstre meget parate til at stemme for det. Jeg tror desværre bare, hr. Frank Aaen får særdeles svært ved at overbevise sine kollegaer, bl.a. i Socialdemokratiet, om det positive i et sådant forslag. Men skulle jeg mod forventning tage fejl, vil det da glæde mig overordentligt.

Kl. 17:53

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Jesper Petersen for en kort bemærkning.

Kl. 17:53

Jesper Petersen (SF):

Jeg kan høre, at der er sådan en talelinje, som vistnok bliver fortalt igen og igen, om, hvad det er, der skal til. Men jeg har forstået det sådan, at Venstre faktisk gerne vil have øget åbenhed om partistøtten, og der vil jeg bare sige, at SF jo lægger fuldstændig åbent frem, hvem der donerer penge til os – med beløbene. Og hvis man gerne vil have, at der er øget åbenhed om partistøtten, kan Venstre da bare fortælle os, hvor mange penge det er, de får. Det er da fuldstændig frivilligt for Venstre selv at lægge frem, hvor mange penge det er, de får, hvis de rent faktisk gerne vil have åbenhed om det.

Man kan jo se, at der var for 17,5 mio. kr. private tilskud i 2007, da der sidst var valgår, og der står opført mange interessante donorer, men der står ingenting om, hvor mange penge det var, de gav, andet end at de har givet over 20.000 kr., og det er da en eklatant mangel på åbenhed, ligesom det er en mangel på åbenhed, at man bare kan give penge til en partiforening, og så er der overhovedet ikke nogen grænser for det eller muligheder for at få oplyst for vælgerne, hvem partierne får støtte af. Mener Venstre ikke, at det er vigtigt, at der for demokratiets skyld er åbenhed om pengestrømmene i politik?

Kl. 17:54

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 17:54

Sophie Løhde (V):

Den næstsidste del af hr. Jesper Petersens indlæg er ikke korrekt i forhold til de gældende regler. Som sagt gør vi meget gerne op med den her 20.000-kroners-beløbsgrænse, det er der intet problem i, men jeg har bare endnu ikke forstået det sådan, at man kan samle et

flertal her i Folketinget for en regel om, at åbenhed betyder, at der er åbenhed hele vejen rundt, for alle. Jeg har endnu ikke mødt nogen partier, som går og siger: Det synes vi er rigtig, rigtig positivt, og det kan vi opnå at samle et flertal for. Men igen, skulle jeg tage fejl, og er det sådan, at Socialdemokraterne, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten er villige til at støtte et forslag om, at fagbevægelsen kun kan bruge penge på politik og i valgkampe, hvis medlemmerne af fagforbundene positivt selv har tilkendegivet det, så skal vi i Venstre meget gerne lægge stemmer til.

Kl. 17:55

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Jesper Petersen.

Kl. 17:55

Jesper Petersen (SF):

Jeg kan forstå, at fru Sophie Løhde, der skulle forestille at være ordfører for et liberalt parti, absolut ikke går i brechen for øget åbenhed og ikke selv er villig til at lægge frem, hvem det er, der spytter store penge i Venstres kasse, og ikke vil lægge frem, hvor mange penge det er, man får fra de her forskellige pengestærke interessegrupper. Det synes jeg er ærgerligt, for jeg havde en opfattelse af, at Venstre skulle forestille at være sådan et liberalt, demokratisk parti, men det får vi så desværre afkræftet lidt.

Jeg vil bare sige nu, at det jo faktisk står i SF's beslutningsforslag, at sådan en kommission også kan komme med forslag til øget åbenhed om indirekte støtte. Det ved jeg ikke om fru Sophie Løhde har fået med i sin gennemlæsning af forslaget, men så vil jeg bare fortælle, at det faktisk er sådan, det forholder sig. Og jeg kan forstå, at vi på nogle stræk faktisk er enige, så hvis vi nu aftaler, at det faktisk er sådan med beslutningsforslaget, at vi også skal overveje den indirekte støtte, er Venstre så med på at skabe øget åbenhed om både direkte og indirekte støtte?

Kl. 17:56

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 17:56

Sophie Løhde (V):

Der er ingen grund til at nedsætte en kommission, hvis ikke Folketingets partier på forhånd klart tilkendegiver, at de er villige til, at åbenheden skal gå begge veje. Så er det ganske overflødigt at nedsætte en kommission, for hvis den kommission fremlægger en række anbefalinger og Folketingets partier så i øvrigt siger, at de ikke er klar til at se på det her, så er der jo ingen grund til at lade en kommission arbejde, det er sådan set spild af penge. Og derfor siger jeg bare: Hvis der her i Folketingssalen blandt oppositionspartierne skulle være en villighed til at lade åbenheden gå begge veje, be my guest, så stemmer vi i Venstre meget gerne for.

Jeg kan da i øvrigt som en servicemeddelelse oplyse, at partierne regnskaber jo har været offentlige siden 1989, og der vil man se, hvis man kigger på, hvem der har fået hvilke støttemidler, hvis vi bare tager de to største partier, nemlig Venstre og Socialdemokratiet, at der vil gå omkring 30 år, før der bliver skabt en balance imellem de bidrag, som Socialdemokraterne og Venstre har haft til at føre valgkamp for siden 1989. Og derfor synes jeg måske lige, at man skulle forsøge at tage sådan en snak internt i oppositionen om det her spørgsmål. Men det kan godt være, at man heller ikke med hensyn til reglerne om partistøtte kan opnå enighed blandt oppositionspartierne.

Kl. 17:58

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Be my guest betyder vist vær min gæst eller sådan noget, det ved jeg ikke.

Den næste er den socialdemokratiske ordfører, hr. Lennart Damsbo-Andersen.

Kl. 17:58

(Ordfører)

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Tak. Jeg noterede mig, at finansministeren ikke blot fører Danmark i uføre, men også fører justitsministeren i uføre, så der kommer til at ske usædvanlige ting her på talerstolen, men det kan justitsministeren jo ikke gøre ved.

I forhold til B 183 og B 188 må jeg sige, at det i hvert fald i lang tid har været en kilde til debat, at der fra forskellig side ydes bidrag og støtte til de politiske partier. Der er forskellige motiver bag de argumenter, der fremføres, og det kan da også undre mig, at det f.eks. er sådan, at man har mulighed for at fravælge partistøtte via sit fagforeningskontingent, men at det ikke kan lade sig gøre, når man f.eks. køber mælk eller ost produceret af Arla og så betaler henne ved kassen i Netto eller i Bilka. Men det demonstrerer bare kompleksiteten i spørgsmålet.

Et af debatpunkterne har da også været og er fortsat, hvorvidt man kan støtte partier, uden at det på nogen måde skal registreres og offentliggøres. Der er sket væsentlige fremskridt i åbenheden omkring partistøtte. Det har andre beskrevet. Men der er, som det påpeges af begge forslagsstillere, mulighed for forbedring.

I Socialdemokratiet er vi tilhængere af størst mulig åbenhed om de bidrag, som partierne modtager. Derfor følger vi også selv de besluttede retningslinjer til punkt og prikke. Men det ville måske pynte på debatten, hvis andre partier ville vise samme ansvarlighed over for vælgerne og åbent fortælle, hvorfra de modtager støtte og i hvilket omfang og ikke lave særlige fonde for at skjule bidrag. Det ville formentlig også fuldstændig overflødiggøre den debat, vi har her.

Uanset hvor meget åbenhed der er, så er det påvist, at der er partier, der modtager endog meget store beløb eller ydelser, og det er også påvist, at der er meget stor forskel på de midler, de forskellige partier modtager. I forhold til hvorvidt det er muligt at bevare en ligeværdig demokratisk proces, også i valgkampe, er det en diskussion værd, hvordan det sikres, at alle har lige mulighed for at fortælle om deres synspunkter, at det kommer frem, hvor støtte fra private og organisationer kommer fra, og om det er den støtte, der skal være afgørende for resultatet af et valg.

Så vi vil gerne i Socialdemokratiet diskutere de problematikker, der beskrives i de to beslutningsforslag, vi diskuterer her, men samtidig ønsker vi med vores ønske om åbenhed også at stå fast ved den aftale fra 1990 og 1995, vi har med De Konservative og Det Radikale Venstre, hvor støtte fra private og regelsættet om støtte fra organisationer skal ses i sammenhæng. Så hvis der skal ske ændringer, skal de ske i enighed, og hvis vi skal vælge at bevæge os ud ad den vej, skal det ske hånd i hånd. Så den aftale står Socialdemokratiet naturligvis ved, og derfor kan vi ikke støtte de to forslag.

Kl. 18:01

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Frank Aaen for en kort bemærkning.

Kl. 18:01

Frank Aaen (EL):

Næh, men nu lagde Venstre jo ligesom op til, at hvis vi kunne opnå en form for enighed om åbenhed, kunne det godt gennemføres, der skulle bare være flertal for det, det er jo klart nok. Er der nogen former for tilskud, Socialdemokratiet ønsker at holde skjult, som skulle

forhindre, at vi laver en fælles vedtagelse om mere gennemsigtighed om tilskud til partierne?

Kl. 18:01

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 18:01

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Nej, hvis jeg må svare på det sidste først, så er der ikke noget, der skulle hindre, at Socialdemokratiet ville gå ind i sådan en aftale, altså at der er noget, vi ville skjule, hvis det er det, spørgeren siger. Men i forhold til den anden del så prøvede jeg på at sige det før, nemlig at det ikke er nok, at der er et flertal. Vi ønsker at stå fast på den aftale, vi har med De Konservative og Det Radikale Venstre, den ønsker vi ikke at bryde, uanset om der så måtte være et andet flertal.

Kl. 18:02

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Frank Aaen.

Kl. 18:02

Frank Aaen (EL):

En sådan aftale må man jo kunne sige op inden valget. Det har vi diskuteret en del i går og i dag, og jeg vil sige, at hvis der kunne vise sig et flertal, der går fra hele venstrefløjen plus Dansk Folkeparti, som også har udtalt sig i den her retning, plus Venstre, som også har udtalt sig i den her retning, skulle vi så ikke se at få lavet gennemsigtige regnskaber for partierne, hvor man kan se, hvem der støtter hvem?

Kl. 18:02

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 18:02

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Der er åbenbart gået inflation i at bryde aftaler, som det rigtigt er sagt, både i går og i dag. Det er i hvert fald ikke en vej, som Socialdemokratiet vil bevæge sig ud ad. Det er, synes vi, en usik. Og det betyder så også i det her tilfælde, at vi ikke vil bryde den aftale, vi har.

Kl. 18:03

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Hans Kristian Skibby for en kort bemærkning.

Kl. 18:03

Hans Kristian Skibby (DF):

Tak, hr. formand. Jamen jeg tænker lidt på, at det her med tilskud jo kan være mange ting, og det kan selvfølgelig også foregå på rigtig mange forskellige måder. Men med hensyn til partitilskud kan der – har vi jo kunnet se – faktisk også godt foregå det, at der bliver givet partitilskud fra det ene parti til det andet. Det ved jeg ikke om ordføreren er klar over. Men ordførerens eget parti er jo ved partisekretær Lars Midtby, bl.a. i Politiken, citeret for at sige noget om det, nemlig:

»De Radikale er et proeuropæisk parti og vil gerne have midler til stadig væk at kunne skabe debat i partiet, og det er vi socialdemokrater klar til at finansiere«, siger Midtby, der dog ikke vil offentliggøre aftalen.«

Det er et citat, der har været i forbindelse med, at det har vist sig, at Socialdemokraterne har lavet en skriftlig aftale med De Radikale om, at hvis De Radikale ikke fik valgt et mandat ind i Europa-Parlamentet, så fik Socialdemokraterne De Radikales stemmer, mod at

Socialdemokraterne så gav nogle penge til De Radikale. Hvad synes ordføreren om det, når man nu taler så meget om åbenhed? Hvor er åbenheden? Må vi få at vide, hvor mange penge Socialdemokraterne har givet til De Radikale?

Kl. 18:04

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 18:04

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Nu er jeg ikke i den situation, at jeg ville være i stand til at fortælle, hvad det beløb handler om. Og sådan som jeg hører det, der her bliver fremført, handler det jo heller ikke om partistøtte, så det er for så vidt ikke inden for den her dagsorden; det kan vi diskutere et helt andet sted.

Kl. 18:04

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 18:04

Hans Kristian Skibby (DF):

Jamen altså, partistøtte er jo partistøtte. Når der kommer penge ind på en konto hos et parti, må det være *partistøtte*. Hvorfor skulle pengene ellers komme? Det er da ikke »partiustøtte«, altså, det giver ingen mening. Socialdemokraterne har lavet en aftale, der er skriftlig, og hvorom Socialdemokraternes partisekretær siger: Vi vil ikke offentliggøre den.

Så spørger jeg ordføreren: Er det ikke en god måde at lave offentlighed og åbenhed omkring partiregnskaber at fortælle vælgerne, hvordan pengene bliver brugt? Det giver jo ikke nogen mening, hvis ikke man kan kalde det for partitilskud.

Kl. 18:05

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 18:05

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Jamen som jeg nævnte før, er det, som jeg ser det, ikke partitilskud. Den overførsel af penge har ikke noget at gøre med den diskussion, som vi har her i salen i dag.

Kl. 18:05

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Jesper Petersen for en kort bemærkning.

Kl. 18:05

Jesper Petersen (SF):

Jeg forstår hr. Lennart Damsbo-Andersens indlæg sådan, at han faktisk støtter intentionen om en væsentlig åbenhed om partistøtten. Det vil jeg gerne kvittere for.

Så forstår jeg godt, at man som medlem af et parti selvfølgelig ikke vil stå på talerstolen og bryde aftaler, man har indgået, men jeg vil bare sige, at det forslag, som SF er kommet med, mest af alt handler om at lave en form for udvalgsarbejde eller nedsætte en kommission, hvilket står i forslaget, og som skal komme med forslag til, hvordan vi lige præcis kan få en øget åbenhed.

Derfor synes jeg jo ikke, at man bryder noget forlig ved at bakke op om at nedsætte en kommission, der kan bringe forslag i spil. Og så er det jo muligt, at forligskredsen selv – jeg kunne også forstå på Venstres ordfører, at der faktisk er grøde i det – spiller bolden op til en ny diskussion om det. Så vil Socialdemokraterne ikke i det mindste støtte nedsættelsen af sådan et udvalg, der ligesom kan udrede,

hvad vi har af mulighed for at få øget åbenhed, som vi er enige om at vi skal have?

Kl. 18:09

Kl. 18:06

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 18:06

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Nu har der i hvert fald været en tradition for, at når man nedsætter en kommission, plejer man normalt at følge de anbefalinger, som sådan en kommission vil komme med. Jeg ved godt, at der har vi igen set en regering, der har kørt en anden vej, og som faktisk har skrottet eller hældt de anbefalinger ned af brættet, som man siger.

Vi er af den opfattelse, at hvis man går ind i det arbejde og nedsætter en kommission, er man også nødt til at følge de anbefalinger. Derfor vil vi ikke, som jeg sagde før, som tingene er skruet sammen, på nuværende tidspunkt vælge at støtte at nedsætte en kommission.

Kl. 18:07

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Jesper Petersen.

Kl. 18:07

Jesper Petersen (SF):

Det er jo ikke sådan, at man, når man nedsætter sådan en, forpligter sig på bestemte forslag. Man forpligter sig mest af alt på en retning, altså på et formål med at nedsætte en sådan kommission, nemlig det, at den skal komme med forslag, der skal skabe øget åbenhed om partistøtten i Danmark. Det forstod jeg på hr. Lennart Damsbo-Andersen at man faktisk bakker op om.

Derfor synes jeg jo ikke, at der bør være noget forgjort ved som forligspartner at sige: Lad os da få sådan et udvalgsarbejde, hvor formålet er at få øget åbenhed, og skal det ændres, bliver det på initiativ af forligskredsen, eller ved at forliget simpelt hen bliver opsagt; men vi er interesserede i at få den diskussion, fordi vi erkender, at reglerne i dag ikke er åbne nok; at det er muligt for ikke mindst de borgerlige partier at have nogle meget oppustede valgkampsbudgetter, uden at der er reel åbenhed om, hvor pengene kommer fra.

Når det nu er det, der er formålet, ville jeg da ønske, at Socialdemokraterne kunne bakke op om det. Hvorfor kan vi ikke i det mindste nedsætte en kommission, som bare kan komme med forslag til retningen for at få øget åbenhed?

Kl. 18:08

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 18:08

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Jeg vil starte med at sige, at det jo er rigtigt, at vi indholdsmæssigt går ind for, at der skal være en større åbenhed. Det tror jeg også at jeg har beskrevet temmelig nøjagtigt.

Hvis det var sådan, at SF på forhånd, inden vi gik ind i salen i dag, havde haft diskussionen med undertegnede samt ordførerne for De Radikale og De Konservative og havde været i stand til at lave en aftale om, at vi i fællesskab skulle gå ind og bakke op om en kommission, så tror jeg, at det havde været en vej at gå. Men nu er det ikke der, vi står, og derfor er det ikke muligt.

Kl. 18:09

Anden næstformand (Søren Espersen):
Fru Sophie Løhde for en kort bemærkning.

Sophie Løhde (V):

Det var jo interessant, at hr. Lennart Damsbo-Andersen tilkendegav, at man er tilhænger af størst mulig åbenhed i Socialdemokratiet.

Hvis vi nu forestiller os, at Det Konservative Folkeparti og Det Radikale Venstre er med på det forslag, vi er kommet med her i Venstre, om simpelt hen at sløjfe 20.000-kroners-grænsen, mens vi samtidig indfører en bestemmelse om, at fagbevægelsen kun skal bruge penge på politik og i valgkampe, hvis medlemmerne positivt og aktivt tilkendegiver det, er man så i Socialdemokratiet villig til at støtte det forslag? Jeg tror ikke, det ligger fjernt fra i hvert fald De Konservative at gå med på et sådant forslag, men det kunne være interessant at vide, om den åbenhed, man påstår man går ind for, er reel, eller det bare skal dække over, at man sådan set synes, det er fint, at man kan holde nogle ting nede.

Kl. 18:09

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 18:09

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Jeg kan jo godt gentage, hvad jeg sagde før. Vi går sådan set ind for, at der skal være så meget åbenhed som overhovedet muligt, også omkring nogle af de ting, som er beskrevet i forslaget fra SF. De belyser jo ganske klart de problemstillinger, der er, og som der godt kan gøres noget ved. Men vi er også af den opfattelse, at de ting, der skal besluttes i en fagforening, ikke er noget, vi skal beslutte her. Det beslutter man på de respektive organers generalforsamlinger og kongresser, og så skal vi herinde ikke blande os i, om de vil støtte det ene eller det andet.

Kl. 18:10

Anden næstformand (Søren Espersen):
Fru Sophie Løhde.

Kl. 18:10

Sophie Løhde (V):

Det sidste er jo desværre notorisk noget vrøvl, for Socialdemokratiet står selv bag den nuværende partistøttelov, som netop går aktivt ind og blander sig i spørgsmålet om, hvordan fagbevægelsen og herunder kontingentkronerne er styret i relation til kanalen til de politiske partier, så det er simpelt hen forkert.

Men jeg bliver nødt til at gentage mit spørgsmål, for der blev ikke svaret på det. Hvis nu Det Konservative Folkeparti og Det Radikale Venstre er villige til at bakke op om Venstres forslag om, at vi sløjfer 20.000-kroners-grænsen og samtidig indfører en bestemmelse om, at medlemmerne af fagbevægelsen aktivt selv skal tilkendegive, at de ønsker at støtte et politisk parti, er man så fra Socialdemokratiets side villig til at støtte et sådant forslag, eller er al den snak om, at man ønsker størst mulig åbenhed, i virkeligheden bare udtryk for tom retorik?

Kl. 18:11

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 18:11

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Ja, når vi snakker om tom retorik, kan man jo sige, at det, vi diskuterer her i dag, jo er forslag fra henholdsvis Enhedslisten og SF. Det er jo ikke et forslag fra Venstre, så vidt jeg er orienteret, for så ville der jo nok have stået noget andet på de papirer, vi har, så det er jo også en mærkelig diskussion. Det kan vi jo ikke diskutere.

Kl. 18:11

Kl. 18:14

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Flemming Møller for en kort bemærkning.

Kl. 18:11

Flemming Møller (V):

Jeg mener, jeg hørte ordføreren sige, at når man køber en liter mælk, så støtter man Venstre, og det vil jeg sådan set godt have en forklaring på. Jeg har også set en lille ting på YouTube, hvor det også blev postuleret, at man støtter Venstre, når man køber en liter mælk. Det lyder næsten, som om det er en afgift, der bliver lagt på mælk til fordel for Venstre, og det tror jeg nok vi kan være enige om ikke er tilfældet.

Derimod sælges mælk i Danmark jo under konkurrencevilkår, og der er hård konkurrence, som gør, at man ikke kan tage mere for den end absolut nødvendigt, så det er svært at se, hvor det kan påvirke prisen. Er det ikke snarere sådan, at andelshaverne har besluttet, at de ud af deres overskud vil støtte Venstre, og at det altså ikke har noget med prisdannelsen at gøre?

Kl. 18:12

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 18:12

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Ja, det jo meget interessant, og jeg vil gerne citere det, jeg sagde før. Jeg sagde, at når man køber mælk og ost produceret af Arla og betaler ved kassen i Netto eller Bilka, kan det ikke lade sig gøre. Jeg har overhovedet ikke nævnt noget om noget parti, men det må jo åbenbart være sådan, at spørgeren føler sig truffet i netop denne sammenstilling. Jeg har ikke rettet noget imod noget bestemt parti, jeg ved bare – det kan man jo se af opgørelserne fra partierne – at de store firmaer støtter politiske partier, og der er jo ingen mulighed for kunderne for at sige, at de 3 øre af det, der bliver betalt for hver liter mælk, der bliver solgt, som går til partistøtte, ønsker de ikke at give. Det kan de ikke komme til, sådan som reglerne er.

Kl. 18:13

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Flemming Møller.

Kl. 18:13

Flemming Møller (V):

Jeg kan forstå, at vi ikke er enige om, at det ikke forholder sig sådan med en særlig afgift, men skal jeg forstå det sådan, at Socialdemokratiet virkelig mener, der bliver lagt en særlig afgift på mælken til fordel for partistøtte? Det kan jo ikke lade sig gøre, når vi har fri konkurrence, ellers skulle man kunne se det et eller andet sted, og så ville det pågældende mejeriselskab da miste ordren, for de 3 øre er simpelt hen for meget i fri konkurrence i Danmark. Jeg mener, det er et postulat, som simpelt hen ikke holder vand.

Kl. 18:13

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 18:13

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Det kunne jo godt være, at hvis man var fuldt orienteret om, hvor pengene gik hen, ville man vælge et andet mærke mælk i stedet for. Nu nævnte jeg Arla, men der findes forskellige andre produkter, og så ville man måske vælge et af dem, hvis man havde lyst til det, og hvis man vidste, hvordan pengestrømmen var.

Anden næstformand (Søren Espersen):
Tak til ordføreren. Så er det Dansk Folkepartis ordfører, hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 18:14

(Ordfører)

Hans Kristian Skibby (DF):

Kigger jeg på det danske samfund, synes jeg, at det er sådan, at man ikke kan tegne et billede af, at jo flere penge, man har, jo mere indflydelse får man. Jeg synes faktisk, at man burde sige, at de danske vælgere er kloge vælgere. De vælger ud fra, hvad de synes, hvad de mener, og hvad de har af holdninger, og ikke ud fra, hvem der har de fleste YouTube-annoncer eller annoncer på forsiden af Berlingeren, eller hvad man nu kan finde på. Jeg tror ikke, det flytter ret mange vælgere fra det ene vælgersegment til det andet. Jeg tror, at det er den sunde fornuft, der gør, at et politisk parti kan opnå indflydelse i dansk politik, og jeg synes faktisk, at Dansk folkeparti er et godt eksempel på det – jeg vil have lov til at prale lidt i dag – for vi er faktisk et parti, som får utrolig få midler fra fagbevægelsen, virksomheder eller andre i det danske samfund. Vi får midler fra vores medlemmer, og vi får selvfølgelig også midler fra staten i forhold til det antal stemmer, vi får ved de forskellige valg, og det har så medført, at vi igennem mange, mange år har haft en aktiv, engageret indflydelse på det danske samfund. Det synes vi faktisk burde være den måde, som de fleste partier burde acceptere som gældende arbejdsvilkår for et demokratisk sindet parti.

Det lyder meget fromt at sige, at nu vil vi lave en fuldstændig sikring af, at der helt og holdent er fuld åbenhed omkring de her forskellige bidrag. Og for at sikre det, fremlægger Enhedslisten så et forslag, som man har brugt meget, meget tid på, det går jeg ud fra, for der er 39 ord i bemærkningerne til forslaget. Da jeg talte den første gang, kom jeg til 38, og så tænkte jeg, at det ikke kan passe, og så talte jeg efter. Der var 39 ord. Så det er virkelig et meget dybsindigt arbejde, vi er vidne til her i dag. Derimod vil jeg gerne kvittere for SF's forslag, som jo er lidt mere – hvad skal jeg sige? – skarpsindigt og dybsindigt; man går også ind og kigger på forholdene forskellige steder i verden.

Men for at det her skal kunne blive en succes, så fordrer det, at vi får kigget på *alle* de forskellige incitamenter, som der spilles på, for at opnå et godt valg. Vi kan jo se, at fagbevægelsen giver merchandise gratis: de giver kaffeposer, de giver kopmaskiner, de giver brochuretryk, de giver annoncer, de giver gratis lokaler, de giver radio-spots, og de udlåner biler og udlejer også ansatte uden merbetaling. Det er nogle ting, som det er meget, meget svært for et parti at definere i et regnestykke: Hvor meget har vi fået? Og det er også derfor, vi kan se, at de her ting ganske givet samlet set boner ind med et kæmpe beløb over for de partier, som nu eksempelvis i det her forslag siger, at de helt og holdent vil have fuld åbenhed. Om vi så fik en kommission, tror jeg ikke på, at vi kunne få kommissionen til at fremskaffe bare det, der kunne ligne et godt forslag til, hvordan man skulle skabe den her form for åbenhed.

Vi har også i forbindelse med det sidste lokalvalg i november sidste år set, at LO i Odense og andre byer – ja – satte deres sekretærer til at udskrive nogle flotte samarbejdsaftaler mellem Enhedslisten, SF og Socialdemokraterne mod, at LO så puttede nogle penge i kassen til partierne, og så var man sikker på, at alt var fryd og gammen i de her kommuner, hvis de her partier ellers fik flertal. Alle de her rævekageaftaler – money for something, eller hvad man ellers kalder det – skal vi da også have frem. Der må da ligge en klar præcisering af, hvordan det skal gøres. Det kan da ikke være rigtigt, at vi har politiske partier, der har kampsponsorer, ligesom man har i fodboldklubber. Det var jo sådan set det, vi var vidne til.

Jeg vil så gerne sige, at vi også havde et EU-valg sidste år, hvor man kunne se, at der i de forskellige valgforbund blev indgået aftaler om, at partier fik penge af andre partier, hvis ikke de partier kunne bruge deres egne stemmer. Det har resulteret i, at der ligger en skriftlig, hemmelig aftale mellem De Radikale og Socialistisk Folkeparti og Socialdemokraterne, så vi har ikke kunnet få at vide, hvor mange penge det er, De Radikale får fra de to andre partier for at aflevere deres vælgers stemmer. Jeg synes, det var en god start på at lave en anstændig form for åbenhed.

Så vil jeg gerne sige: Vi går ind for, at der skal være fuld åbenhed omkring de bidrag, som de forskellige partier får, men det fordrer også, at der bliver det. Der er så et helt grundlæggende problem i det her. Vi tror ikke, at en kommission vil kunne finde frem til nogle brugbare løsninger, som kunne skaffe den her form for åbenhed, netop fordi der ikke er vilje til det hos fagbevægelsens repræsentanter her i salen – de røde partier. Der er ikke vilje til det. Og jeg tror såmænd heller ikke, at viljen er specielt stor hos De Konservative, hvis jeg skal være helt ærlig. Måske er der så lidt mere vilje hos Venstre, og det kunne så være spændende at afprøve i praksis.

Men Dansk Folkeparti kan ikke støtte forslaget om, at vi skal nedsætte en kommission. Vi vil gerne gå ind i udvalgsarbejdet, vi vil gerne være med til at lave en beretning, og vi vil gerne være med til at præge en udvikling, som gør, at ministeren også bliver gjort opmærksom på, at der godt kan laves nogle ting, som kan skabe større åbenhed, men en kommission – vi har snart to-tre kommissionsforslag her i salen hver uge – altså, undskyld mig: Hvor meget har de kommissioner bidraget med, som har været brugbart og konstruktivt i det politiske arbejde? Dansk Folkeparti kan ikke støtte de fremsatte forslag.

Kl. 18:20

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Jesper Petersen for en kort bemærkning.

Kl. 18:20

Jesper Petersen (SF):

Jeg vil da gerne kvittere for, at hr. Hans Kristian Skibby og Dansk Folkeparti er villige til at gøre et eller andet, f.eks. være med til at lave en beretning. Jeg vil være glad, hvis det er det, der bliver udkommet på det beslutningsforslag, jeg har været med til at fremsætte, altså at vi får lavet sådan en, og at der ligesom bliver noget fremdrift. For jeg har jo med spænding set frem til, at Dansk Folkeparti ville gøre noget på området, at man ligesom ville rykke.

Jeg står her med fru Pia Kjærsgaards ugebrev fra den 19. januar 2009, hvor hun siger: Lad os dog få åbenhed omkring partibidragene, og hun kommer med en række argumenter for det. Jeg har ikke set noget til det siden. Under sidste valgkamp var der også røster fremme, og jeg mener, at det var hr. Kristian Thulesen Dahl, som da sagde, at man var helt klar på at få større åbenhed om partibidragene. Jeg har bare ikke rigtig set til noget til det siden, men er glad for, at vi her har fået en tilkendegivelse af det. Jeg skal bare forstå det sådan, at det også indebærer, at Dansk Folkepartis støtter, at der altså skal sættes tal på, så man ved, hvad det egentlig er, at de her donorer har givet til partierne, så der bliver større åbenhed om donationerne.

Kl. 18:21

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 18:21

Hans Kristian Skibby (DF):

Det er sådan set fuldstændig korrekt, at det er noget, som vi synes lyder meget fornuftigt. Men det, vi så samtidig siger, er, at hvis vi skal støtte de initiativer, skal der også være nogle konkrete forslag til, hvordan man får alle de her forskellige sammensurier, som vi har

kunnet se inden for fagbevægelsen, frem i lyset, så vi kan se, hvor mange penge, hvor mange annoncekroner, hvor mange gratis kampagnebiler, udlån af ansatte, pr-plads, der er tale om. Eksempelvis i Vejle så jeg, at alle vinduerne i en fagforeningsbygning var stillet til rådighed for Socialdemokraterne og SF ved et valg. Det koster jo alt sammen penge, hvis man skal have sådan nogle ting gennemført. Alle de ting skal også med, for det er partistøtte, og det synes jeg ikke rigtigt er så frygtelig meget defineret i noget af det, som vi har kunnet se i den her debat.

Så vil jeg gerne sige, at Dansk Folkeparti ikke bruger ret meget tid på det her forslag og på det her emne, og det gør vi ikke, fordi vi faktisk synes, at vi er et parti, der har rent mel i posen, vi synes faktisk, at vi har bevist, at et parti udmærket kan drive politik og udmærket kan opnå indflydelse uden at være fedtet ind i fagbevægelser eller arbejdsgiverorganisationer eller andre.

Kl. 18:22

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Jesper Petersen.

Kl. 18:22

Jesper Petersen (SF):

Tak. Jeg vil igen godt kvittere for, at der er en eller en form for fremdrift. Jeg kan dog ligesom ane, at der måske er nogle forsøg på at sige, at med alle de andre ting, som vi også gerne vil have med, bliver det så kompliceret, at man ender med ikke at kunne støtte de gode ting om at få større åbenhed omkring de private partibidrag. Jeg håber ikke, at det er sådan, at Dansk Folkeparti her i virkeligheden kommer med en eller anden undskyldning for og ligesom forbereder os på, at de bare vil finde hår i suppen, og at der så ikke kommer større åbenhed, fordi det falder på en eller anden formalistisk ting fra Dansk Folkepartis side. Vi er klart med på at få større åbenhed omkring den indirekte støtte også, som det også er beskrevet i forslaget, og der må det være muligt at finde afklaringer, som ikke bare ender med at handle om, at man ikke vil, fordi Dansk Folkeparti har fundet et hår i suppen.

Jeg vil godt høre, om det indebærer, at Dansk Folkeparti af egen drift nu, ligesom SF gør, åbent vil lægge frem, hvad partiet får i støtte, som det står partiet helt frivilligt for. Vil man fortælle om, hvor mange penge det er, man får fra de enkelte donorer, ligesom vi gør?

Kl. 18:23

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 18:23

Hans Kristian Skibby (DF):

Jamen Dansk Folkeparti har altid offentliggjort, hvad vi har fået af tilskud. Jeg tror, at der var et enkelt år, hvor vi fik et tilskud fra A.P. Møller, det er nogle år siden efterhånden, ellers har vi faktisk ikke fået tilskud fra virksomheder eller arbejdsgiverorganisationer. Vi har heller ikke fået fra fagbevægelsen, skulle jeg hilse og sige.

Men jeg vil gerne sige til det med håret i suppen, at i går var der et hår i suppen til den anden side, og det var i forbindelse med de artikler, vi kunne læse i Jyllands-Posten, hvor vi kunne se, at nu ville LO-forbundet gå tilbage til det rent formelle partisamarbejde med Socialdemokraterne og SF. Hvad indebærer det, kunne man så spørge. Er det også sådan lidt mere formelt omkring økonomi? For vi synes faktisk, at det ville være sund fornuft, at det var medlemmerne, der skulle vælge det til, hvis de overhovedet ville være med til at bruge deres fagforeningsmidler på at drive rød politik, i stedet for som det er nu, hvor man sådan set har skullet vælge det fra. Og de, der endelig valgte at vælge det fra i den aftale, der blev lavet, kunne ikke få pengene udbetalt. Det ville så gå til ungdomsarbejde i fagfor-

eningen, og det var så Metal Ungdom og HK-Ungdom og andre. Jeg har sådan set ikke meget tiltro til, at de er mindre politiske.

Kl. 18:24

Anden næstformand (Søren Espersen):

Så er det hr. Frank Aaen for en kort bemærkning.

Kl. 18:24

Frank Aaen (EL):

Nu står jeg her med regnskabet fra Dansk Folkeparti for 2007. Det var jo et valgår, og det var dér, pengene blev givet. Der bliver altid givet i et valgår. Nogle får også indimellem, men de fleste får de rigtig mange penge i et valgår. Der fik Dansk Folkeparti 836.291 kr. fra Danmarks Rederiforening, fra A.P. Møller og fra Finanssektorens Forening. Kunne vi ikke få at vide, hvor meget disse tre hver især bidrog med?

Kl. 18:25

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 18:25

Hans Kristian Skibby (DF):

Jeg har ikke noget som helst imod, at de beløb bliver offentliggjort, men jeg vil gerne sige, at det da er et fantastisk eksempel at komme med. Nu har man set andre partier, hvor det har været 21 millioner og endnu mere. Vi har kunnet se af opgørelser, at alene den annoncekampagne, som et parti har fået leveret gratis af fagbevægelsen, udgjorde en værdi af 35 mio. kr. Så er det lykkedes den meget regnskabskyndige hr. Frank Aaen at finde 836.291 – eller var det 836.294 kr.? Jeg synes godt nok, det er flot.

Kl. 18:25

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Frank Aaen.

Kl. 18:25

Frank Aaen (EL):

Det var jo også derfor, vi gik efter de andre. Vi ville da helst for de rigtig store beløb høre, hvor de får dem fra. Jeg vil selvfølgelig gerne vide, hvor meget A.P. Møller giver til Dansk Folkeparti, det synes jeg er interessant for vælgerne at vide, men det er endnu mere vigtigt at få at vide, hvem der giver 31 millioner til Det Konservative Folkeparti. Det er jeg helt med på. Men jeg tager det som en moralsk opbakning til vores krav om mere åbenhed, og det kvitterer jeg for.

Kl. 18:26

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Herefter er det den konservative ordfører, hr.

Tage Leegaard.

Kl. 18:26

(Ordfører)

Tage Leegaard (KF):

Tak. Jeg er blevet bedt om at læse denne ordførertale op for hr. Henrik Rasmussen, som er forhindret i at give møde.

Partiregnskabsloven blev vedtaget i 1990 med et bredt flertal, men i 1995 blev der gennemført en ændring af loven, så man skal registrere bidrag, der overstiger 20.000 kr. Formålet med dette var naturligvis at give interesserede et indblik i tilskud til partierne. Dette omfatter også anonyme bidrag, som således skal fremgå af partiregnskaberne.

I forslaget ønskes navnene på alle bidragydere, som har givet mere end 5.000 kr., offentliggjort. Dette kan Det Konservative Folkeparti ikke bakke op om, dels på grund af at der ligger en gammel aftale om, at grænsen er 20.000 kr., dels af praktiske hensyn for at sik-

re, at anonyme stadig har mulighed for at give tilskud til partierne, uden at dette skal offentliggøres.

Som loven er i dag, er det kun bidrag til partiernes landsorganisationer, der skal offentliggøres, men nu lægger beslutningsforslaget op til, at det også skal omfatte partiernes kandidater, medarbejdere og organisationer m.v. Dette vil være umuligt at praktisere, ene og alene på grund af at de lokale vælgerforeninger drives frivilligt, og at man ikke med rimelighed kan forlange, at de skal fremkomme med et sådant regnskab.

Der er også forskel på, hvorledes der kan gives bidrag i form af f.eks. direkte tilskud, portostøtte eller lignende. Man må jo erkende, at partierne har forskellige måder at modtage valgbidrag på, hvilket også gør os forskellige, og dermed kan vi ikke ensrette en regnskabspligt for, om en enkelt kandidat modtager støtte eller ej.

Sidst kræves det, at anonyme bidrag skal videregives til humanitære formål. Såfremt en giver har ønsket at støtte et enkelt parti eller en kandidat anonymt, kan dette bidrag selvfølgelig ikke videresendes til et andet formål. Kan man så f.eks. risikere at blive henvist til at være indsamler for Dansk Røde Kors, hvis man melder sig frivilligt til at hænge plakater op? Hele vores demokrati er grundlagt på basis af frivillighed og retten til at vælge selv. Derfor kan man også selv vælge, hvordan man vil bidrage, om det er arbejdsmæssigt, økonomisk, politisk eller med humanitært arbejde. Hvis pengene skulle sendes videre til humanitære formål, hvem skulle så afgøre, hvilke organisationer der skal have pengene?

Det Konservative Folkeparti anerkender og respekterer partiernes forskellighed, men også bidragydernes forskellige ønsker om anonymitet samt om ydelsestørrelse. Derfor kan Det Konservative Folkeparti ikke støtte dette forslag.

Kl. 18:29

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Frank Aaen for en kort bemærkning.

Kl. 18:29

Frank Aaen (EL):

Nu var hovedargumentet, så vidt jeg kunne forstå, anonymitet, og jeg har ikke noget ønske om, at man for det lille bidrag behøver at kende navnet på afsenderen, men Det Konservative Folkeparti har i 2007, valgåret, fået 21,5 mio. kr. fra Mærsk, fra LEGO, fra Dansk Industri. Har offentligheden ikke en vis interesse i at vide, om der er nogle af dem, der betaler 21.000 kr., eller om de betaler 10 mio. kr.?

Kl. 18:29

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 18:29

Tage Leegaard (KF):

Jeg synes, at det er fint, at offentligheden får at vide, hvem bidragyderne er, og aftalen ligger sådan – og det er et bredt forlig – og så mener man, at offentligheden har fået det, den skal have med hensyn til den sag.

Kl. 18:30

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Frank Aaen.

Kl. 18:30

Frank Aaen (EL):

Ordføreren er vel enig i, at der er stor forskel på 21.000 kr. og 10 mio. kr., og at der vil være en partikasserer, der er yderst opmærksom på, hvis partiet generer en bidragyder, der giver 10 mio. kr.? Kan man ikke nogenlunde regne med, at sådan er partikasserere indrettet? Det behøver jo ikke at være rigtigt, at det er sådan, men det

kunne da være interessant at vide, om der skulle være en bidragyder med 10 mio. kr. i årligt tilskud, som måske et eller andet sted får en særlig bevågenhed af det pågældende parti. Har vi ikke ret til at vide det?

Kl. 18:30

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 18:30

Tage Leegaard (KF):

Jeg synes, at som loven er strikket sammen i dag, er det oplyst, hvilke bidragydere der er. Jeg er godt klar over, at der er forskel på 10.000 kr. og 10 mio. kr. – det tror jeg da de fleste er klar over – men som loven er i dag, synes jeg da, den er rigtig tilfredsstillende, og det ved jeg at der er bred enighed om. I den ordførertale, som jeg læste op, blev der også lagt op til spørgsmålet om de frivillige bidrag, trykning af kopier og det, der tidligere blev nævnt med frivillig arbejdskraft fra fagforening og sådan noget, der lige pludselig bliver kastet ind i en valgkamp, skal det så også gøres op i penge, eller hvordan er det lige, det er med det?

Kl. 18:31

Anden næstformand (Søren Espersen):

Mange tak til ordføreren. Herefter er det den radikale ordfører, hr. Johs. Poulsen.

Kl. 18:32

(Ordfører)

Johs. Poulsen (RV):

Tak for det. Det Radikale Venstre er positiv i sin tilgang til de to beslutningsforslag, om end vi må bedømme dem forskelligt. Vi behandler dem jo under et og kommenterer dem derfor også under et. Derfor er den nemmeste måde for mig at kommentere det på nok at sige, at vores principielle tilgang til hele det her område er, at man skal være så åben, som det overhovedet er muligt, og at man selvfølgelig skal iagttage, at der under en eller anden form skal være en slags bagatelgrænse, der betyder, at det hele ikke sander til i papirer, der skal sendes frem og tilbage og i virkeligheden dermed vil sluge en masse af det, der er meningen med det hele, nemlig at pengene gerne skulle gå til at skabe politisk aktivitet, information og meget andet.

Så vores tilgang er egentlig relativ enkel: at der skal være en principiel høj grad af åbenhed og så en eller anden form for bagatelgrænse eller mindstebeløb, som måske nok skal være lidt større end 5.000 kr., som Enhedslisten foreslår i sit meget overskuelige beslutningsforslag. Men alt det kan man jo passende få belyst, hvis man bakker op om SF's forslag, som betyder, at der i givet fald, hvis der er flertal for det, nedsættes en kommission som i og for sig, sådan som vi læser det, får mulighed for at belyse stort set alle aspekter af mulighederne for at skabe en åbenhed.

Jeg forstår egentlig ikke helt, at de fleste partier ikke bare tager åbent imod den invitation, for jeg tror, at vi er derhenne, hvor der er løbet så meget vand i åen, at det kunne være udmærket at få en fuldstændig og ny belysning af, hvad mulighederne er inden for det her felt, hvad der er af begrænsninger, og hvilke hensyn der skal tages. For vi er selvfølgelig også opmærksomme på, at der er en række hensyn, som skal ind over i en sådan sammenhæng her. Ministeren var inde på nogle af dem i sin indledning. Der er en række forhold i lovgivningen, som selvfølgelig skal iagttages, og jeg går ud fra, at det også er inden for SF's beslutningsforslags rammer, at man naturligvis lægger ind, at sådanne hensyn skal belyses.

Derfor synes vi faktisk, at forslaget om at nedsætte en kommission er det rigtige forslag i forhold til den debat, der har været. Det har selvfølgelig været ganske underholdende at stå og høre på, at speci-

elt Socialdemokraterne og Venstre har meget travlt med at dunke hinanden i hovedet med, hvordan og hvorledes man får midler. Det kan vi da godt gentage en gang om året, men man kunne jo også følge SF's forslag og faktisk prøve at få det belyst og nå frem til, hvordan man hensigtsmæssigt kunne indrette sig med åbenhed.

For at Dansk Folkeparti ikke skal være bekymret over det spørgsmål, de har stillet til alle andre end os, det vedrører, om åbenhed i det spørgsmål, der handler om valgforbund til Europa-Parlamentet, kan jeg da sige, at vi bestemt også er villige til at gå ind i et sådant undersøgelsesarbejde med lige så stor åbenhed, hvis alle andre udviser den samme åbenhed og har den samme tilgang. Derfor betyder det jo noget, hvis Dansk Folkeparti også vil være med til faktisk at bakke op om SF's forslag, som efter min opfattelse vil kunne give den mulighed.

Skal man have belyst den type ting, som Dansk Folkepartis ordfører nu har rejst flere gange i sine spørgsmål, skal man se på, at de ikke er omfattet af de direkte regler om partistøtte. De er omfattet af de regler, der er, for at kunne indgå valgforbund mellem forskellige partier. Der ved vi jo, at der også indgås andre valgforbund. Jeg ved godt, at Dansk Folkeparti er stærkt fortørnet over, at de ikke rigtig kan finde nogen at indgå valgforbund med og derfor også har den sag oppe at vende en gang imellem, men der er jo andre partier, der indgår valgforbund, og der ligger også nogle aftaler bag.

Så må vi selvfølgelig sige, at så gælder det samme naturligvis også der, nemlig at der må offentliggøres, hvad der eventuelt er af aftaler om dem, såfremt det indebærer noget som helst, der handler om støtte til sekretariat, hjælp til sagsoplysning eller informationstjeneste, eller hvad ved jeg. For naturligvis er det helt legalt at indgå aftaler af den karakter inden for de rammer, der i dag er i valgloven, om mulighederne for at lave valgforbund.

Kl. 18:36

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Hans Kristian Skibby for en kort bemærkning.

Kl. 18:36

Hans Kristian Skibby (DF):

Det er jo altid spændende at vide, hvad der er lovligt, og hvad der ikke er lovligt, men jeg synes også, at man skulle prøve at lægge lovgivningen lidt til side og se på det, der hedder moral og anstændighed. Jeg synes, det er underligt, at man kan finde en partisekretær, Lars Midtby fra Socialdemokraterne, som siger, at det er helt naturligt at betale for de ekstra stemmer. Det har ikke noget med lovgivning at gøre. Det har noget med moral at gøre at betale sig til ekstra stemmer.

Der er jo ikke nogen lov, der hindrer De Radikale i at lave en aftale med Socialdemokraterne, hvori der står, at den skal lægges frem, så vi kan se, hvor mange penge De Radikale fik. Hvor mange kroner og øre fik man fra Socialdemokraterne og SF, fordi man ikke fik et mandat valgt ind i Europa-Parlamentet? Det er jo partistøtte. Det er penge, som De Radikale vil få tilført den radikale partikasse, som man så kan bruge på kampagner, kræmmermarkeder, plakater, tyggegummi og bolsjer. Man kan bruge dem til lige, hvad man har lyst til. Det er partitilskud.

Jeg spørger så ordføreren: Vil Det Radikale Venstre offentliggøre det, som Socialdemokraterne ikke vil offentliggøre?

Kl. 18:37

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 18:37

Johs. Poulsen (RV):

Jeg anerkender i allerhøjeste grad hr. Hans Kristian Skibbys evner som polemiker og beklager dybt, at jeg kom til at svare, inden han

stillede spørgsmålet. Men det gjorde jeg jo altså, så hvis hr. Hans Kristian Skibby havde hørt, hvad jeg sagde i min ordførertale, så har han allerede svaret.

Kl. 18:37

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 18:37

Hans Kristian Skibby (DF):

Det er muligt, at hr. Johs. Poulsen som en god radikal politiker forsøgte at give svaret, men så må jeg bare konstatere, at en god DF'er ikke har forstået svaret.

Kl. 18:37

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 18:37

Johs. Poulsen (RV):

Dertil kan jeg kun sige, at det beklager jeg.

Kl. 18:38

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Frank Aaen for en kort bemærkning.

Kl. 18:38

Frank Aaen (EL):

Kunne Det Radikale Venstre ikke gå foran og offentliggøre tallene fra de store bidragsydere, der giver over 20.000 kr.? Det er det ene spørgsmål.

Det andet spørgsmål er: Hvornår fik Det Radikale Venstre første gang støtte af A.P. Møller-Mærsk?

Kl. 18:38

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 18:38

Johs. Poulsen (RV):

Den sidste del kan jeg ikke svare på. Det ville kræve, at jeg gik tilbage i annalerne og undersøgte, hvordan virkeligheden så ud langt tilbage fra før min tid i Folketinget. Det mener jeg sådan set ikke er min opgave.

Jeg har svaret på det, som jeg mener er det afgørende i en debat i Folketinget, nemlig hvad der er den principielle tilgang til hele det her spørgsmål. Og jeg har sagt, at den principielle tilgang er, at vi går ind for størst mulig åbenhed, der er afbalanceret, med hensyn til at der skal tages hensyn til den eksisterende lovgivning, herunder eventuelle hensyn til grundloven.

Justitsministeren var i sin indledning inde på, at der skal tages en række hensyn. Det synes vi faktisk bedst kan belyses ved at støtte SF's beslutningsforslag, som lægger op til, at folk med forstand på de dele så at sige kan komme med anbefalinger til, hvad man kan, og hvad man ikke kan.

Der er jo i dag et sæt gældende regler, hvorunder folk har givet støtte, og de har også givet støtte under nogle bestemte betingelser. Jeg kan ikke stå her og bedømme, om de betingelser vil blive overtrådt, hvis jeg begynder at offentliggøre alt muligt bagudrettet. Man skal jo også overholde indgåede aftaler. Det går jeg ud fra at hr. Frank Aaen også mener er en god skik i det danske land, nemlig at når man indgår en aftale, så overholder man den. Og alt er foregået på lovens grund.

Det, jeg siger, er, at vi er klar til fremadrettet at skabe størst mulig åbenhed om det. Jeg tror såmænd også, at hvis der er enighed om det og der kommer nogle anbefalinger om det, vil vi også gerne læg-

ge det frem bagudrettet. Men det kræver selvfølgelig, at de, der er bidragsydere, accepterer det.

Kl. 18:39

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Frank Aaen.

Kl. 18:39

Frank Aaen (EL):

Jeg er enig i, at aftaler skal overholdes. Det er også derfor, at man nogle gange skal opsigte aftaler, for så kan man nemlig lave dem om. Jeg er også enig i, at loven skal følges. Men der står ikke noget i loven om, at man ikke må offentliggøre, hvor mange penge man får fra den enkelte. Så det synes jeg at hr. Johs. Poulsen skulle arbejde videre med.

Kl. 18:40

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 18:40

Johs. Poulsen (RV):

Jeg kan sige til hr. Frank Aaen, at jeg i mit liv har indgået rigtig mange aftaler med andre mennesker om forskellige forhold, som der ikke står noget om i loven. Ikke desto mindre finder jeg det vigtigt, at jeg overholder de aftaler, jeg indgår af forskellig karakter. Det mener jeg også må gælde på det her område. Jeg mener rent faktisk, at man skal opføre sig anstændigt.

Kl. 18:40

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det ordførerne for forslagsstillerne, og først er det hr. Jesper Petersen for B 188.

Kl. 18:41

(Ordfører for forslagsstillerne)

Jesper Petersen (SF):

Først lidt bemærkninger om selve forslaget og så nogle kommentarer til de ting, der er kommet frem undervejs.

Jeg synes jo, at der i det her spørgsmål er et element af forbrugeroplysning. Når man står med ugens spotvare i Netto, kan den jo se både billig og spændende ud. Man tjekker lige varedeklarationen, som oftest inden varen ryger i indkøbskurven, og holder øje med tilsetningsstoffer og andre ting, og folkestyret indebærer jo også at træffe nogle valg. Man vil gerne kende lidt til de partier, man vælger, men ved valgurnen er der altså lige knap den samme oplysning og varedeklaration, som der er på varen i Netto, især når det gælder den ingrediens, der hedder pengestrømmene. Der er alt for lidt åbenhed i dag. Hvad er det for nogle interesser, der får indflydelse gennem netbanken, eller når man handler? Det er der alt for lidt åbenhed om.

I SF mener vi, det vil styrke demokratiet at gøre det mere gennemskueligt, hvorfra de politiske partier modtager støtte. Vi har i Danmark en lang og stolt tradition for et relativt gennemskueligt og sobert folkestyre, men demokratiet er som bekendt ikke en gudgiven størrelse. Man skal hele tiden værne om det, også mod uklare magtforhold, så den demokratiske proces ikke taber troværdighed, og pengenes betydning i politik er altså vokset sammen med professionaliseringen af den politiske kommunikation.

Der er sket rigtig mange ting, siden man lavede aftalerne på det her område i 1990 og 1995. Der er sket en professionalisering af den politiske kommunikation, der foregår rådgivning i langt større målestok, og man køber sig til opmærksomhed. Pengene er en vigtig, men underbelyst faktor i dansk politik, og der vil blive skabt et stør-

re og større demokratisk underskud, hvis partiernes varedeklaration ikke bliver gjort klarere.

Som det er i dag, skal navne på bidragsydere jo kun offentliggøres, hvis de giver mere end 20.000 kr., og det fulde beløb er der ikke noget krav om at oplyse, så man kan ikke se, hvor afhængigt et parti er af en bestemt interessegruppe. Det er også muligt at omgå reglerne på mange måder. Man kan støtte kandidater eller partiforeninger direkte og give indirekte støtte, og det bør der også være åbenhed om. Man kan vælge selv at lægge frem, hvad det er, man får, men det vil Venstre og De Konservative jo ikke. De vil ikke selv oplyse, hvad de får, men de kunne gøre det af egen fri vilje, hvis de syntes, at åbenheden var vigtig. I skåltalerne kan man høre noget om demokrati og åbenhed, men når det kommer til stykket, vil man ikke tage konsekvensen og selv lægge frem, hvad det er for nogle bidrag, man får.

Jeg synes, at når man kigger i oversigten over partistøtte og hvilke donationer, der gives, er noget af det mest grelle bankernes metode. Den handler jo om, at man vil undgå at give bankkunderne indblik i, hvad deres penge går til. Som bankkunde kan man ikke vide, om den bank, man har, giver penge til et politisk parti – ja, vel at mærke et borgerligt politisk parti, for det er jo kun dem, der får støtte fra bankerne. Men når man betaler renter i en eller anden bank, kan de via en særlig forening, bankerne har oprettet, ende med at havne på et borgerligt partis valgkampskonto, og det efterlader altså en blind vinkel i politik, der svigter de gode demokratiske idealer om troværdighed og gennemsigtighed. Det er alt for nemt at omgå reglerne.

På trods af alt dette har regeringen gentagne gange afvist at forbedre gennemsigtigheden på det her område. I 2004 afviste Lene Espersen at øge åbenheden, og senere har regeringen afvist det i flere omgange, senest i dag.

Det med at få øget åbenhed er ikke bare en fiks idé, vi har på venstrefløj. I Berlingske Tidende fra den 4. november 2007 bliver de nuværende regler kritiseret af en perlerække af danske professorer fra Copenhagen Business School, Københavns Universitet og Danmarks Journalisthøjskole, og senest har Europarådets organisation omkring korruption og åbenhed, GRECO, faktisk kritiseret Danmark for ikke at have tilstrækkelig åbenhed, og Europarådet vil vende tilbage i 2011 for at sikre, at vi gør tingene bedre til den tid. Så kunne vi jo passende nedsætte den kommission, vi har foreslået, og få lavet bedre regler inden da.

I sidste valgkamp bakkede Dansk Folkeparti meget utvetydigt op om åbenhed om partistøtten og har gjort det siden. Også igen i dag er der nogle anslag til det, og jeg synes, at man nu har chancen for at sætte handling bag løfterne og skabe større åbenhed om de økonomiske bidrag til partierne. Man kunne jo starte med at gribe i egen barm og selv lægge frem, hvad donationerne til Dansk Folkeparti egentlig er, altså hvor mange penge får man fra de store virksomheder, som støtter Dansk Folkeparti.

For at det ikke skal hedde sig, at vi vil haste en eller anden improviseret model hurtigt igennem, har SF lige præcis foreslået en kommission, der kan komme med forslag til, hvordan vi skal gøre det. I Norge og USA er der langt større gennemsigtighed på området, end der er i Danmark. Der er detaljerede oplysninger om partistøtten, og de er let tilgængelige på hjemmesider, der er skabt til formålet. I Norge fremgår også alle indirekte bidrag, og det kan vi vel også gøre i Danmark. Vi kunne som minimum få en kommission til at sige, hvordan det kunne lade sig gøre her. Det kan tage relativt kort tid, et halvt år, så kan vi, medmindre regeringen falder helt sammen, vel nå det inden næste valg og få skabt øget åbenhed om partistøtten, så vælgerne klart og tydeligt kan se, hvad det er for nogle store interessegrupper, der putter penge i partierne med både direkte og indirekte støtte.

Kl. 18:46

Jeg har nogle kommentarer til nogle af de ting, der er kommet frem undervejs i diskussionen. Først til ministeren, der siger, at det nærmest er umuligt for partiforeninger at skulle opgøre, hvad de får i støtte. Jeg vil bare sige, at det kan altså lade sig gøre i Norge. Her skal også lokale led faktisk offentliggøre, hvad de får i private valgkampbidrag, så det kan selvfølgelig også lade sig gøre i Danmark. Ministerens argument om, at der allerede er åbenhed, når man kan se, hvem donorerne er, holder jo simpelt hen ikke. Der er da tydelig forskel på, om der bliver givet 20.000 kr., eller der bliver givet 1 mio. eller 10 mio. kr. i bidrag til et parti. Man er langt mere afhængig af en så stor donor, og så skal der da bare være åbenhed. Læg det åbent frem, så vælgerne kan se, hvad det er for nogle bidrag, man får.

Til Venstre angående den indirekte støtte: Som jeg også kvitterede for i min replik, er jeg egentlig meget enig i det, og det står faktisk også i forslaget, så jeg går meget ud fra, at Venstre i udvalget vil gå ind i arbejdet med at lave den beretning, som jeg kan høre vi kan nærme os, og ikke vil lade en blokade for foreningsfriheden stå i vejen for det. Det er i virkeligheden det, man gør, når man vil blande sig i, hvordan private foreninger skal opføre sig. At der skal være åbenhed om støtten er jeg fuldstændig med på, også når det kommer til indirekte støtte. Fagbevægelsens direkte støtte fremgår jo klart af regnskaberne allerede nu, også de præcise beløb, i modsætning til Venstre, der jo putter med det og ikke vil fortælle, hvad de egentlig får. Men lad os da få den kommission eller som minimum en beretning, forhåbentlig også med Venstres opbakning.

Dansk Folkeparti melder altså, at man er villig til at lave en sådan beretning, og det er jeg meget glad for. Jeg fornemmer, at vi kan komme nogle vegne med det her, og det manglede også bare, kan man sige, for Dansk Folkeparti har jo selv meldt meget klart ud, at de gerne vil have øget åbenhed, dog uden at gøre så meget ved det i mellemtiden, kan man sige, men nu får man så chancen. Man har mest holdt sig til ordene, nu vil vi gerne se noget handling. Fra den 28. januar 2005 har det jo vist sig, at folketingskandidat Kim Kristensen har haft mange kreative ideer til, hvordan man kan bøje reglerne for partistøtte, så partiet er altså fuldstændig klar over, at der er enorme huller i åbenheden i dag, og jeg håber, det er en sag som den, der har været med til at gøre, at man er klar over, at der selvfølgelig må ske noget.

Det blev også sagt, at Dansk Folkeparti i dag fortæller alt, og det er jo ikke rigtigt. Der står i partiregnskaberne lige præcis som i alle de andre partiers, hvilke donorer man har, der har givet mere end 20.000 kr. Der er for i alt 836.000 kr. i regnskabet for 2007, og det er fra tre store donorer, nemlig Danmarks Rederiforening, A.P. Møller og Finanssektorens Forening, altså bankerne. F.eks. har SF af egen fri vilje jo lagt frem, hvad beløbene helt præcis er. Vi viser alt, og jeg synes, at Dansk Folkepartis skulle gribe i egen barm og også gøre det.

Ligesom tilfældet er med Dansk Folkeparti kan jeg forstå på Det Radikale Venstre, at man er meget interesseret i at få øget åbenhed om partistøtten, og jeg vil gerne kvittere for den, synes jeg, ret klare opbakning til, at vi skal arbejde med at øge åbenheden, forhåbentlig med et flertal for forslaget om en kommission, eller alternativt ved at vi laver en beretning, der bør kunne samle flertal i udvalget med Dansk Folkepartis opbakning, sådan som jeg har hørt debatten her i dag.

Jeg vil sige, at alt i alt synes jeg, det har været ulejligheden værd for mig og medarbejderne i SF at begynde at kigge lidt på partistøttereglerne. Vi kan se fra andre lande, at der faktisk er mulighed for, at vi kan gøre det her langt bedre. Vi har nu fået taget endnu en diskussion om det, og jeg synes, vi har fået udstillet, at Venstre og De Konservative meget nødt vil have, at der skal være øget åbenhed om partistøttereglerne. Men med et alternativt flertal sammen med

Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre – Venstre vil måske også være med til det – vil det være muligt at lave en sådan beretning. Der var i hvert fald toner, der lød, som om man er villig til det, men lad det komme an på en prøve at få skabt noget større åbenhed om partistøtten.

Kl. 18:50

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Hans Kristian Skibby for en kort bemærkning.

Kl. 18:50

Hans Kristian Skibby (DF):

Jo, men jeg vil da også gerne kvittere den anden vej for de gode intentioner. Det er sådan set selvfølgelig vældig fint at tage det her frem som et formål fra Socialistisk Folkepartis side og så sige: Vi ønsker fra SF's side, at der skal være fuld åbenhed, at alt skal åbnes. Så regner jeg selvfølgelig også med, at jeg nu som en sidste ledetråd kan få oplyst fra Socialistisk Folkeparti, for jeg vil så gerne have det oplyst: Hvor mange penge har Socialistisk Folkeparti givet til Det Radikale Venstre i forbindelse med EU-valget i juni måned 2009? Hvis jeg kunne få det i fuld åbenhed, så ville jeg tage hatten af, hvis jeg ellers havde en på, og sige, at det var en stor cadeau til hr. Jesper Petersen.

Så vil jeg gerne sige, at det, vi jo skal have med i beretningen, selvfølgelig også er alt det omkring de indirekte tilskud. Vi skal have det der med om, når folk, der er medlem af en fagforening, ønsker at sige, at de vil have det sådan, at de skal vælge det til, hvis de ønsker at give støtte til politiske partier. Sådan er det jo ikke i dag. Så det skal selvfølgelig med i beretningen, og det går jeg ud fra at ordføreren er enig i.

Kl. 18:51

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 18:51

Jesper Petersen (SF):

Vi er meget indstillede på, at der også skal være øget åbenhed omkring den indirekte støtte, og vi har ikke noget at skjule. Det kan lade sig gøre i USA, Norge og andre steder, og det kan det selvfølgelig også i Danmark, altså at det meget detaljeret bliver opgjort, at hvis man betaler for en annonce, der anbefaler at stemme på et eller andet parti, så skal det fremgå offentligt. Det synes vi er helt fint. Så lad os endelig få øget åbenhed omkring den indirekte støtte i sådan en beretning.

Kl. 18:52

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 18:52

Hans Kristian Skibby (DF):

Ja, nu bed jeg lidt mærke i, at ordføreren sagde *øget åbenhed*. Jeg nævnte ordene *fuld åbenhed*, og så kan man jo så gætte på, hvad der måske kunne ligge til grund for de forskellige betragtninger. Men jeg vil gerne sige, at det, som jeg sagde før, og som jeg spurgte ordføreren om, jo udtrykkeligt var det her med, hvis et medlem af et fagforbund, f.eks. under LO, indirekte kommer til at give partitilskud til partier, ved at man bruger organisationens lokaler, biler, ansatte, kopimaskiner og alt muligt andet til støtte og også indrykker store annoncer for 35 mio. kr. Og så er det, jeg siger, at det også skal være sådan, at man i fagbevægelsen kun bruger penge fra de medlemmer, der aktivt har sagt, at de gerne vil have, at man støtter SF, Socialdemokraterne og Enhedslisten, og at alle de andre, som i dag

har det omvendte, altså at de aktivt skal melde det fra, selvfølgelig så kan slippe for den utålelige og ubærlige regning.

Kl. 18:53

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 18:53

Jesper Petersen (SF):

Jamen hvis hr. Hans Kristian Skibby bedre kan lide det og forstår det bedre, ved at det hedder »fuld åbenhed«, har jeg ingenting imod det. Det var et andet ordvalg, jeg brugte, men jeg tror, intentionen er den samme: Der må meget gerne være fuld åbenhed også omkring den indirekte støtte.

I forhold til fagbevægelsen synes jeg jo ikke, det sømmer sig for Folketinget at skulle begynde at bryde grundloven, i og med at man, kan vi sige, nu vil blande sig i foreningsfriheden. Det står jo fagforeningerne fuldstændig frit for at give penge til dem, som de vil, efter de demokratiske beslutninger, der bliver truffet i fagforeningerne, og der synes jeg jo ikke, man sådan kan lovgive om, hvad de må og ikke må, men man kan lovgive om, at der skal være åbenhed omkring det. Og det synes jeg da at der skal være. Jeg har svært ved ikke også at skulle sammenligne det med, når jeg går ned i Netto og handler, eller når jeg køber mælk, hvor overskudshaverne i Arla beslutter at give penge til borgerlige partier. Der har jeg da heller aldrig selv valgt, hvad de penge skulle gå til. Og når jeg er bankkunde, er jeg da aldrig blevet spurgt, om de penge skulle havne i borgerlige partiers partikasser; det er jeg ikke. Der skal da være åbenhed både til den ene side og den anden side, fuldstændig, men det er, som om Dansk Folkeparti går mest op i det, der ikke handler om dem selv.

Kl. 18:54

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Sophie Løhde for en kort bemærkning.

Kl. 18:54

Sophie Løhde (V):

Jeg blev meget forundret over hr. Jesper Petersens bemærkning om, at nu fik vi udstillet, at Venstre ikke ville være med til det her med øget åbenhed. Jeg synes sådan set, at jeg var den, der var mest klar i mælet, i den forstand at jeg klart sagde: Lad os da endelig droppe den her 20.000-kroners-grænse mod, at man så også i oppositionen er klar til at droppe reglen om, at medlemmerne i dag aktivt selv skal framelde sig, og i stedet gå over til, at man aktivt skal tilmelde sig som medlem, hvis man ønsker at støtte Socialdemokratiet, Enhedslisten og Socialistisk Folkeparti gennem sit fagforeningskontingent.

Jeg synes, at jeg hørte tidligere i debatten, at hr. Jesper Petersen måske ville være med på det forslag. Det ville jeg synes var meget positivt. Men vil hr. Jesper Petersen også kunne få overbevist sine alliancepartnere i oppositionen, Socialdemokraterne, om det positive i et sådant forslag?

Kl. 18:55

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 18:55

Jesper Petersen (SF):

Jeg vil ikke bestemme over, om hverken private virksomheder eller fagforeninger kan give bidrag til politiske partier. Men jeg vil have, at der skal være åbenhed om, hvordan den støtte bliver givet, og om, hvor mange penge det drejer sig om, så vælgerne, borgerne, forbrugere kan se, hvad pengene ender med at gå til, og hvor mange penge det er.

Klar i mødet vil jeg nu altså ikke kalde fru Sophie Løhde. Det var den samme sætning, der blev læst op nogle gange, men bag ved det var der dog en eller anden form for imødekommenhed, nemlig i form af det her med at droppe 20.000-kroners-grænsen. Men det handler jo ikke bare om at droppe den grænse, det handler om at få vide, hvad det er for nogle beløb, de enkelte donorer giver. Det er der jo ikke åbenhed om, og det vil der heller ikke være, hvis der blot er en 20.000-kroners-grænse. Så kan vi få nogle flere navne på listen over, hvem der giver penge, men vi kan stadig væk ikke vide, hvor mange penge de faktisk giver.

Det er jo det, der er kernen i det i forbindelse med de private bi-drag. Det synes jeg Venstre skulle melde sig klar til. Og hvis man går så meget ind for åbenhed, synes jeg egentlig, at man selv skulle fortælle, hvor meget de enkelte donorer har givet hver især af de her 17½ mio. kr., man fik i 2007. Det kunne et frihedselskende parti jo frit tage på sig.

Kl. 18:56

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Sophie Løhde.

Kl. 18:56

Sophie Løhde (V):

Jeg blev så glad, og nu bliver jeg altså uendelig skuffet, for nu trækker hr. Jesper Petersen i land og siger: Ah, jeg ved ikke rigtigt, og det her med åbenhed og det ene og det andet og det tredje.

Socialistisk Folkeparti må erkende, at man godt ved, at bl.a. Socialdemokratiet aldrig vil støtte et forslag, hvor fagforeningsmedlemmer aktivt selv skal tilmelde, at de ønsker at støtte oppositionen med penge. Det er man jo ikke interesseret i, for det er meget lettere bare at sørge for, at der bliver betalt og betalt. Og det er netop en indirekte form for støtte, når der ikke er den helt store synlighed omkring den. Så jeg håber, at man i Socialistisk Folkeparti kunne begynde at overbevise sine alliancepartnere i Socialdemokratiet om det positive i et sådant forslag.

Man går åbenbart meget op i, hvor mange millioner Venstre fået i forbindelse med folketingsvalgkampen i 2007. Nu har partiregnskabene været offentliggjort siden 1989, og derfor vil jeg gerne igen tilføje, at der vil gå 30 år for at skabe balance i, hvad Socialdemokratiet har fået, og hvad Venstre har modtaget. Så er det også kommet på plads.

Kl. 18:57

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 18:57

Jesper Petersen (SF):

Det sidste har jeg vel egentlig slet ikke sagt noget om. Men det er åbenbart meget vigtigt for fru Sophie Løhde at få det frem.

Det eneste, det her handler om, er, at der skal være øget åbenhed om det. Og det mener Venstre sig altså ikke klar til. Det er det, vi får udstillet, nemlig at man ikke er villig til selv at lægge frem, hvad det præcis er, de her donationer går ud på. Hvor mange penge er det, A.P. Møller, Arbejdsgiverforeningen, Skandinavisk Tobakskompagni, bankerne og andre har givet Venstre? Det må vi ikke få at vide. Lovgivningen er hullet, så den kan ikke sørge for, at vi kan det, og Venstre selv vil ikke lægge det frem, fordi man er nogle kyllinger.

Det stod dem da fuldstændig frit for at gøre det, hvis de virkelig mente, at der skulle være åbenhed omkring det. Så når Venstre nu siger, at man egentlig gerne vil noget, men ikke selv gør det på de områder, hvor man selv af egen fri vilje kunne skabe mere åbenhed, og i alle de år som regeringsparti ikke selv har taget initiativ til at gøre noget, så tvivler jeg lidt på Venstres støtte.

Men lad os nu se, om vi i udvalget kan få flertal for sådan en betretning. Som sagt vil jeg også meget gerne have åbenhed omkring den indirekte støtte, åbenhed om, hvor meget fagbevægelsen betaler, og om, hvilken anden indirekte støtte der bliver givet – der er også virksomheder, der betaler for annoncer og biler og alt muligt andet. Lad os få det frem.

Kl. 18:59

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren for forslagsstillerne på B 188. Så er det ordføreren for forslagsstillerne på B 183, hr. Frank Aaen.

Kl. 18:59

(Ordfører for forslagstillerne)

Frank Aaen (EL):

Vi har den ejendommelighed i Danmark, at vi har en bank, der ejer et parti, nemlig Saxo Bank, der åbenlyst ejer Liberal Alliance og har købt sig til indflydelse i det parti. Det synes jeg er ejendommeligt, men skal man se positivt på det, vil jeg sige, at det dog er godt, at det sker åbent. Det er både åbent, at sådan er forholdet mellem banken og partiet, og det er også nogenlunde åbent med hensyn til, hvor mange penge banken giver partiet. Der er de jo på sin vis foran alle øvrige liberale og konservative partier i Folketinget.

Vi har en anden ejendommelighed. Det er, at A.P. Møller giver penge til nogle partier, lige præcis til Venstre, De Konservative, Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre. Det skete mig bekendt første gang nogen sinde for Det Radikale Venstres vedkommende i 2007, men det kan vi jo prøve at få afklaret.

Det ejendommelige ved, at A. P. Møller har udvalgt lige præcis de fire partier, er jo, at det netop er de fire partier, der støttede den meget lukrative, meget værdifulde aftale, som A.P. Møller fik, da koncernen fik videreføret olierettighederne i yderligere 40 år ude i Nordsøen. Jeg kan ikke påstå, at der er en sammenhæng, men jeg kan bare sige, at det, at der er en mulig sammenhæng, og bare det, at der er det sammenfald, jeg lige har nævnt her, gør det vigtigt at vide, hvem der giver hvor meget til hvilket parti.

Der er nogle, der sagt, at det beløb på 5.000 kr., vi har foreslået, er for lille. Det vil vi såmænd gerne se på, det er ikke noget kardinalpunkt. Det vigtigste er selvfølgelig for os at få at vide, hvem der giver hvor meget, når det er over et vist beløb, som i dag er på 20.000 kr. Og det er jo indlysende, fordi der er en enorm forskel på, om et parti modtager 21.000 kr. eller 10 mio. kr. fra en giver. Jeg kan bare give en historie, uden at nævne navne, om, at et år var der et parti, som mistede støtten fra A. P. Møller, fordi man i A.P. Møller var sur over partiets optræden i en given situation, hvilket straks fik hele partiledelsen til at møde op nede på Esplanaden og bede om godt vejr, for det var meget, meget tungt at skulle undvære de penge, man fik. Det viser i en nøddeskal, at det her er noget, vi skal have mere indsigt i.

Hvordan skal det vedtages? Jeg er af den opfattelse, at det skal kunne vedtages sådan, at det sker i en kompetent forsamling. Jeg så gerne, at man i almindelighed arbejdede med, at det var generalforsamlinger det ene sted og det andet sted, altså både i fagforeninger og i koncerner, der besluttede sådan noget, men vi kan nok have svært ved at komme igennem med, at man pålægger både virksomheder og fagforeninger, og andre foreninger for den sags skyld, sådanne krav.

Man kan jo i hvert fald kræve at få åbenhed, så de, der handler ind i en butik, ved, hvem de indirekte er med til at støtte, sådan at de, der melder sig ind i en fagforening, ved, hvem de via deres kontingent støtter. Det synes jeg giver sig selv. Det er en forbrugeroplysning på to måder, dels ved at man kan se, hvilke partier der støttes af hvilke kræfter i samfundet, dels ved at forbrugerne ved, hvad der sker med i hvert fald nogle af deres penge, når de enten melder sig ind eller køber et bestemt produkt.

Vores forslag er lidt mere detaljeret end det med en kommission, det går bl.a. på ud på, at vi synes, det er vigtigt, at også den indirekte støtte er med. Nu har der været mange, der i diskussionen har sagt, at vi skal have den indirekte støtte frem, og det er jeg enig i. Alle former for indirekte støtte bør kunne læses f.eks. på en hjemmeside. Men det gælder altså også den indirekte støtte, som partiernes kandidater modtager, ved at der bliver stillet medarbejdere til rådighed, og som på anden måde gives indirekte via foreninger, Den Liberale Erhvervsklub, Finanssektorens forening til støtte af et sundt og bæredygtigt erhvervsliv – undskyld, ikke *bæredygtigt*, havde det bare været det – nej, *konkurrencedygtigt* erhvervsliv. Det synes jeg også er nødvendigt at få frem, for ellers kan man omgå reglerne. Og hvis vi skal have indirekte støtte fra fagforeninger med, skal vi selvfølgelig også have indirekte støtte fra erhvervslivet med, der må give sig selv.

Jeg vil sige, at der var noget positivt fra de fleste, undtagen fra De Konservative, det er så også dem, der modtager størst støtte fra erhvervslivet. Så det er måske derfor, man ikke er så glad for at få åbenhed. Venstre erklærer sig som værende for åbenhed, men prøver at skjule sig lidt bag et krav om, at nu skal man kunne fravælge at give støtte. Rettere sagt er det modsat: Man skal aktivt sige ja til at give støtte. Vi synes, det er i orden, at man siger ja, hvis der er nok, der siger ja på en generalforsamling til en støtte. Det der med, at man skal kunne fravælge mælk eller Netto eller andet, synes jeg ikke man på samme måde skal begynde at lovgive om.

Jeg synes, vi er rykket lidt i dag. Måske kan vi komme videre. Og jeg skal selvfølgelig bare sige til sidst, at vi selvfølgelig støtter vores eget forslag, det giver sig selv, men vi støtter også SF's forslag, som er et skridt i den rigtige retning.

Kl. 19:05

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Der er en kort bemærkning fra fru Sophie Løhde.

Kl. 19:05

Sophie Løhde (V):

Nu kan jeg jo forstå, at Enhedslisten forsøger at besvare det her spørgsmål om, hvorvidt medlemmerne af fagforeningerne aktivt skal tilmelde sig, når de gerne vil give støtte. Men sådan vil man ikke rigtig have det skal være, og man siger: Hvorfor vil I ikke respektere, at der er nogle generalforsamlinger, som afgør det her? Så er det jo bare, at jeg må spørge ind til det.

Vi kan forestille os en situation, hvor man havde til afstemning, om man skulle støtte Socialdemokraterne, SF og Enhedslisten som fagforening, og 50,1 pct. stemte for, og 49,9 pct. stemte imod. Skulle det så være sådan, at de 49,9 pct. af medlemmerne automatisk kunne slippe for at støtte venstrefløjen? Kunne vi få det indføjet som et forslag? Eller skal det betyde, at et lille flertal skal kunne majorisere et mindretal, som ikke har nogen intentioner om eller lyst til at støtte oppositionen, fordi de så samtidig tilfældigvis er medlem af en fagforening?

Kl. 19:06

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 19:06

Frank Aaen (EL):

Nu er der ingen, der tilfældigvis er medlem af en fagforening. De har sådan set meldt sig ind. Og så er der det der med, at der skal være en vis grænse for, om man kan blive omfattet af den beslutning eller ikke omfattet. Jeg synes, det er interessant, at det kommer fra VKO, som i den grad har majoriseret sig igennem med de mindst tænkelige flertal, herunder at sende Danmark i krig i Irak. Kunne jeg så også slippe for over skatten at betale til krigen i Irak? Jeg mener, det går

jo ikke. Og det synes jeg heller ikke man skal pålægge en fagforening.

Men jeg vil da gerne give den indrømmelse, at hvis en fagforening vedtager beslutninger af den type med det snævrere tænkelige flertal, ville jeg, hvis jeg sad i ledelsen af den fagforening, tænke over, hvorvidt det er klogt.

Kl. 19:07

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Sophie Løhde.

Kl. 19:07

Sophie Løhde (V):

Vi kommer vidt omkring her i svarene fra Enhedslistens ordførers side. Man fristes jo netop til at gå videre ud ad den vej, men det skal jeg undlade at gøre.

Jeg vil sådan set bare spørge helt konkret: Hvis vi nu i Venstre støtter Enhedslistens forslag om, at vi fjerner den her beløbsgrænse på 20.000 kr., og hvis vi så samtidig indføjer, at fagbevægelsen kun skal kunne bruge penge på politik og i valgkampe, såfremt medlemmerne positivt tilkendegiver det, er man så villig til fra Enhedslistens side at støtte et sådant forslag, eventuelt i en beretning, og vil man i Enhedslisten sørge for også at overbevise sine venner i Socialdemokratiet om det positive i et sådant forslag?

Kl. 19:07

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 19:07

Frank Aaen (EL):

Nu skal vi stadig væk lige være enige om, at når vi taler om at fjerne reglen om 20.000 kr., betyder det, at alle, der i hvert fald giver over 20.000 kr., skal oplyse det fulde beløb. Det er vi så enige om.

Det med, at medlemmerne positivt skal tilkendegive, at de vil give støtte, er det, vi henviser til, når vi siger, at det skal vedtages f.eks. på en generalforsamling eller af de kompetente forsamlinger i den pågældende fagforening, og så skal der være åbenhed om det, så medlemmerne har en chance for at kunne sige fra, hvis ikke de vil have det.

Kl. 19:08

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Hans Kristian Skibby for en kort bemærkning.

Kl. 19:08

Hans Kristian Skibby (DF):

Jeg synes jo, at man tidligere har oplevet hr. Frank Aaen, også på generalforsamlinger andre steder, eksempelvis hos A.P. Møller, stå og tale for de små aktionærers rettigheder og for dem, der kun har én aktie i forhold til dem, der har rigtig mange. Og der er dem, der møder op, og det hele er besluttet på forhånd, fordi aktiemajoritetsindehaverne har besluttet, hvad der skal stemmes til de forskellige punkter på en generalforsamling.

Derfor er det jo lidt underligt, at man så skal opleve hr. Frank Aaen stå her og nu bruge det som argument for at holde på kroner og øre inde i fagbevægelsen, i forbindelse med at man skal vedtage det her på en generalforsamling, frem for at lade medlemmerne selv vælge, hvad deres penge skal bruges til. Det er jo sund fornuft.

Der vil jeg gerne spørge: Kunne et kompromis så ikke være, at man i det mindste begyndte at give valgtilskud til alle kandidater, uanset hvilket parti de stillede op for? Jeg har selv været medlem af SiD, hvor jeg blev nægtet 5.000 kr. Men min kollega fik beløbet, fordi han var socialdemokrat.

Kl. 19:09

Kl. 19:12

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 19:09

Frank Aaen (EL):

Jeg synes da, at man skal være meget påpasselig med at bestemme, hvad de må beslutte i en forening, som medlemmerne frivilligt har meldt sig ind i. Jeg synes, man skal være meget påpasselig med at bestemme, at jeg ikke må blive stemt ned på A.P. Møllers generalforsamlinger. Det kunne ellers være interessant nok. Men det ville være lidt voldsomt, det indrømmer jeg.

Jeg tror, man skal sige, at der skal være åbenhed, så man ved, hvad der sker, og det skal være sådan, at tingene bliver besluttet på en ordentlig måde. Det er jeg helt med på. Det vil sige, at det er medlemmerne, der bestemmer, og det gør de på den måde, de nu har vedtaget i den pågældende forening.

Kl. 19:10

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 19:10

Hans Kristian Skibby (DF):

Men når man så hører den debat, vi har haft i dag, om mælk og yoghurt og A.P. Møller, så er der jo også der en generalforsamling, som vedtager nogle ting. De vælger en bestyrelse. De, der har flertallet, bestemmer bestyrelsens sammensætning osv. Der blev det brugt som argument her i dag, helt omvendt, at det jo ikke var rimeligt, at der skulle lægges 3 øre på en liter mælk og sådan nogle mærkelige ting, som jeg ligesom kunne forstå. Det giver jo ingen mening at bruge det som argument, synes jeg.

Men jeg vil gerne spørge endnu en gang: Vil Enhedslisten så gå med til, at der var rimelighed også for 3F-ansatte, altså at det var rimeligt, at man, hvis man kandiderede til et byråd for Dansk Folkeparti eller Venstre i en kommune, hvor der var en 3F-afdeling, så ville få tilskud, lige så vel som hvis der blev givet tilskud til en kandidat fra Enhedslisten? Synes hr. Frank Aaen ikke, det kunne være rimeligt, at man så sidestillede alle.

Kl. 19:11

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 19:11

Frank Aaen (EL):

Jamen jeg vil ikke blande mig i, hvad man vedtager i en forening. Det kan også være i alle mulige andre foreninger. Det er jo ikke kun fagforeninger, der vedtager at give penge til bestemte partier. Det gør man også i Dansk Rederiforening. Jeg ved ikke, om alle medlemmerne af Dansk Rederiforening er gule og sorte. Men der vedtages det jo et eller andet sted i en bestyrelse, at man vil give støtte til Dansk Folkeparti. Det tror jeg ikke der er nogen rederier der så får lov at undslippe.

Derfor skal man lade foreningerne bestemme på den måde, de nu bestemmer ting på. Men der skal være åbenhed om det, så man kan fravælge, hvis ikke man vil være med, altså melde sig ud af Rederiforeningen.

Så må jeg lige sige til sidst, at jeg ikke har brugt det argument med de 3 øre på en liter mælk. Det ville også være lidt besværligt at få 3 øre udbetalt, ikke, og det er vist beløbet, som jeg husker det. Men det skal være sådan, at jeg kan lade være med at gå ind i Netto, fordi jeg ikke vil støtte Dansk Folkeparti.

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til ordføreren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslagene til folketingsbeslutning henvises til Kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

30) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 201:

Forslag til folketingsbeslutning om en forbedret indsats over for løsladte.

Af Karen Hækkerup (S) m.fl.

(Fremsettelse 06.04.2010).

Kl. 19:12

Forhandling

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Forhandlingerne er åbnet. Justitsministeren.

Kl. 19:12

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Dette beslutningsforslag pålægger regeringen at fremsætte et lovforslag, der sikrer, at alle løsladte fra kriminalforsorgens institutioner får udarbejdet en handlingsplan for tiden efter løsladelsen, og at der altid afholdes løsladelsesmøder med den indsatte før løsladelsen. Jeg synes, der er meget rigtigt og meget fornuftigt i beslutningsforslaget her. Der er gode overvejelser, som det bestemt er værd at diskutere. Ideerne i forslaget lægger sig jo sådan set også, meget langt hen ad vejen i hvert fald, op ad regeringens nye arbejdsprogram, som indeholder en målsætning om at gøre mest muligt for at sikre den løsladte en meningsfuld tilværelse f.eks. ved at sørge for, at den løsladte har et arbejde, en uddannelse og en bolig efter løsladelsen.

Men beslutningsforslaget har også nogle svagheder. Bl.a. forudsætter det, at det er nødvendigt her og nu at ændre de bestående regler for bl.a. udarbejdelse af handlingsplaner for at opnå en hurtig forbedring af de løsladtes forhold. Det mener jeg ikke nødvendigvis er tilfældet. Der er jo allerede i dag i lovgivningen krav om, at kriminalforsorgen skal udarbejde handlingsplaner for alle dømte, der udstår en fængselsstraf på 4 måneder eller derover. Der skal desuden udarbejdes en plan for strafudståelsen og tiden efter løsladelsen for en lang række indsatte, der afsoner straffe under 4 måneder. Det gælder bl.a. unge indsatte under 18 år og indsatte, der efter løsladelsen ikke har passende ophold eller underhold, eller hvis der i øvrigt er særlige omstændigheder, der taler for det. Reglerne foreskriver allerede i dag, at der udarbejdes en plan for tiden efter løsladelsen for de indsatte, der skønnes at have behov for det, f.eks. hvis de er uden bolig, beskæftigelse eller har misbrugsproblemer.

De problemer, som beslutningsforslaget beskriver, ligger derfor efter min mening ikke først og fremmest i regelgrundlaget, men derimod i den konkrete udmøntning af reglerne i det daglige samarbejde mellem den indsatte, fængslet, kriminalforsorgen og kommunerne, bl.a. når det gælder udarbejdelse af og også opfølgning på handlingsplanerne. Det er i øvrigt også den klare konklusion, man kan læse i evalueringsrapporten fra Projekt God Løsladelse.

I den forbindelse er jeg glad for, at kriminalforsorgen har iværksat et omfattende samarbejde med kommunerne om at forbedre indsatsen for løsladte i forbindelse med udslusning. Helt konkret er kriminalforsorgen og kommunerne i øjeblikket i gang med at gennemføre de anbefalinger, som følger af Servicestyrelsens rapport om Projekt God Løsladelse, og som er omtalt i beslutningsforslaget.

Køreplanen for god løsladelse indeholder en række detaljerede anbefalinger om sagsgangen bl.a. i forbindelse med udarbejdelse af handleplaner, som skal sikre, at både kommunen og kriminalforsorgen lever op til deres ansvar. En af anbefalingerne er, at den handleplansansvarlige under den indsatte afsoning og senest 3 måneder før løsladelsestidspunktet skal indkalde den indsatte og de involverede myndigheder til et løsladelsesmøde. Det væsentlige er altså, at der med gennemførelsen af køreplanen sker en koordinering mellem den indsatte, kriminalforsorgen og de øvrige myndigheder, hvor løsladelsen bliver planlagt og aftalt. Heller ikke på det område synes der altså egentlig at være behov for nye regler, før man har set resultatet af og gennemførelsen af de anbefalinger.

Så kan jeg i øvrigt oplyse, at Kriminalforsorgen har taget initiativ til at indgå nogle mere generelle samarbejdsaftaler med kommunerne om intensivering af indsatsen for forbedring af forholdene på udslusningsområdet. Det overordnede formål med de aftaler er at sikre helhed, sammenhæng og klarhed i indsatsen over for borgere, der har begået kriminalitet, samt naturligvis at forebygge tilbagefald til kriminalitet.

Kl. 19:17

Vi ved jo dels fra analysen, som ligger til grund for rapporten om Projekt God Løsladelse, dels fra erfaringerne fra andre udslusningsprojekter, at det er helt afgørende, at der altid bliver fulgt op, når den løsladtes sag overgår fra en myndighed til en anden. Grundideen er helt enkelt den, at ingen myndighed må slippe, før der er en anden, som tager over.

I forhold til indholdet af samarbejdsaftalerne med kommunerne lægges der op til, at aftalerne ikke bør være forbeholdt den gruppe, som er omfattet af reglerne om handleplaner. I stedet bør man favne bredere, sådan at samarbejdsaftalerne også omfatter dem, der ikke udarbejdes koordinerede handleplaner for, f.eks. dem med korte fængselsstraffe, og det kan også være varetægtsfængslede. Samarbejdsaftalerne skal desuden ikke kun omfatte bolig, forsørgelse og behandling, som er de almindelige elementer i en handleplan. Jeg har bedt om, at de nye samarbejdsaftaler også kommer til at indeholde en plan for uddannelse og beskæftigelse, som er to helt afgørende elementer i forebyggelsen af ny kriminalitet.

Kriminalforsorgen vil nu tage disse konkrete forslag til udvidelse af samarbejdsaftalerne med i drøftelserne med kredsradene og med de enkelte kommuner. Det gode budskab er sådan set, at de kommuner, der allerede har deltaget i drøftelserne, alle sammen har været meget positivt indstillet over for en udvidelse af målgrupperne og over for indsatsen generelt. Ambitionen er, at der skal indgås samarbejdsaftaler med alle 98 kommuner.

Arbejdet med samarbejdsaftalerne er for en række kommuners vedkommende så langt, at jeg forventer, at de første underskrifter kan sættes i begyndelsen af juni, tror jeg meningen er. Når aftalerne er på plads, vil der forhåbentlig ikke længere være tvivl om, hvem i kommunen og kriminalforsorgen der har ansvaret for de enkelte i forhold til udslusningsindsatsen. Det er jo noget, der faktisk flytter noget for den dømte og sikrer den kontinuitet, som er så vigtig, for at udslusningen også bliver god.

I forlængelse af regeringsprogrammet vil regeringen desuden iværksætte en mere generel undersøgelse af, om indsatsen kan og skal omprioriteres, så der bliver mulighed for at styrke den resocialiserende indsats i forbindelse med udslusning, både i forhold til kriminalforsorgen og i forhold til de sociale myndigheder. Undersøgelsen bør efter min mening omfatte nogle af de samme elementer, som

er indeholdt i samarbejdsaftalerne med kommunerne, nemlig muligheden for at øge indsatsen for at få de løsladte i beskæftigelse enten i form af arbejde eller uddannelse, og undersøgelsen involverer derfor også andre myndigheder end Kriminalforsorgen og Kriminalforsorgens institutioner.

Så efter min mening eksisterer der allerede i dag det nødvendige retsgrundlag i forhold til såvel udarbejdelse som koordinering af handleplaner for de grupper af indsatte, der har væsentlige problemer. Der er derfor i stedet for brug for, at vi styrker samarbejdet og det gensidige organisatoriske kendskab myndighederne imellem, og det er jo netop forhold, som arbejdet med samarbejdsaftalerne og opfølgningen på Projekt God Løsladelse vil fremme.

Så afslutningsvis vil jeg sige, at ideerne bag beslutningsforslaget er gode og relevante og i øvrigt i god tråd med de initiativer, som regeringen allerede har iværksat på området. Men jeg mener altså, at det er vigtigt, inden man træffer beslutning om nye lovgivningsmæssige krav til løsladelsesforløbet, at indhøste erfaringerne fra det arbejde, der er i gang mellem kriminalforsorgen og en række kommuner, og som jo netop tager sigte på at skabe løsninger på de problemer, der ligger til grund for beslutningsforslaget.

Kl. 19:21

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ministeren. Fru Karen Hækkerup for en kort bemærkning.

Kl. 19:21

Karen Hækkerup (S):

Det lyder, som om vi er meget enige. Og jeg er glad for den positive modtagelse, som ministeren giver forslaget. Jeg er glad for, at man har sat nogle initiativer i gang, og at regeringen har sat fokus på det her, for det har vi godt nok manglet i rigtig mange år.

»Projekt God Løsladelse« fra 2009, som ministeren også nævner, konkluderer, at koordineringen mellem Kriminalforsorgen og kommunerne i mange tilfælde er rigtig dårlig, så der er grund til at lave det om.

Jeg vil gerne spørge, om ministeren synes, at man skal lave handleplaner for alle indsatte, eller om ministeren fortsat vil have, at der er nogle grupper, der er undtaget. Jeg synes i hvert fald, at det vil være vigtigt, at man ikke slipper nogen ud på gaden, uden at der er en plan for, hvad der skal ske med dem med hensyn til job, uddannelse, bolig og videre behandling. Vil ministeren også være med til at se på det?

Kl. 19:22

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 19:22

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Der er jo ikke grænser for, hvad jeg vil være med til at se på, når fru Karen Hækkerup beder mig om det. Men jeg vil være noget betænkelig ved på forhånd at sige, at det skal gælde alle løsladte, for jeg tror, at det vil være for absolut.

Jeg har jo tilkendegivet, at der bestemt er behov for, at vi går videre end den gruppe, man er forpligtet over for. Det gør man også. Men det er jo en væsentlig gruppe, som man i forvejen har forpligtelser over for.

Men tager man alle med, så tror jeg, at man kan komme ud i nogle situationer, hvor man etablerer handleplaner, aktiviteter og indsatser, uden at der egentlig er et behov for det. Så jeg tror, at det, der står tilbage, er, at der nok må være en konkret vurdering af, om den enkelte også har behov for det. Det er der nok nogle der ikke har.

Kl. 19:23

Kl. 19:26

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Karen Hækkerup.

Kl. 19:23

Karen Hækkerup (S):

Det sidste, jeg vil spørge om, er til det, som ministeren sagde om, at ingen må slippe, før andre har taget over. Det er jo lige præcis det, der har været konklusionen i »Projekt God Løsladelse«, nemlig at det, der sker i dag, er, at der ikke er nogen, der tager ansvaret. Det er også det, Servicestyrelsen kom frem til i deres rapport.

Derfor vil jeg spørge: Når man i kredsradene nu er i gang med at finde ud af, hvordan man skal blive bedre til at hjælpe og lave løsladelsesmøder, kan ministeren så konkret løfte sløret for, hvordan det kommer til at foregå i kommunerne? Vil der være løsladelsesmøder for alle dem, der har en handleplan, hvor man sørger for, at ansvaret er uddelegeret, så der ikke er tvivl om, hvem der har ansvaret for at samle op?

Kl. 19:24

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 19:24

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Jeg tør ikke på stående fod sige, hvordan det præcis bliver alle steder. Det er muligt, at jeg lidt mere detaljeret kan vende tilbage til det i forbindelse med udvalgsbehandlingen. Men det er jo ikke sådan, at alle aftalerne er indgået, og der vil være muligheder for individuelle elementer i de aftaler, der bliver indgået med de enkelte kommuner.

Kl. 19:24

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Tak til ministeren. Hr. Kim Andersen som ordfører for Venstre.

Kl. 19:24

(Ordfører)

Kim Andersen (V):

Jeg synes grundlæggende, at det er et meget sympatisk beslutningsforslag, vi her har til behandling. Vi skal gøre maksimalt, hvad vi kan, for at personer, der har været fængslet, kan komme ud og igen komme i gang med en fornuftig tilværelse på den rigtige side af loven, det være sig med job eller uddannelse.

Det er jo også sådan, at Kriminalforsorgen allerede i dag efter de gældende regler har pligt til at udarbejde handleplaner. Vi ved også, at Kriminalforsorgen og kommunerne via midler fra satspuljen har ting i støbeskeen og er i gang med at introducere sådanne programmer, for at løsladte kan komme i gang med en fornuftig tilværelse.

Vi har lige fået en meget seriøs og detaljeret redegørelse af justitsministeren om regeringens syn på problematikken, hvor der er redegjort for alle de initiativer, der er taget, og for det, der også fremadrettet vil blive gjort. Og jeg tror, at vi må sige, at vi grundlæggende – det kan vi allerede høre nu – her i Folketinget har en meget positiv tilgang til den problemstilling, som beslutningsforslaget vedrører. Det synes jeg at vi sammen skal være glade for og stå fast ved.

Der er ingen grund til at politisere om denne vigtige sag, så jeg skal bare på Venstres vegne tilkendegive, at vi er glade for intentionerne i forslaget. Vi kan formelt set ikke støtte det, men vi synes, at regeringen er godt i gang, hvilket justitsministerens redegørelse også er udtryk for. Tak.

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Fru Pia Adelsteen som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 19:26

(Ordfører)

Pia Adelsteen (DF):

Tak. I Dansk Folkeparti er vi af den opfattelse, at Servicestyrelsens »Køreplan for god løsladelse« indeholder rigtig mange gode initiativer, hvoraf en del af dem ligger på linje med ideerne i beslutningsforslaget. Der er således allerede i dag et krav om, at der skal laves handleplaner for den dømte, hvis straffen er mere end 4 måneder, og der skal udarbejdes en plan for tiden efter løsladelsen for bl.a. unge under 18 år og for indsatte, der ikke har bopæl, ikke har arbejde eller har misbrugsproblemer.

Kriminalforsorgen er i øjeblikket i gang med at gennemføre anbefalingerne, som Servicestyrelsen har lavet i »Køreplan for god løsladelse«; en af anbefalingerne er et løsladelsesmøde mellem den dømte og de involverede myndigheder senest 3 måneder før selve løsladelsen. Det ligger jo meget godt i tråd med beslutningsforslaget.

Kriminalforsorgen har også taget initiativ til generelle samarbejdsaftaler med kommuner og intensivering af indsatsen, og ambitionen er at få en aftale med alle 98 kommuner. Samtidig vil regeringen – som ministeren nævnte – igangsætte en undersøgelse af indsatsen for at se, om der er brug for en omprioritering. Jeg mener, det er positivt, at man ser på, hvad der virker, og hvad der ikke virker, eller at man ser på de erfaringer, der er gjort, før der laves nye regler.

Så vil jeg til sidst sige, at jeg sad og lurede lidt, da jeg læste forslaget, for jeg synes, det er lidt bemærkelsesværdigt, at Socialdemokratiet foreslår, at kommunerne skal straffes økonomisk, hvis ikke de har dokumentation for opfølgning af en udarbejdet handleplan. Normalt plejer vi jo ellers at høre fra Socialdemokraterne, at der skal være tillid og afbureaukratisering, så det var en af de ting, jeg studerede over.

Vi kan ikke støtte forslaget.

Kl. 19:28

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Fru Anne Bastrup som ordfører for SF.

Kl. 19:28

(Ordfører)

Anne Bastrup (SF):

Forleden dag var jeg til en konference, hvor Kriminalforsorgsforeningen havde bedt justitsministeren om at fortælle om de resocialiseringsstilbud, som den nye justitsminister ville komme med. Det var jo en fornøjelse at høre justitsministeren, og det er første gang under en borgerlig regering, at vi har en justitsminister, der rent faktisk synes, at der skal ske resocialisering. Så jeg synes, vi skal være rigtig tilfredse med, at vi nu har fået os en ny justitsminister.

Men noget af det, som jeg også forstod på justitsministerens indlæg her i mandags, var, at der ingen penge er. Vi kan jo godt lave de her handleplaner, og jeg synes også, det lyder rigtig, rigtig godt, at justitsministeren kommer med det her bud om, at der rent faktisk nu skal laves nogle handleplaner, og at der skal indgås forpligtende samarbejde med kommunerne. Men vi får ikke flere socialrådgivere ud af det, og vi vil stadig væk stå i en situation, hvor både socialrådgiverne i fængslerne og socialrådgiverne i den fri kriminalforsorg ikke har nok tid. Derfor vil jeg opfordre justitsministeren til i hele den her handleplansimplementering at se på, hvilke af de regler og hvilket af det arbejde, som den fri kriminalforsorg rent faktisk laver i dag, der kunne undgås.

Kunne vi ikke meget nøje gennemgå, hvad det er for nogle regler, som socialrådgiverne laver, bare fordi de skal lave dem, eller fordi det er besluttet på et eller andet tidspunkt af en eller anden historisk årsag? Her tænker jeg på bureaukratiske elementer, kontrol for kontrollens egen skyld og det med, at man plejer at kontrollere på den der måde, og derfor bliver man også nødt til at gøre det her.

Noget andet, som jeg også tror vil være rigtig, rigtig godt, hvis det er sådan, at det her handleplansforløb og implementeringen af handleplanen skal komme til at fungere, er, at man i lidt bedre tid giver de indsatte besked om, hvornår de bliver løsladt. Vi har noget for noget-ordningen, og vi har to tredjedels-ordningen, men der er også personer, der ikke får løsladelsen på et tidligere tidspunkt. Jeg får somme tider henvendelser fra mennesker, som spørger, om de kan komme på mødet og få en løsladelse i maj, men så får de at vide, at de altså ikke er blevet optaget på det møde der, men at det godt kan være, at de får en dato i september, men man ved det ikke. Der ville det faktisk være rigtig, rigtig godt for de indsatte, hvis de bare fik et halvt år, de kunne forberede sig i, således at hjemmet vidste, at nu kommer far hjem, så man altså til de her mennesker, hvoraf mange af dem i forvejen jo har et lidt skrøbeligt familienetværk, kunne sige: Om et halvt år er sandsynligheden til stede for, at far bliver lukket ud. Det kan man ikke få at vide i dag. Det er meget, meget sjældent, at man rent faktisk får den der viden, og det generer jo ikke nogen, at man ved, at man kommer ud om et halvt år.

Jeg tænker naturligvis på dem, der sidder der i rigtig lang tid. Jeg tror, det vil hjælpe på hele deres resocialisering, og det koster ikke en krone. Det er bare et spørgsmål om at tage det op på et tidligere tidspunkt.

Derudover synes vi, at Socialdemokraterne skal have rigtig meget ros for at have fremsat det her forslag. Det er jo også en del af vores kriminalforsorgsreform, og vi synes, det er rigtig, rigtig vigtigt, at vi altid holder fokus på, hvordan vi kan forhindre, at der begås ny kriminalitet. Ved nogle ordentlige udslusningstilbud til de indsatte kan vi rent faktisk forhindre, at de lander på gaden, går ud sammen med kammersjukkerne, drikker sig fulde og lander bag de stivede gardiner igen. Det er ikke den vej, vi skal gå, vi skal have dem ud i en ordentlig tilværelse, således at vi ikke får ny kriminalitet, nye ofre, og sådan at disse mennesker kommer ind på arbejdsmarkedet og får en god tilværelse.

Vi støtter forslaget, men vi kan godt gå noget længere, og det regner jeg med justitsministeren gør, han sidder jo og skriver nu.

Kl. 19:32

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Det gør han nemlig. Tak til fru Anne Baastrup.

Hr. Tom Behnke som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 19:32

(Ordfører)

Tom Behnke (KF):

Vi er fra konservativ side meget enige i de overordnede linjer i beslutningsforslaget her. Vi er enige i, at vi kan gøre endnu mere for indsatte, så vi sikrer, at der kommer bedre mennesker ud af fængslerne, end vi putter ind i fængslerne.

Nu er det jo ikke sådan, at der slet ikke sker noget i dag. Det er ikke sådan, at der før i dag ingenting er foregået, og at man overhovedet ikke yder nogen former for indsats eller hjælp til de indsatte. Tværtimod gør man faktisk allerede i dag temmelig meget. Bl.a. har regeringen gennemført en behandlingsgaranti for stofafhængige, som kommer i fængsel, så de kan blive gjort fri af deres afhængighed af narkotika. Vi har også sørget for at sikre, at der er en kobling ud til kommunerne, når de bliver løsladt.

Men lige præcis når det gælder løsladelsen, er det, som om det ikke helt hænger sammen. Der bør være mere hånd i hanke med, at den indsats, der er påbegyndt i Kriminalforsorgens institutioner, bli-

ver fulgt op, når man bliver løsladt, og der er der nok nogle behov for forbedringer. Jeg tror også, der er meget plads til forbedringer, for selv om vi gør rigtig meget i dag for resocialisering, kan der gøres mere.

Som justitsministeren var inde på i sin meget omfattende indledning som svar på beslutningsforslaget her, som jeg fuldt ud kan tilslutte mig, er regeringen allerede i fuld gang. Man har jo i sin 2020-plan klart og tydeligt skrevet:

»Tiden i fængsel skal bruges til aktivt at påvirke de indsatte til en tilværelse fri for kriminalitet«.

Det er jo det, man skal bruge tiden på. Og så fortsætter man med at sige:

» – og fri for stoffer og alkoholmisbrug, hvis det også har været et problem. I forbindelse med overgangen fra fængsel til frihed skal kriminalforsorgen og de sociale myndigheder sikre en tæt og konsekvent opfølgende indsats. Der skal gøres mest muligt for at sikre en meningsfuld tilværelse efter løsladelse – fx ved at have et arbejde, en uddannelse og en bolig klar.«

Det vil sige, at det ikke er noget, man skal i gang med, når den pågældende bliver løsladt. Det er noget, der skal være klar. For de fleste indsatte vedkommende ved man jo godt, hvornår man bliver løsladt, og så kan man lige så godt bruge tiden aktivt til at finde sig en bolig, finde sig et job eller uddannelse, selvfølgelig med den hjælp, der er nødvendig.

Jeg tror, det er meget vigtigt, at man bruger tiden aktivt på de her ting, og at der i forhold til de indsatte, der sidder og skal afsone en dom, kort eller lang, er en fælles forståelse af, at det kun er midlertidigt, de sidder der. De skal ud igen på et tidspunkt, og den dag kan man lige så godt sammen forberede sig på, så løsladelsen bliver bedst mulig, og så man kan komme i den situation, at de, der har afsonet en dom, kommer ud på den anden side og lever en kriminalitetsfri tilværelse. Det må være det, der er formålet.

Det er i hvert fald det, vi lægger op til, og jeg kan se, at det også er det, som regeringen nu har skrevet ned, sort på hvidt. Det er simpelt hen en prioritet, man har. Det er vi glade for, og det støtter vi fra konservativ side helt op om.

Kl. 19:35

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Karen Hækkerup for en kort bemærkning.

Kl. 19:35

Karen Hækkerup (S):

Det er rigtig dejligt, at De Konservative på den måde har ændret indstilling til, hvordan vi skal hjælpe indsatte til at blive kriminalitetsfri. Men når nu den konservative ordfører får det til at lyde, som om man stort set gør alting i forvejen, vil jeg sige, at jeg er sikker på, at ordføreren alligevel har læst konklusionerne fra »Projekt God Løsladelse« om, at det sker for dårligt, og konklusionerne fra Servicestyrelsen, som siger, at der ikke er nogen koordinering, og at der ikke er nogen, der tager ansvar.

Men det eneste spørgsmål, jeg vil stille til den konservative ordfører, er: Når man i år har skullet skære 60 mio. kr. væk i kriminalforsorgen, tror den konservative ordfører så, at der er blevet flere penge til resocialiserende arbejde, eller at der er blevet færre penge til resocialiserende arbejde?

Kl. 19:36

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 19:36

Tom Behnke (KF):

For det første har vi ikke ændret indstilling, og ligegyldigt hvor mange gange man siger det, er det ikke rigtigt. Vi har ikke ændret ind-

stilling. Vi har hele tiden været af den klare overbevisning, at når det handler om bekæmpelse af kriminalitet, skal man gå på to ben. Det ene er selvfølgelig, at man skal være hård og konsekvent i forhold til at sanktionere dem, der overtræder lovgivningen. Det andet er, at vi skal gøre alt, hvad vi kan, for at lave en forebyggende indsats, ikke bare inden der sker en kriminel handling, men også i forhold til dem, der bliver dømt, at man sørger for, at de ikke går ud og laver kriminalitet igen. Det har hele tiden været en prioritet.

Det er også derfor, at den her regering på konservativ opfordring har sørget for at gennemføre en behandlingsgaranti i Kriminalforsorgens institutioner til dem, der er afhængige af stoffer eller alkohol. Det er netop for at gøre en indsats. Der gøres i dag rigtig, rigtig meget. Der er mange behandlingsprogrammer osv., men der er ingen tvivl om, at der godt kan ske forbedringer, og det er også det, jeg siger. Specielt koblingen mellem det at sidde i Kriminalforsorgens institutioner og at komme ud, hvor det er kommunerne, der skal tage over, skal være væsentlig bedre.

Kl. 19:37

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger. Hr. Johs. Poulsen som ordfører for Det Radikale Venstre.

Kl. 19:37

(Ordfører)

Johs. Poulsen (RV):

Da den radikale ordfører, fru Lone Dybkjær, ikke kan være til stede, fremlægger jeg vores synspunkter på hendes vegne.

Forslaget har et sympatisk formål – og det har flere andre ordførere jo også allerede været inde på, det er der stort set enighed om – nemlig at sikre, at alle løsladte få udarbejdet en handlingsplan, der skal sikre, at de får et ordentligt fodfæste i det frie liv igen uden tilbagefald til kriminalitet, at de altså ikke løslades direkte til gaden. Vi synes, det er fornuftigt, at der er fokus på den fase, og der er ingen tvivl om, at det vil kunne have en positiv effekt. Formålet er vi altså enige i ...

Kl. 19:38

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Man må lige dæmpe samtalen. Hvis man vil samtale, er der bløde stole inde ved siden af, og man kan også få kaffe. Her i salen har vi en politisk forhandling.

Ordføreren kan fortsætte.

Kl. 19:38

Johs. Poulsen (RV):

Tak. Formålet er vi altså enige i, men der står jo også i forslaget, at det skal gennemføres inden udgangen af denne folketingssamling, altså inden for en måned. Der er sikkert nogle gode forklaringer på, hvordan det er kommet ind i forslaget, og måske har forslaget ligget i kø længe. Så det er selvfølgelig ikke det afgørende for en forholdsvis sig til forslaget. Det, der er afgørende for os, er, at vi i det videre udvalgsarbejde kan få afdækket mulighederne for, at man sikrer, at det med forslaget ikke bliver til et spørgsmål om at udarbejde flere papirer, men at man sikrer, at det bliver en handlingsorienteret indsats, der kommer fokus på. Det, der er afgørende set med vores øjne, er netop, at det bliver et forslag, som fører til handling, og at man i den fase her netop har fokus på at gøre de rigtige ting i forhold til de løsladte.

For statistikken viser jo med al tydelighed, at der er alt for mange, der går tilbage til det kriminelle miljø; de har ikke andre valg, som de kan få øje på. Flere har været inde på, at kommunerne allerede har en pligt til at koordinere handleplaner med kriminalforsorgen, og at en del af arbejdet også er i gang, og det fremgår jo også af bemærkningerne, så derfor vil vi gerne have fokus på, at det ikke er et

forslag, der blot betyder mere papir – og det ved vi godt ikke er intentionen, men man risikerer det bare.

Men som sagt er vi positive over for formålet, og vi er klar til også i udvalgsarbejdet at gå ind i en nærmere dialog med forslagsstillerne om at få det lavet på en sådan måde, at vi er sikre på, at det får det rigtige udkomme. Vi har også lyttet til det, ministeren siger, og vi mener, at det faktisk er muligt at forene synspunkterne.

Kl. 19:40

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, fru Karen Hækkerup.

Kl. 19:40

(Ordfører for forslagsstillerne)

Karen Hækkerup (S):

Jeg skal starte med at beklage, at vi kom til at fnise, men det var bestemt ikke af den radikale ordførers indlæg, det synes jeg slet ikke der var nogen grund til at fnise af. (*Formanden:* Det kunne man ikke høre heroppe).

Socialdemokraterne har fremsat det her forslag, fordi vi i Danmark gør det alt for dårligt, når vi afleverer afsonere, som har siddet i fængsel, og afleverer dem til gaden, til ingenting. Jeg er glad for, at næsten alle her fra talerstolen har haft en masse fine intentioner og visioner og ambitioner for, hvordan vi skal forbedre løsladelsessituationen. Men vi må jo være helt ærlige og sige, at i dag gør vi det ikke særlig godt. Der er rigtig mange, der, på trods af at vi har nedskrevne regler om, hvad der skal ske, bliver løsladt til det rene ingenting. Og vi ved, at vi kunne nedbringe kriminaliteten, hvis vi tog bedre hånd om dem, som skal ud efter afsoning.

Det er ikke nogen kritik af de ansatte, som er i kriminalforsorgen eller i fængslerne, det er blot en konstatering af, at det ansvar, der skal være, og som skal placeres klart, for at arbejdet bliver gjort, ikke er tydeligt nok. Derfor er jeg rigtig glad for, at justitsministeren i sin tale fremlagde, hvilke initiativer man har taget. Jeg synes, det lyder rigtig fornuftigt, det lyder, som om vi er på rette vej, det lyder, som om vi vil ende et sted, hvor vi burde have været på vej hen for længe, længe siden.

Men én ting er de fine ord og ønskerne om en bedre resocialiserende indsats, noget andet er jo virkeligheden. Man bliver næsten nødt til i den her sag at nævne, at kriminalforsorgen jo i år står for at skulle spare 60 mio. kr. Det betyder, at man fyrer lærere, og at man ikke kan genansætte socialrådgivere, folk, der skal være med til at udføre den resocialiserende indsats, som vi ved der er så meget brug for. Vi har haft en udvikling, der betyder, at der er blevet proppet rigtig mange fanger i vores fængsler; vi har haft et belæg på tæt på 100 pct. i rigtig mange af landets fængsler, og det gør selvfølgelig, at der også er et pres på den resocialiserende indsats og på den tid, de ansatte i fængslerne har til at lave det resocialiserende arbejde.

Derfor er det fint med snak og visioner og handlingsplaner og ord, det er én ting, men noget andet er, hvad der rent faktisk kommer til at ske. Og der er Socialdemokraterne i hvert fald ærgerlige over, at man i en tid, hvor der er blevet fyldt så mange mennesker ind i vores fængsler, ikke har været indstillet på også at ville se på, hvad der skulle fyldes derind af ressourcer, når det drejer sig om hoveder og hænder til at hjælpe de indsatte med at komme videre.

Vi vil følge det her arbejde, som ministeren nu har sat i gang, og det arbejde, der er i gang i kriminalforsorgen, tæt, for vi slipper ikke vores drøm om at få nedbragt kriminaliteten i Danmark. Det er altså ret essentielt, når vi vælger i samfundet at give et menneske en straf – hvilket man kan have gode grunde til – at vi så også sørger for, at det menneske efter endt afsoning kommer ud igen på den anden side med nogle reelle muligheder for rent faktisk at kunne begå sig og ikke havne i ny kriminalitet. Derfor er den resocialiserende indsats enormt vigtig, og den præventive indsats er vigtig, og den synes jeg

også man må sige at det ikke går for godt med, både når vi taler forebyggelse i forhold til unge og i forhold til kriminalitet i det hele taget.

Det er jo meget fint at høre regeringspartierne sige, at vi skal have en retspolitik, der har to ben, men det er bare den samme regering, der nu er villig til at sætte 14-årige i fængsel, så jeg ved ikke rigtig, hvad det er for et af benene, der er blevet alt, alt for langt.

Men jeg vil takke for en positiv behandling. Jeg vil glæde mig til i Retsudvalgsregi at følge det her. Vi er jo desværre som parti ikke med i aftalen om kriminalforsorgens økonomi, men vi vil selvfølgelig følge det tæt og søge at sikre midler til, at der for fremtiden bliver de penge, der er behov for, så vi kan nedbringe kriminaliteten og give de indsatte en bedre løsladelse og give de ansatte bedre sikkerheds- og arbejdsvilkår, så vi i fællesskab får nedbragt kriminaliteten i Danmark.

Kl. 19:43

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen slut.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

31) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 221:

Forslag til folketingsbeslutning om beskyttelse af ytringsfriheden.

Af Pia Adelsteen (DF) m.fl.

(Fremsættelse 13.04.2010).

Kl. 19:44

Forhandling

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Forhandlingen er åbnet. Justitsministeren.

Kl. 19:44

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Vi behandler nu et beslutningsforslag, som går ud på at pålægge regeringen at fremsætte et lovforslag, som indebærer, at personer, der er bosat i Danmark, og virksomheder i Danmark ikke kan retsforfølges efter andre landes lovgivning for ytringer, som er fremsat i Danmark. Forslagsstillerne præciserer, at det med sådan et lovforslag f.eks. kunne fastslås, at afgørelser fra britiske domstole vedrørende injurierende ytringer ikke er gældende i Danmark.

Forslaget bliver begrundet med, at den engelske injurielovgivning gør det muligt at retsforfølge for at have fremsat ærekrænkende ytringer, selv om de er fremsat uden for Storbritannien, og at flere danske aviser risikerer injuriersager i Storbritannien som følge af bl.a. genoptryk af Muhammedtegningerne, og det ser forslagsstillerne som en alvorlig trussel mod ytringsfriheden.

Jeg har tidligere givet udtryk for, og det gør jeg gerne igen, at jeg ligesom forslagsstillerne er bekymret over, at danske aviser kan risikere at blive sagsøgt i Storbritannien for udtalelser gengivet i de danske medier, som ikke ville give grundlag for sager om ærekrænkelser her i landet. Det er et alvorligt problem, at der har udviklet sig en praksis i ærekrænkelssager i Storbritannien, som gør det attrak-

tivt at anlægge søgsmål i Storbritannien for ærekrænkende udtalelser, der er fremsat i andre lande. En sådan injurieturisme, som det er blevet kaldt, er ikke acceptabel.

Når det så er sagt, er det min opfattelse, at de regler, som beslutningsforslaget lægger op til at indføre, ikke er den rette måde at løse det her problem på. Der vil jeg godt starte med at rydde en lille misforståelse af vejen, for forslagsstillerne peger på, at den europæiske arrestordre gør det muligt at kræve personer i de sager udleveret. Men som jeg også har tilkendegivet for nylig i en besvarelse – det var på spørgsmål nr. 910 fra Retsudvalget – behandles de sager, vi taler om her, som civile sager med påstand om erstatning i det britiske retssystem. Den europæiske arrestordre omfatter kun udlevering med henblik på strafforfølgning eller straffuldbyrkelse i straffesager. Den europæiske arrestordre finder derfor ikke anvendelse i forhold til de omtalte injurieturismesager, der jo altså vedrører krav om erstatning og ikke idømmelse af en straf.

Med hensyn til de britiske domstoles kompetence til at behandle civile sager, derunder injuriersager, som anlægges mod danske medier og en eventuel efterfølgende tvangsfuldbyrdelse af de domme i Danmark, kan jeg oplyse, at de spørgsmål er reguleret af det, der hedder Bruxelles I-forordningen, og den handler om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civile og handelsretlige område. Det er en forordning, som har en stor praktisk betydning for danske borgere og virksomheder, og Danmark er derfor blevet knyttet til de regler i forordningen på mellemstatsligt niveau ved en såkaldt parallelaf tale mellem EU på den ene side og Danmark på den anden side. Vi har haft stærke interesser i at blive koblet til forordningen på den måde.

Det følger så af Bruxelles I-forordningens artikel 2, at personer, der har bopæl på en medlemsstats område, uanset deres nationalitet, som udgangspunkt sagsøges ved retterne i denne medlemsstat, og det vil sige, at danske aviser som udgangspunkt skal sagsøges ved danske domstole.

Efter forordningens artikel 5, nr. 3, kan en person i en sag om erstatning uden for kontrakt dog alligevel sagsøges i en anden medlemsstat ved retten på det sted, hvor skadestilføjjelsen er foregået eller vil kunne foregå. Sager om erstatning uden for kontrakt omfatter bl.a. injuriersager, og britiske domstole har altså kun kompetence til at behandle en sag om injurierende udtalelser eller tegninger i de danske aviser, hvis de potentielle ærekrænkelser har medført eller kan medføre en skade i Storbritannien. Det er naturligvis et fortolkningsspørgsmål, hvornår der er sket en skade i Storbritannien. Det, som jeg ønsker at understrege, er, at Bruxelles I-forordningen sætter nogle grænser for, hvornår engelske domstole vil kunne behandle sager om ærekrænkende udtalelser i danske medier. Det er ikke givet, at engelske domstole vil finde, at de kan behandle en sag om Muhammedtegninger, hvis en sådan skulle blive anlagt.

Kl. 19:49

Det følger af forordningen, at domme om betaling af erstatning som følge af ærekrænkelser, der er afsagt i de andre medlemsstater, som udgangspunkt skal anerkendes og fuldbyrdes, uden at den udenlandske dom kan efterprøves med hensyn til sagens realitet, men efter artikel 34 kan anerkendelse og fuldbyrdelse dog afslås, hvis anerkendelse og fuldbyrdelse vil stride imod grundlæggende retsprincipper. Efter forordningen vil en dansk domstol, som modtager en anmodning om at anerkende og fuldbyrde en udenlandsk dom om betaling og erstatning som følge af ærekrænkelser derfor kunne afstå fra at anerkende og fuldbyrde den pågældende dom, hvis anerkendelse og fuldbyrdelse efter den danske domstols vurdering vil udgøre en åbenbar overtrædelse af en grundlæggende rettighed, og det kunne jo netop være retten til ytringsfrihed. Der gælder i øvrigt så i forholdet mellem Danmark og EFTA-landene tilsvarende regler efter den såkaldte Luganokonvention.

Hvis vi nu i Danmark indfører en lov om, at domme fra engelske domstole for injurierende ytringer ikke skal kunne fuldbyrdes i Danmark, vil det stride imod reglerne i den parallelaftale, vi har i forhold til Bruxelles I-forordningen og også Luganokonventionen. Så indførelse af den regel, der bliver foreslået her, vil forudsætte, at Danmark opsiges både parallelaftalen og Luganokonventionen. Begge regelsæt sikrer jo, at afgørelser fra danske domstole i civile og handelsretlige sager kan blive tvangsfuldbyrdes i de øvrige EU-medlemsstater og EFTA-staterne.

Parallelaftalen og Luganokonventionen har derfor en stor praktisk betydning for vores erhvervsliv. Det er f.eks. Bruxelles I-forordningen, som forpligter domstole i Polen til at tvangsfuldbyrde – eller prøve på det – Arbejdsrettens afgørelse om overtrædelse af danske overenskomster. Det er altså årsagen til, at jeg ikke kan støtte beslutningsforslaget. Vi bør ikke ophæve vores parallelaftale om Bruxelles I-forordningen og Luganokonventionen. Det vil være til stor ulempe for ikke mindst vores erhvervsliv.

Jeg vil gerne slå fast, at det er min opfattelse, at problemet i de her sager ikke primært er EU's regler om værneting og tvangsfuldbyrdelse, altså reglerne i Bruxelles I-forordningen, men derimod i første omgang den materielle engelske injurielovgivning. Derfor har jeg skrevet til min britiske kollega, nu tidligere justitsminister Jack Straw, om problemet, og Jack Straw har meddelt mig, at han har iværksat en række reformer af den britiske injurielovgivning, der bl.a. iværksætter tiltag, som skal begrænse omkostningerne ved injuriersager ved at sænke de såkaldte success fees, som er et tillæg til de salærer, som engelske advokater modtager, hvis de vinder en sag. Hvis den engelske praksis ikke ændres, så problemet med injurieturismen bliver løst, mener jeg, at det er nødvendigt, at vi søger at finde en løsning på EU-niveau, for vi kan ikke løse problemet ved hjælp af dansk lovgivning.

Kommissionen fremlagde i april 2009 en grønbog om revision af Bruxelles I-forordningen og forventes at fremlægge et udkast til en revision i løbet af efteråret 2010. Derfor har jeg skrevet til RIA-kommissær Viviane Reding, hvor jeg har gjort opmærksom på problemet og foreslået, at Kommissionen overvejede mulige løsninger i forbindelse med den kommende revision af Bruxelles I-forordningen. Kommissionen deler faktisk min bekymring for forum shopping i sager om erstatning for injurierende udtalelser i medier. Viviane Reding finder dog, at problemet bør løses i forbindelse med den kommende revision af Rom II-forordningen om lovvalg i sager om erstatning uden for kontrakt. Revisionen af den forordning forventes påbegyndt i 2011. Ja, der er mange forordninger og revisioner at holde styr på her, men sådan er det altså.

Endelig vil jeg nævne, at EU-Domstolen muligvis inden for overskuelig fremtid vil udstikke retningslinjer for anvendelse af værnetingsreglen i Bruxelles I-forordningens artikel 5, nr. 3, for der verserer i øjeblikket en såkaldt præjudiciel sag ved EU-Domstolen. Den pågældende sag kaldes iData Advertising, og den vedrører en sag, hvor et østrigsk selskab på en hjemmeside havde offentliggjort en gammel artikel om en navngiven tysk statsborger og dennes bror, der havde appelleret deres domfældelse for mordet på en kendt tysk skuespiller. Den tyske Bundesgerichtshof har forelagt EU-Domstolen et præjudicielt spørgsmål om, hvorvidt en sag, der er anlagt af den navngivne tyske statsborger mod det østrigske selskab, kan behandles ved en tysk domstol. Sagen vedrører altså derfor afgrænsningen af denne værnetingsregel.

Danmark har afgivet et skriftligt indlæg i sagen, og i det indlæg har Danmark bl.a. argumenteret for, at muligheden for forum shopping bør begrænses i videst muligt omfang af hensyn til journalisters og andres mulighed for at forudsige deres retsstilling forud for offentliggørelse af informationer på internettet.

Jeg vil gerne slutte med at sige, at selv om jeg ikke er enig i beslutningsforslaget, er jeg sådan set glad for, at vi får den debat her.

Jeg mener, at det er vigtigt at have fokus på det her problem, og jeg kan oplyse, at Justitsministeriet i øjeblikket overvejer, hvilke yderligere tiltag vi kan foreslå i Bruxelles for at løse problemet enten via en ændring af Bruxelles I-forordningen eller Rom II-forordningen. Men af de grunde, som jeg har været inde på, kan regeringen altså ikke støtte beslutningsforslaget.

Kl. 19:55

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Pia Adelsteen for en kort bemærkning.

Kl. 19:55

Pia Adelsteen (DF):

Tak. Jeg vil godt starte med at sige, at det er helt korrekt, at det her med, at man kan blive udleveret, er en misforståelse i beslutningsforslaget. Jeg har også læst svaret, så det er jeg helt med på.

Jeg synes, det er rigtig positivt, at vi får debatten, for det er et problem, synes jeg, i forhold til ytringsfriheden, at vi tror, vi må noget i Danmark, og så kan man lige pludselig blive retsforfulgt for noget i et andet land. Jeg synes, det er positivt, at ministeren har skrevet til den engelske justitsminister og hørt, om det kan løses. Jeg mener også, at det er der igennem plus igennem EU, at man skal løse det, men hvor stor en tålmodighed, vil jeg så spørge, har ministeren? Det er jo noget, der kan ske fra dag til dag og virkelig kan ramme virksomheder og personer i Danmark, kan man sige, men stort set først og fremmest virksomheder. Så hvor stor er tålmodigheden?

Kl. 19:56

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 19:56

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Ja, jeg ville jo gerne sige, at min tålmodighed ikke er stor, og at den sag bare må klares hurtigst muligt, men nu er jeg jo ikke sådan selv herre over, hvor hurtigt man reagerer i Storbritannien eller i Bruxelles. Det tager lang tid at revidere forordninger, og nu er der jo lige skiftet regering i Storbritannien, så jeg kan jo ikke bare sige, at sagen må ordnes inden så og så længe, for ellers gør jeg et eller andet, for det er et spørgsmål om at forhandle enten med andre lande i EU eller med den britiske regering.

Som jeg nævnte, så har Jack Straw, den tidligere britiske justitsminister, iværksat nogle reformer. Han har været imødekommende i sit svar, og han har iværksat en række reformer af injurielovgivningen i Storbritannien, som går ud på de ting, jeg nævnte i min tale, og der kan jeg oplyse, at det faktisk er anført i koalitionsgrundlaget for den nye britiske regering, at regeringen vil gennemføre et sæt af initiativer med henblik på at omgøre det, man kalder den substantielle erodering af borgerrettighederne, som den forrige regering indførte, herunder bl.a. en revision af injurielovgivningen med henblik på at beskytte ytringsfriheden.

Så jeg har grund til at tro, at også den nye britiske regering vil følge de samme takter, og det er jeg glad for.

Kl. 19:57

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Pia Adelsteen.

Kl. 19:57

Pia Adelsteen (DF):

Det lyder også bestemt positivt, synes jeg. Jeg kunne godt tænke mig at stille et spørgsmål. Inden det her sker, så kan der komme sager. Vil man så være indstillet på at hjælpe, for der kan jo være virksomheder, som faktisk kommer ud i en situation, hvor de kan risikere at gå konkurs, fordi de her betalinger i England også er meget høje?

Jeg var lige ved at sige fee, men jeg snakker ellers normalt dansk. Men den her betaling for tingene derovre er meget, meget høj, og det kan faktisk betyde konkurs for virksomheder. Og der mener jeg, at vi, så længe den her injurishopping er en mulighed, så også bør være indstillet på at hjælpe, hvis der er nogen, der kommer ud i det problem. Er ministeren også indstillet på det?

Kl. 19:58

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 19:58

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Nu har den danske regering jo ikke sådan mulighed for at yde retshjælp til virksomheder i forbindelse med retssager, som de måtte føre i udlandet, men jeg synes, at man, indtil reglerne i Storbritannien og/eller i forordningerne måtte blive ændret, skal være opmærksom på, at der altså verserer en sag om værnetingsreglen, som muligvis vil føre til en begrænsning af mulighederne, samt at vi jo altså har mulighed for, at danske domstole kan vurdere konkret, at man ikke vil fuldbyrde en dom, fordi det så vil gå ud over noget så væsentligt som f.eks. ytringsfriheden. Så der er altså også muligheder dér, som vi skal være opmærksomme på.

Kl. 19:59

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Tak til ministeren. Det er hr. Kim Andersen som ordfører for Venstre.

Kl. 19:59

(Ordfører)

Kim Andersen (V):

Vi kan jo i Venstre ikke støtte det fremsatte beslutningsforslag af alle de grunde, som justitsministeren netop så detaljeret har redegjort for.

Men det ændrer ikke ved, at jeg i og for sig meget gerne vil anerkende de intentioner, der ligger bag forslaget fra Dansk Folkeparti. Jeg deler den bekymring, som Dansk Folkeparti med dette forslag giver udtryk for. Vi synes bestemt heller ikke, at det er nogen rar tanke, at mennesker, der bor her i landet, eller virksomheder, der har hjemme her, skal kunne retsforfølges for ytringer, der er fremsat her, i et andet land.

Vi er grundlæggende bekymrede over den her sag, men vi må også erkende, at det jo ikke er noget, som vi alene kan løse her i landet. Vi er med i EU. Vi har underskrevet forskellige konventioner, som ministeren netop har redegjort for, og dem er vi forpligtet af. Det er vi i Venstre tilfredse med at vi er, for det tjener os på anden måde til gavn.

Men det er godt, at den danske justitsminister så resolut har grebet ind i den her sag, da den opstod, og jeg har stor respekt for, at justitsministeren hurtigt skrev til Europa-Kommissionen og bad dem om at overveje et EU-initiativ, og ligeledes at den danske justitsminister har rettet henvendelse til sin britiske kollega, som oven i købet efterfølgende har kvitteret ved at erkende, at der er en problemstilling, og at man ville tage initiativer i den britiske lovgivning til at imødegå den her principielle problemstilling, som vi er lige så bekymrede over som Dansk Folkeparti.

Men af de grunde, som jeg her har nævnt, vil jeg slutte med at sige, at vi ikke kan støtte forslaget, men vi omfatter det med megen sympati, og vi håber virkelig, at justitsministeren vil forfølge de initiativer, han allerede med så stor omhu har sat i gang.

Kl. 20:02

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til hr. Kim Andersen. Fru Lise von Seelen som ordfører for Socialdemokraterne.

Kl. 20:02

(Ordfører)

Lise von Seelen (S):

Tak. Vi Socialdemokrater er meget optagede af, at vilkårene for ytringsfrihed er de allerallerbedst mulige. Det er vigtigt for vores samfund, at vi holder fast i det. Beslutningsforslaget her er udtryk for et ønske om at lovgive for at forhindre, at mennesker, der udtaler sig her hos os, kan retsforfølges i et andet land, og det er jo direkte adresseret til injurielovgivningen i England, hvor deres lovgivning åbner op for, at de kan retsforfølge personer, der udtaler sig i et andet land. Det er et helt oplagt problem.

Jeg noterede mig, at ministeren nævnte i sin tale, at det var uacceptabelt. Det er vi helt enige i. Og derfor skal forslaget her bestemt anerkendes, for det er godt, det bliver bragt op. At man i England kan retsforfølge folk, der udtaler sig, eller virksomheder, der virker i et andet land, er naturligvis en vanskelighed ikke kun for os som danskere, men i det hele taget. Derfor er vi meget tilfredse med den tilgang, ministeren har til det, nemlig at det her skal løses på europæisk plan, og at det skal løses sådan, at vi ikke ser, at hvert enkelt land skal til at lave modlovgivninger, for det kunne resultere i, at vi, hvis vi måske løste ét problem, så fik fem andre, hvilket jeg også synes ministeren gjorde grundigt rede for. Derfor anser vi det for en god løsning, og vi er tilfredse med, at ministeren allerede har kontakten sin kollega i England.

Den nye justitsminister skal selvfølgelig lige have lejlighed til at sætte sig i stolen, men vores forventning er også, at ministeren har tempo på, at det altså bliver til noget, at det ikke kommer hen at ligge og samle støv på en hylde, og vores forventning er også, at ministeren vil orientere os i Retsudvalget om, hvordan det går, og hvor vi er henne med snakke om omkring det her spørgsmål.

Vi synes faktisk også, tiden er velvalgt af en anden grund, og at den model med, at vi får en fælles løsning, er den rigtige, for den måde, vi kommunikerer på i dag, kan jo også langt hen ad vejen gøre det meget, meget vanskeligere at stadfæste, hvor udtalelser kommer fra, altså, de vil jo flyde meget mere, og derfor er det den rigtige løsning, der bliver peget på her. Vi skal ikke isolere os på det her, hverken i Europa eller over for nogen andre.

Derfor vil Socialdemokraterne også gerne kvittere for forslaget og er tilfredse med, at vi bestræber os på at få en fælles løsning. Det vil være det allerallerbedste, vi kan gøre for ytringsfriheden. Så det er vi godt tilpas med.

Kl. 20:04

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Fru Anne Bastrup som ordfører for SF.

Kl. 20:05

(Ordfører)

Anne Bastrup (SF):

Fru Pia Adelsteen skal have ros for at sætte den her dagsorden. Det er rigtig, rigtig godt, at vi får lejlighed til dels at skubbe lidt til justitsministeren, således at han kan komme i sving, men også at vi hele tiden holder blikket rettet mod, at den udvikling, som vi jo kunne se med de britiske domme, skal standses. Så den her ros skal fru Pia Adelsteen have, og så skal ministeren også have ros for, at han er så omhyggelig – eller ministeriet skal have ros for, at de er så omhyggelige – med at gøre det her på den rigtige måde. For jeg tror rent faktisk, at det er den eneste vej frem.

Internettet bevæger sig rundt, over os eller ved siden af os, eller hvor det nu er. Og vi vil jo hele tiden komme i de der situationer, så vi bliver nødt til at bruge EU til at få løst det her problem.

Så ros til Dansk Folkeparti, vi stemmer ikke for det, men vi siger, at det er o.k. at komme med det – og så ros til ministeren.

Kl. 20:06

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Tom Behnke som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 20:06

(Ordfører)

Tom Behnke (KF):

Sikke en aften, hvor det flyder med roser i salen. Men det er jo godt at høre. Vi kan også kun bakke op om ministerens redegørelse her i dag og om den måde, det bliver håndteret på. Ytringsfriheden betyder jo rigtig, rigtig meget for os i Danmark, også for os Konservative selvfølgelig. Men jeg tror i det hele taget, at vi i Danmark som folk har en meget stor forkærlighed for ytringsfriheden. Det kendetegner os, at vi kan sige vores mening, selvfølgelig under ansvar for loven, men at vi kan sige vores mening. Vi respekterer også, at andre siger deres mening. Det vægter vi utrolig højt. Det er af stor værdi.

Derfor er det selvfølgelig også så meget desto mere alvorligt, når vi pludselig opdager, at vores ytringsfrihed måske er ved at blive angrebet på den ene eller den anden måde, og så skal vi rykke sammen og stå sammen og værne om vores ytringsfrihed. Det skal vi gøre! Selvfølgelig skal vi det. I den her sammenhæng er det så tegnningssagen, der har bevirket, at på grund af Bruxelles I-forordningen, som på mange måder er ganske udmærket, faktisk på langt de fleste måder er ganske udmærket, har givet en mulighed for, at nogle faktisk har kunnet lægge sag an i et andet land mod Jyllands-Posten, og det giver selvfølgelig nogle problemer.

Bruxelles I-forordningen er ganske udmærket på den måde, at det er hensigtsmæssigt, at vi i EU-samarbejdet respekterer hinandens domme og afgørelser, og at vi også sørger for at fuldbyrde hinandens domme og afgørelser, for det gør alting meget nemmere, smidigere, hurtigere, og retfærdighed sker fyldest på en meget mere smart måde. Så vi skal ikke ophæve den, det ville være fuldstændig tosset at gøre. Men omvendt bliver vi også nødt til at gøre et eller andet, i forhold til at den her situation er opstået og vil kunne opstå igen. Derfor er det vigtigt at huske på og lytte til det, som ministeren siger, nemlig at der for det første på EU-niveau bliver arbejdet på en ændring og på en justering og en tilpasning, således at der, når vi lige præcis taler ytringsfrihed, er nogle værn, der bliver sat op, så man ikke kan shoppe rundt i forskellige andre lande og prøve på at lægge sag an.

Men hvis det var sådan, at vi vedtog beslutningsforslaget nu og her, som det foreligger, ville det jo være i strid med EU-forordningen, og det kan vi ikke gøre. Derfor skal vi ikke vedtage beslutningsforslaget, men vi skal takke Dansk Folkeparti for at have rejst den her debat, for det er en meget væsentlig debat, og det er også væsentligt, at vi nu alle har fået lov at høre, at justitsministeren forklarer, hvordan man på EU-niveau er i gang. Det andet, som justitsministeren understregede, var, at justitsministeren har været i kontakt med den tidligere engelske justitsminister, og at der også nu fortsat er et samarbejde i forhold til, at England jo også har en interesse i, at det her skal være på en hensigtsmæssig måde og ikke, at forordningen, om jeg så må sige, bliver misbrugt til at genere på tværs af landegrænser.

Den tredje og sidste ting, som jeg også tror er meget vigtig, at vi husker på, er, at hvis det skulle gå hen og blive således, at denne sag rent faktisk bliver gennemført, og skulle det ske, at de der når frem til, at Jyllands-Posten skal betale en eller anden form for erstatning, er det stadig væk sådan, at det er danske myndigheder, der skal sørge for, at den så bliver udmøntet, altså at man fuldbyrder den afgørelse,

der kommer ved engelske domstole. I den sammenhæng har danske myndigheder igen en mulighed for at trække i nødbremsen og sige, at det her er helt ude af proportioner, det her er i strid med menneskerettighederne, det her kan vi ikke være med til af den ene eller den anden årsag. Der findes rent faktisk nogle muligheder for, at man kan komme ud af den klemme, man ellers ville kunne komme i. Så vi har altså nogle muligheder her, som jeg er glad for at ministeren er meget opmærksom på, og som jeg forventer man selvfølgelig også vil gøre alt, hvad man kan, for at få brugt, fordi ytringsfriheden betyder så utrolig meget for os, og den skal ikke trædes under fode, ved at man på den her måde kan anlægge sag ved en engelsk domstol.

Kl. 20:09

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Johs. Poulsen som ordfører for Det Radikale Venstre.

Kl. 20:10

(Ordfører)

Johs. Poulsen (RV):

Heller ikke fra Det Radikale Venstre skal der lyde nogen utak til Dansk Folkeparti for at rejse den her problemstilling. Vi synes, det er udmærket, at man har fremsat et beslutningsforslag, som giver anledning til, at vi får belyst området på en meget mere grundig måde, end det ellers kunne være tilfældet i debatten. Så vi er absolut positive over for, at det er sket.

Vi er også glade for, at justitsministeren i sin indledning faktisk meget grundigt gennemgik, dels hvad der er den herskende retstilstand, og dermed hvilke reaktionsmuligheder der er, og hvad det i givet fald betyder at gå den ene eller den anden vej, dels hvilke initiativer der er taget fra justitsministerens side både i forhold til den tidligere engelske kollega og i forhold til EU. Begge dele synes vi der er grund til at følge og naturligvis også afvente svarene på og ud fra dem bedømme, om der er behov for egentlige initiativer.

Vi må håbe, at den tilgang, som ministeren har valgt, rent faktisk også giver sig udslag i et resultat, som også set med danske øjne kan være tilfredsstillende. Så det er vi positive over for, og vi er som sagt tilfredse med, at debatten er rejst, og er i øvrigt tilfredse med den redegørelse, som justitsministeren har givet, og vil også følge den anbefaling, som justitsministeren gav i forhold til både beslutningsforslaget og proceduren.

Kl. 20:11

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til hr. Johs. Poulsen. Fru Pia Adelsteen som ordfører for forslagsstillerne.

Kl. 20:11

(Ordfører for forslagsstillerne)

Pia Adelsteen (DF):

Jeg vil godt sige tak for de positive tilbagemeldinger. Jeg synes nemlig, at det er en vigtig debat at få rejst. Det må og skal være sådan, at man, når man udtaler sig i Danmark inden for rammerne af den lovgivning, vi nu engang har i Danmark, så ikke kan risikere at blive retsforfulgt via andre lande.

Ministeren nævnte alle de her mange, mange forordninger fra EU, og som EU-ordfører kender jeg jo mange af dem, vil jeg sige, men man kan godt blive lidt chokeret en gang imellem. Der var godt nok mange. Jeg vil da også godt sige, at med den tilgang vi har til EU, kunne vi jo godt sige: Pyt være med dem. Men jeg forstår udmærket selve problematikken. Jeg synes, det er meget positivt, at ministeren allerede har taget kontakt til den tidligere engelske justitsminister. Jeg kan, sådan som ministeren har sagt det, forstå, at man der er i gang med at gøre noget. Jeg synes, det er positivt, at

man også har taget kontakt til Kommissionen for ligesom at sige: Der skal altså gøres noget; det her duer ikke. Det synes jeg er rigtig godt.

Så vil jeg egentlig også godt takke for den ros, der er kommet fra de andre partier. Jeg vil også godt lidt ligesom Socialdemokraternes ordfører sige, at vi selvfølgelig holder øje med ministeren. Der må ikke gå for lang tid, for det her er væsentligt. Det er rigtig, rigtig vigtigt, at tingene bliver anderledes. Nogle gange synes jeg, at EU arbejder meget, meget langsomt, så hvis det skal igennem der, kan jeg jo godt blive lidt bekymret. Så jeg vil sige det sådan, at vi holder øje, og bliver det ikke gennem Retsudvalget, bliver det gennem Europaudvalget. Så må vi jo have ministeren ind for at høre, hvordan det går.

Men jeg er glad for, at vi tog debatten i dag, for det var faktisk også lidt en øjenåbner for mig, i forhold til hvad der er foregået og hvad ministeren allerede har taget initiativ til. Så tak for den gode behandling.

Kl. 20:13

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

32) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 202:

Forslag til folketingsbeslutning om bedre dyrevelfærd på minkfarme.

Af Bjarne Laustsen (S) m.fl.
(Fremsættelse 06.04.2010).

Kl. 20:13

Forhandling

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Forhandlingen er åbnet. Justitsministeren.

Kl. 20:14

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Det er jo et hurtigt temaskifte fra det sidste forslag. Det her beslutningsforslag går ud på at pålægge regeringen senest den 1. juni 2010, står der, så vi skal skynde os, at fremsætte et forslag til ændring af pelsdyrbekendtgørelsen. Ændringen skal sikre en indførelse af egenkontrol, program for minkavlere, kontrolbesøg hvert tredje år på minkfarme, skærpede uddannelseskra- v til minkavlere og medarbejdere på minkfarmene, bedre indhusningsforhold for mink og en skærpet miljøindsats.

Jeg vil indledningsvis godt oplyse om, at reglerne om beskyttelse af pelsdyr, der holdes med henblik på produktionen af pels, hører under Justitsministeriet, mens kontrollen med overholdelsen af reglerne hører under Fødevareministeriet. Miljøspørgsmål i forbindelse med pelsdyrproduktion hører under Miljøministeriet.

Baggrunden for beslutningsforslaget er jo, at TV 2 i oktober 2009 viste udsendelsen Operation X, »Pels på vrangen«. Som opfølgning på udsendelsen var den daværende fødevareminister sammen med min forgænger på posten som justitsminister den 2. december 2009 i et samråd i Fødevareudvalget om dyrevelfærden for mink i pelsdyrproduktion.

Ved den lejlighed redegjorde fødevareministeren for en række initiativer, der skulle medvirke til at sikre overholdelsen af reglerne om hold af pelsdyr. Fødevareministeren redegjorde for, at der i 2009 ville blive gennemført 150 ekstra velfærdsbesøg, og at der i 2010 vil blive gennemført uanmeldt velfærdskontrol på samtlige pelsdyrfarme. Kontrolresultaterne vil indgå i tilrettelæggelsen af den fremtidige kontrol.

Endvidere redegjorde fødevareministeren for nedsættelsen af en arbejdsgruppe, der skal udarbejde initiativer til øget kontrol af dyrevelfærd og dyrevelfærd hos pelsdyravlere. Arbejdsgruppen har holdt tre møder, og det forventes, at arbejdsgruppen vil afgive sin rapport inden udgangen af maj måned. Fødevarestyrelsen forventer, at det vil være muligt at gennemføre de fleste af de initiativer, som arbejdsgruppen foreslår, inden udgangen af 2010.

Beslutningsforslaget pålægger som nævnt regeringen at fremsætte forslag til ændring af pelsdyrbekendtgørelsens krav til beskæftigelsesmateriale og burstørrelse. Det foreslås bl.a., at der fastsættes krav til minimumstørrelsen på rør til berigelse og krav om, at der højst må opstaldes to dyr pr. bur.

Mink, som holdes med henblik på pelsdyrproduktion, er omfattet af reglerne i bekendtgørelsen om beskyttelse af pelsdyr. Denne bekendtgørelse, som kun har været gældende i 3 år, fastsætter et højt beskyttelsesniveau for pelsdyr.

For så vidt angår spørgsmålet om gruppeindhusning, overvejer Justitsministeriet for tiden, om der er velfærds-mæssige problemer forbundet med at indhuse flere mink pr. bur. Justitsministeriet har afholdt et møde om spørgsmålet med Dansk Pelsdyravlerforening og Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet ved Aarhus Universitet.

Justitsministeriet har desuden rettet henvendelse til de hollandske myndigheder med henblik på at drage nytte af hollændernes mangeårige erfaringer med netop gruppeindhusning af mink. Når Justitsministeriet har modtaget de oplysninger, vil ministeriet tage stilling til, om der er behov for at ændre de gældende regler om gruppeindhusning.

Hvad angår kontrol af reglerne om etablering af gyllerender på pelsdyrfarme, kan jeg oplyse, at den tidligere miljøminister i starten af december 2009 opfordrede kommunerne til at sætte fokus på spørgsmålet om, hvorvidt pelsdyravlerne overholder reglerne derom.

Beslutningsforslaget indeholder derudover et forslag vedrørende bortløbne mink. Det foreslås, at dyrene mærkes, så de kan identificeres og så vidt muligt føres tilbage til avleren. Spørgsmålet om mærkning af dyr henhører under Fødevareministeriet, der har oplyst, at ministeriet finder, at et krav om chipmærkning for mink er unødvendigt, da det på grund af smittefare alligevel som udgangspunkt ikke vil være muligt at genindsætte bortløbne mink i de besætninger, som de kommer fra.

Sammenfattende er det min opfattelse, at der allerede er taget passende initiativer med henblik på at sikre dyrevelfærden på pelsdyrfarme. Som nævnt blev der sidste år gennemført 150 ekstra velfærdskontroller, og i år vil samtlige pelsdyravlere blive kontrolleret. Den fremtidige kontrol vil blive tilrettelagt i lyset af resultaterne fra disse kontroller. Der kommer desuden snart en arbejdsgrupperapport, som vil indeholde forslag vedrørende uddannelse af pelsdyravlere samt indførelse af obligatorisk sundhedsrådgivning og branchekodeks.

På den baggrund kan regeringen ikke støtte beslutningsforslaget.

Kl. 20:19

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ministeren. Der er lige et par korte bemærkninger, først fra hr. Kristen Touborg.

Kl. 20:19

Kl. 20:22

Kristen Touborg (SF):

Tak. Først et opklarende spørgsmål. Ministeren sagde, at man dels kiggede på gruppeopstaldning eller gruppeindburing, dels kiggede på, om der skulle være flere dyr pr. bur, så mit spørgsmål er: Det, man ser på, er det så, at man skal have dyrene enkeltvis indhuset, eller er det grupper, ministeren mener?

Kl. 20:20

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 20:20

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Jeg afventer jo, hvad gruppen kommer med. Jeg kan jo ikke på nuværende tidspunkt sige, hvad man når frem til, jeg må jo afvente, hvad man når frem til, så hvilke konkrete forslag, man når frem til, kan jeg ikke sige på nuværende tidspunkt. Det er muligt, jeg kan svare skriftligt på det, men her og nu kan jeg ikke svare på, hvad det er for nogle konkrete forslag, der kommer.

Kl. 20:20

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Kristen Touborg.

Kl. 20:20

Kristen Touborg (SF):

Der var sådan rent oplysende, jeg godt ville vide det. Jeg tænkte, om ministeren vidste, hvad man arbejdede med, men det gør ministeren så ikke, så det afventer jeg at få et skriftligt svar på.

Men et andet spørgsmål, jeg gerne vil have belyst, er det, der indgår i beslutningsforslaget om, at man mærker minkene, eventuelt med en chip. Det er jo rigtigt, hvad ministeren siger, at der sandsynligvis ikke vil være smittefare, og at det af hensyn til smittefare ikke vil være særlig hensigtsmæssigt at bringe minkene tilbage. Men der er jo det at sige til det, at for at undgå vilde mink i naturen, hvad der jo er et stort problem rigtig mange steder, hvor vi har mange mink-farme, kunne man jo bruge en sådan mærkning til at sikre, at mink-farmerne kom til at erstatte, hvis der kom vilde mink i naturen.

Kl. 20:21

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 20:21

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Det synes jeg egentlig er rigtigt. Nu har tanken om en mærkning jo primært ikke gået på det, men som jeg forstår det, har tanken primært været, at man på denne måde kunne se, hvor minkene kom fra, med henblik på at få dem tilbage. Det er i den sammenhæng, Fødevareministeriet har givet den oplysning, men jeg er for så vidt enig i, at der kunne være nogle andre betragtninger, som kunne tale for det. Sådan er det jo ofte. Der er argumenter, der taler for og imod, og i det omfang, man skulle pålægge de avlere, minkene kommer fra, en erstatning, får man naturligvis en nyttig viden ved at kunne anvende chipmærkningen. Det er jeg sådan set enig i.

Kl. 20:22

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Bjarne Laustsen for en kort bemærkning.

Bjarne Laustsen (S):

Tak. Når ministeren afviser det her, kommer han ikke ind i substansen med hensyn til, hvorfor man afviser det. Man siger, at man afventer arbejdsgruppens rapport.

Men beslutningsforslaget her fra os i Socialdemokratiet tager jo meget klart sigte på at forbedre forholdene. Det er jo kendt stof, også spørgsmålet med hensyn til egenkontrolprogrammet. Altså, hvis de kontrollanter, der så nu kommer fra Plantedirektoratet, skal ud og kigge 14 millioner mink i øjnene, tager det rigtig lang tid. Derfor er det vel fornuftigt, at minkavlerne selv dokumenterer, hvordan de passer deres syge dyr, hvordan medicineringen har været, og hvordan forholdene i øvrigt har været. For det var jo det, det fjernsynsprogram bl.a. var med til at afsløre, nemlig at der var nogle kritisable forhold, der ikke blev taget hånd om.

Det andet aspekt er jo også, om ministeren ikke synes, det kunne være godt, at de mennesker, der arbejder med dyrene, får noget uddannelse, så de præcis ved, hvad de har med at gøre. Hvad kan ministeren have imod det?

Kl. 20:23

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 20:23

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Jamen der er jo mange af de ting, som kan være meget fornuftige. Men forholdet er jo det, at der er et arbejde i gang i øjeblikket, som netop meget grundigt, bl.a. i lyset af de oplevelser, man havde med den tv-udsendelse og den debat, som det satte i gang, afdækker, hvilke tiltag der skal gøres, og hvor der rent faktisk også bliver sat en række tiltag i gang. Og i lyset af det har jeg altså meget svært ved at se det hensigtsmæssige i, at regeringen skulle pålægges senest den 1. juni 2010 at fremsætte den stribe af forslag, som der lægges op til her. Der synes jeg nok, at det vil være nyttigt, at vi ser på arbejdsgruppens rapport, som jo altså vil indeholde en række forslag, bl.a. uddannelse af pelsdyravlerne, indførelse af obligatorisk sundhedsrådgivning og branchekodeks m.v.

Kl. 20:24

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 20:24

Bjarne Laustsen (S):

Hvis ministeren gerne vil have lidt mere tid, kan han nok få det. Altså, det skal ikke være det, der er afgørende. En af tingene er jo, at der er 100-procents-kontrol resten af året, og at man derefter går tilbage til en 5-procents-kontrol, altså kontrol hvert 20. år. Det synes vi er for lidt, og derfor er der jo også indbygget et forslag om en 33-procents-kontrol, altså kontrol hvert tredje år. Og det er jo en af de ting, der alligevel skal tages stilling til; uanset hvordan og hvorledes skal der tages stilling til det.

Så vil jeg gerne sige i forhold til det med miljøkontrol, at det jo også er noget, vi kan finde ud af; spørgsmålet er, hvor meget kommunen skal tage sig af den del af det. Men det er vel også et spørgsmål om, at det er forureneren, der betaler. Hvis en minkavler ikke har sørget for, at dyrene er lukket ordentligt inde og de løber ud, kunne en chipmærkning eller en anden form for mærkning jo afsløre, hvilken avler de kom fra, og på den måde kunne vi få afgjort det spørgsmål. Rigtig mange har jo sagt, at det er, fordi havnefogederne har sat mink ud i havnene for at skræmme rotterne væk, og hvis det var, vi præcis vidste, hvilke dyr det var, avlerne havde, kunne vi undgå den diskussion. Er det ikke også korrekt?

Kl. 20:25

Kl. 20:29

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 20:25

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Jeg synes, vi kan have nogle udmærkede politiske debatter her i Folketinget, bl.a. i forbindelse med en første behandling som den, vi har her, og der kan vi have mange gode politiske synspunkter. Men jeg tror nok også, jeg vil tillade mig at sige – med respekt for hr. Bjarne Laustsens store viden på minkområdet – at det jo nok er det rigtige, at vi en gang imellem tyer lidt til eksperter, som i dybden analyserer tingene for os, og som kommer med nogle rapporter om, hvordan vi bedst kan sikre f.eks. forholdene på minkfarme, og så afventer eksperternes vurderinger, i stedet for at vi her i detaljer giver os til at diskutere, hvilke konkrete tiltag der nu måtte være bedst efter vores opfattelse. Derfor synes jeg, det er bedst, at vi afventer de overvejelser og initiativer, som er i gang i øjeblikket.

Kl. 20:26

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ministeren. Hr. Erling Bonnesen som ordfører for Venstre.

Kl. 20:26

(Ordfører)

Erling Bonnesen (V):

Tak. Forslagsstillerne fremsætter forslag om indførelse af bl.a. egenkontrolprogrammer på minkfarme, uddannelse af minkavlere og kontrolbesøg på minkfarme. Derudover foreslås ændringer af indhusningsforholdene for mink og ændringer i forhold til miljøindsatsen. Som det også nævnes i forslaget, er der allerede nedsat en arbejdsgruppe, der skal udarbejde en model for uddannelseskrav til minkavlere og for obligatoriske sundhedsrådgivningsaftaler mellem minkavlere og praktiserende dyrlæger.

Netop i år gennemføres der kontrolbesøg på samtlige pelsdyrfarme, og det vil derfor være fornuftigt at vente med at ændre reglerne for kontrolbesøgene, til vi har resultaterne af disse besøg. Når vi har evalueret resultaterne, kan vi vurdere, om kontrolindsatsen eventuelt skal skærpes.

Med hensyn til forslaget om at skærpe pelsdyrbekendtgørelsens krav til beskæftigelsesmateriale findes der i den nuværende bekendtgørelse allerede krav om, at der som minimum skal være adgang til halm og enten en hylde eller et rør. Pelsdyrbekendtgørelsen bygger på de europæiske standarder og er oven i købet blevet skærpet i de danske regler, bl.a. i form af kravene om halm og beskæftigelsesmateriale.

I forhold til spørgsmålet om gruppeindhusning vil det være interessant at se, hvilke resultater Justitsministeriet får ud af de oplysninger, som de p.t. er ved at indsamle fra forskellige fagfolk på området. Når vi har de oplysninger i hænde, vil det være nemmere at vurdere, om der er brug for nye krav på området.

På miljøområdet foreslås det at kigge på etablering af gyllerender på minkfarme og mærkning af mink med chips, så man kan skelne bortløbne mink fra vilde mink. Med hensyn til gyllerender opfordrede miljøministeren sidste år kommunerne til at sætte fokus på problemet, og mærkning af mink ville være en unødvendig omkostningsfuld proces, der – foreløbigt beregnet – ville koste minkavlerne omkring 1 mia. kr. Dyrene ville blive unødvendigt stressede, og i sidste ende ville det ikke gøre nogen forskel for de bortløbne mink, der alligevel ikke må sættes tilbage i staldene.

Der er altså allerede initiativer i gang på området, som indarbejder en del af forslagene, og i forhold til de andre forslag vil det være fornuftigt at afvente de resultater og oplysninger, som indsamles netop nu. Derfor afviser Venstre forslaget.

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Bjarne Laustsen for en kort bemærkning.

Kl. 20:29

Bjarne Laustsen (S):

Tak. Jeg synes ikke, at jeg hørte, at Venstres ordfører var bekymret i forhold til f.eks. den udsendelse, der blev vist, for det, vi ved, er jo, at hvis man har dyr, der ikke bliver passet ordentligt, og det bliver vist i den bedste sendetid, så vil der være folk, der synes, at den måde, man har minkproduktion på i f.eks. Danmark, er uetisk, at det er forkert. Vi er mange, inklusive Socialdemokratiet, der synes, at vi kan have en minkproduktion, men forholdene skal være i orden.

Synes hr. Erling Bonnesen, at de forhold, der blev vist i bl.a. Operation X, er i orden, så man kan sige, at der ikke er behov for yderligere kontrol? For de dyrevelfærdsbesøg, der har været foretaget tidligere gennem de senere år, har jo vist, at der ikke var noget at komme efter. Var kontrollen så tilstrækkelig dengang?

Kl. 20:30

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 20:30

Erling Bonnesen (V):

Jamen vi tager bestemt alle de oplysninger, der kommer frem i debatten – og man kan sige alle de vinkler og forhold, der er på branchemrådet – alvorligt. Derfor er jeg også glad for, at vi jo har det arbejde i gang, som jeg nu har henvist til, herunder også de mange kontrolbesøg, som gennemføres nu. Ud fra de i hvert fald sådan foreløbige beretninger for det første kvartal her i 2010 synes det jo netop, som om vi også kan sige, at det rykker i den rigtige retning. Så vi kan sige, at vi nu står sådan midt i vadedet og mangler de sidste oplysninger for at kunne vurdere det endeligt.

Kl. 20:31

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 20:31

Bjarne Laustsen (S):

Så det er altså et spørgsmål om, hvem der kom først – om det er, fordi det her beslutningsforslag kom først, eller om det er, fordi arbejdsgruppen vil anbefale nogle ting, der måske er meget identiske med det, der ligger i det forslag? Det er bare, fordi man vil vente at se, om arbejdsgruppen kommer og peger på de samme ting? For vi kan vel blive enige om, at det, når der er tale om 14 millioner mink, er en meget uoverskuelig opgave, næsten uanset hvor mange kontrollanter vi sender ud for at se, hvor godt de enkelte dyr har det? Derfor må det være et spørgsmål om at lave noget egenkontrol og noget uddannelse.

Er Venstres ordfører ikke enig i, at man, når man har med dyr at gøre, skal have både et egenkontrolprogram og folk med uddannelse bag sig, der kan sørge for, at dyrene bliver passet efter de regler og love, der nu engang gælder i landet?

Kl. 20:31

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 20:31

Erling Bonnesen (V):

Jeg mener, jeg i både min ordførertale og første besvarelse meget tydeligt markerede, at vi inddrager alle til rådighed stående oplysninger i vores vurdering. Til gengæld ønsker vi også at få dem alle sam-

men på bordet, inden vi kan foretage, om jeg så må sige, de endelige, samlede vurderinger, så vi kan være sikre på, at vi i givet fald har det rigtige afsæt, når vi først når dertil. Jeg tror da også, at spørgeren vil være enig i, at det jo ikke alene er én ting, der skal være afgørende for det. Det er fint nok, at der måske har været en udsendelse og man så kan sige, at den afdækkede et hjørne af nogle ting, men der kommer så også nogle andre oplysninger frem. Så det ville jo være godt for alle parter, tror jeg, for at få de rigtige konklusioner til sidst, at vi kommer hele vejen rundt. Jeg er da også glad for, at netop de kontrolbesøg, der har været afholdt indtil nu i 2010, sender nogle signaler om, at det rykker i den rigtige retning. Så vi skal have det hele med.

Kl. 20:32

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Kristen Touborg for en kort bemærkning.

Kl. 20:32

Kristen Touborg (SF):

Tak. Venstres ordfører har beskæftiget sig med, at der jo i henhold til den nuværende bekendtgørelse allerede er nogle legematerialer, nogle beskæftigelsesmaterialer, til rådighed for dyrene. Jeg vil godt spørge ordføreren, om det er Venstres opfattelse, at der bør være mere beskæftigelsesmateriale til rådighed for minkene, det kunne f.eks. være løbehjul, det kunne være svømmevand og sådan nogle ting, og jeg er med på, at Venstre siger, vi skal afvente et ekspertudvalg, men Venstre må vel have en eller anden holdning til, om der er behov for mere.

Kl. 20:33

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 20:33

Erling Bonnesen (V):

Jamen jeg er da meget tilfreds med, at der i de eksisterende regler er krav om beskæftigelsesmaterialer. Det tror jeg vi alle sammen kan være glade og tilfredse med. Og så har spørgeren jo fuldstændig ret i, at det da så ville være godt at få en evaluering af, hvordan det er foregået indtil nu, inden man tager initiativ til noget yderligere.

Kl. 20:33

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Kristen Touborg.

Kl. 20:33

Kristen Touborg (SF):

Jeg ville jo godt have et eksakt svar fra Venstre på, om Venstre mener, at der er behov for mere beskæftigelsesmateriale, og så nævnte jeg direkte løbehjul og svømmevand; så helt eksakt: Er det Venstres opfattelse, at det ville være godt for dyrene at få det indført? Er det noget, Venstre vil overveje at få indført?

Kl. 20:34

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 20:34

Erling Bonnesen (V):

Det er muligt, at spørgeren er i stand til på forhånd af andre årsager at have forudindtagne, klare konklusioner. Jeg tror, det ville være godt for os alle sammen, at vi får alle oplysningerne på bordet, som vi tidligere har markeret, så det afventer vi, og derfra er vi så parat til at tage en drøftelse af det.

Kl. 20:34

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Herefter er det Dansk Folkepartis ordfører, fru Pia Adelsteen.

Kl. 20:34

(Ordfører)

Pia Adelsteen (DF):

Tak. Da vores ordfører på området, hr. René Christensen, er forhindret, har jeg lovet at læse hans tale op:

Forslaget her tager sigte på at skabe væsentlige dyrevelfærdsforbedringer for mink, der holdes som husdyr. Det kommer, efter at der i efteråret 2009 blev sat fornyet mediefokus på vilkårene for mink. Den efterfølgende myndighedskontrol, som stadig er i gang, viste, at forholdene på minkfarmene i en række tilfælde ikke var i orden. Der blev således i 2009 foretaget 150 ekstra velfærdsbesøg, og der bliver i løbet af 2010 gennemført uanmeldt velfærdskontrol på samtlige pelsdyrfarme. Vi når dermed 100 pct. af minkfarmene i år. Kontrolresultaterne vil indgå i tilrettelæggelsen af den fremtidige kontrol, og vi i Dansk Folkeparti ser meget frem til at se de kontrolresultater. Endvidere er der nedsat en arbejdsgruppe, der skal udarbejde initiativer til øget kontrol og dyrevelfærd hos pelsdyravlere. Det ser vi også meget frem til.

Det var desværre meget tydeligt, at der er problemer i branchen, det var også tydeligt, at der er problemer med burstørrelser og med rør til minkene. Uddannelseskrav til alle, der arbejder med at passe mink, er et af punkterne i dette forslag. Der skal indføres et krav om et kvalifikationsbevis for alle, der holder mink. I dag er der krav om obligatorisk uddannelse for dem, der holder struds og andre dyr, der traditionelt ikke bliver holdt som husdyr, men ikke for dem, der holder mink. Uddannelseskravene bør også efter vores opfattelse omfatte både minkavleren og de medarbejdere, der deltager i det daglige arbejde med at passe dyrene. Desuden foreslår forslagsstillerne, at alle avlere og medarbejdere løbende skal modtage efteruddannelse, så de er opdaterede med den seneste viden, udvikling og erfaring.

Dette ser vi meget positivt på, og vi er meget enige i, at de, som ejer og arbejder med dyr, skal have en form for uddannelse eller på anden måde være kvalificerede til det at arbejde med dyr. Her vil Dansk Folkeparti gerne benytte lejligheden til at sige, at når vi får kontrolresultaterne, bør dette være en del af løsningen.

Forslaget her er egentlig et udmærket forslag, men vi mener, at vi skal se, hvordan kontrolresultaterne ser ud, før vi træffer beslutninger. Dansk Folkeparti forventer da også, at Socialdemokraterne vil være en del af de forhandlinger, vi skal have i den forbindelse, og vi ser frem til det samarbejde.

Kl. 20:37

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Bjarne Laustsen for en kort bemærkning.

Kl. 20:37

Bjarne Laustsen (S):

Jeg vil gerne sige tak til fru Pia Adelsteen, som normalt ikke er dyrevelfærdsordfører, men kendt som en dygtig EU-ordfører, og det er jo kutyme, at man ikke sådan går hårdt til vikaren på posten. Jeg vil godt takke for alle de positive elementer vedrørende det fremtidige arbejde i forbindelse med det her, men jeg synes, det er lidt skuffende, at man i så vigtig en sag, hvor Dansk Folkeparti igennem årene har haft en meget markant profil, har valgt ikke at sende sin dyrevelfærdsordfører, så vi kunne komme helt ind til benet, havde jeg nær sagt, i den her sag og ligesom få afprøvet synspunkterne. Hvor er det præcis, Dansk Folkeparti vil være med i forhold til kontrol og sådan noget?

I gamle dage ville man sige ja, ja og atter ja til det her forslag, det er jeg ikke i tvivl om, og derfor må jeg formode, at man på Dansk Folkepartis gruppemøde har haft en anden snak om det her. Jeg forstår godt, man vil vente, men jeg havde gerne set en klarere tilkendegivelse. Det vil jeg ikke besvare den nuværende ordfører med, men blot sige, at jeg ser frem til, at vi kan træffe fornuftige beslutninger på det her område, for jeg tror, at det ligger både Dansk Folkeparti og Socialdemokratiet meget på sinde, at vi de steder, hvor der ikke er orden i sagerne, får orden i sagerne.

Kl. 20:38

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 20:38

Pia Adelsteen (DF):

Jamen det er jeg slet ikke tvivl om, og selvfølgelig er det beklageligt, at vores ordfører ikke kunne være til stede. Men jeg vil så også godt sige, at jeg jo også selv har set »Operation X« og set, hvordan de her ting foregik, og det er jo aldeles skrækkeligt, når man ser sådan noget. Jeg er da overhovedet ikke i tvivl om, at vi vil bakke op om, at der skal være bedre forhold for dyrene. Det er kendetegnende for Dansk Folkeparti, at vi ønsker, at der skal være bedre forhold for dyrene. Sådan som det også fremgår af min tale, er der ikke noget at sige imod beslutningsforslaget, men jeg synes, at det er vigtigt, at vi venter, til vi lige får de der resultater.

Kl. 20:39

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 20:39

Bjarne Laustsen (S):

Der er en markant ting, som vi også skal behandle i det efterfølgende forslag. Tidligere var det sådan, at man kun besøgte minkfarmene hvert 20. år, og det samme gjaldt kvæg- og svinebesætningerne. Her foreslås det, at det bliver hvert tredje år. Nu ved vi, at Dansk Folkeparti har et forlig sammen med regeringen om, at det stadig væk kun skal være hvert 20. år, og derfor ved vi ikke præcis, hvordan det står til med minkfarmene efter det. Men det kunne være interessant at afprøve Dansk Folkepartis synspunkter og høre, om de godt vil være med til at skærpe kontrollen, når det drejer sig om minkfarme, hvis det er sådan, at det viser sig, at kontrolresultaterne ikke er så gode, som man måske kunne forvente, selv om Dansk Folkeparti har en aftale om, at i kvæg- og svinebesætninger er det kun 5 pct.

Kl. 20:39

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 20:39

Pia Adelsteen (DF):

Nu skal jeg jo ikke stå og bryde et forlig fra Folketingets talerstol, men jeg er da heller ikke i tvivl om, at regeringen, hvis man kan se, at det vil være hensigtsmæssigt at foretage kontrol oftere, også vil være indstillet på det. Jeg kan dårligt forestille mig andet. Jeg vil i hvert fald sige det sådan, at det er bemærkelsesværdigt, at der på en minkfarm foretages kontrol hvert 20. år, når man samtidig tænker på, at en håndværker, der har en elboremaskine, skal udføre en selvkontrol en gang om året, bare boremaskinen har en ledning. Det giver i hvert fald ikke mening, når vi tager i betragtning, at det her er levende væsner, og at det andet altså er noget, der er så billigt, at man i dag stort set skrotter det, hvis det ikke virker mere, og går ud og køber noget nyt.

Kl. 20:40

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det SF's ordfører, hr. Kristen Touborg.

Kl. 20:40

(Ordfører)

Kristen Touborg (SF):

Jeg vil godt begynde mit indlæg med at rose Dansk Folkepartis suppleantordfører for alligevel at komme med nogle rimelig klare meldinger om, at Dansk Folkeparti er klar til at se på, om det virkelig er tilstrækkeligt, at der er velfærdskontrol på minkfarmene hvert 20. år. Det er jo fint, at regeringen har besluttet, at nu skal der altså være kontrol på samtlige 1.400-1.500 farme i 2010. Det skal regeringen ikke høre et ondt ord for, men der er jo en voldsom forskel på, at man har en 100-procents-kontrol og så måske en 5-procents-kontrol i fremtiden. Så jeg vil da se frem til at se, om det er sådan, at vi kan finde et flertal, der vil noget mere på det område.

Overordnet synes jeg, at det er et udmærket beslutningsforslag, Socialdemokraterne kommer med her. Jeg synes, der er mange gode elementer i forslaget. Hvorvidt det er forslaget her, der har gjort, at der blevet sat lidt skub i regeringen, eller om der var sat skub i regeringen før, ved jeg jo ikke noget om. Men det er for så vidt også ligegyldigt. Det vigtigste er, at ministeren nu har lovet, at der meget, meget hurtigt kommer et udspil, så vi kan få forbedret forholdene her.

Jeg vil kun tage nogle enkelte elementer fra forslaget og snakke lidt ud fra dem. Det ene, jeg godt vil tage fat på, er det element, der vedrører indhusning af mink, hvor man vil sikre langt bedre vilkår på baggrund af den nyeste viden om indhusning af mink, som der står i beslutningsforslaget. Det er jo ikke så præcist beskrevet, men der foregår nogle videnskabelige forsøg og nogle afprøvninger på området. Vi er en delegation fra SF, der har været på Foulum her for et halvt års tid siden og snakket med de videnskabsfolk, som arbejder med minkområdet, og under det besøg så vi bl.a. forsøg med løbehjul, altså beskæftigelsesmateriale, som så meget lovende ud. Vi så forsøg med svømmevand, og de forsøg viste, at det ene ikke kan erstatte det andet.

Det siger os jo noget om, at det godt kan være, at det i fremtiden, hvis vi skal have ordentlig dyrevelfærd på minkfarmene, vil være nødvendigt, at man både får etableret løbehjul og får etableret svømmevand. Det er noget, som videnskabsfolkene strides lidt om, men de nyeste undersøgelser, der er lavet, viser faktisk det, vi oplevede på Foulum her for et halvt års tid siden. Så jeg ser frem til, hvad der nu måtte komme fra ekspertudvalget, der skal sige noget om, hvad det er, der skal ske her.

Endelig vil jeg godt rundt om det med miljøkontrol og chipmærkning, for jeg mener faktisk, at det er ret væsentligt, at vi får styr på, hvor de undslupne mink stammer fra. Vi har et kæmpemæssigt problem i naturen med vilde mink, der jo ikke har nogen naturlige fjender, og som rent faktisk raserer naturen, fuglelivet, fisk, og hvad der ellers forefindes. De kan simpelt hen rasere et helt område, og vi gør ikke så forfærdelig meget for at få det bekæmpet. Men hvis man kunne tjekke, hvilke farme dyrene kom fra, så havde man jo faktisk en mulighed for at pålægge dem omkostningerne. Jeg kunne høre på ministeren, at det ikke var regeringen helt fremmed at gå ind og kigge på det. Jeg ser da også frem til, at vi måske kan få et samarbejde på det område.

Så alt i alt må jeg sige, at jeg synes, beslutningsforslaget er udmærket, et godt skridt i den rigtige retning. Der kan så godt nok også på nogle områder være basis for at gøre det mere præcist, men det har vi så udvalgsarbejdet til at kigge på.

Kl. 20:45

Kl. 20:49

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det den konservative ordfører, hr. Tage Leegaard.

Kl. 20:45

(Ordfører)

Tage Leegaard (KF):

Tak. Baggrunden for dette forslag er en tv-udsendelse, hvoraf det fremgik, at mink holdes under forhold, som kun kunne karakteriseres som dyremishandling. Helt dokumenterbare var de her påstande jo ikke, og de kan ikke betragtes som noget endegyldigt bevis for tilstandene på de danske minkfarme.

I Det Konservative Folkeparti er vi meget optaget af, at danske produktionsdyr skal leve deres liv under ordentlige forhold. Vi har med tilfredshed noteret os, at man i pelsdyrbranchen har taget fat på at få kigget forholdene på farmene efter. Der er endvidere gennemført 140 kontrolbesøg på farmene, og det kunne i den forbindelse konstateres, at der er en god velfærd på de danske farme. Det kan kun betragtes som tilfredsstillende.

Der er nedsat en arbejdsgruppe, som skal sørge for, at pelsdyravlere får bedre uddannelse, og der skal indføres obligatorisk sundhedsrådgivning. Hvis der i den forbindelse konstateres problemer, skal der være yderligere tilsyn med farmene.

Der har været produceret mink i Danmark i over 100 år. Danske minkskind er i verdensklasse, og det ville de ikke være, hvis dyrene ikke havde det godt i burene. Jeg er overbevist om, at branchen gerne vil beholde denne førerstilling og derfor hele tiden vil være på forkant ved at give dyrene de bedste betingelser. Den bekendtgørelse om indretning af burene, som trådte i kraft, er endnu ikke færdigimplementeret.

Hvad angår mink i naturen, er jeg vidende om, at dette problem er i aftagende. En gennemførelse af en chipmærkning vil være en ganske betragtelig omkostning at påføre erhvervet, og når problemet er aftagende, synes jeg ikke, at der er grund til at chipmærke dyrene. Og i den forbindelse kan jeg da ikke lade være med at nævne de fjolser, som mishandler tusindvis af mink ved at lukke dem ud i naturen til en for de flestes vedkommende ynkelig skæbne, hvor de lider sultedøden. Jeg synes måske, at det var bedre, at forslagsstillerne rettede søgelyset mod det problem.

I Det Konservative Folkeparti er vi af den opfattelse, at der er taget godt vare på dyrevelfærden i pelsdyrbranchen, og vi kan derfor ikke støtte forslaget.

Kl. 20:48

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Kristen Touborg for en kort bemærkning.

Kl. 20:48

Kristen Touborg (SF):

Tak. Ordføreren siger, at der under de 140 besøg, der er foretaget i 2009, er konstateret en god sundhedstilstand. På den baggrund vil jeg godt høre ordføreren, om ordføreren kan oplyse, i hvor mange procent af de 140 besøg der var bemærkninger. Det forekommer mig at være interessant, for når ordføreren mener, at det er udtryk for en god sundhedstilstand, må det også være relevant, at ordføreren oplyser om det procentvise antal bemærkninger.

Kl. 20:49

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Tage Leegaard (KF):

Tak. Nu har jeg ikke papiret med procenterne her, men jeg har den viden, at de bemærkninger, der var ved de kontrolbesøg, ikke gik så meget på dyrenes velfærd som på tekniske problemer. Det kunne være nogle formularer, der ikke var udfyldt ordentligt, og den slags ting. Det synes jeg ikke hører under dyrevelfærd. Det kalder jeg tekniske problemer. Men det skal selvfølgelig være i orden, ellers var der vel heller ikke nogen bemærkninger. Det tror jeg også at branchen er klar over.

Kl. 20:49

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Kristen Touborg.

Kl. 20:49

Kristen Touborg (SF):

Nu var det jo ordføreren, der nævnte, at kontrolbesøgene beviste, at der er en god sundhedstilstand. Så var det, at jeg tænkte, at ordføreren vidste eller kunne huske, hvor mange bemærkninger der var. Sådan som jeg husker det, var det mere end en tredjedel af de farme, der var aflagt besøg, som der var bemærkninger til. Og det var nok ikke sådan, at det udelukkende var papirproblemer, hvilket i øvrigt godt kan betyde, at dyrevelfærden er for dårlig. Men kan ordføreren bekræfte, at det var i over en tredjedel af samtlige de besøg, der blev aflagt, at der var bemærkninger?

Kl. 20:50

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 20:50

Tage Leegaard (KF):

Jeg vil i hvert fald ikke afkræfte det, men jeg er vidende om, at bemærkningerne generelt gik på tekniske ting. Det kan være burenes tilstand, og det kan være papirarbejde, der ikke var i orden, og ikke dyrenes sundhed som sådan. Det viser sig jo også, at når dyrene kommer på auktion og pelsene bliver gennemgået, er de af fineste kvalitet.

Kl. 20:50

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Bjarne Laustsen for en kort bemærkning.

Kl. 20:50

Bjarne Laustsen (S):

Jeg hørte hr. Tage Leegaards ordførertale sådan, at der ikke er noget at komme efter, at der faktisk ikke er grund til at have nogen kontrol, for alt er i den skønneste orden. Er ordføreren ikke enig i, at det her forslag sådan set er at betragte som hjælp til selvhjælp? Hvis vi skal have en minkproduktion, skal der vel også være orden i sagerne, så de kan tåle at få spotlys på.

Jeg synes, der burde være meget mere åbenhed om alle de former for produktion, vi har, og derfor synes jeg, det er lidt underligt, når den konservative ordfører siger, at der ikke er behov for at komme ud og se på de her ting. Det er, som om den konservative ordfører synes, at regeringen har reageret alt for voldsomt ved at sige, at der skulle være 100 pct. kontrol på baggrund af de bemærkninger, der var, og det er jo et centralt punkt i det her.

Så vil jeg gerne spørge helt kontant: Hvorfra ved hr. Tage Leegaard, at problemet med undslupne mink er aftagende?

Kl. 20:51

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 20:51

Tage Leegaard (KF):

Det er noget, jeg har fået oplyst fra branchen, og man også se det på jagtstatistikkerne. Der bliver simpelt hen nedlagt færre mink i naturen i dag, end der gjorde for år tilbage, og man må jo regne med, at de jagtstatistikker i rimelig grad holder vand.

Med hensyn til regeringens tiltag vil jeg sige, at der jo altid vil kunne sættes fokus på dyrevelfærd, og det vil altid være godt at komme et skridt videre. Det tror jeg også at man er klar over i branchen. I branchen har man iværksat en masse ting for at imødekomme det her, og man er klar til at have mere selvjustits. Man er klar til at lave mere efteruddannelse for at imødekomme nogle ting og for også at blive bedre. Som jeg nævnte i min ordførertale, vil man gerne stadig væk have den førerstilling i verden, som man har. Den er jeg sikker på at man gerne vil bibeholde.

Kl. 20:52

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 20:52

Bjarne Laustsen (S):

Jeg synes, det er prisværdigt, at man er i stand til at have en god minkproduktion og få gode penge for sine skind, men hvis man vil være verdens bedste minkproducent, synes jeg også, at vi skal have verdens bedste indhusningsforhold. Derfor vil jeg gerne spørge:

Jeg forstår, at man ikke kan være med til at sige klart ja eller nej, fordi vi lige skal vente på den her arbejdsgruppe og sådan noget, men hvis det nu viser sig, at arbejdsgruppen kommer med nogle anbefalinger, der er meget identiske med de ting, som jeg har foreslået i Socialdemokratiets forslag her, vil hr. Tage Leegaard så sige, at hvis det er arbejdsgruppen, der kommer og anbefaler det, så vil man være med til at gennemføre det?

Der kan selvfølgelig være nogle barrierer ved at støtte et socialdemokratisk forslag, men hvis nu det er arbejdsgruppen, som regeringen selv har nedsat, der kommer med det, vil man så sige ja til det?

Kl. 20:53

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 20:53

Tage Leegaard (KF):

Nu skal man altid være på vagt, når der kommer socialdemokratiske forslag. Men altså, hvis der kommer nogle ting, som kan være med til at gavne velfærden på minkfarmene og gøre den endnu bedre, vil vi selvfølgelig være med til at kigge positivt på det. Der var ingen grund til at nedsætte en arbejdsgruppe, hvis ikke man ville være med til det.

Men lad os nu se, hvad arbejdsgruppen kommer frem til, og så må vi tage den derfra.

Kl. 20:53

Anden næstformand (Søren Espersen):

Mange tak til ordføreren. Herefter er det den radikale ordfører, hr. Johs. Poulsen.

Kl. 20:54

(Ordfører)

Johs. Poulsen (RV):

Tak. Det Radikale Venstres normale ordfører på området, fru Bente Dahl, kan ikke være til stede, så jeg skal nøjes med at fremføre, at Det Radikale Venstre jo som bekendt er en del af veterinærforliget og dermed har indgået aftaler om, hvordan man sikrer, at der også

kommer ordentlige forhold for mink, som er en dyreart, der naturligvis også fremadrettet skal behandles godt og forsvarligt. Vi mener, at der er taget en række initiativer, som bestemt vil betyde, at man kommer i den retning.

Vi kan derfor i hovedtræk tilslutte os det, som også ministeren har redegjort for her i sin indledning til punktet. Vi mener faktisk, at den indsats, der tilrettelægges i år, på mange måder vil give et billede af, hvilke muligheder der også er fremadrettet for at gøre det så godt som overhovedet muligt. Men naturligvis er det sådan, at vi som en del af veterinærforliget ikke vil gå ind og sige, at vi kan tilslutte os beslutningsforslaget. Det er jo god skik, at man overholder de aftaler, man har indgået, og derfor ikke blot siger, at nu kan man tilslutte sig en anden, selv om vi selvfølgelig finder, at der også er gode elementer i det her forslag. Jeg mener faktisk, at man skal tage det som et positivt forslag, der er med til at sparke synspunkter ind i debatten om, hvordan man kan gøre det bedst muligt fremadrettet, og jeg mener også, at en række af de synspunkter, der fremføres i forslaget, vil blive båret med ind i den videre debat om, hvordan vi gør det bedst muligt. Under alle omstændigheder kan det jo i udvalgsarbejdet give anledning til, at der kan komme input til det arbejde, der ansvarsmæssigt primært ligger i ministeriet.

Kl. 20:55

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Bjarne Laustsen, en kort bemærkning.

Kl. 20:55

Bjarne Laustsen (S):

Jo tak, men fordi De Radikale er kommet galt af sted med at sige ja til et veterinærforlig, som man måske ikke skulle være gået ind i, så betyder det vel ikke, at man ikke kan se på de mange andre punkter, der er i det her forslag. Jeg forstår godt, at man ikke vil bryde et forlig, men man kunne jo sige ligesom Dansk Folkeparti: Hvis det er sådan, at det viser sig, at der er behov for mere kontrol på minkfarmene, så er vi parate til at se på det.

Der er jo alle de andre ting, som skal være med til at styre og sørge for, at der ikke kommer noget kritisk lys på minkfarmene – at de har en god produktion, at dyrene har det godt, at der bliver taget hånd om de dyr, der er syge, og skal nogle aflives, så bliver det gjort. Og så er det også væsentligt, at vi har med 14 millioner mink at gøre, og at det er, lige før hvalpene skal pelses, at der er mest pres på en minkfarm – det er derfor, det er vigtigt, at kontrollen er koncentreret lige omkring det tidspunkt i stedet for der, hvor moderdyrene bare går helt alene i deres eget bur, for så er der jo ingen problemer; det er, når der er pres på.

Kl. 20:56

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 20:56

Johs. Poulsen (RV):

Jeg ved ikke, om jeg hørte forkert i det, jeg selv sagde, men jeg tror egentlig, jeg sagde, at jeg synes, der er en række ting i beslutningsforslaget, som vil kunne indgå i den videre debat om, hvordan man gør det bedst muligt. Det er jo sådan set en åben tilgang til, at så fremt det videre arbejde viser, at nogle af de elementer, der ligger i beslutningsforslaget, kan være med til at give bedre forhold og der kan skabes enighed om det, ja, så skal vi naturligvis tage dem op. Det er en åben tilgang til diskussionen. Vi mener ikke, der er grund til hverken at grave grøfter eller på nogen måde male sig op i hinandens hjørner på de her spørgsmål.

Så skal jeg bare lige sige, at vi bestemt ikke er kede af den aftale, vi har indgået. Vi mener, der på mange måder er lavet fremadrettet arbejde i veterinærforliget. Det kan jo selvfølgelig til enhver tid dis-

kuterer, om det, at man tager ansvar for nogle ting, man måske ikke synes er hundrede procent optimale, betyder, at man skal holde sig ude. Det er vel normalt heller ikke en socialdemokratisk tilgang. Men det er jo selvfølgelig ikke det, vi skal diskutere i aften. Jeg vil blot sige, at vi ikke har fortrudt vores deltagelse, og vi mener, at der skabes resultater, der betyder, at tingene går i den rigtige retning, og så længe det gør det, vil vi naturligvis også kunne stå inde for det, også selv om der er nogle steder, vi synes tingene kunne gøres endnu bedre.

Jeg vil blot også nævne – det glemte jeg at sige før – at i forhold til den mere miljømæssige indfaldsvinkel til hele minkområdet, er det vores opfattelse, at man inden for den miljøregulering, der er i husdyrloven, faktisk burde flytte hele minkområdet fra § 10 til §§ 11 og 12. Det har vi også fremført over for vores forligsparter, og det er et spørgsmål, vi diskuterer i øjeblikket. Jeg håber, det kan lade sig gøre at komme igennem med det synspunkt. Det er jo så et af de områder, hvor vi netop bruger muligheden for at rejse spørgsmål for måske at kunne skabe forbedringer.

Kl. 20:58

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 20:58

Bjarne Laustsen (S):

Det sidste tror jeg er meget klogt, men egen selvforståelse er jo ikke at kimse ad. Jeg vil bare lige oplyse, at det, man er kommet til at sige ja til i veterinærforliget, er, at det ikke mere er dyrlæger, der skal se på dyrene, det er teknikere i Plantedirektoratet. Det er en af grundene til, at der er en række partier i Folketinget, der har sagt, at vi synes, det er en dårlig idé, at de, der har forstand på dyrene, ikke engang kan foretage en anmeldelse, men skal ringe efter en dyrlæge, der skal komme ud på farmen, før man kan gøre det. Det er et af kritikpunkterne. Men De Radikale har valgt noget andet, og sådan er det.

Men jeg ville også bare kvittere og sige: Jamen det er jo fint, hvis man i arbejdsgruppen – og det forstår jeg at man lægger meget vægt på – kommer frem til de samme ting. Så er det eneste punkt, der er tilbage, før Radikale kan sige ja til de her ting, veterinærforliget. Det må jeg have forstået korrekt, ikke?

Kl. 20:59

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 20:59

Johs. Poulsen (RV):

Altså, jeg kan jo ikke vide, hvordan det er forstået af hr. Bjarne Laustsen, jeg kan blot sige, at det arbejde, der er igangsat, regner vi med vil fortælle os, om der er behov for yderligere indsatsområder – det er der formodentlig, det hørte jeg også i det, ministeren sagde, at man forventer at der vil være – og så sætter vi gang i initiativer på baggrund af den viden.

Om der skal drøftes andre måder at indrette kontrollen på og andet, ligger jo også som en mulighed, når man deltager i drøftelserne om, hvordan det skal indrettes fremadrettet, men for os at se skal der være en balance i det ressourceforbrug, der samlet set er på området, i forhold til det, man vil opnå. Og for os er det meget, meget vigtigt – det oplever jeg nu også at det er for Socialdemokraterne – at man får styrket den forebyggende indsats så meget som overhovedet muligt, for det er reelt der, forbedringerne vil kunne ligge. Personligt tror jeg i hvert fald ikke selv på, at man alene ved kontrolbesøg vil kunne løse problemer; det er meget, meget vigtigt, at man i branchen skaber ejerskab til den rigtige måde at gøre tingene på.

Kl. 21:00

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak, ordfører. Herefter er det Enhedslistens ordfører, hr. Per Clausen.

Kl. 21:00

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Nu er det jo ellers sæson for at fortælle, at man efter næste valg, hvis man vinder, ikke vil overholde de forlig, man har indgået. Det er også den rette måde at sige dem op på. Det, der undrer mig, er lidt, at det er dem, der må forventes at tage det næste valg, som har travlt med at opsiges forlig, mens dem, der må forventes at være på det vindende hold, er lidt mere betænkelige ved det. Men på den anden side: Hvis hr. Johs. Poulsen mener, at det forlig, Det Radikale Venstre har indgået på veterinærområdet, er godt nok, så er der jo heller ingen grund til at opsiges det. Men jeg vil så bare i al stilfærdighed derudover tilføje, at jeg jo er enig med hr. Johs. Poulsen i, at man ikke skal være bleg for at indgå aftaler og stemme for forslag, som ikke er fuldkomne, og det synspunkt fra Enhedslistens side tror jeg at hr. Bjarne Laustsen vil komme til at sætte stor pris på efter et kommende valg. Så lad bare det være sagt.

Det andet, jeg godt vil sige, er, at vi jo har været udsat for en meget stor offensiv fra minkavlernes side siden den her tv-udsendelse, som handler om, at der ikke var noget at komme efter. Man må sige, at minkavl åbenbart er en af de dele af landbrugserhvervet, som giver lidt overskud, for man har jo netop haft råd til meget store annoncer næsten i stil med Liberal Alliance, så måske har man lavet en lige så gunstig aftale med aviserne, som Liberal Alliance har gjort. Pointen er jo, at heldigvis, vil jeg sige, blev den her tv-udsendelse jo fulgt op af en opfølgende indsats fra Justitsministeriets og Fødevareministeriets side, hvor man igangsatte nogle undersøgelser, som viste, at der var noget at komme efter. Og det var rart at få det dokumenteret.

I forbindelse med at den her diskussion opstod, forsøgte vi fra Enhedslistens side at få rejst en lidt mere generel diskussion af, om der overhovedet skulle være en fremtid for minkavl i Danmark. På baggrund af det her beslutningsforslag og diskussionen om det må jeg bare sige, at det var der jo ikke nogen andre der havde nogen interesse i at diskutere, og det måtte vi jo så selvfølgelig tage afsæt i. Og på den baggrund sagde vi på det tidspunkt, og det står jeg sådan set stadig væk ved, at vi synes, at det såmænd var et fornuftigt og hæderligt initiativ, regeringen havde taget, ved at igangsætte nogle undersøgelser og noget udredningsarbejde.

Så kan man godt have ret i, og det tror jeg også andre har antydnet, at udredningsarbejde har det med altid at få lidt ekstra fart på, når der kommer et beslutningsforslag til behandling i Folketingssalen, og det gør, at det jo så bare set i den sammenhæng kan være fornuftigt at fremsætte beslutningsforslag inden for områder, hvor man ved at der er et udredningsarbejde i gang, og man måske synes, det kunne risikere at komme til gå lidt langsomt, fordi der er for få ressourcer i nogle ministerier i forhold til de arbejdsopgaver, man har, og måske også fordi man skal svare på en del spørgsmål undervejs, og så bliver prioriteringen sådan, at hvis der er noget, der ikke er opmærksomhed omkring, bliver det nedprioriteret. Så derfor er det rigtig klogt og godt, at hr. Bjarne Laustsen og Socialdemokraterne har fremsat det her beslutningsforslag.

Det er også min klare opfattelse, at en række af de elementer, der indgår i beslutningsforslaget, vil det være helt naturligt at inddrage i arbejdet, når man skal følge op på reglerne. Altså, jeg har jo svært ved at forestille mig, at det ikke ville være godt – også med udgangspunkt i, hvad hr. Johs. Poulsen siger – at snakke om at skabe medejerskab, og der er egenkontrolprogrammer jo altså en fantastisk god idé. Jeg tror også, forslagene om bedre fysiske rammer for mink og

andre pelsdyr vil være noget af det, som vil være fornuftigt. Og jeg tror sådan set også, at når der har været store problemer i en branche, kan det godt være fornuftigt, at man i hvert fald i en periode har hyppigere tilsyn der, end man har andre steder. Og det kan også godt være, at det kan lade sig gøre at få de partier, der har været med i veterinærforliget, til at gå med i en aftale om det.

Til allersidst vil jeg bare sige, at jeg tror, det er meget dristigt, som den konservative ordfører gjorde, ligesom at sige, at hvis produktet er godt, så er dyrevelfærden også god. Jeg synes indimellem, vi ser nogle film og nogle optagelser og også oplever nogle ting, der antyder, at det åbenbart kan lade sig gøre at lave relativt gode produkter, selv om man ikke er så omhyggelig med dyrevelfærden. Det er rigtig ærgerligt, at det er sådan, for ellers ville det være meget nemmere at sikre dyrevelfærden, men undertiden er det nok bare ikke sådan, at det rent økonomisk bedst kan betale sig at sætte fokus på dyrevelfærd. Derfor er det vigtigt, at vi har kontrol og tilsyn, og det bør jo være sådan, at det er myndighederne eller virksomhederne selv, der retter op på problemerne, så vi ikke er afhængige af, at folk med tv-kameraer sniger sig ind på steder, hvor de jo knap nok har retmæssig adgang. Men det er jo godt, at de gør det en gang imellem.

Vi er positive over for indholdet af det her beslutningsforslag, men mener, at det vil være klogt at give Justitsministeriet lidt tid til at gøre deres udredningsarbejde færdigt og så lovgive på baggrund af det. Og selv jeg synes måske, det er lidt utålmodigt at kræve, at justitsministeren den 1. juni skal komme med en række planer. Jeg tror, overarbejdspuklen i Justitsministeriet sikkert er stor nok i forvejen.

Kl. 21:04

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til Enhedslistens ordfører. Og så er det ordføreren for forslagsstillerne, hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 21:05

(Ordfører for forslagsstillerne)

Bjarne Laustsen (S):

Tak. Jeg vil takke alle ordførerne, både de erfarne, der er gamle i gårde, og de vikarer, der har deltaget. Jeg vil vælge at se lidt positivt på det, for selv om der ikke er opbakning til forslaget, føler jeg, det har været en meget, meget nyttig debat. Alle ordførerne har givet udtryk for, at der, når man har en produktion, også skal være orden i sagerne. Vi kan strides om, hvor tit man skal komme og se på forholdene, men de elementer, der skal være med til at dokumentere, at der er orden i forholdene, var jo det, som hr. Johs. Poulsen nævnte, og det er faktisk et rigtig godt synspunkt, nemlig at det er bedre at forebygge end at helbrede. Vi kan klare mange ting med bøder og straf og sådan noget, men det er jo langt bedre, at vi er enige om, under hvilke vilkår vi vil have minkproduktion og dermed indhusing i Danmark. Så alle de ting, der er mellem det, må vi finde ud hvordan vi håndterer.

Det synes jeg er rigtig fornuftigt, for på den måde kan vi sørge for, at vi ikke kommer ud i en situation, hvor der er nogle, der generelt sætter et kritisk lys og kaster smuds på alle i branchen, for der er måske stor forskel inden for branchen. Derfor skal branchen heller ikke have utak for, at de var ude at sige meget kontant: Jamen vi har nogle brodne kar i branchen, og dem vil vi have gjort op med. Det kan vi hjælpe til med ved at sørge for at få lavet en ordentlig kontrol, og derfor er der heller ingen, der har kritiseret regeringen for at gå ind at lave en 100-procents-kontrol her. Det, der så bare er problemet, er, at der ikke er taget stilling til, hvordan kontrollen så skal være til næste år, ud over at den går tilbage til de 5 pct., som vi er nogle der synes er for lidt.

Derfor må jeg selvfølgelig konstatere i dag, at der tidligere ville have været et flertal uden om regeringen for et forslag som det her,

og det flertal havde pålagt regeringen at gøre sådan noget, måske ikke lige til 1. juni, men i hvert fald ville der være et flertal, der ville sige, at det her forslag skulle vedtages. Nu vælger de fleste partier og deres ordførere at sige: Jamen nu er der sat noget arbejde i gang i en arbejdsgruppe, lad os nu lige vente og se, hvad der kommer ud af det.

Det er ud fra det, at jeg som forslagsstiller kan sige, at hvis arbejdsgruppen kommer med nogle elementer, der er identiske med det her forslag, vil der til den tid være et flertal for at gennemføre de ting, for så har vi kigget på det, og så har vi givet hinanden håndslag på, at det er den rigtige vej at gå.

Derfor vil jeg selvfølgelig også gerne takke SF, som jo helt klart støtter de gode elementer i forslaget og så endda tilbyder at kvalificere det yderligere og at komme med flere gode elementer. Jeg tror da, der er nogle mink, der vil være glade for både løbehjul og svømmebad, så det skal SF bestemt ikke have utak for.

Selv Enhedslisten er tilfreds og siger, at vi også skal være tilfredse i fremtiden, for selv om det ikke er fuldkomne forslag, er det godt med et flertal. Selvfølgelig er det det, og jeg har også set, hvad Enhedslisten har sagt i forhold til at afvikle og den slags ting. Men det er jo også fuldstændig rigtigt her, at der her er en branche, der har en god økonomi og også er i stand til at honorere nogle krav. Jeg synes faktisk, det er hjælp til selvhjælp igen at sige til folk i hele branchen, at når man har en produktion som den, man har her, og når vi ved, der er et kritisk lys på branchen, og at nogle lande arbejder på helt at forbyde pelsproduktion, er det klogt at sørge for, at der er orden i sagerne, også når der kommer en offentlig kontrol.

Så har vi jo set, at den tidligere velfærdskontrol faktisk ikke var ret meget værd, for der skete det, at velfærdskontrollen hoppede med på den samme vogn, som når kommunen var ude at se på hegnet, så der var altså ikke meget uanmeldt kontrol i det, og derfor var der stort set heller ikke nogen anmærkninger overhovedet i de rapporter, der lå tidligere.

Det er rigtigt, som også hr. Kristen Touborg nævnte, at dengang man så gav sig til at lave en 100-procents-kontrol, kom der betydelig flere anmærkninger. En af grundene til, at jeg lavede det her forslag, var også, at der var nogle af minkavlerne, der kom i problemer, fordi det med rørstørrelsen ikke var tydeliggjort i bekendtgørelsen. En af de ting, jeg synes er vigtig, når vi lovgiver herindefra og ministerierne udsender bekendtgørelser, er, at der ikke ude hos dem, vi sender budskabet til, må være tvivl om, hvad det er for nogle ting, de skal investere i, og hvad det er, der skal være der, når kontrollen kommer.

Jeg tror på, at nogle af de slåskampe, der er blandt minkene, kan minimeres, hvis de har legetøj og de har rodemateriale osv., for man kan se de steder, hvor der er minkavlere, der har investeret i systemer med det, at der er et helt andet roligt og mindre stressende miljø, end hvis de ikke har noget at tage sig til. Så det skal vi bestemt have gjort noget ved hele vejen rundt.

Kl. 21:10

Jeg har også set, at der i forhold til minkbranchen er problemer i forbindelse med regeringens kommunale strukturreform, hvor miljøgodkendelser volder problemer. Det håber jeg regeringen noterer sig og tager med i sine overvejelser, for hvis man står med et nedslidt produktionsanlæg og søger om en ny miljøgodkendelse, kan det ikke være rimeligt, at der går flere år med at behandle sådan en sag. Der er også eksempler på, at flere avlere er gået sammen og har søgt om at lave biogas, men det har man heller ikke kunnet få et ja til.

Så der er rigtig mange ting, der skal kigges på i den kommende tid.

Jeg synes, vi har haft en god debat om det, og så glæder jeg mig da til, at ministeren svarer på hr. Tage Leegaards spørgsmål om, hvor mange mink der rent faktisk er i naturen, og om problemet er aftagende. Det er jo rigtigt, at det ikke er et dyr, der hører til i vores fauna, og derfor er det et stort problem for natur og fugleliv osv.

Derfor drejer det sig selvfølgelig om, at vi får minimeret det problem, og derfor tror jeg, at vi også i den kommende tid kommer til at diskutere, hvordan og hvorledes vi kan dokumentere, hvor minkene hører til henne, så vi løser det problem.

Jeg er helt opmærksom på de problemer, der bliver nævnt i forhold til medicin, men alligevel kan vi se, at det, der er sket med alle de andre dyreracer, vi har, er, at der er anvendt øremærkning eller chip eller noget andet, der gør, at dyr er lette at identificere. Men det er en diskussion, der kører videre.

Kl. 21:11

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren for forslagsstillerne.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. Hvis ingen gør indsigelse herimod, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

33) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 203:

Forslag til folketingsbeslutning om velfærdsbesøg i kvæg- og svinebesætninger hvert tredje år.

Af Kristen Touborg (SF), Bjarne Laustsen (S) og Per Clausen (EL) m.fl.

(Fremsættelse 06.04.2010).

Kl. 21:12

Forhandling

Anden næstformand (Søren Espersen):

Forhandlingen er åbnet. Justitsministeren.

Kl. 21:12

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Efter beslutningsforslaget, som vi nu skal drøfte, vil man pålægge regeringen at indføre velfærdsbesøg hvert tredje år i alle danske kvæg- og svinebesætninger med virkning fra den 1. juni 2010. Det er der ikke lang tid til.

Jeg vil gerne starte med at slå fast, at jeg faktisk har meget sympati for intentionerne bag beslutningsforslaget. Jeg er enig i, at vi løbende skal arbejde for at sikre et højt niveau for dyrevelfærden i dansk landbrug, herunder i kvæg- og svinebesætningerne. Der skal fastsættes regler, der sikrer et højt beskyttelsesniveau, og det skal kontrolleres, at de regler bliver overholdt.

Regeringen har imidlertid allerede taget skridt til at sikre en effektiv kontrol. Der er fra regeringens side i løbet af de seneste år iværksat en række nye initiativer, ligesom der er gennemført et grundigt analysearbejde af kontrollen på veterinærkontrollområdet med henblik på netop at forbedre og effektivisere vores kontrolindsats.

På baggrund af den analyse, der er gennemført, indgik regeringen i august 2008 det såkaldte veterinærforlig med Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre, og målet med forliget, der indeholder 18 konkrete tiltag, er en markant forbedring af dyrevelfærden, bl.a. igen en bedre og mere effektiv kontrolindsats.

Som led i gennemførelsen af veterinærforliget vil der netop med henblik på at styrke velfærdskontrollen i løbet af 2010 blive gennemført en række initiativer, bl.a. vil der blive indført krav om obli-

gatoriske sundhedsrådgivningsaftaler i større svine- og kvægbesætninger.

Derudover vil der blive indført et nyt risiko- og behovsorienteret kontrolkoncept for velfærdskontrollen, der groft sagt indebærer, at besætninger, hvori det må antages, at der er en større risiko for velfærdsproblemer, fremover vil blive besøgt oftere end de besætninger, hvor der ikke forventes at være problemer. Det er forventningen, at den øgede fokus på besætninger, der har problemer med dyrevelfærden, vil føre til en bedre og mere effektiv velfærdskontrol.

Jeg kan også oplyse, at Justitsministeriet forventer at kunne udstede de nødvendige administrative bestemmelser til gennemførelsen af et krav om egenkontrol i større kvæg- og svinebesætninger, så kravet kan træde i kraft den 1. juli 2010. Kravet om egenkontrollen vil indebære, at den ansvarlige for en kvæg- eller svinebesætning, som er omfattet af ordningen, pålægges at sørge for, at der udføres en egenkontrol, der sikrer, at lovgivningen på dyrevelfærdsområdet og forskrifter, der udstedes i den forbindelse, bliver opfyldt.

Samtidig vil indførelsen af obligatoriske sundhedsrådgivningsaftaler indebære, at de praktiserende dyrlæger pålægges at foretage en systematisk kontrol – den såkaldte auditering – af egenkontrollen af besætningernes dyrevelfærd. Der vil herudover blive indført kontrol med de praktiserende dyrlægers auditering af egenkontrollen af besætningerne. En fordel ved den skitserede model er jo, at egenkontrolprogrammet bliver overvåget af en dyrlæge, som har kendskab til besætningen. Derved sikres det, at den rådgivning og overvågning, der er forbundet med programmet, målrettes den enkelte besætning.

Efter beslutningsforslaget skal der foretages dyrevelfærdsbesøg i alle kvæg- og svinebesætninger hvert tredje år. De samlede udgifter til sådan en kontrol vil efter Fødevarestyrelsens beregninger udgøre ca. 13,7 mio. kr. om året. Det er mere end seks gange så meget, som udgifterne ved den nuværende 5-procents-kontrol. Der vil altså være tale om en markant forøgelse af udgifterne til velfærdskontrol, hvis beslutningsforslaget skal gennemføres.

Som jeg startede med at sige, har jeg faktisk meget sympati for intentionerne bag beslutningsforslaget. Jeg er enig i, at vi skal sikre et højt niveau for beskyttelsen af dyrevelfærden i kvæg- og svinebesætningerne her i landet. Fra regeringens side har vi derfor også, som jeg nu i korte træk har redegjort for, iværksat en række initiativer med henblik på at forbedre og effektivisere kontrollen på veterinærområdet. Som nævnt er en række væsentlige initiativer først lige ved at blive gennemført, og derfor mangler vi stadig væk at se effekten af de tiltag.

På den baggrund finder regeringen heller ikke, at der på nuværende tidspunkt er et grundlag for at gennemføre en så væsentlig forøgelse af antallet af velfærdskontroller af landets kvæg- og svinebesætninger, som der med beslutningsforslaget bliver lagt op til. Regeringen kan derfor ikke støtte beslutningsforslaget.

Kl. 21:17

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Kristen Touborg for en kort bemærkning.

Kl. 21:17

Kristen Touborg (SF):

Først vil jeg godt sige, at jeg vil medgive ministeren, at der ikke er længe til den 1. juni. Men det skal ikke komme an på det. Hvis ministeren vil støtte forslaget om 3 måneder, er det også fint for os. Men når ministeren siger, at man jo sikrer, at der er en effektiv kontrol, så er mit spørgsmål: Kan ministeren bekræfte, at der i gennemsnit går 20 år imellem, at den enkelte besætning får besøg af en offentlig kontrollør, altså får et velfærdskontrolbesøg? Kan ministeren bekræfte det, og synes ministeren ikke, det er rigelig længe?

Kl. 21:18

Kl. 21:21

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ministeren.

Kl. 21:18

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Jeg synes altid, det er interessant, når nogen stiller et spørgsmål, som de jo godt kender svaret på, sådan som hr. Kristen Touborg gjorde her. Det med de 20 år kan man jo let regne ud, hvis det er en gennemsnitsbetragtning, vi taler om. Men det interessante her er jo egentlig, at man ikke rigtig kan anlægge sådan en gennemsnitsbetragtning. For som hr. Kristen Touborg også godt ved, er det, der lægges op til, jo, at man kan have en mere intens overvågning de steder, hvor man forventer at der er problemer, og en mindre intens kontrol andre steder, og så skal det jo ses i sammenhæng med det egenkontrolprogram, som også bliver gennemført. Altså, jeg kan godt ud fra sådan en matematisk udregning eller almindelig høkerregning, vil jeg sige, regne ud, at gennemsnittet må være 20 år, men det er bare ikke noget, man kan bruge til noget. Sådan er det med mange statistikker.

Kl. 21:19

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Kristen Touborg.

Kl. 21:19

Kristen Touborg (SF):

Jeg synes jo så godt, at man kan bruge det til noget. For jeg siger udtrykkelig 20 år i gennemsnit. Det er jo rigtigt, når ministeren så siger, at man har besluttet, at man vil tage en risikobaseret kontrol, og dermed kan det godt være, at der oftere kommer tilsyn, velfærdskontrol, i nogle besætninger, men det betyder jo så, at der for os andre går 40 år imellem, at vi får besøg, og ikke 20 år. Og det er jo egentlig det, der er mit spørgsmål, nemlig: Ville det ikke være mere rimeligt at sige, at der simpelt hen er behov for nogle flere midler til det her område? For ved bare at flytte midlerne rundt får man ikke en bedre kontrol. Man får præciseret, at det er bedre der, hvor der er størst risiko, men det betyder jo også, at der er endnu længere imellem, at de får besøg de andre steder. Synes ministeren ikke, det er rigelig længe, at der kan gå op til 40 år? Det kan sådan set være, at der er en bonde, der sidder i en slægtsgård, der slet ikke får et besøg i den tid, hvor han eller hun nu måtte være der. Er det ikke rigelig længe?

Kl. 21:20

Anden næstformand (Søren Espersen):
Justitsministeren.

Kl. 21:20

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Nej, jeg synes faktisk, at den samlede effekt af de ting, vi gør, er ganske fornuftig. For man kan jo ikke rive én ting ud, som hr. Kristen Touborg gør det, og så konstatere, at der er et gennemsnit på 20 år, og for norges vedkommende kunne det være 40 år osv., uden også at interessere sig for de andre elementer, som indgår i det her, for så bliver det jo en forsimpning af tingene. Og man skal jo huske, at der også er et egenkontrolprogram her, som bliver overvåget af en dyrlæge, som har kendskab til besætningen, og på den måde er der jo andre elementer, og de forskellige elementer spiller sammen, sådan at det for mig at se er en ganske forsvarlig og god kontrol, vi får ud af det. Men det er selvfølgelig noget, som vi løbende skal følge.

Kl. 21:21

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Bjarne Laustsen for en kort bemærkning.

Bjarne Laustsen (S):

Jeg vil undlade at tale om gennemsnit, men jeg vil spørge ministeren, om det er rimeligt, at en landmand kan være landmænd i 30, 35, 40 år uden at få et eneste offentligt velfærdsbesøg. Er det rimeligt, at det er så småt, at der kan være landmænd, der overhovedet ikke i hele deres gerning får et eneste velfærdsbesøg?

Ministeren bruger også veterinærforliget til at afvise det her forslag, fordi det forlig er så godt, siger han. Jeg vil gerne spørge: Hvor mange færre besøg får svineproducenterne efter det nye velfærdsforlig? Og så ved jeg jo, at ministeren har beklædt posten som familie- og forbrugerminister, som jeg tror at de her regler tidligere lå under, så ministeren er godt inde i sagerne, men det er jo nu sådan, at det ikke er dyrlæger, der kommer ud og foretager de her velfærdsbesøg, men det er teknikere fra Plantedirektoratet. Er det også en forbedring?

Kl. 21:22

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ministeren.

Kl. 21:22

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Med hensyn til spørgsmålet om det er rimeligt, at der er nogle, som aldrig får besøg, så kommer det jo lidt an på, hvor lang tid de er landmænd. Altså hvis man er det tilstrækkelig længe, så får man jo et besøg, og hvis man er det meget kort tid, så er chancen eller risikoen for, at man ikke får besøg, jo større. Det synes jeg ikke rigtig er noget, vi kan bruge til noget, men jeg synes, at det, der er interessant, er den samlede effekt af de ting, som vi gør. Vi taler om en risikoudpegning af besætningerne i forbindelse med velfærdskontrollen, som jo vil ske ud fra en række forskellige data. Det er data om medicinanvendelse, det er data om dødelighed osv. De data bliver løbende opdateret, sådan at de kan indgå og danne grundlag for udpegningerne allerede fra 2011. Vi taler om egenkontrolprogrammer, vi taler om dyrlægeauditering osv., og det er den samlede effekt af de forskellige tiltag, som gør, at det er en ganske betryggende kontrol, som vi har at gøre med.

Kl. 21:23

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 21:23

Bjarne Laustsen (S):

Jeg kan konstatere, at det er godt, at der er nogle, der får mange besøg, og at det ikke gør noget, at der er nogle, der ingen besøg får. Det var ministerens svar. Men jeg fandt ikke helt ud af, hvor mange færre besøg svineproducenterne får som følge af de nye velfærdsforlig. Hvor mange færre besøg bliver der? Og så det faglige spørgsmål omkring, når man går ud og kigger på dyrevelfærd, skuldørsår, halebid og navlebrok og en lang række andre ting, det kan være indretning af sygesti osv., er det så tilfredsstillende, at det bare er teknikere, og at dyrlægerne er klemte ud?

Kl. 21:24

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ministeren.

Kl. 21:24

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Jeg synes ikke, det er rigtigt at sige, at dyrlægerne er klemte ud. Dyrlægerne spiller en vigtig rolle også fremover. Med hensyn til antallet af besøg i svinebesætningerne efter forliget så har jeg ikke lige noget tal parat, men det kan jeg sikkert oplyse under udvalgsbehandlingen.

Og med hensyn til antallet af besøg så må jeg igen gøre opmærksom på, at det jo altså netop er baseret på, at der, hvor der er størst risiko for, at der er problemer, vil man komme oftere, og der, hvor der er mindre risiko, vil man komme færre gange, og det synes jeg egentlig er ganske fornuftigt. Det giver en bedre udnyttelse af ressourcerne, at vi gør det på den måde, i stedet for at alle bare får det samme antal besøg.

Kl. 21:25

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til justitsministeren. Herefter er det Venstres ordfører, hr. Erling Bonnesen.

Kl. 21:25

(Ordfører)

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. Forslaget går ud på at indføre velfærdsbesøg i kvæg- og svinebesætninger hvert tredje år. Formålet er at undgå misrøgt og sikre en højere dyrevelfærd i besætningerne. For godt og vel 2 år siden behandlede vi et lignende beslutningsforslag her i salen, men siden dengang er der også sket rigtig meget på området.

Vi kan sikkert alle sammen hurtigt blive enige om, at vi skal sikre dyrevelfærden, og det er da også netop derfor, at vi allerede har igangsat flere initiativer netop med det formål. For halvandet år siden indgik regeringen et veterinærforlig med Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre, som indeholdt 18 konkrete tiltag til dyrevelfærdsforbedringer. En af de ting, som blev efterset i den sammenhæng, var netop kontrolindsatsen. I den forbindelse fik vi bl.a. besluttet at indføre en ny risiko- og behovsorienteret kontrolindsats, og det betyder, at vi holder ekstra godt øje med de besætninger, hvor der er en forhøjet risiko for eller mistanke om, at der kan være problemer. Det er en effektiv udnyttelse af ressourcerne og sund fornuft, at man tager fat der, hvor man ved at problemerne kan opstå.

Vi fik samtidig besluttet, at større besætningsejere i højere grad skal udføre egenkontrol, og på den måde er vi med til at sikre, at landmændene selv er opmærksomme, hvis der er områder, der trænger til at blive tilset. Det vil betyde, at problemer af mere teknisk karakter som eksempelvis registrering af døde dyr hurtigere vil blive løst. Vi mener derfor ikke, at der her og nu er behov for yderligere ændringer af kontrolindsatsen, som der bliver lagt op til i dette forslag. Venstre afviser derfor forslaget.

Kl. 21:27

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Bjarne Laustsen for en kort bemærkning.

Kl. 21:27

Bjarne Laustsen (S):

Tak.

Jeg vil gerne spørge Venstres ordfører om lidt af det samme, som jeg spurgte ministeren om. Jeg kan forstå, at der trods alt er lidt sympati for forslaget, men man har indgået veterinærforliget, og derfor kan man ikke sige ja til mere. Så vil jeg godt spørge, hvor mange færre besøg svineproducenterne får i fremtiden på baggrund af det nye veterinærforlig, og jeg vil også gerne spørge til fagligheden, for det tror jeg Venstres ordfører kan have stor viden om. Synes han, det er godt, at det er teknikere fra Plantedirektoratet? Det kan jo godt være, jeg er misinformeret, for jeg er jo ikke forligspartner, men så vidt jeg har forstået det, spiller dyrlægerne ingen rolle her. Det er udelukkende teknikere fra Plantedirektoratet, og er det ikke i forhold til det faglige niveau en nedprioritering af dyrlægenes faglige kunnen?

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 21:28

Kl. 21:28

Erling Bonnesen (V):

Jeg tror, vi hurtigt kan blive enige om – forhåbentlig da – at når man næsten lige har indgået et nyt stort forlig og sat en masse ting i gang, som der er redegjort for i både min tale og også i ministerens tale, med en ny række tiltag, så må det være rimeligt, at de får lov til at virke først, inden man så at sige kommer med nye tiltag. Vi har oven i købet også kunnet konstatere, at flere af dem trækker i den gode, rigtige retning, så ligger det ikke ligesom en lille smule mellem linjerne hos spørgeren, at man fra Socialdemokratiets side tilsyneladende er parat til at sende en helt ny hær af kontroller og kontrollører ud over landbruget?

Jeg synes ikke, det lige er det, der er behov for, for det er jo ikke antallet af kontroller, der handler om. Det handler om, at man får sikret og prioriteret indsatsen rigtigt lige præcis de steder, hvor man kunne have en frygt for eller en mistanke om, at der er behov for det, og det er jo præcis det, forliget også går ud på. Det er ikke det gennemsnitlige besøgstal hos den enkelte, der er afgørende. Det gælder om at få prioriteret ressourcerne rigtigt, og det synes jeg forliget tager godt hånd om.

Kl. 21:29

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 21:29

Bjarne Laustsen (S):

Hvorfra ved ordføreren, at det nye veterinærforlig har afstedkommet nogle forbedringer? Det kunne jeg godt tænke mig at høre. Hvor er dokumentationen for det, for det er jo ikke ret længe siden, bekendtgørelsen er sendt ud? Men det kan være, ordføreren ved noget, som vi ikke ved her, og det skulle da glæde os rigtig meget at få det at vide.

Det er meget muligt, at det ikke er antallet af kontroller, der er afgørende, men jeg spørger helt konkret, om ordføreren kan oplyse os om, hvor mange færre kontroller der bliver hos bl.a. svineproducenterne som følge af det nye veterinærforlig. Jeg spurgte også til fagligheden. Er det en forbedring eller en forringelse, at man har skiftet dyrlæger ud med teknikere?

Kl. 21:30

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 21:30

Erling Bonnesen (V):

For så vidt angår statistikken i forhold til antal besøg i gennemsnit og færre hos nogle og flere hos andre, jamen der kan jeg jo henvise til, at ministeren har lovet at komme med et svar på det. Men som jeg også har markeret, handler det også meget om fagligheden, og det handler om at få ressourcerne sat ind lige præcis dér, hvor der er behov for det, og vi må da kunne blive enige om, at det handler om at sætte ressourcerne ind dér, hvor der måske netop er grund til at få kontrolleret for at skabe sig vished for, om tingene nu er i orden, eller der er behov for, om jeg så må sige, at sætte en kritisk finger på tingene.

Med hensyn til om det så er en dyrlæge eller en tekniker eller en anden, der gør det i de forskellige situationer, synes jeg da man skal være en lille smule afslappet over for, hvad der står på visitkortet. Det, det handler om, er da, at den person, der kommer derud, har den

faglige indsigt og viden, der skal til for at tage stilling til de ting, man møder undervejs. Det må da være det, det handler om.

Kl. 21:30

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Kristen Touborg for en kort bemærkning.

Kl. 21:30

Kristen Touborg (SF):

Det er imponerende, at Venstre mener, at det er lidt ligegyldigt, hvad der står på visitkortet, om man er murerarbejdsmand, eller om man er dyrlæge, er sådan set ligegyldigt. Det er jo lidt imponerende. Det var nu ikke det, jeg ville spørge til.

Jeg vil godt holde Venstres ordfører fast på det spørgsmål fra hr. Bjarne Laustsen, som han ikke ønskede at besvare, nemlig om det med sundhedsrådgivningskontrollen, altså det, der foretages af den praktiserende dyrlæge. Hvor mange færre besøg kan man få nu i en svinebesætning, end man kunne, før vi fik indført det nye veterinærforlig? Og er det en styrkelse at få færre sundhedsrådgivningskontrolbesøg af sin praktiserende dyrlæge, eller er det en svækkelse for sundheden?

Kl. 21:31

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 21:31

Erling Bonnesen (V):

Jamen jeg kan høre, at SF også er parat til at sende en ny hær af konsulenter ud over erhvervet, og at man tilsyneladende ligesom lægger mest vægt på, at det handler om antallet af kontrolbesøg hos alle bedrifter. Det gør det ikke for os. For mig som Venstremand handler det om at få prioriteret indsatsen, så vi får den det rigtige sted hen. Og hvis det var sådan, at spørgeren havde hørt efter de stort set enslydende spørgsmål og svar tidligere, ville han også have fået svaret, fordi det blev givet dér. Der går så taletid fra til det, og så kommer der ikke noget svar på alle de andre ting, men spørgeren har jo en chance til.

Kl. 21:32

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Kristen Touborg.

Kl. 21:32

Kristen Touborg (SF):

Det svar, man får, er jo noget sølle. For det, det her drejer sig om, er jo ikke en ny hær af kontrollører. Det er muligt, at Venstres ordfører slet ikke ved, hvad det handler om, og så er Venstres ordfører jo undskyldt.

Sagen er, at indtil nu har svinebesætninger skullet have 12 besøg om året. Jeg kan høre, at Venstre ikke ved noget om det her, men så kan jeg meddele, at det godt kan blive til 6 eller 9 besøg i stedet for 12. Så er det bare, at mit spørgsmål er: Mener Venstre, at det er en styrkelse af sundheden, eller mener Venstre, at det er en svækkelse? Jeg kan høre, at Venstre ikke ved så meget om det.

Kl. 21:32

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 21:33

Erling Bonnesen (V):

Det er sådan det almindelige, billige retorikkneb. Hvis man ikke får det svar, man gerne vil have, er det, fordi modparten ikke har forstand på det. Det må stå for spørgerens egen regning.

Jeg er meget glad for, at vi netop har fået vedtaget et veterinærforlig for ikke så lang tid siden, der tager hånd om nogle ting, for at man kan lave den gode prioritering af indsatsen, så man får ressourcerne flyttet derhen, hvor der er behov for dem. At SF så er parat til så at sige at både tre-, fire- og femdobte indsatsen, må stå for SF's egen regning.

Kl. 21:33

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Per Clausen for en kort bemærkning.

Kl. 21:33

Per Clausen (EL):

Jeg skal bare være helt sikker på, at det, hr. Erling Bonnesen i grunden mener, er, at antallet af kontroller er ligegyldigt, bare de målrettes. For det giver uanede muligheder inden for andre brancher, hvor man kan bruge det samme argument: Antallet af kontroller er ligegyldigt, bare de målrettes.

Hvordan tror hr. Erling Bonnesen at vi kan være sikre på, at vi også får fat i de problemer, som man ikke kan forudse ud fra forskellige statistikker? Når det drejer sig om udviklingen i landbruget, er der jo noget, der tyder på, at der indimellem opstår problemer, også steder, hvor statistikken ser pæn ud.

Kl. 21:34

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 21:34

Erling Bonnesen (V):

Jeg synes, det ville have klædt spørgeren ligesom at lægge vægt på helheden og ikke kun én ting. Som det er markeret tidligere i debatten, er der også tale om en egenkontrolindsats og forskellige andre tiltag, og i henhold til veterinærforliget er der faktisk 18 konkrete forslag.

Så jeg synes ligesom, det ville klæde debatten, at man fik lagt vægt på helheden i tingene. Og det er så det, som jeg har markeret at vi er meget godt tilfredse med.

Kl. 21:34

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Per Clausen.

Kl. 21:34

Per Clausen (EL):

På et eller andet tidspunkt synes jeg hr. Erling Bonnesen skulle tage en snak med justitsministeren om, hvad egenkontrol kan, og hvad egenkontrol ikke kan, med udgangspunkt i erfaringerne inden for fødevarekontrollen. For pointen er jo, at egenkontrol er et rigtig godt redskab til at lede en virksomhed fornuftigt, men det er ikke noget ret godt redskab til at finde ud af, om der er nogle problemer, som virksomheden ikke ønsker at gøre noget ved.

Det er derfor, jeg mener, at konsekvensen af hr. Erling Bonnesens synspunkt om, at det er lige meget, hvor meget kontrol der er, bare man målretter den, er, at det fører til, at der ikke bliver nogen kontrol, og det ender med at give meget store problemer.

Kl. 21:35

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 21:35

Erling Bonnesen (V):

Når Enhedslistens ordfører her sådan opfinder sine egne konklusioner og ligesom forsøger at lægge dem i munden på mig, må det stå for Enhedslistens egen regning. Det kan jeg ikke købe. Jeg har tidli-

gere markeret i svarene, at vi er meget tilfredse med det forlig, som er indgået.

For så vidt angår egenkontrol, er der for øvrigt nogle ekstra mekanismer med hensyn til auditering og dyrlæger osv., så jeg vil da anbefale, at man får det læst igennem.

Kl. 21:35

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så bliver det Socialdemokraternes ordfører, hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 21:35

(Ordfører)

Bjarne Laustsen (S):

Tak. Det er jo rigtigt, at vi har behandlet et lignende forslag tidligere, og det bliver det her ikke ringere af, for der er faktisk siden da sket en forringelse, som mange har været inde på, i forbindelse med at en række partier har lavet veterinærforliget. Det gør, at der bl.a. bliver færre besøg, som vi har hørt.

Men det er da rystende at høre Venstres ordfører her i dag sige, at det er fuldstændig ligegyldigt, hvad der står på visitkortet. Jeg vil gerne medgive, at maskinarbejdere kan rigtig meget, men at flyve et fly skal de i hvert fald have noget uddannelse til. Sådan er det også med andre ting. Hvis man skal se på nogle faktuelle ting, er det nu godt, at man har uddannelse i at se, hvordan en so har det, hvordan et kreatur har det osv., og komme med forslag til, hvordan bonden kan sørge for, at der bliver optimale forhold. Men der mener Venstre, at det er fuldstændig ligegyldigt, hvem det er, man sender ud at kontrollere. Så ville der ikke blive lavet ret mange anmærkninger, for de ved jo ikke, hvad det er, de skal kigge efter.

Derfor er det jo en nedklassificering, i det øjeblik at vi ikke har faglige folk til at kigge på det her område. Vi kan jo også se, når vi kigger på de faktuelle forhold, i forhold til at velfærdskontrollen bliver gjort op hvert eneste år, hvordan det går med kontrollen. Der er da stadig væk plads til forbedringer, og derfor synes vi, at det også spiller en rolle, om man har en 5-procents-kontrol, eller vi har hvert 20. år, eller vi har en mere effektiv kontrol, der kommer hvert tredje år. Derfor tror vi også, at det ville give sig udslag i, at hvis man søger noget mere, finder man selvfølgelig også noget mere. For der er grund til at skride ind dér, hvor der er behov for det, og det, der også er spørgsmålet her, er jo, at der er så mange uanmeldte kontrolbesøg.

Alt det her, som regeringen og Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre har lavet, er jo, fordi man simpelt hen siger, at en landmand ikke skal overrendes af kontrollører af flere forskellige slags fra mandag til fredag, men at vi skal have færre folk til at komme og lave kontroller. Det kan selvfølgelig være et godt ønske, men så skal man jo sige det, altså at det er det, man vil, frem for at man argumenterer med, at det drejer sig om, at vi har nogle faglige folk, der kan gå ud og se på de eksakte dyrevelfærdsmæssige problemer, der er. Dem har været mange af igennem tiderne, og der skal også arbejdes videre med det.

Noget af det, der har været rystende indtil nu, er jo, at man er taget ud og har givet en anmærkning. Nogle af de grelleste ting er f.eks. skuldarsår på vores søer, og så er der givet en anmærkning for det, men så har man ikke fulgt op på sagen. Det er jo simpelt hen rystende, at man ikke har gjort det, og det er også derfor, at det er vigtigt at sige, at der så er behov for opfølgende kontrol, og at man skrider ind over for tingene, for det er jo den eneste måde, det kan læres på, nemlig ved at få at vide, at det er uacceptabelt, og at der bliver fulgt op på det. Vi ved i dag, at der er nogle landmænd, der driver det helt ud til det yderste, og når man har fået så mange indskærpelser, at man ikke kan tåle flere, flytter man det over i konens navn. Jeg synes bare, at vi simpelt hen er for langt ude, når det drejer sig om, at man ikke på den måde vil overholde dyrevelfærden.

Så vi klør på for at få en bedre kontrol, en mere effektiv kontrol, og vi holder meget, meget øje med de årlige rapporteringer, der kommer, og vi vil kigge regeringen meget i kortene i forhold til, at man nu har lavet et nyt veterinærforlig, hvor man sætter kontrollen ned på en række områder. Hvis det er sådan, at der er anmærkninger, kan jeg forstå, at regeringen selv og støttepartierne er parate til at gå ind og kigge på det her igen, hvis det kan dokumenteres, at der gives flere anmærkninger. Det er ikke sikkert, at det sker, men hvis der på yderligere vis konstateres flere problemer, er man parat til at rulle den anden vej igen, således at vi får og vi har en produktion, hvor der er så få anmærkninger som muligt, og hvor man faktisk belønner dem, der gør det rigtig godt. Men vi må da kunne være enige om, at der skal følges op. Når der er anmærkninger, f.eks. skuldarsår, skal der gøres noget ved det, fordi det er et stort dyrevelfærdsmæssigt problem.

Kl. 21:40

Anden næstformand (Søren Espersen):

Mange tak til ordføreren. Så er det Dansk Folkepartis ordfører, fru Tina Petersen.

Kl. 21:40

(Ordfører)

Tina Petersen (DF):

Jeg skal på vegne af hr. René Christensen læse hans ordførertale op.

Problemerne med at overholde dyrevelfærden i de danske kvæg- og svinestalde vokser og vokser, og kontrollen af et større udsnit af besætningen vil uden tvivl have stor generelpræventiv effekt. Det uvisse om, at der bliver foretaget et dyrevelfærdskontrolbesøg af en uvildig instans, vil få flere besætningsansvarlige til at overholde reglerne.

Dette er en del af bemærkningerne i forslaget, og her vil Dansk Folkeparti nok sige, at forslagsstillerne kommer med noget af en forklaring af problemstillingen. Der står jo her, at de dyrlæger, der kommer i besætningen, ikke formår at udføre deres job og dermed begår en ulovlig handling og derfor selvfølgelig bør straffes.

Der er i løbet af de seneste år iværksat en række nye initiativer for at løfte dyrevelfærden, ligesom der er gennemført et grundigt servicetjek på veterinærkontrolområdet med det formål at forbedre og effektivisere kontrolindsatsen. På baggrund af denne gennemførte kontrol og analyse indgik Dansk Folkeparti i august 2008 veterinærforliget med regeringen og Det Radikale Venstre. Formålet med forliget, der indeholder 18 tiltag, var en markant forbedring af dyrevelfærden gennem bl.a. en bedre og mere effektiv kontrolindsats – noget, vi tidligere har debatteret med forslagsstillerne her i salen.

Som en konsekvens af veterinærforliget vil der netop nu komme en del forbedringer og en styrkelse af velfærdskontrollen. Der vil ligeledes blive indført krav om obligatorisk sundhedsrådgivningsaftaler i større svine- og kvægbesætninger, og her har vi faktisk tiltro til landmanden og dyrlægen.

Derudover vil der blive indført et nyt risiko- og behovsorienteret kontrolkoncept for velfærdskontrollen. Det betyder, at besætninger, hvor der er den mindste mistanke om en øget risiko for velfærdsproblemer, fremover vil blive besøgt oftere – det vil sige, at besætningerne vil blive kontrolleret oftere, hvis der forventes problemer.

Vi vil selvfølgelig i Dansk Folkeparti følge udviklingen tæt, men vi mener, at veterinærforliget lige skal vise, at det kommer til at virke, og hvilke resultater vi kan forvente af det. Dansk Folkeparti kan ikke tilslutte sig det fremsatte forslag.

Kl. 21:44

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det den konservative ordfører, hr. Jakob Axel Nielsen.

(Ordfører)

Jakob Axel Nielsen (KF):

Da den konservative ordfører, hr. Tage Leegaard, ikke kunne være til stede, har jeg på hans vegne lovet at meddele følgende:

Som det er anført ved flere lejligheder, er Det Konservative Folkeparti optaget af dyrenes ve og vel, og derfor kan man også kun have sympati for forslagsstillernes tanker om at kigge landbruget lidt mere efter i sømmene, hvad angår dyrenes trivsel på svine- og kvægbedrifter. Det kan på ingen måde forsvares, hvis dyrene lider overlast. Forslaget lægger således op til, at der skal gennemføres velfærdsbesøg mindst hvert tredje år på samtlige bedrifter med hold af kvæg og svin.

Der er lige netop gennemført en veterinærlovgivning, hvor antallet af besøg i danske stalde sættes op, og specielt i stalde, hvor der er dårlig dyrevelfærd, skal frekvensen op. Denne lov står foran sin gennemførelse, og derfor er det jo selvsagt umuligt at måle effekterne af den lov. Ydermere er det et udgiftskrævende forslag, som der her er fremsat, og det er i disse tider ikke flere udgifter, der er behov for. Endelig er der lige nu ved at blive indført et krav om egenkontrol, så besætningsejerne får sat fokus på, om dyrevelfærden er i orden på deres egen ejendom.

I Det Konservative Folkeparti er vi således af den opfattelse, at der med de nævnte initiativer bliver rigeligt med kontrolforanstaltninger, og derfor kan vi ikke støtte forslaget.

Kl. 21:44

ting, må tiden så vise, men for mig at se falder det faglige niveau. Det synes jeg.

Det er derfor, vi siger, at vi vil kigge regeringen i kortene. Hvis ikke de ved, hvad det er, de skal se efter, når ens bil er kørt til syn, kan der komme noget forfærdeligt noget ud af det. Derfor er det en sænkning af det faglige niveau, når man sender folk ud at kigge på noget, som de ikke er uddannet til at kigge på. Det håber jeg at ordføreren er enig med mig i.

Kl. 21:47

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 21:47

Jakob Axel Nielsen (KF):

Som jeg nævnte før, har jeg ikke den store forstand på veterinærkontrol af dyr, men jeg har en vis indsigt i de lægefaglige områder vedrørende mennesker. Og der må jeg sige, at man meget fint kan lade en læge delegere opgaver til eksempelvis en sygeplejerske, sådan at en lægeopgave rent faktisk udføres af en sygeplejerske. Og jeg har fuld tiltro til, at vores meget dygtige justitsminister selvfølgelig sørger for, at hvis den kontrol, der skal foregå veterinært korrekt, sker på delegation til en anden faggruppe end dyrlæger, er det fuldt ud forsvarligt med den delegering.

Kl. 21:48

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Kristen Touborg for en kort bemærkning. (Hr. Jacob Axel Nielsen (KF): Det var da utroligt! De bryder alle regler i dag).

Kl. 21:48

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Bjarne Laustsen for en kort bemærkning.

Kl. 21:45

Kl. 21:45

Bjarne Laustsen (S):

Jeg vil godt spørge hr. Jakob Axel Nielsen om det der med fagligheden. For der er jo masser af ting, som advokater kan gøre, og som maskinarbejdere kan gøre – skomager, bliv ved din læst. Men ud fra sådan en ganske almindelig sund og logisk betragtning hvem vil ordføreren så synes er bedst at sende ud for at lave velfærdsbesøg i kvæg- og svinebesætninger?

Kl. 21:46

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 21:46

Jakob Axel Nielsen (KF):

Det bliver et skud fra hoften, for jeg er ikke velfærdsordfører eller svineordfører eller kvægordfører, men vi er nok ovre i retning af noget veterinært, sådan at jeg i hvert fald ikke kan udelukke dyrlæger – det kan være andre, det skal jeg ikke kunne sige.

Kl. 21:46

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 21:46

Bjarne Laustsen (S):

Jamen jeg synes, at set ud fra, at det var et skud fra hoften, var det faktisk ikke så ringe endda. Det er også derfor, jeg kan have svært ved at forstå, at Det Konservative Folkeparti har valgt at sige, at det ikke skal være dyrlæger, der skal gennemføre den kontrol.

Så kan jeg stille det næste spørgsmål. Hvem tror hr. Jakob Axel Nielsen så, det rent faktisk skal være? Det er lidt unfair, men jeg kan hjælpe lidt på vej ved at sige, at man har besluttet, at det skal være teknikere fra Plantedirektoratet. Hvilken forstand de så har på at kigge på skuldersår og navlebrok og på en lang række andre forskellige

Kristen Touborg (SF):

Nu havde jeg faktisk glædet mig til at spørge den konservative ordfører om nogle landbrugsfaglige ting. Nu da jeg kunne høre, at Venstre ikke rigtig vidste noget om det landbrugsfaglige, havde jeg håbet, at der var et andet regeringsparti, der kunne besvare det. Det skal jeg lade være med, for ordføreren er der som suppleant, og det vil ikke være en rimelig måde at gøre det på.

Men der var en bemærkning, som ordføreren kom med, om, at det her forslag ville være udgiftskrævende. Det er rigtigt, at det ville det. Men er det fuldstændig ligegyldigt for De Konservative, hvordan det står til med dyrevelfærden? Er det virkelig sådan, at De Konservative synes, at det er nok, at det er tilstrækkeligt, at der kommer et velfærdsbesøg f.eks. hvert 40. år, altså måske kun én gang i en husdyrbrugsgeneration?

Kl. 21:49

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 21:49

Jakob Axel Nielsen (KF):

Nu startede jeg rent faktisk med at læse op, hvad ordføreren har skrevet til mig, nemlig at dyrenes ve og vel er essentiel for Det Konservative Folkeparti. Men det er også sådan, at udgifter altid er noget, der skal vurderes op mod de mål, man forfølger. Og der må vores ordfører altså have vurderet, at det er uproportionalt at indføre yderligere tiltag, når man netop nu er ved at gennemføre en ny veterinærlovgivning, hvor man øger frekvensen de steder, hvor der er problemer.

Kl. 21:49

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Kristen Touborg.

Kl. 21:49

Kristen Touborg (SF):

Nu er det jo en ordførersuppleant, og derfor skal jeg også nok lade være med sådan at gå voldsomt ned i detaljen, men jeg er nødt til at rette ordføreren og sige, at man altså ikke øger frekvensen. Man målretter besøgene til nogle, som sandsynligvis har større problemer, til gengæld bliver der endnu længere imellem, at folk i øvrigt får vel-færdsbesøg. Derfor kan det godt undre mig, at De Konservative alligevel synes, at det ikke gør noget, at der slet ikke kommer nogen på kontrolbesøg andet end sådan en gang hvert 40. år. Er ordføreren ikke enig i, at det ikke er så meget værd kun at have så få kontrolbesøg?

Kl. 21:50

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 21:50

Jakob Axel Nielsen (KF):

Nu er spørgeren udmærket klar over, at jeg ikke beskæftiger mig med det her område, det har han også lagt op til. Men jeg sad alligevel og lyttede til ministerens tale, og på den forstod jeg, at man målretter kontrolbesøgene til de steder, hvor man erfaringsmæssigt ved, at der er nogle ting at komme efter. Det synes jeg rent faktisk er en fornuftig brug af skatteydernes penge. Man målretter sine kontroller til der, hvor problemerne erfaringsmæssigt opstår.

Kl. 21:51

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det den radikale ordfører hr. Johs. Poulsen.

Kl. 21:51

(Ordfører)

Johs. Poulsen (RV):

Nu er jeg jo som oplyst under det forrige punkt husbondafløser, ligesom også hr. Jakob Axel Nielsen er husbondafløser i aften – eller herinde hedder det vil rettere ordførerafløser. Men det skal naturligvis ikke forhindre os i at få en god debat, og derfor er jeg helt åben over for alle de spørgsmål, man måtte ønske at stille fra forslagsstillerens side.

Ikke overraskende vil det nok også for forslagsstillerne under det her punkt være klart, at da vi, som det er sagt adskillige gange, er en del af veterinærforliget, så har vi heller ikke tænkt os på det her punkt at bryde den aftale. Tværtimod, også der mener vi at vi har sat nogle skibe i søen, som faktisk gør, at man kan lave en mere målrettet indsats fremadrettet, og det står vi bag.

Vi tror faktisk, det er vigtigt, at man laver en incitamentsstruktur også på det her område, der betyder, at hvis man kan fremme god landmandspraksis, skal man gøre det og i stedet målrette indsatsen med kontrol og lignende der, hvor man ved at der er en erfaringsmæssig baggrund for at der kan være god grund til at lave en kontrol. Det er en målrettet indsats, det er en prioritering, kan man sige, som i højere grad vil kunne rette op på problemerne der, hvor de rent faktisk er.

Når det er sagt, vil jeg også sige – det er derfor, at jeg lægger op til, at vi skal have en god debat – at vi i Det Radikale Venstre og jeg for mit vedkommende sådan set ikke mener, at man grundlæggende kan løse nogen som helst problemer af den her karakter, så længe man bliver ved med at fremme produktionsformer, der reelt betyder, at man hele tiden vil løbe ind i problemer, også med dyrevelfærd. Derfor er vi sådan set ret optaget af, at man først og fremmest skaber rammebetingelser for et landbrug, der selv er i stand til at producere på en sådan måde, at det undgår mange af de problemer, vi har set i de sidste mange år.

Vi håber sådan set, at man er i stand til at lave rammebetingelser fremover, der fremmer de typer af landbrug, hvor den slags problemer, som vi taler om i aften, er meget små, og det mener vi i virkeligheden er den mest afgørende indsats, der overhovedet kan laves. For så længe man bliver ved med at give god plads til produktionsformer, der har en sådan karakter, at de må kaste problemer af sig, vil man også konstatere problemer. Derfor synes vi, at man burde rette fokus på at lave rammebetingelser for landbruget i fremtiden, der fremmer de typer af landbrug, som foregår på en bæredygtig måde.

Kl. 21:54

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det Enhedslistens ordfører, hr. Per Clausen.

Kl. 21:54

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Det er jo rigtigt, at man godt kunne stille forslag, som havde en mere vidtgående karakter end det forslag, som Enhedslisten sammen med Socialdemokraterne og SF er med til at fremsætte, for det er fuldstændig rigtigt, at en del af de diskussioner, vi har om problemer med dyrevelfærd i den danske industrialiserede svineproduktion og i fødevarerproduktionen i det hele taget, som oftest afvises med, at man ikke kan gøre noget rigtigt effektivt ved det, fordi det hænger sammen med, at man skal have en meget, meget effektiv produktion.

Det er klart, at hvis forudsætningen for at drive en svineproduktion er, at man får kuld på op til 24 smågrise pr. so, har man nogle problemer med dyrevelfærden, som i virkeligheden næppe kan løses med en mere effektiv kontrol, for hvis svineproducenterne rent faktisk ikke foretager sig noget, som er ulovligt, er det jo svært at gribe ind over for det.

Derfor er det rigtigt, at det her forslag ikke løser de grundlæggende problemer, der er i den danske landbrugsproduktion og for de produktionsdyr, vi har der.

Når Enhedslisten alligevel er med til at fremsætte det her forslag, er det, fordi vi har den grundlæggende opfattelse, at det, at man løber en stor risiko for at blive opdaget, hvis man gør noget, der er forkert, faktisk betyder noget. Det kan i hvert fald konstateres inden for mange andre områder, at det er lige meget, hvor hårde repressalierne er, for hvis der ikke er nogen risiko for, at man bliver snuppet, er man relativt ligeglad.

Derfor vil jeg sige, at hvis det er sådan, at det her forslag bliver mødt med det synspunkt, at vi ikke skal sørge for, at alle producenter får et besøg hvert tredje år, men at vi i stedet for skal sørge for, at der var sådan i gennemsnit, fordi vi ud fra en forstærket indsats kunne lave en indsats, der var målrettet de områder, hvor der er store problemer, kunne man godt overveje det.

Jeg har bare den klare erindring, også når vi har diskuteret fødevarerkontrol, som jeg har haft den ikke altid lige store fornøjelse at beskæftige mig en del med, at hver eneste gang, man begynder at snakke om en målrettet kontrol der, hvor der er særlige problemer, viser det sig ofte bagefter, at man under det dække faktisk fik lavet et kontrolsystem, som ikke var omfattende nok, og som ikke virkede tilfredsstillende og altså ikke fungerer.

Derfor synes jeg, at et forslag om, at man skal have hævet kontrolniveauet, er ganske fornuftigt.

Så vil jeg sige om det, der også er blevet sagt her, at jeg synes, at egenkontrol uomtvisteligt er en fornuftig ting, særligt i store industriproduktioner, som dansk landbrug har udviklet sig til at være. Det er et godt styringsinstrument for den enkelte landmand til at få en så effektiv produktion som muligt og også til at sikre en vis kvalitet, under forudsætning af at det er producentens, landmandens, ønske, at det skal være en produktion, hvor der også tages maksimalt hensyn til dyrevelfærd.

Der må jeg bare sige, at det ikke er altid, det forholder sig på den måde. Jeg tror ikke altid, at de økonomiske afvejninger fører til, at man tager de maksimale hensyn til dyrevelfærd, inden for de rammer som reglerne fastsætter. Der tror jeg altså, at det er godt med en effektiv kontrol, hvor der også er en vis sandsynlighed for, at man får besøg af kontrollen en gang imellem. Det er jo ikke betryggende, at hr. Kristen Touborg nu i 30-40 år har drevet landbrug uden at blive udsat for den her hårdhændede kontrol.

Kl. 21:58

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, hr. Kristen Touborg.

Kl. 21:58

(Ordfører for forslagsstillerne)

Kristen Touborg (SF):

Tak for debatten, tak til ordførerne. Der er jo nogle, der sådan har været omkring, om det nu også var nødvendigt at tage den her debat igen – var det for et par år siden, vi havde den? – men det er vi jo nogle der synes det er. Vi er med på, at der ligger et nyt veterinærforlig, og at det naturligvis også skal have tid til at bundfælde sig og komme i gang. Men vi er jo så også nogle, der er lidt nervøse for, at det veterinærforlig, der udmøntes dér, rent faktisk bare gør tingene endnu mere problematiske, end de er i forvejen. En af de ting, vi har diskuteret en hel del, er jo omkring de velfærdskontrolbesøg. Jeg har nævnt, at jeg ikke syntes, det var rimeligt, at der kunne gå op til 40 år imellem, at man fik de besøg, og det er der vel næppe nogen der heller synes det er, for så er det jo ikke rigtig noget værd. Det har været fremhævet meget, især af Venstre, at vi bare ville en hær af kontrollører. Det vil jeg jo så sige mildest talt er en forkert vurdering.

Sagen er jo, at der med veterinærforliget bliver færre sundhedskontrolbesøg af den praktiserende dyrlæge; hvis tingene er i orden, bliver der færre besøg, end der er i dag. Og vi står jo i dag dog immer væk med et problem i forhold til en stigende mængde antibiotika, som i høj grad er afhængigt af, at det bruges i svinebesætninger, og det er vel at mærke i besætninger, hvor man i dag har sundhedsrådgivning, for ellers kan man ikke få udleveret medicinen en bloc til 1 måned ad gangen. Det vil sige, at det system, vi har i dag, hvor man mindst skal have et besøg pr. måned, giver stigende problemer med antibiotikaforbrug med deraf følgende risiko for resistente bakterier, og der mener forligspartierne på veterinærområdet så, at det er tilrådeligt ikke at sætte antallet af sundhedsrådgivningsbesøg op, men at give mulighed for at sætte det ned. Det forekommer os altså at være ret så problematisk.

Dansk Folkeparti har en suppleant her, og det er o.k., jeg skal nok respektere, at det er sådan, men jeg må dog alligevel udtrykke min forundring over, at man i Dansk Folkeparti, som ellers i tide og utide fører sig frem som dyrevelfærdsparti nummer et, synes, det er tilstrækkeligt, at velfærdskontrolbesøg, altså de, der skal se efter, om dyrene har det godt, i gennemsnit kun foregår hvert 20. år, og at det så oven i købet godt må være af en tekniker i stedet for af en dyrlæge. Man kan godt undre sig over, at det virkelig er Dansk Folkepartis politik, men det har man jo selvfølgelig lov til at undre sig over.

De Konservative, der også var repræsenteret ved en suppleant, fremhæver, at forslaget her er udgiftskrævende. Og det er rigtigt: Det er det. Men det er jo, som De Konservative også sagde, en afvejning, og vi er altså nogle, der mener, det er nødvendigt, at man skal have bedre styr på dyrevelfærden, end man har, ved det, at der kun kommer et kontrolbesøg hvert 40. år. Det synes vi altså simpelt hen er for lidt. Jeg er med på, at en målrettet kontrol er godt, men der, hvor vandene skiller, er jo, hvis den målrettede kontrol skal betales af de andre kontroller, altså af de generelle kontroller. Så er det jo, det går

galt, og så er det, der går 40 år imellem, og det synes vi altså er urimeligt.

Derfor er det indlysende, at der er brug for flere midler til det her. Altså, regeringen og forligspartierne beslutter, at det skal betales inden for rammen, og derfor bliver der færre besøg til dem, der klarer sig rimelig ordentligt. Vi er med på, at det kræver flere midler, men en løsning kunne jo være at lave brugerbetaling på det, så kræver det ikke flere midler fra staten, og ellers er der jo områder, hvor man ikke er så bange for at lave brugerbetaling. Så det er sådan en forbrugeroplysning til regeringen her om, at man jo kunne overveje det og så se at gøre dyrevelfærden væsentlig bedre, uden at det koster flere midler. Så det var sådan en oplysning, som ministeren kan tage til sig.

Tak for debatten.

Kl. 22:03

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Tina Petersen for en kort bemærkning.

Kl. 22:03

Tina Petersen (DF):

Godt nok er jeg suppleant hernede i dag, men jeg bliver simpelt hen nødt til at tage ordet. Nu ved jeg ikke, om SF's ordfører har hørt efter, hvad suppleanten sagde, da hun var oppe på talerstolen, men jeg kan sige det endnu en gang.

I det her forlig, der er indgået, sørger man netop for, at der kommer en bedre og større kontrol, når vi snakker risiko og behovsorientering inden for landbruget, det er altså et kontrolkoncept. Jeg synes, at der er mange ting i det her forlig, som absolut gør tingene langt bedre, end det er set hidtil. Så jeg synes da, at det er sådan lidt grove udtalelser, der kommer fra talerstolen, når man mener, at tingene ændrer sig, men ikke bliver bedre af det. Er det korrekt forstået?

Kl. 22:04

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 22:04

Kristen Touborg (SF):

Jeg er ked af, hvis Dansk Folkepartis suppleant synes, at jeg er grov. Sagen er jo, at det, ordføreren har skrevet til suppleanten, ikke er rigtigt, for der er jo ikke mere kontrol, der er en mere målrettet kontrol, men den betales af de andre. Det betales altså, og så bliver der endnu længere imellem, at andre får kontrolbesøg. Derfor er det et problem.

Der skal simpelt hen flere midler til, men jeg har givet – og det må også gerne benyttes af Dansk Folkeparti – det råd, at man kunne indføre brugerbetaling for det. Så koster det ikke mere for staten, og man får alligevel en bedre dyrevelfærd. Og det skulle man da tro må være noget, der tiltaler Dansk Folkeparti.

Kl. 22:05

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Tina Petersen.

Kl. 22:05

Tina Petersen (DF):

Jamen det tiltaler altid Dansk Folkeparti, hvis vi kan gøre det bedre for dyrene.

Det, jeg ikke helt forstår, er angående det, jeg nævnte før med risiko og et behovsorienteret kontrolkoncept og det her forlig, der er indgået. Det er netop der, hvor der er tale om store svinebesætninger og store kvægbesætninger, man vil gå ind, hvis man formoder eller får oplyst, at der er problemer. Man vil yde en langt bedre kontrol, end man gør i dag. Er det ikke korrekt?

Kl. 22:06

Kl. 22:08

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 22:06

Kristen Touborg (SF):

Jeg vil forsøge en gang mere. Jeg har forsøgt at sige, at den øgede kontrol, den kontrol, der bliver målrettet mod de producenter, man anser for at være mest problematiske, bliver kun udført, fordi der bliver endnu mindre kontrol med resten af besætningerne. Derfor kunne man bare bruge noget brugerbetaling i stedet for, hvis man ikke mener, at man vil tilføre flere midler. Det er altså et råd, jeg godt vil give Dansk Folkeparti. Jeg vil gerne opfordre suppleanten til at tage det med til ordføreren. Det kunne jo være en mulighed. Og jeg er stadig væk forundret over, at Dansk Folkeparti ikke ønsker mere dyrevelfærd, end det her giver udtryk for.

Kl. 22:06

Anden næstformand (Søren Espersen):
Der er endnu en kort bemærkning. Hr. Erling Bonnesen.

Kl. 22:06

Erling Bonnesen (V):

Tak. Der må jeg jo sige, at der nåede masken lige at falde her til sidst. Hvor mange gange har vi ikke gennem de sidste par måneder sådan hørt, at man skulle hjælpe dansk landbrug på forskellige måder. Så nu lige sådan her til sidst siger SF's ordfører så: Man kan sagtens øge omkostningerne, man kan bare udskrive nogle flere regninger, lave noget mere brugerbetaling for kontrollen. Hvis det ligesom er at sige, at man hjælper et erhverv, der er trængt, må jeg sige, at så er der i hvert fald givet et klart svar fra SF's side i dag.

Det må være rigtigt, at vi fører ressourcerne derhen, hvor der er behov for dem.

Kl. 22:07

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 22:07

Kristen Touborg (SF):

Nu har Venstres ordfører ikke været ordfører så længe, ellers ville Venstres ordfører have vidst, at det jo er et spørgsmål, vi har drøftet en hel del under de forhandlinger, vi havde forud for, at der blev lavet et veterinærforlig. Så det er sådan set ikke nyt stof, det er faktisk meget velkendt stof.

Dertil kommer jo, at det også er ret kendt, at man har brugerbetaling på forskellige områder, når der bliver foretaget en offentlig handling. Det er der f.eks. på miljøområdet, også i forhold til landbrug, så der er skam ikke noget nyt i det.

Kl. 22:08

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Erling Bonnesen.

Kl. 22:08

Erling Bonnesen (V):

Det er fuldstændig korrekt. Jeg har ikke været ordfører på det her område så lang tid. Men jeg forstår godt talen om det, og det var sådan set den, der faldt mig lidt for brystet. Man kan bare øge brugerbetalingen, man kan bare sætte gebyrerne op. Det er åbenbart den måde, man sådan vil hjælpe et trængt erhverv på.

Kl. 22:08

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kristen Touborg (SF):

Man skal sikre sig, at vi har et bare nogenlunde rimeligt niveau af dyrevelfærd. Og det må man så skaffe sig på den måde, som det er muligt. Hvis ikke man finder, at det er muligt at skaffe statsmidler, vil jeg sige, at det kun er rimeligt, at det er mig, for jeg er selv bonde, der har ansvaret for mine dyr. Og der må være en rimelig grad af kontrol med, at tingene foregår ordentligt.

Jeg kan ikke lade være med at sige, at vi sådan set alle sammen er enige om, at økologerne skal kontrolleres en gang om året. Nu siger Venstre, at vi har en hær af kontrollører. Vi har sådan set alle sammen besluttet, at der er kontrol en gang om året hvert eneste år hos økologerne. Så jeg er jo egentlig lidt forundret over, hvorfor det skulle være så forfærdeligt, at andre producenter, traditionelle producenter, skal kontrolleres hvert tredje år. Jeg forstår ikke helt logikken i det.

Kl. 22:09

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der er ikke flere bemærkninger. Tak til ordføreren for forslagsstillingerne.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. Hvis ingen gør indsigelse herimod, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

34) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 224:

Forslag til folketingsbeslutning om en national strategi for øget olieindvinding.

Af Kim Mortensen (S) m.fl.

(Fremsættelse 15.04.2010).

Kl. 22:09

Forhandling

Anden næstformand (Søren Espersen):

Forhandlingen er åbnet. Klima- og energiministeren.

Kl. 22:10

Klima- og energiministeren (Lykke Friis):

Tak. Også tak for forslaget her, for hermed kan vi jo, selv om natten efterhånden er lige så sort som olie, netop få mulighed for at diskutere udnyttelsen af vore olieressourcer i Nordsøen, og det er naturligvis nyttigt at diskutere den problemstilling. Det er store ressourcer i undergrunden, vi taler om, og hvor effektive vi er til at indvinde vores olie, har stor samfundsøkonomisk betydning, ligesom det er vigtigt i forhold til at opretholde forsyningssikkerheden og mindske vores afhængighed af at importere olie.

Jeg er helt enig med forslagsstillerne i, at vi skal have mest muligt ud af de danske olie- og gasfelter til gavn for indtægterne til det danske samfund. Det sagde jeg også på samrådet i Energiudvalget om spørgsmål J, K og L den 17. marts i år. Derfor er jeg også glad for at konstatere, at der er bred enighed om, at vi skal have mest muligt ud af vores olie i Nordsøen. Jeg mener, regeringen tilrettelægger politikken for efterforskning og indvinding af olie og gas, så der kan opnås en så høj og økonomisk rentabel indvinding som muligt fra de

danske olie- og gasfelter – selvfølgelig med den største respekt for miljøet og sikkerheden på felterne i Nordsøen.

Vi har i dag rammer, der sikrer, at de private aktører kan tilrette-lægge produktionen af olie og gas på en fornuftig og rentabel måde; det gør det attraktivt for selskaberne at investere i Nordsøen. En øget indvinding af olie fra de eksisterende felter rummer så store økonomiske muligheder for selskaberne, at det i sig selv er tilstrækkeligt incitament til at udvikle og afprøve nye teknologier. Mulighederne for at tjene penge på at øge indvindingen af olie er så store, at jeg ikke mener, der er behov for yderligere statslig støtte til aktiviteterne i Nordsøen. Regeringen kan derfor heller ikke støtte beslutningsfor-slaget om at fastlægge et specifikt mål for indvindingen af olie.

Men når det så er sagt, er vi enige om målet, nemlig at få produ-ceret mere fra de kendte olie-felter, og regeringen vil sikre, at ramme-rne for aktiviteten i Nordsøen hele tiden er i orden. Det er en løbende proces, som regeringen hele tiden følger, senest med ændringen af rørledningsloven og analysearbejdet om en hensigtsmæssig import af naturgas.

Af beslutningsforslaget kan man få det indtryk, at regeringen slet ikke støtter forskning og udvikling med henblik på øget olieindvin-ding. Det er altså ikke korrekt. Højteknologifonden støtter to projek-ter med i alt 36 mio. kr., og EUDP støtter et projekt med 2,4 mio. kr. Det nyeste initiativ, der tages på forskningsområdet, er genoplivnin-gen af et bredt samarbejde mellem olieselskaber i Norge og Dan-mark i samarbejde med norske og danske myndigheder. Energisty-relsen har oplyst mig om, at de sammen med deres norske søstersty-relse Oljedirektoratet i slutningen af denne måned vil puste nyt liv i et samarbejde om forskning i olieindvinding fra kalkfelter som de danske – et samarbejde, som tidligere har været meget nyttigt.

Regeringen går ikke ind for øremærkning af statslige skatte- og afgiftsindtægter, heller ikke når de stammer fra energisektoren. Vi kan derfor heller ikke støtte det forslag om oprettelse af en olie-fond, hvorfra der øremærkes penge fra Nordsøen til eksempelvis grøn energi, som er indeholdt i beslutningsforslaget.

Sammenfattende er jeg dog glad for at konstatere, at der er bred enighed om, at vi skal have mest muligt ud af de danske olie- og gasfelter til gavn for indtægterne til det danske samfund. På den bag-grund vil jeg gerne invitere bredt til at bakke op om, at vi sammen sikrer de bedst mulige rammer for olie- og gasindvindingen. Man kan kalde det strategi, man kan kalde det rettidig omhu – uanset hvad man kalder det, vil jeg gerne invitere til bred opbakning bag rammerne for olie- og gasindvindingen. Tak.

Kl. 22:13

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Kim Mortensen for en kort bemærkning.

Kl. 22:13

Kim Mortensen (S):

Tak for talen. Der var jo ikke sådan endegyldigt tilsagn og tilslutning til beslutningsforslaget. Jeg bemærker dog, at ministeren er klar over, at det er store ressourcer, vi taler om. Det, jeg godt vil høre, er, om ministeren kan bekræfte, at det, vi faktisk taler om der stadig væk er tilbage af ressourcer i Nordsøen, er noget, der svarer til mel-lem 2,5 og 5 mia. tdr. olie og gas, hvilket faktisk svarer til den sam-me mængde olie og gas, som der er blevet hentet op af Nordsøen si-den starten af 1970'erne. Det, vi taler om, er altså, at hvis man fak-tisk formår at udvinde den olie, som er til rådighed derude, kan Dan-mark forlænge den periode, hvor vi er selvforsynende, helt frem til et tidspunkt mellem 2030 og 2050.

Kl. 22:14

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ministeren.

Kl. 22:14

Klima- og energiministeren (Lykke Friis):

Jeg kan bekræfte, at der er betydelige mængder olie i den danske un-dergrund, men det er selvfølgelig også sådan, at vi ved, at det bliver vanskeligere og vanskeligere at få den op. Men det ændrer altså ikke ved, at vi selvfølgelig skal gøre en indsats for at få den op, og derfor nævner jeg også her muligheden for og tilbuddet om, at vi diskuterer igennem, hvordan vi sikrer, at de rammer, vi har fået lagt, kan blive endnu bedre. Her tænker jeg især på forskningen, og jeg tænker især også på uddannelsesområdet, hvor jeg meget gerne vil diskutere, hvordan vi får flere kandidater til at søge ind på de her uddannelser. Det er jo sådan set en del af de meget, meget centrale rammevilkår for vores industri.

Kl. 22:15

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Kim Mortensen.

Kl. 22:15

Kim Mortensen (S):

Jamen det er jeg sådan set enig i. Jeg opfatter det også lidt som en invitation, for det, der jo faktisk er sagen, er, at der er brug for, og branchen efterlyser det jo også, den kvalificerede arbejdskraft, de uddannede geologer, de uddannede ingeniører, den specielle arbejds-kraft, som skal være til rådighed. Man taler jo om, at der faktisk skal ske en flerdobling at det antal unge mennesker, der nu byder ind på studierne og bliver optaget.

Der, hvor jeg ikke helt forstår ministerens skråsikkerhed, er, hvor hun siger, man vil overlade det fuldstændig til branchen selv, altså til de selskaber, der i dag er engageret i Nordsøen. Jeg forstår ikke helt, at ministeren ikke med de meget store milliardbeløb og den store ge-vinst, det vil være for Danmark, har en interesse i, at der også er en objektiv og uvildig indsats fra den danske stat for faktisk at lave nogle af de undersøgelser, for faktisk at skabe nogle af de her ram-me-betingelser. Er ministeren ikke enig i det?

Kl. 22:16

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ministeren.

Kl. 22:16

Klima- og energiministeren (Lykke Friis):

Jo, jeg er enig i, at det skal gøres, og det er vi også gået i gang med, og jeg vil meget gerne diskutere, hvordan vi kommer endnu længere med det. Ikke mindst når vi ser på uddannelsesområdet, er det jo al-lerede sådan, at der er blevet taget nogle initiativer. Jeg har bl.a. også nedsat et nyt dialogforum, der også skal diskutere det her igennem med universiteterne og især selvfølgelig også med erhvervslivet, og de se på, om vi har behov for nye uddannelser, f.eks. tværfaglige ud-dannelser, og give vores uddannelser på dette felt et serviceeftersyn. Det vil jeg naturligvis meget gerne gøre, og jeg forventer selvfølge-lig også, at der kan komme nogle gode ideer fra spørgeren.

Kl. 22:17

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ministeren. Så er det Venstres ordfører, hr. Erling Bonnesen.

Kl. 22:17

(Ordfører)

Erling Bonnesen (V):

Tak. Da Venstres sædvanlige ordfører på sagen, hr. Jens Kirk, ikke har mulighed for at være til stede, har jeg lovet at læse talen op for ham.

Indledningsvis vil jeg gerne fastslå, at Venstre ikke kan støtte So-cialdemokraternes beslutningsforslag. Nordsøolien er imidlertid et

meget væsentligt bidrag til den danske samfundsøkonomi, og derfor vil en øget indvindingsgrad også være til gavn for Danmark.

I den forbindelse er der allerede sket meget. I 1970'erne forventede man således, at det kun var rentabelt at indvinde ca. 10 pct. af olien i et oliefelt, og som det også fremgår af beslutningsforslaget, er indvindingsgraden i dag omkring de 30 pct. Denne udvikling er sket gennem udvikling af nye teknikker og massive investeringer fra de selskaber, der står for indvindingen af den danske nordsøolie, og derfor har disse selskaber også incitamenter til at sikre en så høj indvindingsgrad som muligt, da de dermed får det største afkast af deres investeringer.

Der er således betydelige gevinster at hente for selskaberne, hvis de kan hæve indvindingsgraden. I Venstre mener vi derfor, at de rammer, vi i dag har for indvinding af olie, sikrer en fornuftig udnyttelse af ressourcerne, og vi ser således ikke, at der er behov for yderligere statsstøtte, da der allerede nu er økonomiske incitamenter fra selskabernes side til at øge indvindingsgraden. Den øgede indvindingsgrad giver endvidere flere penge i statskassen og er dermed gunstig for alle parter.

Af bemærkningerne til dette beslutningsforslag fremgår det, at forslagsstillerne ønsker oprettelse af en oliefond på baggrund af statens provenu fra nordsøolien. I Venstre har vi flere gange tidligere tilkendegivet vores mening om en eventuel oliefond, men jeg skal da gerne igen fremhæve vores holdning. Vi ønsker som udgangspunkt ikke at båndlægge indtægter fra skatter og afgifter til specifikke formål, og det gælder også pengene fra nordsøolien.

På den baggrund kan jeg kun gentage, at Venstre ikke støtter forslaget, og jeg skal på vegne af Det Konservative Folkeparti meddele, at de heller ikke kan støtte forslaget.

Kl. 22:19

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det Dansk Folkepartis ordfører, fru Tina Petersen.

Kl. 22:20

(Ordfører)

Tina Petersen (DF):

Jeg skal på vegne af vores ordfører, hr. Per Dalgaard, oplæse hans tale.

Det socialdemokratiske forslag om en national strategi om at øge olieindvindingen er teoretisk set et ganske sympatisk forslag. Dansk Folkeparti har et lige så stort ønske som alle andre partier her i Folketinget om, at vi bliver fri for fossile brændsler, når tiden er til det, og økonomien og mulighederne er til det, men ikke som et hastværk, hvor forsyningssikkerheden og energien til samfundet lider overlast, og brugerne i værste fald kan opleve huller i deres forsyning.

Det glæder mig, at også S ved, at det at øge indvindingen af olie i netop de kalklag, hvor den danske olie befinder sig, ikke er så ligetil. Vi er af den overbevisning, at var det så enkelt at presse mere olie ud af vores knappe ressourcer, blev det gjort øjeblikkeligt. Men det er en kompliceret affære. I beslutningsforslaget er anført som en af flere muligheder en injektion med CO₂, den såkaldte CCS-teknologi, men den er dyr.

Det glæder mig også, at der står i forslaget, at de fossile brændsler fortsat er afgørende for, at energiudbuddet kan dække efterspørgslen. Det er lidt af en erkendelse, og det er ikke ligefrem det, man oplever, når man hører oppositionen ytre sig negativt om de meget effektive kraft-varme-værker, vi har i dag, som en stabil forsyningskilde af både el og varme.

Det er også meget befriende at læse, at Socialdemokraterne mener, at det bliver et problem at aftage arbejdet inden for olieindustrien, og at man vil gøre noget ved det. Men jeg må nok sige, at den negative omtale, hele oppositionen har fremført over for alt, hvad

der hedder olie, gas og kul, nok har medført, at ingen unge vil påbegynde en uddannelse inden for netop denne branche.

Når det er sagt, er Dansk Folkeparti positiv over for at fremme udvindingen af olie fra undergrunden. Vi mener, at det vil branchen gøre helt af sig selv, hvis det er muligt, og såfremt der er udsigt til en god økonomi i sådanne projekter, men vi mener, at vi bør spørge industrien, om der er noget mere konkret, som de ønsker vi herinde kan gøre, så vi ikke haster en beslutning igennem ud fra et beslutningsforslag. Vi mener også, at en fond ikke er løsningen. Hvis industrien vil have en sådan med de nødvendige betingelser, bliver vi nødt til at tage diskussionen.

Alt i alt: Lad os få nogle flere oplysninger frem om de nævnte forhold, og lad os så tage snakken i udvalget.

Kl. 22:23

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det SF's ordfører, fru Anne Grete Holmsgaard.

Kl. 22:23

(Ordfører)

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Vi er enige med Socialdemokraterne i, at der ligger store værdier på bunden og under bunden af Nordsøen, men vi mener ikke, at vi skal have en statslig strategi, der betyder, at staten også skal bruge penge på at øge indvindingsgraden. Vi mener, at selskaberne har så stor interesse i det selv, at det faktisk er dem, der skal finansiere det. Det er jo i øvrigt sådan, at staten bliver medejer som en del af Nordsøaftalen, en aftale, eller i hvert tilfælde en lov, som vi i øvrigt stemte imod, og det gjorde Socialdemokraterne også, i 2003. Hermed bliver staten jo indirekte involveret, men vi synes, det må være et spørgsmål om, at selskabernes egeninteresse er så stor, at de selv må finansiere det her.

Vi synes jo heller ikke, det haster med at få olien op, vil jeg også godt sige. For os er det en værdi, der ligger der, og vi skal ind i en omstillingsproces – som vi diskuterede meget i går – væk fra olie, naturgas og kul. Så lad værdierne ligge og lad dem komme op, i takt med at selskaberne selv får øget deres udvindingsgrad.

Kl. 22:24

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det den radikale ordfører, hr. Johs. Poulsen.

Kl. 22:25

(Ordfører)

Johs. Poulsen (RV):

Tak for det. I lighed med Socialdemokraterne, som har fremsat beslutningsforslaget, interesserer vi os naturligvis for, hvordan man får den mest effektive udnyttelse af de ressourcer, som vi har i de danske oliefelter, primært i Nordsøen. Vi mener faktisk, at med de rammer, der er i øjeblikket, er der rigtig, rigtig gode incitamenter til, at vi når langt, og det er naturligvis sådan, at skal man længere, skal det under alle omstændigheder sammenholdes med den økonomi, der er i det, og sammenholdes med det, som jeg synes SF's ordfører meget vigtigt understregede, nemlig hvad man ellers ville kunne bruge de penge til i udviklingen af vedvarende energi.

Så der ligger nogle spændende diskussioner gemt på det her område, som vi meget, meget gerne går ind i, og jeg synes, der er grund til med det afsæt at sige, at det er en væsentlig debat, man fra Socialdemokraternes side rejser her. Og det er væsentligt at få belyst, hvordan man gør det så effektivt som overhovedet muligt på området, sammenholdt med det, vi jo også gerne vil, nemlig udvikle først og fremmest vores vedvarende energikilder og optimere det på en sådan måde, at vi dér tegner fremtiden, fordi det under alle omstændigheder er fremtiden. Så det synes jeg er vigtigt.

Så noterede jeg mig faktisk også, at ministeren sagde, at hun indbød til et bredt samarbejde om rammerne for olie- og gasindvinding i Nordsøen og også meget gerne ville debattere, hvordan vi fremadrettet indretter os bedst muligt, selvfølgelig med afsæt i det, der er grundlaget nu, men også, forstår jeg, med en åbning over for, at hvis vi i fællig eller i et bredt samarbejde kan nå frem til nye måder at gøre det på, er der en åbenhed over for den drøftelse. Det synes jeg er en vigtig melding, og det synes jeg under alle omstændigheder også er et godt udkomme, kan man sige, af det, nemlig at debatten er blevet rejst her.

Så tak for, at forslaget er bragt frem. Ikke overraskende kan vi måske ikke støtte det lige præcis i den form, det ligger her, men jeg synes, at det er med til at fremme, at vi i væsentlig grad får afdækket, hvad mulighederne er, og sat det i sammenhæng med det, vi også skal gøre på det vedvarende energiområde.

Kl. 22:27

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det Enhedslistens ordfører, hr. Per Clausen.

Kl. 22:27

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Umiddelbart kunne det jo lyde, som om det var et alvorligt problem og en alvorlig udfordring og et frygteligt spild, hvis det ender med, at 70 pct. af de olieressourcer, som findes i de danske olieletter i undergrunden, ikke kommer op. Men hvis vi ser på den internationale diskussion, der foregår, om, hvordan man skal leve op til kravene om en CO₂-reduktion, hvordan man skal sikre, at man overholder 2-graders-målsætningen, kan vi se, at samtidig med at man siger, at der vil ske olieprisstigninger i de kommende år, og at der vil blive en enorm efterspørgsel efter den olie, der er, så er det sådan set også en grundopfattelse, at det ikke vil være fornuftigt og hensigtsmæssigt, hvis man bruger mange ressourcer på at sikre, at man får al olien op.

Det behøver selvfølgelig ikke at betyde, at det ikke lige præcis er olien i den danske del af Nordsøen, som vi skal sørge for en 100 pct.s udnyttelse af, men i og med at den er svært tilgængelig og dermed også vil kræve store ressourcer af såvel fysisk mandskabsmæssig som intellektuel art at få op – måske i modsætning til olie, der er andre steder – så synes vi, man skulle have en diskussion af, om det her projekt er et fornuftigt projekt, også ud fra en klima- og miljømæssig synsvinkel. Vi kan i hvert fald konstatere, at det ønske, man har andre steder i verden, om at få fat i alt det, der måtte være af oliereserver, kan få nogle meget alvorlige, negative konsekvenser. Men det er klart, at en diskussion af det jo godt kunne føre til, at det netop var i den danske del af Nordsøen, man skulle gøre en indsats. Jeg synes bare, at vi er nødt til også at have den globale, internationale klimaorienterede vinkel med i diskussionen, og jeg har forsøgt at stille nogle spørgsmål til klimaministeren om det emne, men det virkede, som om det måske var en lille smule fremmed, og det må man jo så bare tage til efterretning. Det er det første, jeg vil sige.

I forlængelse af det er det også sådan, at vi ikke umiddelbart synes, at vi skal til at bruge statslige midler på at udvikle og fremme forskning inden for lige præcis den del af udnyttelsen af energi. Jeg vil jo også nok sige – og det ved jeg at Socialdemokraterne er enige med os i – at med de betingelser, der i dag er for at tjene penge på at udvinde olie i Nordsøen for de private selskaber, har vi måske lidt svært ved at forstå, at de betingelser skal kombineres med, at man så går ind med en øget offentlig indsats for at understøtte den produktion, der foregår dér. Til gengæld vil jeg sige – og det skal man jo huske – at vi i Enhedslisten er store tilhængere af, at der etableres en oliefond. Nu fremgår det ikke tydeligt af det her beslutningsforslag, men jeg ved jo, at Socialdemokraterne er enige med os i – og i hvert fald også SF – at vi burde have en aftale, som var mere gunstig for staten og mindre gunstig for de private virksomheder, som driver

den opgave, som handler om at hive danskernes olie op af den danske undergrund.

Det er klart, at hele diskussionen om, hvordan man skal forholde sig til et statsligt engagement også i udviklingen af forskning af, hvordan man på en miljømæssigt forsvarlig måde kunne bruge olien i Nordsøen, også forskubber sig, hvis man får en større samfundsmæssig indflydelse og et større samfundsmæssigt direkte udbytte af produktionen. Men som det er nu, hvor det jo er private firmaers økonomiske incitamenter, som er fuldstændig afgørende for, hvad der sker, synes vi ikke, at vi vil gå ind og prioritere øgede offentlige midler på det område.

Kl. 22:30

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, hr. Kim Mortensen.

Kl. 22:30

(Ordfører for forslagsstillerne)

Kim Mortensen (S):

Tak for det, og tak for bemærkningerne. Der var blandede bemærkninger til det, og jeg skal også medgive, at lige præcis den her diskussion i Folketingssalen er en ny debat. Derfor synes jeg også, at det måske er en fornuftig invitation, ministeren giver til, at vi får diskuteret det her igennem i Folketingets Energipolitiske Udvalg, og at vi får fundet ud af, hvad der vil være fornuftigt at gøre, og hvordan vi vil kunne bruge ressourcerne og kræfterne bedst muligt.

Når Socialdemokratiet har fremsat det her beslutningsforslag om at lave en national strategi for øget olieudvinding, er der flere årsager til det, ud over at vi har skelet til naboerne i Norge, som faktisk har haft god succes med at formulere og lave en national strategi, og ikke uden skelen til at selskaberne jo betaler en væsentlig del af det også i Norge. Men når vi har fremsat det, er det jo først og fremmest, fordi man må kunne sige, at det jo må vække enhver finansministers interesse, i betragtning af hvor mange ressourcer vi faktisk taler om i Nordsøen, og at hver procent ekstra olie, vi udvinder i Nordsøen, repræsenterer en værdi på 50 mia. kr. Heraf er statens andel p.t. ikke mindre end 60 pct.

Man kan sige, at hvis man alene tager perioden fra 2004 frem til 2009, hvor staten i alt har haft et samlet overskud på 279 mia. kr., så er overskuddet fra aktiviteterne i Nordsøen på 158 mia. kr. Det svarer faktisk til, fordi der også er mange arbejdspladser i det her, at enhver af de offshoremedarbejdere, der arbejder i den her sektor i den samme periode, har afleveret 15 mio. kr. i statskassen. Der er også det i det, at en øget udvindingsgrad vil forlænge den periode, hvor Danmark vil være selvforsynende med olie og gas, frem til mellem 2030 og 2050, anslås det. I ministerens energipolitiske redegørelse tales der allerede nu om, at den periode vil være slut, når vi når 2015 eller 2013.

Danmark har været selvforsynende med olie siden 1993 og med gas siden 1985, hvilket har givet os en meget stor grad af forsynings-sikkerhed. Det har også givet os en meget stor uafhængighed af de olieproducerende lande, som, hvis man går tilbage til 1970'erne, jo netop var årsagen til de store udfordringer, Danmark fik på det tidspunkt med økonomien. Og når vi nu ved, at der er eksperter, der anslår, at vi har et samlet potentiale i Nordsøen svarende til mellem 2,5 mia. og 5 mia. tdr. olie og gas, altså præcis det samme, som vi allerede har hentet op, så mener vi i Socialdemokratiet, at det jo er tosset ikke at undersøge, hvordan vi kunne gøre det, og hvordan vi kunne lytte til nogle af dem, der rent faktisk både har forstand på det og har beskæftiget sig med det. Det har man jo både i den danske offshore-industri, det har man på vores universiteter, det har man på De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland, og det har man på DTU. Så det er jo ikke, fordi der ikke er viden til stede om emnet, det er bare en forholdsvis ny politisk debat her i Folketin-

get. Derfor kan man også medgive, at det kunne være en god idé at arbejde det igennem i Folketingets udvalg.

Det er også en erhvervspolitisk gevinst. Det vil sige, at der alene inden for offshoresektoren er beskæftiget mellem 12.000 og 15.000 medarbejdere. Det er et arbejdsmarked med et udviklingspotentiale for danske virksomheder både i den danske Nordsø, og også globalt på nogle af de mange andre steder, hvor der udvindes olie af danske firmaer, af danske medarbejdere, erhvervsaktive. Det er Danmarks største erhvervsklynge, vi taler om, med et stort videnspotentiale og med stor erfaring inden for også svære offshoreløsninger og stor faglig ekspertise inden for efterforskning og produktion.

Hvorfor kommer det forslag så nu? Vi har hørt synspunkter her om, at vi jo også bare kunne lade olien ligge og så bruge den en dag, når vi synes, at den er værd at hente op. Det, der er problemet med det, og grunden til, at det haster, er, at vi, i og med at produktionen i øjeblikket er stærkt faldende, vil opleve, at inden for få år vil man forlade produktionsanlæggene, man vil fjerne infrastrukturen, og man vil lukke olieelterne til, og så er alle, der beskæftiger sig med det her, jo enige om, at det ikke bliver åbnet igen. Så vil der ikke være økonomi i at genoptage udvindingen i de samme felter. Det er derfor, det er min opfattelse, at det haster med at uddanne og udvikle den arbejdskraft, det vil sige de geologer og de ingeniører, den tekniske ekspertise og den meget højt specialiserede arbejdskraft, der er brug for til at sikre en fortsat udvikling af offshoreaktiviteterne.

Olie- og gasselskaberne peger selv på, at det, der er behov for, er et studieoptag på mellem 50 og 100 personer, altså en flerdobling af det nuværende optag. Hvis vi skal have unge mennesker i Danmark til det og tiltrække flere udenlandske studerende hertil, mener jeg, at det kræver, at man også nationalt taler offshoresektoren op og ikke taler den ned, som rammerne har været indtil nu.

Men jeg vil slutte med at sige tak for bemærkningerne, og jeg vil sige tak for tilsagnet fra ministeren om, at vi får mulighed for at arbejde det her igennem i Folketingets udvalg. Jeg kan høre på bemærkningerne, at der er flere indfaldsvinkler til det, og mon ikke vi kan nå igennem dem alle sammen i løbet af det arbejde.

Kl. 22:37

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren for forslagsstillerne.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Det Energitpolitiske Udvalg. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

35) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 225:

Forslag til folketingsbeslutning om en slutdato for brug af olie-fyr til opvarmning.

Af Anne Grete Holmsgaard (SF) m.fl.

(Fremsættelse 15.04.2010).

Kl. 22:37

Forhandling

Anden næstformand (Søren Espersen):

Forhandlingen er åbnet. Klima- og energiministeren.

Klima- og energiministeren (Lykke Friis):

Tak. Og tak for beslutningsforslaget fra SF.

Med B 225 opfordrer SF regeringen til at fastlægge 2025 som slutdato eller forbudsår for olie-fyr i Danmark. Forslaget lægger også op til, at alternative opvarmningsmuligheder skal synliggøres gennem offentlig information. Forslaget begrundes med, at det vil fremme afviklingen af fossile brændsler i energiforsyningen og løbende mindske risikoen for olieforurening.

Lad mig sige med det samme, at regeringen ikke kan støtte det konkrete forslag på nuværende tidspunkt, da forslaget kortslutter processen med udmøntning af regeringens langsigtede strategi og Klimakommissionens rapport. Jeg vil dog gerne knytte nogle bemærkninger til forslaget, da jeg ser en række gode intentioner i det. På den lange bane er det regeringens målsætning, at Danmark skal være uafhængigt af fossile brændsler. Uafhængighed af fossile brændsler vil gavne klimaet, forbedre vores forsyningssikkerhed, forbedre betalingsbalancen og bevare Danmark i førerfeltet, når det gælder grøn vækst. Et så ambitiøst mål vil i sagens natur kræve, at vi kraftigt reducerer anvendelsen af fossile brændsler til opvarmning. I den forstand er regeringen enig i intentionerne bag forslaget.

Men tidspunktet for fremsættelsen af dette forslag er mindre velvalgt end intentionerne. Regeringen vil på baggrund af Klimakommissionens rapport fremlægge et oplæg om, hvornår og hvordan målsætningen om uafhængighed af fossile brændsler kan opnås. Efter regeringens opfattelse er der behov for et samlet overblik på tværs af alle sektorer og virkemidler, der kan tages i brug, når strategier for hvornår og hvordan fossil uafhængighed opnås lanceres.

Jeg vil også minde om, at regeringen og parterne bag den energipolitiske aftale fra 2008 allerede har fastsat ambitiøse mål om energibesparelse i bygninger. Regeringen fremlagde i april 2009 en strategi for reduktion af energiforbruget i nye og eksisterende bygninger, der vil reducere energiforbruget for bygninger over de kommende år. Oliefyrsskrotningsordningen, der blev vedtaget på finansloven for 2010, giver et direkte tilskud til boligejere, som ønsker at udskifte olie-fyr med mere energieffektive opvarmningssystemer som fjernvarme, varmepumper, jordvarme eller solvarme.

Regeringen har gennemført en informationsindsats til fremme af VE-alternativer som eksempelvis varmepumper. Der er bl.a. oprettet et videncenter for energibesparelser i bygninger og et Center for Energibesparelser, der for nylig har fået en stærk bestyrelse til at drive arbejdet fremad. Med bl.a. rådgivende kampagner skal centrene hjælpe både professionelle og borgere med at spare på energien og vælge energirigtige løsninger, herunder alternativer til olie-fyr i boligerne. Dermed har regeringen taget en række initiativer, der vil bidrage til en mere effektiv opvarmning af boliger og en gradvis udskiftning af olie-fyr med alternative og mere energieffektive og vedvarende opvarmningssystemer.

Energistyrelsens nyeste fremskrivning viser da også, at olieforbruget til opvarmning af de danske boliger står til at blive mere end halveret frem mod 2025 alene som følge af de initiativer, der allerede er besluttet. Det er ikke nogen garanti for, at det tilsvarende antal olie-fyr bliver skrottet inden 2025, men vi har klart billede af, at vi er på rette vej, bl.a. via de initiativer, der er sat i søen med brede politiske flertal. Men vi stopper ikke her, for lad mig understrege, at der vil komme nye initiativer, der skal ses i sammenhæng med regeringens langsigtede mål om, at Danmark skal være uafhængigt af fossile brændsler. Tak for ordet.

Kl. 22:41

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ministeren. Så er det Venstres ordfører, hr. Erling Bonnesen.

(Ordfører)

Erling Bonnesen (V):

Tak for det.

Da Venstres sædvanlige ordfører på sagen, hr. Jens Kirk, ikke har mulighed for at være til stede, har jeg lovet at læse hans tale op:

Tak til SF for dette beslutningsforslag, og tak til ministeren for den glimrende gennemgang af regeringens initiativer på området.

I Venstre er vi som udgangspunkt enige i intentionerne bag forslaget. Vi er således tilhængere af, at vi reducerer olieforbruget til opvarmning. Ministeren har allerede redegjort for en række tiltag, som regeringen har foretaget, og som vi i Venstre støtter op om, så det vil jeg ikke komme nærmere ind på.

Jeg vil dog kort henlede opmærksomheden på skrotningsordningen for olieforbrug. Til denne pulje på 400 mio. kr. er der modtaget et stort antal ansøgninger, og den er således et vigtigt skridt på vejen til at udskifte gamle olieforbrug med mere energi- og klimavenlige løsninger. I Venstre er vi derfor glade for den succes, som skrotningsordningen har haft.

Vi er som sagt enige med SF i, at vi skal nedbringe olieforbruget til brug for opvarmning, men vi er ikke enige med SF i timingen af dette forslag. I Venstre ønsker vi en sammenhængende plan for, hvordan vi kan nå den langsigtede målsætning: et Danmark uafhængigt af fossile brændsler. I den forbindelse afventer vi Klimakommissionens rapport til efteråret, og vi synes derfor ikke, at vi på nuværende tidspunkt skal lægge os fast på en dato for afvikling af olieforbrug, inden vi har hørt, hvad eksperterne fra Klimakommissionen har at sige. Hvis vi allerede nu bestemmer os for en række mindre tiltag, risikerer vi på længere sigt at lægge hindringer i vejen for, at en samlet strategi for uafhængighed af fossile brændsler bliver en så effektiv løsning som muligt.

På den baggrund kan Venstre ikke støtte forslaget.

Så skal jeg på vegne af Det Konservative Folkeparti meddele, at de heller ikke kan støtte forslaget.

Kl. 22:43

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det Socialdemokraternes ordfører, hr. Kim Mortensen.

Kl. 22:43

(Ordfører)

Kim Mortensen (S):

Tak, og tak til SF for at fremsætte det her forslag. Der er mange gode fokuspunkter i forslaget, og vi ser i Socialdemokratiet meget positivt på, at vi får afskaffet olieforbrug i Danmark.

Vi mener også, det er vigtigt, at vi har fokus på, at vi skal ud af de fossile brændsler – som vi siger: hellere i dag end i morgen. Det er vi enige med SF i, og derfor har vi også sammen med SF lavet et omfattende klimaudspil. Jeg tror, vi deler interessen med SF for at komme i gang med det, og det gør vi af mange gode grunde, ikke mindst fordi vi jo har et hensyn at tage til de næste generationer. Vores politik er rundet af holdningen om, at jorden her har vi lånt af vores børn, vi har ikke arvet den af vores forældre.

Vores brug af fossile brændsler ødelægger klimaet. Den danske CO₂-udledning er meget høj og meget højere end i mange af de lande, vi normalt sammenligner os med. Men vi skal forfølge målet, og vi kan gøre det allerede i dag. Der er meget at tage fat på: Vi vil gerne have mere fjernvarme, vi vil gerne have flere vindmøller, vi vil gerne have gang i biogas, vi vil gerne have et intelligent elsystem, vi vil gerne have omdannelse af halm til bioetanol osv.

Men kommer vi så også til at bruge olie, og kommer vi også til at bruge kul om 10 år? Ja, det gør vi, men med en klar politisk vilje kan vi sørge for, at vi bruger mindre, end vi gør i dag, og at vi starter

udfasningen af de fossile brændsler så hurtigt som muligt. Vi er lidt betænkelige ved nu at arbejde med en fast dag, hvor vi siger, at her har vi det sidste olieforbrug stående i Danmark, men vi er enige i hensigten om, at der ikke skal sættes nye olieforbrug op.

Vi er enige i den kritik, der har været af regeringens skrotningsordning. Vi synes, at når man skrotter olieforbrug, skal pengene gå til at finde andre løsninger, eksempelvis brug af varmepumper.

Men sluttelig vil jeg sige, at vi selvfølgelig er positivt indstillet over for at diskutere forslaget her.

Kl. 22:46

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Herefter er det Dansk Folkepartis ordfører, fru Tina Petersen.

Kl. 22:46

(Ordfører)

Tina Petersen (DF):

Jeg skal igen på vegne af hr. Per Dalgaard, som er vores ordfører, oplæse hans tale:

Dette beslutningsforslag er af den slags, som med det samme kan afvises. Det er simpelt hen for vildt og for urealistisk. Staten har lige givet et tilskud på 400 mio. kr. til at udskifte bl.a. gamle og ineffektive olieforbrug med nye. Og nu vil Socialistisk Folkeparti have disse forbudt i 2025.

Vi er helt enige i, at olie og gas bliver knappe ressourcer i årene fremover, og at disse bliver voldsomt dyrere. Derfor er Dansk Folkeparti også meget indstillet på at fremme VE-teknologi på mange områder, også på VE-områder, hvor det offentlige tilskud ikke er så stort som ved nogle af de nuværende VE-teknologier, bl.a. vind. Argumenterne for at mindske CO₂-udslippet som en begrundelse for at udfase alle olieforbrug er ikke nogle, vi finder gangbare. Der er en minimal mængde af drivhusgasser i Danmark. Danmarks udslip er under 0,2 pct. af verdens udslip. Det vil sige, at det, hvis man skulle måle det, ville være af en størrelse, så det næppe ville kunne registreres, hvis Danmark stoppede med at udlede CO₂. Det ville simpelt hen være så minimalt lidt.

Måske vi her i Folketinget kunne blive enige om at fremme andre VE-teknologier som f.eks. det at producere bioolie ud fra organisk affald. Derved ville der blive brug for nye olieforbrug til at brænde denne bioolie af, f.eks. der, hvor man ikke har mulighed for at tilslutte sig fjernvarme. Dansk Folkeparti mener, at vi har en pligt til at skaffe disse borgere billig energi, så også de kan opvarme deres boliger. Bedre information om bl.a. isolering og generelle oplysninger for borgere, som forslaget indeholder, findes der rigeligt med mål for i forvejen.

Så Dansk Folkeparti kan ikke støtte forslaget.

Kl. 22:49

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det den radikale ordfører, hr. Johs. Poulsen.

Kl. 22:49

(Ordfører)

Johs. Poulsen (RV):

Med et smil på læben kan man jo sige, at under det forrige beslutningsforslag blev der kigget lidt på, hvordan man kunne forlænge olieudvindingen fra oliefeltene i Nordsøen, gerne efter 2050, og her arbejder vi så med, hvordan vi kan sikre, at der ikke bruges olie. Men det var jo med et smil på læben, så nu skal jeg nøjes med at forholde mig til det beslutningsforslag, der ligger her.

Fra Det Radikale Venstres side deler vi målsætningen om, at olieforbrug skal udfases, men vi er måske nok en lille smule i tvivl om, hvorvidt metoden med et forbud så er den rigtige fremgangsmåde. Der er jo allerede en støtteordning til ændring, som for den sags

skyld kan ændres og forstærkes, og den kan jo også indrettes, så man ikke fremadrettet giver støtte til nye oliefyr.

Derfor tror vi egentlig, at man først og fremmest skal anvende den fremgangsmåde at se på, at man indretter de muligheder, der er i de områder, hvor man overhovedet kan finde det attraktivt at bruge oliefyr, så det først og fremmest bliver attraktivt at anvende energiforsyninger, som baserer sig på vedvarende energikilder i stedet for.

Men som sagt er vi enige i målsætningen om, at oliefyr skal udfases, og vi ser frem til en positiv diskussion om beslutningsforslaget.

Kl. 22:50

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det Enhedslistens ordfører, hr. Per Clausen.

Kl. 22:50

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Det her beslutningsforslag er baseret på den grundlæggende fornuftige ting, synes jeg, at hvis man har tænkt sig at sikre, at man kan nå et ganske bestemt resultat på et bestemt tidspunkt, altså at man vil udfase anvendelsen af oliefyr i forhold til opvarmning på et ganske bestemt tidspunkt, så siger man det til folk i god tid, så de kan indrette deres investeringer efter det. Det synes jeg faktisk er en rigtig fornuftig og rimelig måde at håndtere det på.

Jeg har jo sådan set lidt svært ved at se, hvad det er, der taler for, at vi efter 2025 skulle bruge olie til opvarmning af huse. Jeg er helt med på, at der vil være områder, hvor vi stadig væk vil bruge olie efter 2025. Det fremgår også af den udmærkede vision, som Socialdemokraterne, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Enhedslisten har lavet, altså at der lige præcis, når vi snakker om f.eks. transportområdet, er nogle store udfordringer at løfte, udfordringer, som imidlertid er langt lettere at løfte, når vi snakker om opvarmning af huse, hvor der sådan set ikke er nogen tvivl om, at man i 2025 vil være i stand til at løfte opgaven på anden vis. Den måde, man vil være i stand til at løfte opgaven på, vil bl.a. være ved, at man i større udstrækning får boliger tilknyttet fjernvarmesystemet, hvilket jo er en oplagt måde at gøre det på, ikke mindst hvis det projekt, som jo også mange inden for fjernvarmebranchen er indstillet på, lykkes, nemlig at sikre, at fjernvarmen bliver baseret på vedvarende energikilder. Så det er den ene model.

Den anden model er, at der jo også i forhold til de boliger, som ligger i områder, hvor fjernvarmeløsningen vil være både miljømæssig og økonomisk dårlig, i form af varmepumper og jordvarme osv. findes nogle muligheder, som helt oplagt kan bruges. Så der er for mig ingen tvivl om, at målsætningen om, at man skal udfase de her oliefyr i 2025, er rigtig. Jeg mener også, det er fornuftigt at sige det klart og utvetydigt til folk. Af samme grund er det, regeringen og Dansk Folkeparti har gang i nu med at give tilskud til, at folk erstatter et gammelt oliefyr med et nyt oliefyr, jo ikke ret fornuftigt. Jeg er godt klar over, at nogle af de der gamle oliefyr, der findes, forurener og sviner i en grad, som er helt utilladelig, og et nyt, fikst og smart oliefyr er selvfølgelig bedre. Men problemet er bare, at man derved forsinker muligheden for at få udfaset oliefyr i opvarmningen af boliger, hvilket er nødvendigt, også fordi oliefyr jo har det med at holde ganske længe. Derfor kan man sige, at SF's forslag om, at man nu beslutter sig til at sige, at i 2025 er det slut, sådan set er rigtig fornuftigt, for det er ved at være sidste ud kald, hvis vi skal være sikre på, at vi får ret i, at det er slut.

Så Enhedslisten er fuldstændig enig i det forslag, som SF har fremsat her, og det er jo altid en god ting, at man kan være det.

Kl. 22:53

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, fru Anne Grete Holmsgaard.

(Ordfører for forslagsstillerne)

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Jeg vil gerne sige tak til ministeren og tak til ordførerne, for man kan sige, at billedet har været, at der er bred enighed om intentionerne, altså det, at vi skal ud af olieafhængigheden til opvarmning.

Det er jo det område, hvor det er lettest for os at slippe af med noget af vores olieforbrug. Vi ved jo, at den store knast i olieforbruget er vores transportsektor. Det er der, at det er rigtig svært. Vi har derfor valgt at tage fat på noget, hvor vi kan se nogle midler til at komme hurtigere ud af en del af olieforbruget.

Ideen bag det her er jo at sige, at ligesom fødevarer har en sidste udløbsdato, har oliefyr altså også en sidste udløbsdato. Men det skal ikke være unfair over for de mennesker, der har et oliefyr og måske lige har investeret i et oliefyr. Derfor er ideen med det her at give et tilstrækkelig langt varsel og allerede nu sige, at i 2025 ramler man altså ind i sidste udløbsdato. Ideen er også, at når man får efterset sit oliefyr, får man sådan en lille mærkat, hvor der står, at sidste udløbsdato er den 31. december 2024. Det er sådan set det, der er pointerne i det her forslag.

Jeg vil først sige til klima- og energiministeren, som sagde, at der er en række gode intentioner i forslaget, men at det kortslutter regeringens tidsplan, som jo er at vente på Klimakommissionen og derefter gå lidt i tænkeboks og så komme med regeringens indstilling til, hvordan man vil komme ud af kul-, olie- og naturgasafhængigheden, at jeg håber, at det her forslag vil blive husket, hvis det skulle være sådan, at Klimakommissionen på trods af et stort arbejde alligevel ikke kommer hele vejen rundt og når alting. Man kunne nemlig godt forestille sig, at det vil være rimelig uoverkommeligt for Klimakommissionen at dække alt ind.

Det her skal selvfølgelig ses i en sammenhæng, og det skal også ses i sammenhæng med det beslutningsforslag, som vi har til første behandling lige bagefter, om at lave en varmestrategi for at slippe helt fri af de fossile brændsler til varmeforsyning inden 2035. Oliefyr bruges jo typisk der, hvor der ikke er kollektiv varmeforsyning, men nogle gange er den faktisk i nærheden. Derfor hænger det her sammen med næste beslutningsforslag, så det bliver mere synligt for folk, at de faktisk i hvert fald nogle steder har en mulighed for at skifte til fjernvarme. For andre må det være til noget andet, f.eks. en varmepumpe, men det kan også være et solvarmeanlæg kombineret med noget andet eller et træpillefyr.

Vi synes selvfølgelig, det er positivt, når vi kigger på Energistyrelsens seneste fremskrivning, at der er et fald i antallet af oliefyr, eller man må hellere sige et fald i olieforbruget til opvarmning. Det har faktisk stået på siden 2005. Det synes vi i sig selv er positivt, men vi vil altså gerne give det en ekstra hjælp med på vejen på det her område.

Der er ikke så mange, der har sagt noget om den sidste del af beslutningsforslaget, men jeg vil godt lige fremhæve det her. Samtidig med at vi siger, at der skal være en sidste udløbsdato på oliefyr, siger vi også, at vi godt vil have en større synliggørelse, der gør det lettere for ejerne af oliefyr at skifte til en mere klimavenlig opvarmningsform.

Vi vil også gerne have en oplysningsvirksomhed om, hvor meget man kan høste ved at isolere sin bolig. Det er jo ofte noget af det, der af den enkelte forbruger eller enkelte boligejer bliver opfattet som bøvlet, fordi man ikke rigtig kan se, hvordan man skal få det gjort.

Det er klart, at det bliver lettere, hvis det bliver mere synligt, hvad man kan vinde ved det, og hvis der er nogle pakkeløsninger, hvor der også følger en finansiering med, og her mener jeg ikke statsstøtte, men en samlet pakke, hvor man kan se en finansiering, da man samtidig får et lån, så man kan se, at der også er en økonomisk høst ved det her. Det er ikke bare penge op af lommen. Man tager et

lån, og så afbetaler man det, i takt med at man rent faktisk får reduceret sin energiregning.

Kl. 22:58

Anden næstformand (Søren Espersen):

Mange tak til ordføreren for forslagsstillerne.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Det Energipolitiske Udvalg. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

36) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 226:

Forslag til folketingsbeslutning om en strategi for grøn varmeforsyning inden 2035.

Af Anne Grete Holmsgaard (SF), Ole Hækkerup (S), Margrethe Vestager (RV) og Per Clausen (EL).
(Fremsættelse 15.04.2010).

Kl. 22:58

Forhandling

Anden næstformand (Søren Espersen):

Forhandlingen er åbnet. Klima- og energiministeren.

Kl. 22:59

Klima- og energiministeren (Lykke Friis):

Tak for forslaget fra SF, S, De Radikale og Enhedslisten. Regeringen er grundlæggende positiv over for forslaget om at udarbejde en overordnet strategi for denne omstilling, altså en omstilling til grøn varmeforsyning.

I sidste uge drøftede vi forslaget om sammenhængende varmeplaner – det var B 228 – og ved den lejlighed redegjorde jeg for regeringens initiativer i forbindelse med energiplanlægning.

Regeringen offentliggjorde sammen med KL den 7. maj en rapport om bl.a. den kommunale energiplanlægning. I rapporten anbefales, at en styrkelse af strategisk energiplanlægning i kommunerne med fordel kan indgå i overvejelserne senere på året om en ny energiaftale. Der er også behov for at se på forslag til forbedring af kommunernes adgang til data, de overordnede retningslinjer for den kommunale energiplanlægning og en mere praktisk vejledning for kommunerne. Regeringen er positiv over for disse anbefalinger fra arbejdsgruppen.

Arbejdet bør desuden tage udgangspunkt i den rapport fra Klimakommissionen, der kommer til efteråret, og i regeringens udspil til, hvordan vi bedst muligt omstiller energisystemerne til at blive uafhængige af fossile brændsler.

Hvorfor er det nu nødvendigt at vente på Klimakommissionen? Det er det naturligvis, fordi der her er tale om et emne, der skal analyseres grundigt igennem, for at vi kan få et ordentligt grundlag for den store omstilling til det fossiluafhængige samfund, da der jo her er tale om en omstilling, der aldrig er prøvet før.

Det er jo derfor, at Klimakommissionen er nedsat og skal komme med et bud på, hvordan denne omstilling kan foregå. Regeringen vil så på baggrund af kommissionens rapport komme med et konkret oplæg til, hvordan og hvornår det kan ske. Regeringen er jo så alle-

rede klar her sidst på året til at sætte kursen mod det fossiluafhængige samfund.

Regeringen kan derfor ikke støtte beslutningsforslaget. Tak.

Kl. 23:01

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der er lige en enkelt kort bemærkning. Fru Anne Grete Holmsgaard for en kort bemærkning.

Kl. 23:01

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Nu kommer det ikke helt bag på mig, at ministeren siger, at regeringen ikke kan støtte det, og at man venter på Klimakommissionen. Men jeg vil gerne spørge: Kan ministeren støtte princippet om, at der bliver udarbejdet en varmestrategi?

Kl. 23:01

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ministeren.

Kl. 23:01

Klima- og energiministeren (Lykke Friis):

Jeg kan i hvert fald støtte princippet i det arbejde, vi nu har indledt sammen med kommunerne, som netop går ud på at kigge på muligheden for at lave obligatorisk energiplanlægning. Det synes jeg er et rigtig godt udgangspunkt for den debat, så vi får nogle indspil til det netop også som del af en energiaftale. Det vil jeg meget gerne se på. Vi er så godt nok ikke færdige med det nu, men vi diskuterer så yderligere igennem med kommunerne, hvordan det kan foregå i praksis.

Kl. 23:02

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Anne Grete Holmsgaard.

Kl. 23:02

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Jeg har forstået det arbejde, der foregår mellem regeringen og kommunerne på det her område, som et spørgsmål om, at kommunerne ligesom skal lave energiplanlægning over et antal år, f.eks. 4-års-perioder. Men det, jeg spørger om, er sådan set noget andet. Det er, om ministeren kan støtte princippet om, at man fra statsligt hold, altså fra Folketingets side, laver en overordnet varmestrategi, sådan at kommunerne har en ramme, inden for hvilken de kan lave den konkrete varmeplanlægning.

Kl. 23:02

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ministeren.

Kl. 23:02

Klima- og energiministeren (Lykke Friis):

Jamen det indgår jo sådan set på mange måder i det arbejde, vi allerede har indledt med kommunerne, for det, som kommunerne jo præcis har efterspurgt i den her gruppe, er nogle nationale målsætninger, bl.a. mål inden for afvikling af naturgas, affaldsforbrændingskapacitet og biogas. Så det kigger vi jo præcis på i den gruppe, og så må vi selvfølgelig se, hvad det arbejde fører til, og det kan så blive til et indspil i forbindelse med energidiskussionerne.

Kl. 23:03

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ministeren. Så er det venstres ordfører, hr. Erling Bonnesen.

Kl. 23:03

(Ordfører)

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. Da Venstres sædvanlige ordfører på sagen, hr. Jens Kirk, ikke har mulighed for at være til stede, har jeg lovet at læse hans tale op:

Jeg skal fatte mig i korthed med hensyn til dette beslutningsforslag fra SF, S, De Radikale og Enhedslisten. I Venstre er vi som udgangspunkt positivt indstillet over for en overordnet strategi for omstilling af varmeforsyningen til mere vedvarende energi samt en reduktion af energibehovet til opvarmning. Det er en stor opgave, vi står over for i de kommende år, og det vil i den forbindelse være hensigtsmæssigt med en langsigtet strategi.

Vi er imidlertid ikke enige om timingen med hensyn til dette beslutningsforslag. I Venstre ønsker vi således at afvente Klimakommissionens rapport til efteråret, inden der tages stilling til en endelig strategi. Det sker på baggrund af, at vi i Venstre ønsker en sammenhængende plan for, hvordan vi bedst muligt gør det danske samfund uafhængige af fossile brændsler. Det er som sagt en stor, krævende opgave, og derfor kræver det også, at vi træffer afgørelsen på den bedst mulige baggrund, dvs. grundige analyser, der sikrer, at en langsigtet strategi ikke bygger på hovsaløsninger.

Det er klart, at varmeforsyningen spiller en vigtig rolle på energiområdet, og det er dermed også afgørende at få varmeforsyningen tænkt ind i helheden. Derfor ønsker vi i Venstre ikke på nuværende tidspunkt at lægge os fast på en strategi. Vi vil i stedet afvente, hvad Klimakommissionen har at sige, for hvis vi ikke gør det, risikerer vi at låse os fast på en strategi, der kan vise sig uhensigtsmæssig, når vi ser på den overordnede plan. På den baggrund kan Venstre ikke støtte forslaget.

Så skal jeg på vegne af Det Konservative Folkeparti meddele, at de heller ikke kan støtte forslaget. Tak.

Kl. 23:05

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til Venstres ordfører. Så er det Socialdemokraternes ordfører, hr. Kim Mortensen.

Kl. 23:05

(Ordfører)

Kim Mortensen (S):

Vi har under den foregående debat og tidligere under flere andre debatter her i Folketingssalen konstateret, at vi skal slippe af med de fossile brændsler – kul, olie og gas – og erstatte dem med vedvarende energi. Det er der mange gode grunde til at gøre. Vi har været inde på hensynet til klimaet, hensynet til kommende generationer, og vi har også her i et par omgange været inde på, at ressourcerne i Nordsøen ikke varer evigt. Og i parentes bemærket skal jeg så til den radikale ordfører sige, at selv om vi ved behandlingen af et tidligere forslag har været inde på det begavede i at bruge og hente de ressourcer op, vi har i Nordsøen, behøver man jo nødvendigvis ikke at brænde dem af i opvarmningen. Men man kan sige, at der jo også ligger store erhvervsmuligheder for Danmark i at omstille vores energiforsyning til en grøn udvikling, og oppositionen har fremlagt en samlet plan, hvori der er nogle klare mål, herunder at el- og varmeforsyningen skal være fri af fossile brændsler i 2035.

Det forslag, vi står med her, går ud på, at der udarbejdes en samlet varmestrategi, sådan at vi omstiller til vedvarende energi inden 2035. En samlet strategi vil betyde, at der kommer klare sigtelinjer for kommuner og erhvervsliv for, hvor vi skal hen, og det vil angive retningen for en række andre spørgsmål i energipolitikken: Hvordan bruger vi vind til varmeforsyningen? Hvad skal der ske med naturgassen? Hvordan med biogas, geotermi, sol osv.? Dette beslutningsforslag går altså alene ud på, at der udarbejdes en samlet strategi.

Vi har ofte hørt regeringen sige, at regeringens mål også er at komme ud af brugen af fossile brændsler, men det når Danmark ikke uden en samlet plan for at gøre varmeforsyningen grøn. Regeringen foretrækker at vente, har vi hørt både i dag og tidligere, til efter Klimakommissionen har afsluttet deres arbejde. Men hvis Folketinget vedtager det her beslutningsforslag, altså at gå i gang med at udarbejde en strategi, så vil strategien jo alligevel først kunne afsluttes, efter Klimakommissionen er færdig. Der er derfor ikke nogen grund til at vente, når klimaproblemerne vokser og vi samtidig nærmer os tidspunktet for at importere energi, så vi kan ikke se, der er noget valg.

Vi i Socialdemokratiet mener, at vi skal komme i gang hellere i dag end i morgen.

Kl. 23:07

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Derefter er det Dansk Folkepartis ordfører, fru Tina Petersen.

Kl. 23:08

(Ordfører)

Tina Petersen (DF):

Jeg fortsætter med at læse ordføreren, hr. Per Dalgaards, tale op. Men der er jo nok en årsag til, at man afventer, vil jeg sige, en Klimakommission – det er så lidt min egen tale – og nok ikke skal forhaste sig for meget på området. Nu har jeg jo været ordfører på området for længe siden, så... Nå.

Med dette beslutningsforslag mener vi, at man er en postgang for tidligt på den. Alle de strategier, som omtales her, er en del af indholdet i de forhandlinger, som påbegyndes sidst på året, om et nyt energiforlig, bl.a. på basis af den rapport, som man afventer fra Klimakommissionen, og som er ved at blive udarbejdet.

Dansk Folkeparti er helt enig i udsagnet om, at der skal udarbejdes nogle nationale ambitioner, at der skal tænkes i helheder, og at der ikke mindst også skal være en høj effektivitet samt en god samfundsøkonomi i alle de her tiltag på energiområdet. Det lyder yderst fornuftigt, og det falder i god tråd med Dansk Folkepartis politik.

Forslagsstillerne fastslår, at det er kommunerne, der har ansvaret for den lokale varmeplanlægning. Det er ganske rigtigt. Men alligevel har forslagsstillerne en vis mistanke om, at kommunerne ikke helt kan klare opgaven. De skriver, at en ting er, at den kan se pæn ud, men at noget andet er, at den nemt kan blive ineffektiv og indeholde dårlige løsninger, set i det nationale perspektiv.

Derfor er Dansk Folkeparti enig i, at der skal en nationalplan til, og den kan vi passende udarbejde, når Klimakommissionens forslag ligger på bordet, forslag, som vi alle håber giver nogle modeller til en god energipolitik.

En så kraftig udbygning med vindenergi, som der foreslås, vil kræve en kraftig udbygning af bl.a. vores elnet, hvilket forbrugerne selvfølgelig kommer til at betale, samtidig med at de også skal betale for den øgede energipris, bl.a. fordi oppositionen ikke hurtigt nok kan få lukket vores effektive kraft-varme-værker. Det kan Dansk Folkeparti selvfølgelig ikke acceptere sker for nuværende. De er brugbare lang tid fremover og vil fortsat give billig og stabil energi.

Forslaget som fremsat vil medføre endnu større udgifter for den almindelige forbruger. VE-energi er en dyr og fluktuerende, altså, ustabil energikilde, der ikke kan stå alene.

DF kan ikke støtte forslaget, men vil arbejde positivt på at få en række af de nævnte elementer indført, når vi har set Kommissionens rapport til september.

Kl. 23:11

Anden næstformand (Søren Espersen):

Mange tak til ordføreren. Så er det den radikale ordfører, hr. Johs. Poulsen.

Kl. 23:11

(Ordfører)

Johs. Poulsen (RV):

Af hensyn til det – kan man godt sige – temmelig fremskredne tidspunkt og muligheden for, at i hvert fald de af mændene, der trænger til en skønhedssøvn, kan få den, skal jeg nøjes med at sige, at vi her fra oppositionens side jo har lagt vores bud frem på, hvordan man kan igangsætte en proces, en vigtig proces, for at lave en strategi for en grøn varmeforsyning, en strategi, som jeg hører at man egentlig også i regeringspartierne og måske endda også en lillebitte smule i Dansk Folkeparti godt er klar over skal laves og også godt er klar over er meget vigtig og nødvendig, men som man alligevel ikke sådan grundlæggende vil tage fat på endnu, fordi man vil afvente Klimakommissionen.

Det er der bestemt ingen grund til at vente på, for som hr. Kim Mortensen var inde på, er sagen jo den, at det bud på proces, som ligger i forslaget her, rent faktisk lægger op til, at man også kan få Klimakommissionens anbefalinger med ind, inden man så at sige endelig slår søm i. Så derfor er det jo selvfølgelig også et spørgsmål om en politisk tilkendegivelse eller politisk vilje til at sige, at det her er nødvendige tiltag og nødvendige målsætninger, som vi skal have stillet op. Det mener vi fra radikal side at det er.

Det baserer sig jo på to hovedindgangsvinkler, som begge er meget, meget vigtige. Den ene er om besparelser, besparelser, som vi så ofte har diskuteret, når vi har haft energipolitiske diskussioner, og de er i virkeligheden noget af det allerallervigtigste, for den energi, man ikke bruger, er nu engang den allerbedste måde at føre energipolitik på.

Det andet er, at man helt grundlæggende på en række felter får sat gang i de nødvendige tiltag for at sikre, at den varmeforsyning, der så er nødvendig, kan basere sig på vedvarende energikilder.

Vi synes, at det er et godt bud på, hvordan sådan en proces kunne se ud, og skal vi være positive i de få ord, der så skal bruges heroppefra på det sene tidspunkt, hørte jeg da også, at man fra regeringens side erklærede sig grundlæggende positiv over for udarbejdelsen af en strategi, og hvis vi i øvrigt mener, at det er nødvendigt at lave den, og vi mener, at den skal laves, og at den også i sit afsæt i forslaget her har et godt indhold, kan vi jo kun opfordre ministeren til, at vi kommer i gang.

Kl. 23:14

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det Enhedslistens ordfører, hr. Per Clausen.

Kl. 23:14

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Der skal nok være de ministre måske endda embedsmand, som ville synes, at det var dejligt, hvis jeg tog den meget lange søvn, der er nødvendig, for at det skulle hjælpe på skønheden, men jeg er bange for, at jeg ikke vil stille mig til disposition med det.

Jeg synes, at det er lidt spændende, at det her forslag er udtryk for hastværk. Jeg er glad for, at vi så i oppositionen brugte rigtig lang tid på at bearbejde vores klimapolitiske vision, for tænk, hvis vi havde gjort den færdig hurtigere, så havde det jo virkelig været hastværk.

Jeg forstår sådan set godt regeringen og Dansk Folkepartis synspunkt, for jeg kan huske de første 2-3 år, hvor jeg sad i Folketinget og var energipolitisk ordfører, hvor jeg jo var uden for alle de sjove og spændende forhandlinger, talte man uafbrudt om dette energiforlig, der ville komme i næste uge, og der gik det jo op for mig, at når man snakker energipolitik, er tidshorisonten en helt anden end selv i almindelig politik.

Det, jeg så godt kunne tænke mig at få et svar på – og jeg forlanger ikke at få det i dag, jeg vil spørge om det en anden god gang – er: Hvis man nu skal leve op til den klimapolitiske målsætning, Danmark har bundet sig til internationalt, hvor vi skal reducere vores CO₂-udslip, har jeg forstået, med mellem 80 og 95 pct., og vi er jo førende blandt de rige lande, så vi kommer vel tættere på de 95 pct., hvordan har man så forestillet sig, at det skulle ske, hvis vi ikke i 2035 er i stand til at klare os med vedvarende energi inden for varmeforsyningen? Hvordan havde man tænkt sig det? Det er lidt, fordi jeg jo synes, at det er vældig flot, at man siger, at nu må man vente på Klimakommissionen, inden vi gør noget som helst og sætter noget som helst i værk, og man skal så også vente på de kommende energiforligsförhandlinger, som jeg håber på vil gå hurtigere, end de gjorde sidst, men hvis det politiske styrkeforhold ændrer sig vil det vel også kunne lade sig gøre.

Så vil jeg afslutningsvis sige et par ting mere, som jeg synes er rigtig godt ved det her forslag. Der er nemlig det rigtig gode ved det her forslag, at det anerkender, at man ikke fra statens side, fra Folketingets side opstiller nogle rammer, træffer nogle politiske beslutninger, erkender, at energipolitik, fordi det handler om meget, meget langsigtede investeringer, handler om politiske beslutninger, og man ikke bare kan overlade det til, at kommunerne gætter sig til, hvad et politisk flertal i Folketinget måtte udstikke af retningslinjer. Man kan heller ikke forlange, at de, som skal agere på markedet i forhold til de her ting, skal gætte sig til, hvad Folketinget måtte finde på, men at vi faktisk besluttede os til at udstikke nogle retningslinjer, som gør, at man på et marked kan handle inden for nogle rammer, som man godt ved er skitseret. Altså den erkendelse af, at vi har at gøre med et område, som er præget af langsigtede investeringer, og derfor bliver man nødt til at træffe politiske beslutninger, synes jeg er rigtig godt i beslutningsforslaget.

Det er jo selvfølgelig også godt, at vi har den kloge erkendelse, at i 2035 skal vi altså være uafhængige af fossile brændstoffer og være gået over til vedvarende energi, når det handler om opvarmning.

Men vi får sikkert god anledning til at diskutere den her sag igen, når Klimakommissionens rapport kommer. Jeg er da overbevist om, at Klimakommissionen, der består af kloge mennesker, næppe kan nå frem til et resultat, der er mindre ambitiøst end vores. Skulle det være mere ambitiøst, må vi jo se, om vi kan leve op til det.

Kl. 23:17

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Og så er det ordføreren for forslagsstillerne, fru Anne Grete Holmsgaard.

Kl. 23:17

(Ordfører for forslagsstillerne)

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Mens jeg sad dernede og lyttede til ministeren og ordførerne, fik jeg sådan en trang til at tage en optælling af, hvor mange gange vendingen »vi afventer Klimakommissionens rapport« er blevet sagt over de seneste 2 dage eller det sidste døgn, hvor vi har diskuteret det. Jeg tror altså, det vil bone ud med et helt umanerligt højt antal af den type vendinger. Hvis jeg selv sad i Klimakommissionen, ville jeg måske nok blive en anelse betænkelig, for buen spændes, og forventningerne er overmåde store, fordi alt, hvad vi diskuterer på klima- og energiområdet, faktisk fra regeringens side bliver henvist til at afvente, til Klimakommissionen kommer med sine anbefalinger. Men jeg vil da godt sige tak til ministeren for en positiv holdning til intentionerne i det her.

Jeg synes jo så, at det her forslag faktisk er af en karakter, som gør, at regeringen egentlig godt kunne sige ja til det, for hvad handler det om? Det handler om at udarbejde en strategi for, hvordan vi sikrer, at vores varmeforsyning er uafhængig af fossile brændsler i 2035, altså om 25 år. Man kunne jo gå ind i at diskutere årstallet,

hvis man var lidt bekymret for det med 2035, men det står faktisk tydeligt i bemærkningerne til beslutningsforslaget, at strategiforslaget sendes i bred høring og til debat, inden det efter forhandlinger med Folketingets partier gøres til en forpligtende handlingsplan.

Det vil jo sådan set betyde, at den nuværende regering sidder for bordenden, når det her strategiarbejde laves, og hvis der skulle ske det, vi håber, nemlig at den mister magten ved førstkommande folketingsvalg, kan den sige: Men der står jo her, at den først gøres forpligtende efter forhandling med Folketingets partier. Så man har ligesom fat i både den ene og den anden ende ved at sige ja her. Så jeg synes egentlig, regeringen skulle give det en ekstra tanke, om det ikke var nu, man skulle hoppe på og sige: Ja, vi snupper søreme det her forslag, for så kommer vi til at sidde for bordenden ved det her strategiarbejde, og vi er sikre på, at vi bliver inviteret til forhandlinger, skulle vi gå hen og miste magten ved folketingsvalget. Det synes jeg da ikke var så tosset.

Det er jo også klart, at der er et problem for kommunerne – nu kan jeg se, at Venstres strateg sørger for, at der ikke sker gale ting på det her sene tidspunkt, bliv endelig siddende, hr. Jensen – for det er rent faktisk sådan, at for kommunerne er det hverdag at skulle tage stilling til, hvad de egentlig gør med varmforsyningen. Skal de udvide fjernvarmedækningen? Skal de have noget mere affaldsforbrændingskapacitet? Skal de gå lidt hårdere til den med at sikre energibesparelser i deres område? Skal de satse på geotermi? Skal de satse på biogas?

Der er rigtig mange gode takter ude i mange kommuner, men kommunerne mangler en samlet ramme. De mangler et svar herindefra på, hvad det er, vi går efter i de næste årtier, hvad det er, vi vil med affaldsmængden, hvor meget vi vil have genbrugt, og hvad vi vil med den resterende mængde. De mangler simpelt hen nogle signaler fra Folketinget og fra regeringen, som kan udgøre den ramme, der kan gøre det lettere for dem at lave den samfundsøkonomisk optimale varmforsyning inden for deres område, og det er det, det her er udtryk for. Man laver jo ikke en strategi fra den ene dag til den anden, det tager tid.

Så jeg synes faktisk, det er noget af et tab, hvis vi skal gå på sommerferie om et eller andet antal uger, uden at vi ligesom har et ja til en strategi, så det arbejde kunne komme i gang nu.

Det er fint for os, at det også tager anbefalingerne fra Klimakommissionen med ind, men det tager jo faktisk tid at lave det her, og hvis vi først skal vente på Klimakommissionen, der kommer den 28. september med sine anbefalinger, og på regeringen, som jo selv har sagt, at den vil komme med sin politik, sin holdning til, hvad der skal ske, inden det næste folketingsvalg, kan det blive så sent som i efteråret 2011, faktisk halvandet år endnu, inden vi rigtig kommer i gang. Det synes vi er urimelig lang tid i forhold til kommunerne, både de kommuner, der er fremme i skoene og gerne vil omstille til ren grøn energi, og de kommuner, som måske ikke er nået så langt, og som måske oven i købet mangler at få oprustet på det her område, at få kvalificeret sig til at lave en god og fremsynet varmforsyning for deres lokalområde.

Så jeg vil opfordre regeringen til at give det her en ekstra tanke og sige: Var det ikke en god idé at hoppe på vognen nu, sådan at vi kan nå at beslutte det her som et princip om, at vi laver en langsigtet varmeplanlægning, inden forårsdelen af den her samling slutter?

Kl. 23:23

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Det Energipolitiske Udvalg. Hvis ingen gør indsigelse herimod, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

37) Valg af medlemmer til Landsskatteretten for perioden den 1. juni 2010 til den 31. maj 2016.

Kl. 23:23

Anden næstformand (Søren Espersen):

Til dette valg er anmeldt følgende valggrupper:

en gruppe på 94 medlemmer: Venstre, Dansk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti, Liberal Alliance, Sambandsflokkurin og Pia Christmas-Møller

en gruppe på 84 medlemmer: Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre, Enhedslisten, Tjødøvdiflokkurin, IA og Siumut.

Der foreligger indstillinger fra grupperne om valg til Landsskatteretten. Navnene på de valgte vil blive optaget i Folketingstidende, og de pågældende er herefter valgt.

[Valg af 11 medlemmer til Landsskatteretten.

Valgt blev:

1. Charlotte Antonsen (V)
2. Freddy Dam (V)
3. Kim Andersen (V)
4. Steffen Kjærulf-Schmidt (DF)
5. Kristian Thulesen Dahl (DF)
6. Tom Behnke (KF)
7. Lissa Mathiasen (S)
8. Poul Qvist Jørgensen (S)
9. Klaus Hækkerup (S)
10. Poul Overlund-Sørensen (SF)
11. Peer Tidemand-Petersson (RV)]

Kl. 23:24

Meddelelser fra formanden

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 21. maj 2010, kl. 10.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der er opslået i salen.

:

Mødet er hævet. (Kl. 23:24).
